

דברים טובים

ל"ג בעומר

נלקט מתוך שיעורו של בעל "דברים טובים" שליט"א

וכמה דקות מחא כפיים ושמח עד מהרה העביר שוב את מטפתו על עיניו ונעלם המחזה מעניו ושאלו הרה"ק נו איך נראה הל"ג בעומר במירון.

סיפר הרה"ק הימנחת אלעזר זי"ע, מעשה רב מהרה"ק ר' משה בר דן זי"ע, כי פעם אחת ביום שמחת תורה כאור בוקר יזרח שמש, הלך לבית המרחץ לטבול קודם התפילה ועבודת היום, ובדרך הילוכו פגע באיש פשוט (סנדלר או חייט) והטלית נשא בידו ופניו צהובות, שאל אותו הצדיק מאין הוא בא. השיבו מבית המדרש והתפילה. שאלו שוב מה זה מהרת למצוא ולהתפלל כל כך בזרזות. השיב האיש הלא זה היום עשה ד' נגילה ונשמחה בו, ואני כבר התפללתי, ואלך לאכול ולשתות ולשמוח לכבוד יום טוב, אבל הרבי הולך כעת רק למקוה, ומתי יעשה לביתו לשמוח בשמחת היום. שאלו הצדיק האם למדת כל כך הרבה תורה בזו השנה עד שאתה ממהר לשמוח כל כך ביום 'שמחת התורה'. השיבו לא למדתי כלום כי אינני בר הכי, לא קריתי ולא שניתי. שאלו אם כן לשמחה מה זו עושה. השיבו האיש הלא אם יש להרבי אח והוא משיא את בנו או בתו, אז הרבי לוקח חבל ושש בשמחתו, הגם שאין הוא בעל החתונה רק אחיו, יען ששאריו הוא והוא עצמו ובשרו, לכן עוז וחדוה גם במקומו. ואם כן הלא כל ישראל אחים, ויען כי הרבי למד וקרא ושנה ועסק בתורה והוא שמח בשמחת תורה, וכמוהו רבים וכן שלימים, על כן בתור אחיהם אגיל ואשמח גם אני בשמחה רבה. וסיים הרה"ק הימנחת אלעזר זי"ע, אם כי איני יודע בסתרי תורה בתורת רשב"י עמוק עמוק מי ימצאנה, אבל אבי הקדוש הלא זכה הרבה לסוד ד' ליראיו בנסתרות התורה על ידי חיבורו באר לחי רואי על תורת הזוהר הקדוש, והוא בוודאי שש ושמח בזה היום בהיכל קוה"ק דרשב"י ביומא דהילולא דיליה, ולכן אני בתור בן לאותו צדיק ארדיב בנפשי עוז ליקח חבל בשמחה זו כי קדוש היום לאדונינו.

דרכי חיים ושלו

הנה יש לנו ארבע קדושות מגיע לנו ביום ל"ג בעומר.

א. קדושת התנא, ב. קדושת המקום, ג. קדושת היום, ד. קדושת המנהגים.

לכל כלל ישראל, יש ארבע קדושות. אבל יש חלק בכלל ישראל שהם לא יכולים להגיע למירון, אז א"כ נשאר להם רק ג' קדושות אבל האמת הוא שידוע האימרא שאומרים שיש אנשים שגופם נמצאים במירון אבל הם לא שם, ויש אנשים שהם לא נמצאים בגופם במירון, אבל הם שם.

הגמרא אומרת בגיטין שנו מידותי, צריכים ללמוד ממידותיו וזוהי כל הקדושות נכנסות בנו, ומה שיכולים לעשות צריכים לעשות אבל דבר ראשון צריכים לדעת מה הוא היה ומה עשה, ומה אנו יכולים לקחת לעצמינו לחיי היום יום. ובטוח שאין אנו יכולים להשיג מה הוא היה, אבל ממה שכתוב לנו, ומה שאנו יכולים ללמוד זה כן נשאר לנו. ואין תירוץ שאנחנו לא יכולים להגיע למקום במירון ולשמוח שם, אז יש לי תירוץ לעבור יום קדוש כזה מבלי לחשוב, ח"ו אלא צריכים לדעת.

רשב"י גם לנמצאים בחוץ לארץ, במסכת (פסחים נא:) כדאי הוא ר' שמעון לסמוך עליו בפניו ושלא בפניו. אם כן אפילו שנמצאים בחו"ל יש הזדמנות לסמוך עליו שלא בפניו. בזוה"ק (שמות לח.) איתא, עה"פ "את פני האדון" (שמות לג, כג), דא ר' שמעון. אמר בעל ה"נתיבות שלום" זי"ע, אצל ר' שמעון תמיד נמצאים בפניו, לא קיים אצלו שלא בפניו.

בס' "מאמר מרדכי" פעם היה חסיד אחד רבי פרץ אצל הרה"ק (החווה מלובלין זי"ע) בל"ג בעומר ושאלו איך אצלכם במירון האם שמח שם? וענהו רבי פרץ מי שלא נמצא שם אינו יכול לתאר גודל השמחה וההתרוממות שמרגישים שם ולקח הרה"ק מטפתו ונגע בעיניו של רבי פרץ ומיד נרדם והנה רואה את עצמו במירון ועומד בתוך השמחה הגדולה שרוקדים ושרים ומרוב התהלבות והשמחה התחיל למחוא כפיים

מידה אחת ללמוד לפני השיעור כהקדמה. א"כ בואו ונעסוק קצת במידותיו והליכותיו. דבר ראשון שנשאר לנו מתורתו הוא הזוהר, שהוא הוא הראשון שגילה לנו מתורת הסוד והעביר לנו אנשים פשוטים, וזהו כוחו להיות כל כך גדול אבל לרדת לשכלינו הקט. וזהו לכל בר נש לימוד גדול ועצום, אפילו שאתה תופס מלאכים, אבל לחברך, תשתדל להיטיב לו אפילו שנראה לך שאתה יורד, כי אינו אמת, כי אם עושים לשני לא יורדים. ומי לנו גדול כרשב"י שעשה כן.

למה שרים בר יוחאי ולא אמר רבי שמעון כמו אמר רבי עקיבא למה מזכירים את הבר הבן, אלא לומר לך אפילו שהיה ילוד אשה הגיע למדריגה זו. לא להישר.

על לידתו מסופר בספר 'נחלת אבות' (ח"ג), שמצא כתוב בספרים, שאביו יוחאי היה משבט יהודה, והיה מגדולי הדור, ועשיר ונכבד וקרוב למלכות, ואשתו של יוחאי היה שמה שרה מזרע הנשיאים, זרעו של הלל הזקן. ותהי שרה עקרה, וכשראה יוחאי שעברו הרבה שנים עלה בדעתו לגרשה לאחר זמן נודע הדבר לשרה אשתו, שיוחאי בעלה רוצה לגרשה, ולא אמרה לו דבר, רק שהיתה מרבה לצום ולתת צדקה ומתפללת יום יום בהיותה לבדה, ותבך בכי גדול לפני השם בלב נשבר, להצילה מגרושין, על ידי שתלד בן. ויהי בליל ראש השנה, וירא יוחאי בחלומו והנה הוא עומד ביער גדול מלא אילנות לאלפים ולרבבות, מהם רעננים הנותנים פרות, ומהם יבשים, והוא, יוחאי, נשען על אילן יבש, וישא עיניו וירא והנה איש מדה, מראהו נורא מאד, ועל שכמו נאד אחד מלא מים, ויעביר בכל היער וישקה כמה מהאילנות היבשים, וכמה מהאילנות עבר עליהם והניחם כמו שהם יבשים ולא השקה אותם, ויגיע עד האילן אשר נשען עליו יוחאי, ויוציא מחיקו צלוחית אחת קטנה מלאה מים חיים טהורים, וישקה את האילן אשר נשען עליו יוחאי ויברכהו. ואז ראה יוחאי, כי שרתה הברכה באותם מעט מים, וגאו מאד ויכסו כל סביבות האילן שעליו נשען, ואז תכף נשא האילן פרי – תפוחים גדולים ויקרים, וסביבם מלא עלים רעננים, ויגדל האילן עד מאד עלים ופרות הנותנים ריח חזק למרחוק. וישמח יוחאי מאד על המראה שראה בחלומו, ויקץ משנתו מתוך שמחה, ובכך דובב הכתוב: "מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה, הללויה".

ויספר את חלומו לאשתו ויאמר לה: חלום חלמתי, ופתרונו, לדעתי, פשוט הוא: היער הוא העולם, והאילנות הן הנשים מהן נותנות פירות, ומהן עקרות, כאילנות היבשים; ובראש השנה נפקדות – יש מהן להוליד, ויש מהן נשארות עקרות. ואת, בתי, היא האילן שהייתי נשען עליו, והשקו אותי ממעין הברכה, להוליד בנים צדיקים וחכמים. ואמנם דבר אחד נשאר לי להבין בפתרון חלומי: מדוע כל האילנות השקה אותם מהנאד, והאילן שהייתי נשען עליו השקה מהצלוחית ושפך עליו את כל הצלוחית, ולא השקה מאותה צלוחית, לא קודם לכן ולא אחר כך, שום אילן אחר, רק את כלה שפך על אותו אילן שהייתי נשען עליו. ותאמר לו אשתו: תמיהתך תמיהה, ובכך תרשני לילך אצל הקדוש רבי עקיבא להגיד לו את החלום, והוא יגיד לנו את פתרונו.

ויהי במוצאי ראש השנה הלכו שניהם יחדו אצל התנא הקדוש רבי עקיבא, ויספר לו יוחאי את חלומו, ויפתר לו כאשר פתר יוחאי, ואמנם הודיעו סבת השקאת אותו אילן רק מהצלוחית, ויאמר לו: דע יוחאי, כי חלומך הוא משל על הנשים היולדות והעקרות, ואשתך שרה היא מהעקרות, שאי אפשר לה להוליד בשום אופן, ורק על ידי תפלותיה ורוב דמעותיה אשר שפכה לפני השם, הם שזיכו אותה ונהפכה מעקרה ליולדת, והצלוחית שראית היא צלוחית של דמעותיה שנאספו, ומהן השקוה ורווה להוליד לך בנים; ולכן לא השקו מאותה הצלוחית שום אילן אחר, רק אותו אילן שאתה נשענת עליו, הרומז לאשתך. ויאמר רבי עקיבא אל שרה: הנך בזאת השנה הרה ויולדת בן, שיאיר לישראל בחכמתו ובמעשיו. וישמחו יוחאי ושרה אשתו מאד מדברי רבי עקיבא, וילכו לביתם לשלום. ותהר ותלד בן ביום חג השבועות, שבו נתנה תורה לישראל, והבית נתמלא אורה מההוד וההדר שהיה חופף עליו, וידעו כל רואיו כי ברכה בו ויאיר לישראל אור גדול. וישמחו הוריו בו מאד ויהללו את השם, ויחלקו צדקות ויעשו סעודה ומשתה גדול ביום מילתו, ויקרא את שמו שמעון, כי שמע השם לקול תפלת אמו ולקול בכיותיה. מהיום ההוא נתנו עיניהם עליו לשמרו מכל טומאה ולגדלו בקדשה ובטהרה. ומעת החל לדבר, הרגילוהו רק בדברים שבקדושה פסוקים ומאמרים. ובהיותו בן חמש שנים, מסרוהו לישיבה שהעמיד רבן גמליאל בירושלים, והיה כמעין המתגבר, ובהיותו ילד קטן כבר היה שואל שאלות בדיני התורה להתנאים הגדולים רבי יהושע בן חנניה

ורבן גמליאל. ואותו תלמיד – רבי שמעון בן יוחאי – היה מגדולי התנאים בסוף הדור הרביעי. עיקר פעילותו היה בשנים ג' אלפים תת"צ לבריאת העולם. רשב"י היה חתנו של התנא הקדוש רבי פנחס בן יאיר. כמובא במסכת שבת (לג ע"ב). רבנו נפטר ביום ל"ג בעמר, ג' אלפים תתק"כ.

ואולי צריכים להתבונן בזה, גם שאם רוצים להוליד בנים צדיקים, יש להוריד הרבה דמעות ב"זוכני לראות בנים ובני בנים", וכמו שאמרו על איזה צדיק שנולד מאבא שהוא הוזיל דמעות על הריצפה כשהגיע בסעודה שליטת למילים אלו "זוכני לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות, וכן נמי כל בוקר צריכים לומר בדמעות את ברכת התורה ולבקש ולהתחנן ונזכה ל"וצאצאי צאצאינו". כי אם הורים משקיעים, וידוע שההשקעה הכי טובה היא התפילה ובפרט כמו שבפירות הכי טוב זוהי המים, א"כ שערך דמעות הם המים הכי טובים.

והנה גם מובא כאן במעשה שהלכו לשאול בעצת רבם רבי עקיבא, מכאן גם להיות נכנעים לגדולי הדור, וכל שאלה קטנה אפילו בחלום הולכים להתייעץ ברבם. וכדאי גם לציין שיש שסברו שרבי שמעון נולד בל"ג בעומר ולא כפי שמובא שנולד בחג השבועות.

ומדי דברו בנושא של זרע של קיימא מובא מעשה במדרש שיר השירים על רבי שמעון בעצמו שרשב"י פוקד עקרות. אמר רב אידי: בעיר צידון התגוררו זוג יהודי, ששהו עשר שנים ולמגינת ליבם לא זכו להיפקד בזרע של קיימא. באו לפני רבי שמעון בר יוחאי וביקשו להיפרד. אמר להם: "בקשה אחת לי עליכם ואל תסרבו לי, כשם שנשאתם זה לזה מתוך אכילה ושתייה, כך תפרדו לדרכיכם מתוך אכילה ושתייה" בני הזוג ציינו בנאמנות לדברי רבי שמעון, וערכו סעודה מכובדת, אליה הוזמנו תלמידי חכמים ועניים. במהלך הסעודה הטיבו הקרואים את לבם במאכל ובמשתה, והאשה השקתה את בעלה שתיה מרובה. כטוב ליבו בייק, אמר לה: "בתי, ראי כל חפץ טוב שיש לי בבית, טלי אותו ולכי לבית אביך". המתינה האשה ובראותה כי תרדמה נפלה על בעלה, הורתה לעבדיה לשאתו במיטתו לבית אביה. בחצי הלילה ניעור הלה משנתו, וכיון שפג יינו התבונן ומצא עצמו במקום זר. פנה בשאלה לרעייתו: "בתי, היכן אני שרוי?" "בבית אבי" – השיבה לו. "וכי מה לי ולבית אביך?" – טען כלפיה.

החזירה לו: "וכי לא כך אמרת לי אמש, כל חפץ טוב שיש בביתי טלי אותו ולכי לבית אביך? ובכן, אין לי חפץ טוב יותר ממך" חזרו השניים לרבי שמעון בר יוחאי, ושחו לו את אשר ארע. בראות רבי שמעון את האהבה השוררת בין בני הזוג, עמד וביקש עליהם רחמים ונפקדו. מסיים המדרש: ללמדך שבחם של צדיקים. מה הקדוש ברוך הוא פוקד עקרות, אף צדיקים פוקדים עקרות. והרי דברים קל וחומר: ומה אם בשר ודם (האשה), על שאמר לבשר ודם (הבעל) כמוהו 'אין לי חפץ טוב ממך', נפקדו; ישראל, המחכים לישועת הקדוש ברוך הוא בכל יום, ואומרים 'אין לנו חפץ טוב בעולם אלא אתה, כי אתה אבינו', על אחת כמה וכמה שיגאלו. זהו שאמר הפסוק "נגילה ונשמחה בך".

ב"יערות דבש" מסוגל לתשובה. יום ל"ג בעומר הוא הילולא דרשב"י, כי מת אז, והיה למעלה הילולא, וכדכתיב הנערה באה אל המלך, וראוי לכל איש הירא וחרד לשום אל לבו יום ההוא לשוב בתשובה, כי זכות רשב"י מסייעת להבא לטהר, ולא לבלות זמן בעולם הזה בהבלי עולם, אשר הוא צער לצדיק.

קדושת היום. חסידים מספרים שהגה"ק רבי אברהם מקאליסק זי"ע, בעת טבילתו בצפרא דל"ג בעומר, אמר בלהט אש קודש הרניי מקבל עלי קדושת היום. הילולא דרשב"י

כמו יום כיפור. שמעתי מפי מו"ח זצ"ל שפעם אחת אמר ה'שר שלום' מבעלזא זיע"א, על אודות ל"ג בעומר, שהוא יום גדול. העיר בנו ר' זונדל, אני יודע. אמר לו אביו, נו, (היינו, שיאמר מה שידוע). נענה ואמר רבי זונדל, הוא כמו יום כיפור. אמר לו אביו, יפה כיוונת, (בלשונו, האסט געטראפן). י"ג אורות

יום קדוש. הרה"ק מראזוודוב אמר ששום יום בשנה לא טוב לי כמו ביום קדוש הזה ל"ג בעומר. ופעם אחד אמר לעת ערב, חבל שהשמש יבא ויפנה, מי יתן והיה בידי להעמיד השמש עוד קצת לכבוד קדושת היום. משוש כל הארץ

הגיד כ"ק מורי זקניי זצ"ל של"ג בעומר מסוגל ליראת שמים.

סגולת היום. ל"ג בעומר מסוגל לרפואת הגוף והנפש.
אורה ושמחה

זינוך הגוף. הצדיקים במעשיהם מזככין את ישראל,
רשב"י מזכך גופן של ישראל לעולם.
בית אהרן

רשב"י לכל. כתיב (איוב יט-כו) 'מבשרי' אחזה
אלוקי, ראשי תיבות מ'תורת ר'בי ש'מעון ב'ן י'וחאי,
כל מי שיש לו אמונה ברשב"י יש לו חיזוק בהשי"ת,
וכשם שהשי"ת הוא ד' לכל, כך רשב"י הוא הרבי לכל
אפילו לפחותים.
בית אהרן

כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו "בשעת הדחק".
בברכות (ט' ע"ב). שמסיר ומסלק את הדחקות.
לב שמחה

ביטל כמה גזירות. סיפר השו"ב מגילנא ששמע מאחד
החסידים הישישים מזידטשוב הרב החסיד המופלג
בתו"ש מו"ה מתתיהו אב"ד סיקאלא, שבימי חורפו
נשמע בעולם שיצא גזירה שיגרשו את כל היהודים
מהכפרים, שלא ידור שום יהודי בכפר, והיה עת צרה,
והתאספו ערך שלש מאות אנשי כפרים ובאו
לזידטשוב לכבוד קדושת ש"ב האדמו"ר ר' צבי
זללה"ה לבקש רחמים ולפעול שיבטל הגזירה. בבואם
לפניו ענה להם בזה הלשון, 'עס איז טאקע גלייך' (זה
באמת ישר) שלא ידורו יהודים בכפרים, שבהרבה
בכפרים אין מנינים לתפילה, ואין שומעים קדושה
וברכו, ואין מקוה וגם איזה אנשים מחללים שבת
רח"ל. וכשמעם זאת מפי קדשו צעקו מרה, רבי מה
אתם אומרים הלא נשברים אנו ח"ו לשברי שברים, כי
יש לנו חובות אצל ערלים, ומאין נמשוך פרנסה
בעירות. והשיב להם שילינו בזידטשוב ויבואו אליו
למחרת. כל הלילה לא עצמו אנשי הכפרים את
עיניהם בחוששם מאוד מתשובת הרה"ק אליהם,
והשכימו בבוקר לבא לפניו לשמע מה בפה קדשו.
כשבאו לפניו אמר להם: בלילה היה לי עליית נשמה
והלכתי לתנאים ולאמוראים ולרבנן סבוראי וכולם
אמרו כדברי אתמול, רק התנא האלוקי רשב"י ז"ל
אמר שלא יוכל להיות כזאת, כי כשיסע יהודי דרך

כפר ולא יהיה עמו טלית ותפילין, מאיפה יקח טלית
ותפילין וגם אנה יקח פת לחם לסעוד לבו, ופסקו בבית
דין של מעלה שישאלו צדיק מזה העולם, וענה
הרשב"י ז"ל הלא יש בכאן הר' הירשלי זידעטשובער
נשאלה אותו, ושאלו אותי ואמרתי גם כן כדברי
הרשב"י ז"ל, ועתה סעו לביתכם לשלום כי
המיניסטער מת במיתה פתאומית ר"ל ובטלה הגזירה.
עטרת זקנים

לא להישבר. ידועה קושיית ה"עולם" מה השמחה
הגדולה בל"ג בעומר, בו פסקו תלמידי ר' עקיבא
מלמות, והרי כבר לא נשארו תלמידים נוספים
שימותו, כי כל עשרים וארבעת האלף הרי מתו. וזו
היא קושיית הפרי חדש ואם נעיין דמלשון הגמרא
נראה שכל התלמידים מתו והיה העולם שמם עד שבא
ר' עקיבא אצל רבותינו שבדרום. וזו היא כח עצום
במקום להישבר, ולהיכנס כמו דרך העולם לעצבות
ובמקום זה, תפס את עצמו והלך לדרום ולקח ובנה
מחדש את חייו. זוהי הכח של יהודי שצריך לדעת
ללכת ולא להישבר, וזהו השמחה של כ"ד אלף של
בני ישיבה נפטרו, אבל השמחה הוא שלא נשברו.

נס תחית המתים. מירון שנת תרפ"ג. והנה לא אוכל
להתאפק ולעצור מלספר מעשה ה', מעשה נס נפלא
כי נורא הוא, אשר בעינינו ראינו, והנני עד ראיה לספר
בקהל מעשה נס ופלא שראיתי בעיני בהיותי במירון
ביום ל"ג לעומר בשנת תרפ"ג שחל אז ל"ג לעומר
ביום השישי, וכשכמעט רוב הקהל מאלפי ישראל
שהיו שם בל"ג לעומר נשארו אז במירון לשבות שם
את יום השבת. וטעמנו אז שמחת שבת עילאית
פלאית. וביום שבת קודש בבוקר אחר תפלת מוסף
שהתפללנו אז בבית מדרש על-יד ציון קודשו הקדוש
הרשב"י במנין האחרון קרוב לחצות היום. והיה נשמע
קול רעש גדול שילד מאחינו הספרדים שאמו נדרה
לעשות לו תגלחת (חלאקה) הראשונה בנהג הידוע,
ופתאום אחותו להילד מחלת הח"ר רחמנא ליצלן,
ושבק חיים לנו. והילד היה מונח באחד החדרים
הקטנים הבנויים למעלה עלי גגות הציונים בחצר
הקודש, וציוו הרופאים (שהיו שם מטעם הממשלה)
שצריכין לעשות הסגר (קאראנטין) על כל האנשים
שהיו בחצר מספר ימים.

וכשנשמע מהחצר פקודה זו, רבים מהמוזן נבהלו
והתחילו לברוח מהחצר החוצה אל ההרים וגבעות

אשר שם, אבל מיד הגיעו ובאו שוטרי הממשלה וסגרו החצר על שעריו ואין עוד יוצא ואין בא. ומבית ומבחוץ היו נשמעים צעקות קולות ובכיות, כי רבים מהיוצאים מחוץ לחצר עזבו את ילדיהם ואנשי ביתם, וחפציהם בפנים החצר, והחצר נסגר ונשמר על-ידי השוטרים. ועל כולם עלה ונשמע קול יללה מהאשה אם הילד המת, שבנה הראשון והיחיד, שהביאתו על תגלחתו הראשונה, אין, ונהפכה שמחתה לתוגה. ואנוכי בעיני ראיתי את הילד מונח בחדרו על הארץ ירוק ומת. וכל הקהל הצטער מאוד על נפש אחד מישראל וצער אמו, ולא יכולנו מרוב צער לעשות קידוש ולסעוד סעודתא דצפרא דשבתא. והנה פתאום קמה אם הילד וחגרה מתנה כאשת חיל, ולקחה את הילד המת על ידה וירדה למטה לבית הכנסת שעל יד הציון הקדוש הרשב"י, והניחתו על הרצפה שעל יד הציון הקדוש, ובקול מר ובבכי צעקה האשה אם הילד, הוי צדיק, צדיק רבי שמעון, הנני אמתך באתי כאן לכבודך לגלח בני היחיד להביאו כאן ביום ל"ג לעומר, ואתמול הביאותיו חי ועשיתי לו התגלחת בשירים ובזמרה, בתוף ובכנור, במשתה ושמחה (כמו שנוהגים שם), ועתה איך אסע מכאן בלי הילד כו' כו', ובאיזה פנים אבואה הביתה. וקולתיה ובכיותיה היו נשמעים על כל החצר הקדוש, ולב מי לא נמס כמים לשמוע את קול צעקת האשה מרת הנפש. ואחר כך קמה ואמרה, צדיק צדיק, הנני מניחתו לפניך כמו שהוא, אנא ממך אל תבישני ואל תחזיר פני ריקם, ותחזירו לפני חי ובריא כמו שהביאותיו אתמול לפניך, ויתקדש שם שמים ושמן בעולם, וידעו כי יש ה' וצדיקים שופטים בארץ. ולסגולה סגרו הדלת של הבית הכנסת של ציון רשב"י ולא נשאר רק הילד. וכעבור איזה רגעים הקול נשמע מבית הכנסת, צעקת הילד לאימו. והחכם שם פתח הדלת לפניה, והנה הילד קם על רגליו וצעוק אמא תני לי מעט מים כי צמא אני, ונתנו לו מים, והיא העלתו הגגה, למקום חדרה מקודם. ונעשה שם רעש גדול מתחת הילד המת. וכל הקהל באו לראות הילד החי, וגם הרופאים נתאספו שמה ובדקו את הילד, והודו ואמרו שאין זה בדרך הטבע כלל, אלא מעשי ניסים תחת המתים על-ידי התנא הלוקי רבי שמעון. והתירו תכף ומיד לפתוח שער החצר, כי אין צורך לעשות "קאראנטין". והיה זה קידוש ה' גדול מאוד. וכל הקהל ברכו ברכת מחיה המתים, עד כאן.

כיצד יפטור רשב"י את העולם מן הדין. בגמרא (סוכה מה:) "אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בר יוחאי יכול אני לפטור את כל העולם מן הדין בהקדמה לשו"ת מהרש"ם (כרך א חלק ב) הביא על זה ביאור נאה בשם הגה"ק מהרש"ם בערוזאן ז"ע על פי מה ששנינו בגמרא (סנהדרין צא). אמר ליה אנטונינוס לרבי גוף ונשמה יכולים לפטור עצמן מן הדין כיצד גוף אומר נשמה חטאה שמיום שפירשה ממני הריני מוטל כאבן דומם בקבר ונשמה אומרת גוף חטא שמיום שפרשתי ממנו הריני פורחת באויר כציפור. אמר ליה רבי לאנטונינוס אמשיל לך משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שהיה לו פרדס נאה והיה בו [תאני] בכורות נאות והושיב בו שני שומרים אחד אחד חיגר ואחד סומא אמר לו חיגר לסומא בכורות נאות אני רואה בפרדס בא ונרכיבני ונביאם לאכלם רכב חיגר על גבי סומא והביאום ואכלום לימים בא בעל הפרדס אמר להן בכורות נאות היכן הן אמר לו חיגר כלום יש לי רגלים להלך בהן? אמר לו סומא כלום יש לי עינים לראות? מה עשה? הרכיב חיגר על גבי סומא ודן אותם כאחד אף הקב"ה מביא נשמה וזורקה בגוף ודן אותם כאחד. והנה קיימא לן במשנה (שבת צב:) לענין מלאכה בשבת כי שנים שעשו מלאכה בשבת אם זה יכול לעשות המלאכה לבד ועשאוה יחד שניהם חייבים ויש לומר שכמו כן בשאר איסורים הדין הוא כן עיין בשו"ת הרשב"א (ח"א סי' כח) ושו"ת הרדב"ז (ח"ה סימן ב' אלפים פ) ושו"ת חכם צבי (סימן פב) ושו"ת שאילת יעב"ץ (ח"ב סימן קלד) ודעת תורה(סימן ב ס"ק סה) בזה. לפי זה גוף ונשמה שחטאו יחד שזה לבד אינו יכול לחטוא וזו לבד אינה יכולה לחטוא שניהם חייבים בדין אולם במשנה (שבת צב:) מבואר כי רבי שמעון בו יוחאי סבירא ליה שגם אם זה אינו יכול לעשות המלאכה לבד וזה אינו יכול לעשות המלאכה לבד ועשאוה יחד שניהם פטורים א"כ לפי שיטתו גוף ונשמה פטורים מן הדין וזהו שאמר רשב"י יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין שהרי לשיטתו ששניהם שעשאוה פטורים וסיים הגה"ק מהרש"ם ז"ע ואף דאנן קיימא לן דלא שרשב"י בזה מכל מקום היום ל"ג בעומר שהוא הילולא דרשב"י זכותו יגן על כל המתים להיותם פטורים מן הדין. ויש להוסיף על פי שהובא לעיל בשם הרה"ק רבי ברוך ממעזיבו ז"ע שמבאר כי השמחה המיוחדת של רשב"י ביום פטירתו בל"ג בעומר היא על פי מה שכתבו הפוסקים שכאשר יש מחלוקת בין בעלי

הגמרא ובין המקובלים הלכה כחכמי הגמרא נמצא שבעולם הזה על פי רוב אין הלכה כרשב"י בעל הזוהר הקדוש אבל בעולם העליון הלכה כבעלי קבלה שהם רשב"י וחבריו על כן ל"ג בעומר יום הסתלקותו של הרשב"י לעולם העליון הוא בבחינת קבלת התורה שלו כי אז זכה לראות בעולם שהלכה כמותו ומטעם זה נקרא ל"ג בעומר "הילולא דרבי שמעון בר יוחאי" כי רשב"י שמח שמחה גדולה במתן תורתו עב"ד נמצא דביום ל"ג בעומר מתעורר כוחו של רשב"י לפטור כל העולם מן הדין כיוון שהלכה כמותו.

מידת אלקים. ביום זה נמצא מהספירה הוא אותיות "אלקים" וזהו ר"ת י'כולני ל'פטור א'ית העולם מ'ן ה'דין.

מסופר (זוהר חדש ה"ג) כי פעם הלך רשב"י לבדו, הרחק מביתו. כשהגיע בואכה העיר לוד, אמרו לו שפרצה מגיפה נוראה של דבר בעיר, ומספר גדול של יהודים כבר נפטרו. תושבי המקום בקשו מהצדיק עצה ותושיה כיצד לעצור את המגיפה. כשנכנס רבי שמעון אל העיר, ראה אנשים מתים מוטלים ברחובותיה, ללא קבורה – מחמת המגיפה ועצמתה. מיד הכריז רשב"י נחרצות: "כל זה קורה כאן בשעה שאני בעיר! – גוזר אני שהמגיפה תפסק!!" אכן, מיד נשמעה בת קול הפוקדת על מלאכי המשחית: "צאו מכאן, כי הלא רבי שמעון כאן! – שהקדוש ברוך הוא גוזר, והוא מבטל את הגזירה!" לאחר מכן, כששמע רבי מאיר את הסיפור המופלא, אמר: "מי יכול להשיג את שבחו של רבי שמעון? הלא הוא בבחינה זו גדול ממה שרבינו מדוע? – שלאחר שקרח ועדתו אבדו מתוך הקהל, ובני ישראל התלוננו על משה ואהרן, יצא הקצף מלפני ה' והחל הנגף בעם. מה עשה משה? – קרא לאהרן: 'קח את המחטה... כי יצא הקצף מלפני ה' החל הנגף'. משה רבינו היה צריך להטריח את עצמו לכל אלה הדברים, אבל רבי שמעון ביטל במאמרו בלבד כל מה שגזר הקדוש ברוך הוא!"

והנה רשב"י הסתפק י"ג שנה במערה, הסתפקות במועט. ויצא ממנו כל כך הרבה תורה וכזה אור וכאלו ישועות שרואים עד היום הזה. כמה אנשים נשים וטף נוסעים ונושעו. ומרחוק ג"כ אם מבטיחים, והעיקר לראות איך הוא ויותר, ואיך ילוד אשה יכול להגיע.

בעיר לבוב (למברג), עירו של הגאון רבי דוד הלוי, בעל ה"ט"ז זצ"ל, הנהיג ה"ט"ז להדליק בכל שנה בל"ג בעומר נרות רבים כדי שיפיצו אורה לכבוד התנא האלוקי רשב"י, ומרמזים על האור שהשאיר רשב"י לכל הדורות, בדמות מפר הזוהר הקדוש שחיבר. ואמנם, בכל שנה היה שמש בית הכנסת מגיע בערב ל"ג בעומר ומדליק בבית הכנסת נרות רבים לכבוד התנא האלוקי רשב"י. באחת השנים, הגיע גבאי בית הכנסת באמצע ההדלקה, וראה כיצד השמש מדליק נרות רבים בבית הכנסת. גער הגבאי בשמש וצעק עליו: מדוע אתה מדליק כ"כ הרבה נרות לכבוד רשב"י, הרי הוא תנא כמו כל התנאים, ולאף תנא אין אנו מדליקים בכלל נרות ביום ההילולא שלהם, ומה נשתנה רשב"י שאתה מדליק נרות ועוד רבים כ"כ לכבודו? הרי חבל על הכסף, ולא נתקררה דעתו של הגבאי עד שצויה לכבות את הנרות. כאשר שמע רבינו ה"ט"ז זצ"ל ממה שהתרחש נעצב אל לבו על שפגעו בכבודו של התנא האלוקי רשב"י. ואמנם, לא חלפו ימים מרובים, ואותו גבאי נחלה, וגברה עליו מחלתו, עד שנפטר ולא הוציא שנתו רח"ל. או אז ראו הכל כי יד ה' פגעה בו על הפגיעה בכבודו של התנא רשב"י. ואם עד לאותו מקרה הרבו בנרות לכבוד יומא דהילולא, הרי שמאותה שנה ואילך החליטו בלבוב להרבות בהדלקת נרות ביום זה עוד יותר ממה שהיו מדליקים בכל שנה לכבוד התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי.

מדליקים נרות ושורפים בגדים במדורה. פעם אחת היה רב אחד במירון, וראה אנשים ונשים באים ומשתטחים אל הציון דרשב"י, והביאו עמהם בגדים חשובים של שש ומשי ושאר מטפחות בדמים יקרים, ושורפים אותם אצל קבר רשב"י בשמחה רבה, ובראות הרב כן מנע אותם מלשרוף בגדים הנ"ל וצוה להם שימכרו הבגדים ויתנו דמם לעניים, ותיכף באותו לילה בא לו רשב"י זיע"א בחלום ואמר לו כשם שמנעת אותם מלעשות שמחתך, לכן לא ישלים שנתו רחמנא ליצלן. אותה שעה נודעזע הרב וקם משנתו, ומרוב פחדו קרא לאנשים ההם וביקש מהם שיעשו כמנהגם, והוא גם כן השתדל עמהם. וביום שאחר כך עשה הרב הנ"ל סיגופים ותעניות והרבה בתפילה ובתחנונים, חזר רשב"י ובא אליו פעם ב' בחלום, ואמר לו אל תצער עצמך כי כבר נגזר עליך הגזירה, ולא עבר ג' חדשים ונסתלק הרב בחולי מעיים רח"ל.

הוא, מפני שההארה מיומא דהילולא דרשב"י מאירה ג' ימים לפניו וג' ימים לאחריה, על דרך שאמרו להבדיל בין טומאה וטהרה ג' ימים לפני אידיהן וכו', והם הז' ימים שאחר פסח שני, וימים אלו הם עת רצון מהארת הקדושה. וזה שייך היום עוד יותר מבעבר, שרשב"י בקדושתו שהיא נשמת משה תיקן את מדת הוד שבהוד כמ"ש בסידור, שזהו ענין הגלות שאנו שרויים בו בבחינת כל היום דו"ה, ואז הוא זמן התעוררות לגאולה.

הארכתני קצת בזה, כי ראיתי שאנשים לא יודעים את קדושת יום ל"ג בעומר, והייתי מחוייב לומר א' מני רבבה להסביר, שידעו שכשמוזכרים את שם התנא רשב"י צריך לאחוז חיל ורעדה, ושידעו מה פירוש יום קדוש כזה.

הגר"ח פלאגי שהיה קדוש לפני כמאתיים שנה, כותב בספרו (אות ז), ל"ג בעומר בכל תפוצות ישראל עושים הילולא רבה על הקדוש התנא האלוקי רשב"י זיע"א, ובמדרשים יתנו דעתם החכם שלהם והגזברים, לבל יעשו קלות ראש ח"ו בלילה הקדושה הלז, כי יהיה להם לפוקה ולמכשול, ובדוק ומנוסה דלא יתקיים המדרש ההוא, ובמהרה ינתק וספו תמו רח"ל, והירא לנפשו יהיה במורא ויראה ופחד כל הלילה כדי שתהא זכות רשב"י וחביריו חופף עליו כל היום וכו', עיי"ש. ורואים מדבריו שמפליג בקדושת היום יותר מראש השנה ויום הכיפורים. וכן אא"ז בבני יששכר שם כותב דימי הספירה הם מ"ט ימים מנין ל"ב טו"ב הנלמד על טוב הכללי מן תיבת בראשית עד וירא אלוקים כי טוב עיי"ש. וזה כבר ההכנה לשבועות דביה יפקון ישראל מגלותא כמבואר בתיקוני זוהר (ת-כא) וצריכים להתכונן לזה.

שפע חיים

מסוגל לתשובה. יום ל"ג בעומר הוא הילולא דרשב"י, כי מת אז, והיה למעלה הילולא, וכדכתיב הנערה באה אל המלך, וראוי לכל איש הירא וחרד לשום אל לבו יום ההוא לשוב בתשובה, כי זכות רשב"י מסייעת להבא לטהר, ולא לבלות זמן בעולם הזה בהבלי עולם, אשר הוא צער לצדיק.

יערות דבש

כעין מעשה הנ"ל היה גם כאשר פעם אחת הגיע גביר עם בנו יחידו על ציון של התנא האלוקי רשב"י ביום ההילולא, וכיון שראה השמחה הגדולה שם היתה לו תמיה גדולה על זו השמחה, וצעק צעקה גדולה, ואמר רשב"י מת באותו היום, וראוי לבכות בכיה גדולה בזה היום, ואף גם זאת שאתם שמחים, וגער בהם בניזפה גדולה ונתבטלה השמחה. ולמחרתו נפל הבן יחיד של הגביר הנ"ל למטה ונעשה חלש ומת, ובלילה בא רשב"י אליו בחלום ואמר לו מאחר שאתה בטלת שמחתי, לכן אני ביטלתי שמחתך.

אמר הרה"ח ר' שמחה מונד ז"ל יודעים אתם את ההבדל בין מירון של שאר ימות השנה למירון של ל"ג בעומר, הבה ואומר לכם, כאשר הגביר יושב בביתו ואדם נצרך בא להתדפק על דלתו הרי שהגביר יושב ומברר על פרטי הבקשה, ואז אם נשאה חן בעיניו, מעניק את נתינתו המסוימת. אולם, כאשר גביר זה עורך חתונה לבנו, אז שופעות הנתינות לכל עבר, מחלק הוא לכל מבקש, אינו שואל שאלות. גדולה שמחתו, ועז רצונו שכל סובביו ישמחו עמו. בליל חתונה אין שואלים שאלות, כולם מקבלים. 'אז מ'פרעגט קשיא'ס איז ביטער' (כשמקשים קושיות זה מר). היה רבי שמחה מסיים, 'כששואלים ומבררים אין זה טוב, לא תמיד האדם ראוי, אך בלילה זה, של ההילולא הגדולה שעורך רבי שמעון במירון, לא שואלים שאלות, הכל ראויים, כולם מקבלים ושואבים בששון ממעייני הישועה.

כדאי ר' שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק.

במסכת (פסחים נא): כדאי הוא ר' שמעון לסמוך עליו בפניו ושלא בפניו. אם כן אפילו שנמצאים בחו"ל יש הזדמנות לסמוך עליו שלא בפניו. בזוה"ק (שמות לח). איתא, עה"פ "את פני האדון" (שמות לג, כג), דא ר' שמעון. אמר בעל ה"נתיבות שלום" זי"ע, אצל ר' שמעון תמיד נמצאים בפניו, לא קיים אצלו שלא בפניו.

גודל קדושת יום ל"ג בעומר

קדושת היום. ואפשר עוד שהענין למה נמנעים מלומר אז (ז' ימים מפסח שני כמנהג ה'דברי חיים' זי"ע) תחנון

קדושת היום. חסידים מספרים שהגה"ק רבי אברהם מקאליסק זי"ע, בעת טבילתו בצפרא דל"ג בעומר, אמר בלהט אש קודש הריני מקבל עלי קדושת היום. הילולא דרשב"י

בגדי שבת. הרה"ק ר' ברוך ממעוז'בוז' היה לובש בגדי שבת בל"ג בעומר, ואמר על זה בדרך צחות, משל למה הדבר דומה לגביר גדול שעשה סעודת נישואין לבנו, ואחד ממקורביו של אותו גביר, היה עני מרוד וחשקה נפשו להתכבד בקרובו הגביר, אך אם יבוא אל החתונה במלבושים רגילים הרי איש לא ישים לב אליו, על כן הלך וחבש שטרעימל' ובא להחתונה מלובש בבגדי שבת, כדי ששייחו בו אנשים ומתוך כך יוודע להם שהוא קרובו של הגביר המפורסם ויעלה ערכו בעיני הבריות, כמו כן הוא הולך עם שטרעימל' בל"ג בעומר, כדי להתייחס כמקורבו של רשב"י. הוא היה אומר

כמו יום כיפור. שמעתי מפי מו"ח זצ"ל שפעם אחת אמר ה'שר שלום' מבעלזא זיע"א, על אודות ל"ג בעומר, שהוא יום גדול. העיר בנו ר' זונדל, אני יודע. אמר לו אביו, נו, (היינו, שיאמר מה שיוודע). נענה ואמר רבי זונדל, הוא כמו יום כיפור. אמר לו אביו, יפה כיוונת, ובלשונו, האסט געטראפן. י"ג אורות

ביום הזה יכפר עליכם. ודהקרב פתם מים מפלג ייעודבא
מספר ששתי ימין שדה קרביתוך העין דם זמן מאלסטד זיעודורגל
לסך את דתים בל"ג בעמר שנתקבל תפלותם לדען בשמים.
ומבא דהקרב מפלג ייעודבא מותו, שבזמנו אים דתפוסת דגלם כלם
לסך קאשאת רעת, כיתמד קשה שנתקבל דתפלות, ססניב (שעה
נג, ב) ענותים חז מסילם וזי, ולכן כאש ים דתפוסת מכפר תתל
דסיה שנתקבל כל דתפלות לדתם ולדען לפי אדון כל. וזה דתא
דאדון רבי שמעון וזיא אבד (ססה מת) סל אי לפחד את כל העלם
סל מן דין, וכן מדי שעה בשעה מומא דהאלא ודלה דהא אבד ק בשמים
ועל די דמתפוסת כל ענותים של בני ישראל, וכן סלם כל תפלותם
לדנקבל בשמים ממזל. ולכן דתפוסת לשמח בום ה, סדארא, תענת
סל אדון יום טבת ישראל מוס דתפוסת דתפוסת עשר טאב ומפס שילה
דום במרא (שם ל) ים דתפוסת דום סליה ומחלה. ודי שמים שבדל
לאס כל ענותו ערך לשמח דבי נמו ים ל"ג בעמר שרשב"י פט סדא
ומא קישא את כל העלם סל מ דין, שפ דין מן הענין לשמח שמחה
גדלה בום נשבת.
מפ ספסם וספסם (ד"ג עמק)

כמו יום כיפור. הרה"ג ר' יצחק אריה ארליך שליט"א אמר פעם בדרשה, שלפי דברי הקדושים הנ"ל של"ג בעומר הוא בחינת יום כיפור, שפיר יש לומר טעם על זה שמזמרים אמר ר' עקיבא אשריכם ישראל וכו' ביום זה, כי משנה זו הרי שייכת ליום כיפור, ונשנית בסוף מסכת יומא, ול"ג בעומר הוא כמו יום כיפור. כאריה שאג

הידור מצוה עד שלישי. ידוע שהשי"ת מקיים כל התרי"ג מצות, ואיך הוא מקיים הידור מצוה. ונראה דידוע מה שאמרו חכמינו ז"ל לולא הקב"ה עוזרו וכו', דאם האדם מתחיל לקדש ולטהר עצמו ועושה שני שלישים מן המצוה מסייעו הקב"ה בטובו וחסדו הגדול ועושה את השליש האחרון, ובזה מקיים הוא יתברך הידור מצוה עד שלישי במצוה. וזהו בל"ג בעומר כבר עברו שני שלישים מן החמישים יום שאנו סופרים לעומר, אם כן הקב"ה עושה הגמר והוי כאלו היום הוא היום החמישים, וכבר מופיע האור הגדול של החג הקדוש, הוא חג השבועות, אל חדרי לבנו. ואפשר לרמוז הענין, כי מנחת העומר היתה כפולה, ואמרו חז"ל (סוף עוקצין) עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק ש"י עולמות, ו'עמר' בגימטריא ש"י, ושני פעמים מנחה הם שני שלישים מן ש"י, לרמז דאם האדם מביא שני שלישים מן המצוה זוכה לנחול ש"י עולמות. מהר"ש מבעלזא זיע"א

יום טוב. הקב"ה נתן לבני ארץ ישראל את יום הל"ג בעומר כיום טוב, תמורת ימי יום טוב שני שנתברכו בהם בני חוץ לארץ. בית אברהם

כ"ק בעל ה"אמרי חיים" זי"ע אמר על זה לא אצל סבי הק', כי אצל בעל ה"אהבת ישראל" זי"ע היה גם ל"ג בעומר ענין גדול.

יום קבלת תפילות. כידוע ל"ג בעומר היה נחשב כיומא דפגרא חשוב אצל הרה"ק מראזודוב, הוא קיבל את ענין ל"ג בעומר מהרה"ק מצאנו, ומעשה שהיה כך היה. פעם שבת הרה"ק מצאנו אצל הרה"ק מדזקוב, ונשאר שם לל"ג בעומר, והיה מדובר שיערכו את הסעודה בשעה שתים עשרה בצהריים. הזמין הרה"ק מצאנו את הרה"ק מראזודוב שיכנס אליו

בשעה שמונה בבוקר, לפני התפילה, וכשבא שוחח עמו במשך ארבע שעות תמימות. כאשר הרה"ק מדזיקוב ראה שהשעה מתאחרת והרה"ק מצאנו טרם התפלל, שלח את משמשו משה משרת שילך ויראה מה הרה"ק מצאנו עושה. הלך המשמש לאכסניית הרה"ק מצאנו ונקש בדלת, הרה"ק מראזוודוב ביקש לקום ולפתוח, אמר לו הרה"ק מצאנו: אל תלך, אני אפתח, והרה"ק מצאנו פתח את הדלת וכיבד את משה משרת במלקות ממקטרתו (לולקע בלע"ז) כדרכו בקודש. שב משה משרת אל הרה"ק מדזיקוב ואמר "זיי זיצען אין באצ'קען". והם יושבים ומפטפטים...] והוסיף: שכר הליכה כבר קבלתי, הן המכות שהרה"ק כיבדו בהן... שיחתם הסתיימה בסביבות השעה שתיים-עשרה והרה"ק מצאנו עמד להתפלל. אמרו שכל התפילה ערכו כעשרים דקות, ואמרו בשמו שהוא מתלבש במלאך שיש לו אלף פיות ואלף לשונות. כשסיים את תפילתו ישבו לסעודת ל"ג בעומר. הרה"ק מראזוודוב לא סיפר לאיש על מה שוחחו, אף לו לבניו הקדושים, אך זאת אמר שהרה"ק מצאנו אמר, "אזעלעכע שמוסען אז די האר אונטערן קאפל האבן זיך פאר פחד אויפגעשטעלט אויפ'ן קאפ", ואז גילה לו כיצד רואים נשמות, "ווי אזוי מען זעהט א נשמה". משם קיבל הרה"ק את סוד ל"ג בעומר לעשותו כחג, וקראו "יום קבלת התפילות", כמו שכתב מרן ה"מנחת יהודה" במאמריו.
החכמה מאין

התלהבות כבראש השנה. מספרים שאצל הרה"ק משינאווא בעל דברי יחזקאל זי"ע היו מתפללים ביום ל"ג בעומר בהלהבות ממש כמו בראש השנה.

כ"ק מרן ה"קדושת ציון" זצ"ל בשיחה פעם אל בניו, התבטא: "עטס זענטס מיר א רחמנות אז ס'האטס נישט געקענט דעם הייליגן ראזוואדובער פעטער זכרונו לברכה אם אנו רוצים לציר לעצמנו איך היה נראה צורתו של מלך ישראל, היה אפשר להשיג השגה מזה כשהיינו רואים את הרה"ק מראזוואדוב". כ"ק אדמו"ר מוהר"ש זצ"ל המליץ פעם שהרב מראזוואדוב הוא "איש מופת". וביאר כוונתו: הנה אמר הכתוב יעקב "איש תם" וכתוב בסה"ק שנקרא יעקב אבינו בתואר זה אע"פ שמצינו שרימה את לבן הארמי, דהנה יש לפרש "איש" מלשון בעל ומושל

וועד"ש ד' איש מלחמה, ותרגום אונקלוס ד' מרי נצחן קרביא, כי יעקב אבינו היה אדון ומושל על התמימות שלו, כי כשהיה נצרך להשתמש במדת התמימות היה תם, וכשנצרך להשתמש במדת החריצות היה חרוץ. ועל דרך זה יש לומר על דודינו הקד' מראזוואדוב זצ"ל שהיה "איש" מופת, שהיה בעל הבית בענין המופתים, שבכל עת שהיה צריך מופת, והרבה והפציר בתפילה לפעול ישועה בעד א' מאחינו בני ישראל, השיג את המופת וווען ר' האט נאר געוואלט האבן דעם מופת האט ער עס געהאט... ידוע דיום ל"ג בעומר היה נחשב בראזוואדוב כיומא דפגרא ראשון במעלה, ובבחינה מסוימת אפילו יותר מאשר ימים טובים ומועדי קודש. כ"ק מרן אדמו"ר מבאבוב זצוק"ל מספר, שיום ל"ג בעומר היה בראזוואדוב יום פקידה וישועה, ושהרה"ק זצ"ל בעצמו הורה לנשברי לב שהיו זקוקים להושע בדבר ישועה ורחמים, שיבואו אליו ביום מרומם זה, וארובות שמי השמים נפתחו. להיותו איש חלש המזג, לא היה דרכו בקודש של הרה"ק מראזוואדוב זצ"ל להתפלל לפני התיבה בימות החול בכלל, אבל בל"ג בעומר יצא מכל הכלל והתפלל לפני העמוד כל השלוש תפילות מפני תוקף קדושת היום.

יום קדוש. הרה"ק מראזוואדוב אמר ששום יום בשנה לא טוב לי כמו ביום קדוש הזה ל"ג בעומר. ופעם אחד אמר לעת ערב, חבל שהשמש יבא ויפנה, מי יתן והיה בידי להעמיד השמש עוד קצת לכבוד קדושת היום.
משוש כל הארץ

הגיד כ"ק מורי זקני זצ"ל של"ג בעומר מסוגל ליראת שמים.
שפת אמת – גור

סגולת היום. ל"ג בעומר מסוגל לרפואת הגוף והנפש.
אורה ושמחה

פל"ג אלוקים מלא מים (תהילים סה) גשמים היורדים בין פסח לעצרת הם רפואה גדולה לכל החולאים שאין דוגמתם, דהיינו לעמוד בגשם ולגלות קצת הראש שירד הגשם על הראש וגם לפתוח פיו כדי שירד הגשם לתוך פיו ממש.

וביותר מועיל סגולה זו בל"ג בעומר, על פי מה שכתוב בכוונת האר"י ז"ל בבורא רפואות שיש לכוון לספירת הוד, ויום ל"ג בעומר הוא הוד שבהוד ומסוגל לרפואה, ובפרט הגשם בל"ג בעומר סימן ברכה, ונתנו סימן בזה החודש אייר הוא ר"ת אני ד' רופאך.

ל"ג בעומר בתפוצות ישראל. עם גילוי אורה של חכמת הקבלה הוכר ל"ג בעומר כ"הילולא של רשב"י", שכן ביום זה נסתלק רבי שמעון בר יוחאי זיע"א, לשיבה של מעלה ובו ביום התיחדו עם זכרו של אותו צדיק, שהאיר את עיניהם של ישראל בספרו ה"זוהר" הקדוש. היו שמצאו רמזים נוספים על חשיבותו של יום זה. כך למשל מצא רבי יעקב עמדין (היעב"ץ) כי יום זה הוא על פי הקבלה בחינת "הוד שבהוד", ועל כן הוא "יום טוב מדבדיהם", ואילו רבי צבי אלימלך מדינוב, מחבר ה"בני יששכר" מטעים, כי יום ל"ג בעומר הוא "התחלת התגלות הטוב של התורה, שנגנו בה האור "כי טוב הוא", וכך הסביר את "מנהג ישראל להדליק נרות ביום זה, לכבוד האור כי טוב, שמתחיל להתנוצץ מיום זה". אין פלא כי השמחה ביום זה היא גדולה ביותר, ובמנהגיהם השונים של קהילות ישראל מדוד לדוד ניתן ביטוי לשמחה זו. כך, למשל, בעיר וירמייזה נמנה ל"ג בעומר, בין ימי הפגרה בבית הספר: "בו ביום בטל בית המדרש של המלמדים, ואין הנערים באים לבית רבם ללמוד, והמלמד מחויב לתת לתלמידיו יין שרף ולק"ח טוב מכיסו, כי כן המנהג, ובאחד מספרי המנהיגים של ימי הביניים אף נמסר כי ביום זה "היו משתעשעים בשיחות נאות בטילים מחוץ לעיר". בקהילות ישראל בחו"ל נהגו תלמידים של בית רבן לצאת ביום זה ליערות שבסביבותיהם, ושם היו יודים בקשתות. אין הרבה ידיעות על מנהג זה, אולם גדולי ישראל שמדו עליו. רבי צבי אלימלך מדינוב משלב מנהג זה עם ההילולא של רשב"י שהיה אומר "יכול אני לפטור את כל העולם לכף זכות". ובשם רבו, רבי מנדל מרימנוב, היה מוסיף כי "בימי רבי שמעון בר יוחאי, שהגן על דורו, לא נראתה הקשת, וביום עלותו למרום עושים הסימן הזה", ויש בכך גם רמז לדברי רשב"י לרבי אלעזר בנו, כי "כאשר תיראה הקשת בגוונים מאירים, יש לצפות לרגלי משיח", וקשת זו היא אפוא סימן להתגלות אורו של מלך המשיח, שיבוא במהרה בימינו.

זמן ביאת המשיח. אמר הרה"ק בעל 'צבי לצדיק' מבלאזיב זי"ע בעיר ריישא בסעודת ל"ג בעומר שדיבר בהתורה מביאת משיח צדקינו, ואמר אז בזה הלשון, איך קען דאך נישט זאגען ווען, אבער ס'דאכט זיך מיר זיכער, אז ווען ס'וועט זיין וועט עס זיין אין ל"ג בעומר. ואני לא יכול לומר מתי, אבל נראה לי ברור, כשיהיה, זה יהיה בל"ג בעומר).
שיח זקנים

סיפר הרה"ק ה'מנחת אלעזר' זי"ע, מעשה רב מהרה"ק ר' משה ב"ר דן זי"ע, כי פעם אחת ביום שמחת תורה כאור בוקר יזרח שמש, הלך לבית המרחץ לטבול קודם התפילה ועבודת היום, ובדרך הילוכו פגע באיש פשוט (סנדלר או חייט) והטלית נשא בידו ופניו צהובות, שאל אותו הצדיק מאין הוא בא. השיבו מבית המדרש והתפילה. שאלו שוב מה זה מהרת למצוא ולהתפלל כל כך בזריזות. השיב האיש הלא זה היום עשה ד' נגילה ונשמחה בו, ואני כבר התפללתי, ואלך לאכול ולשתות ולשמוח לכבוד יום טוב, אבל הרבי הולך כעת רק למקוה, ומתי יעשה לביתו לשמוח בשמחת היום. שאלו הצדיק האם למדת כל כך הרבה תורה בזו השנה עד שאתה ממהר לשמוח כל כך ביום 'שמחת התורה'. השיבו לא למדתי כלום כי אינני בר הכי, לא קריתי ולא שניתי. שאלו אם כן לשמחה מה זו עושה. השיבו האיש הלא אם יש להרבי אח והוא משיא את בנו או בתו, אז הרבי לוקח חבל ושש בשמחתו, הגם שאין הוא בעל החתונה רק אחיו, יען ששאריו הוא והוא עצמו ובשרו, לכן עוז וחדוה גם במקומו. ואם כן הלא כל ישראל אחים, ויען כי הרבי למד וקרא ושנה ועסק בתורה והוא שמח בשמחת תורה, וכמוהו רבים וכן שלימים, על כן בתור אחיהם אגיל ואשמח גם אני בשמחה רבה. וסיים הרה"ק ה'מנחת אלעזר' זי"ע, אם כי איני יודע בסתרי תורה בתורת רשב"י עמוק עמוק מי ימצאנה, אבל אבי הקדוש הלא זכה הרבה לסוד ד' ליראיו בנסתרות התורה על ידי חיבורו באר לחי רואי על תורת הזוהר הקדוש, והוא בוודאי שש ושמח בזה היום בהיכל קוה"ק דרשב"י ביומא דהילולא דיליה, ולכן אני בתור בן לאותו צדיק ארדיב בנפשי עוז ליקח חבל בשמחה זו כי קדוש היום לאדונינו.
דרכי חיים ושלו

ל"ג בעומר יחול בספירת הוד שבהוד. המפרשים מעמיקים בנושא זה, שיש לו משמעות ובל"ב שמחה" הוסיף גם ש"ל"ג בעומר' הוא בגימטריא "זהו הוד שבהוד" (עם היום עצמו), ולהלן תמצית דבריהם. עיקר תיקון ימי הספירה הוא תיקון השבע מידות הידועות, מידה אחת בכל שבוע. בשבוע החמישי אנו מתרכזים במידת הוד. יום חמישי של השבוע במידת הוד, הוא ל"ג בעומר, והוא הוד שבהוד. המילה "הוד" היא לשון הודאה, ו"הוד שבהוד" הוא הודאה על ההודאה. בעל התניא ("שער ל"ג בעומר) מבאר הדברים האלה: "הנה יש שתי מדרגות בהודאה, הראשון, ההודאה אשר באה מצד ההשגה והדעת, כמו אדם שמשיג ומכיר בעצם גדלות ורוממות המלך וכיוצא יודה בהודאה שכן הוא מצד שמכיר ומבין. אמנם יש בחינת הודאה למטה מזו, והוא ההודאה שלמטה מן הדעת והינו כאשר אין ביכולת השגתו להשיג ולהכיר כלל בעוצם הגדולה והחכמה כמו שהוא רק שיועד ומכיר שהוא מופלא בחכמה, וצריך להודות לו בהודאה ושבח גדול, וכמו שיודה גם העני בגדלות המלך, אף על פי שאינו מכיר במהות הגדולה כמו שהיא, אלא שמודה שצריך להודות ולשבח לגדולה זו". יוצא מזה, שכל ההודאות שלנו להשי"ת הן בבחינה השניה, כעני המודה בגדולת המלך, כי הודאה עצמה מצד השגתנו אינה קימת כלל בהשגתנו לעומת האין סוף ברוך הוא. בל"ג בעומר אנו חייבים להשפיל עצמנו ולהכיר בשפלות ערכנו כרחוקים מכל השגת הבורא, ואף אם תעלה השגתנו עד לשיא ההשגות לא הגענו אלא לבחינה השניה של הודאה.

זאת ועוד כותב בעל התניא: "כלל גדול בכל מקום, דכל אור היותר עליון לא יוכל לבוא בגילוי למטה כי אם במדרגה היותר תחתונה דוקא, ובמדרגה שאינו בשפלות המדרגה כל כך לא יוכל לבוא אותו אור במתגלות. הנה אחר שיום ל"ג בעומר שהוא בחינת הוד שבהוד הוא היותר אחרון במדרגה, (שספירות יסוד ומלכות הבאים לאחר ספירת הוד אינן אלא מידות כוללות), על כן בכל זה מובן הטעם לבחינת הילולא דרשב"י ע"ה שהיה בל"ג בעומר דוקא".

בספר "משנת חסידים": "מצווה לשמוח שמחת רשב"י". ביום זה נוהגים לעשות ליד ציון רשב"י "חלאקה" לתינוקות בני השלוש – לגזור את שיערם ולהשאיר להם פאות הראש. בשנים האחרונות נהגו לבוא לקבר רשב"י גם בערב ז' באדר, יום פטירתו של

משה רבינו, משום שמקובל שרשב"י הוא ניצוץ מנשמת משה רבינו ע"ה. יש לציין כי אמינותו של קבר רשב"י היא ודאית לכל הדעות, ולכן מגיעים רבים לתפילה במקום הקדוש הזה. הבניין הראשון מעל ציון רשב"י נבנה על ידי הרב גלאנט, איש ירא שמים ועשיר, אשר תרם מכספו על פי המלצת האר"י הקדוש. מני אז עבר המקום שניוים רבים, במיוחד לפני כמאה וחמישים שנה, וצורתו נשתמרה עד היום.

בל"ג בעומר מתחיל להאיר אור קבלת התורה והבחינה הזאת של יציאת מצרים מאירה עד ל"ג בעומר, ומל"ג בעומר מתחיל ההארה של מעמד הר סיני שהיא קבלת התורה, וכבר כתבנו שההארה של יציאת מצרים היה הכנה למתן תורה, והניסים והנפלאות היה כדי שנתאוה למתן תורה ע"י הניסים, וזהו ויקרא לו יעקב ג"ל ע"ד כלומר כיון שמגיע ג"ל שהוא ל"ג בעומר, אז מתחילין להאיר בחינות הארה קבלת התורה, ומלת ע"ד הוא מלשון עדי"ם "הורד עדייך" (שמות ל"ג, ה), כלומר שעד ל"ג בעומר היה ההארה של יציאת מצרים, ומל"ג בעומר מאיר ההארה של קבלת התורה, שמרומז במלת ע"ד שרומז על התורה. קדושת לוי (פר' ויצא)

פסקו מלמות תלמידי רבי עקיבא:

המהרי"ל כותב: "אף על גב דאיתא בגמרא דתלמידי רבי עקיבא מתו מן פסח עד עצרת, מכל מקום עושים ביום ל"ג בעומר יום שמחה, משום דמתו רק בימים שאומרים בהם תחינה בשבעה שבועות בעומר, וכל יום שאין אומרים תחינה לא מתו". הוא מאריך לחשבן כמה ימים בסך הכל אנו אומרים תחנון, והם ל"ב ימים. יוצא מזה, שיום ל"ג הוא יום שמחה. לפי שיטתו, יום ל"ג בעומר חל תמיד ב"ח באייר, למרות של"ב הימים שאומרים בהם תחנון מפוזרים על פני כל ימי הספירה.

כן סובר המאירי (יבמות ס"ב), ואלה דבריו: "קבלה בדינו מהגאונים שביום ל"ג בעומר פסקה מיתתם, ונשתיירו חמישה תלמידים וביניהם רשב"י". גם הרמ"א (או"ח ס' תצ"ג סע' ב') פוסק כמו המהרי"ל.

ועיין בביאור הגר"א (או"ח סי' תצ"ג) שמציין למקור את הגמרא בסוף מסכת תענית, שקבעו את ט"ו באב כיום טוב משום שבו פסקו למות מתי מדבר עיי"ש.

האבודרהם מביא בשם הרז"ה שיש מדרש שתלמידיו של רבי עקיבא מתו "מפסח עד פרוס העצרת", והוא ט"ו יום קודם חג השבועות, וכשתסיר ט"ו יום ממ"ט ימי הספירה, נשאר ל"ד, וביום ל"ג בעומר כבר פסקו מלמות והוא יום שמחה, (ועיין בבית יוסף בזה).

הילולת רבי שמעון בר יוחאי

המקור היחידי שמספר אודות פטירתו של רבי שמעון בר יוחאי הוא ספר הזוהר. ב"איגרא זוטא" (ח"ג רפ"ז ע"ב) מאריך לתאר את יומו האחרון של רשב"י עלי אדמות, כמו שנביא לקמן. אך לא מובא שם מתי היה יומו האחרון. אך מסורה קדומה מן הקדמונים של"ג בעומר הוא יום פטירתו.

אך עדיין נצרך להבין מהי השמחה ביום פטירת ר' שמעון, ומאי שנא מז' אדר יום פטירת משה רבינו ע"ה דהוי יום תענית, וכן ימי מיתת צדיקים אחרים כמובא בשולחן ערוך סימן תק"פ.

לשאלה זו יש כמה תשובות:

א. בעל "שם אריה" (או"ח סי' י"ד), מסביר שהשמחה היא על כך שרבי שמעון נפטר על מיטתו והובא לקבורה, ולא נהרג בידי מלכות רומי. ומטעם זה הולכין על קברו, כי הרוגי מלכות לא היו ניתנים לקבורה, ונמצא שקברו מוכיח על נס ממש.

ב. בספר "מים חיים" (סוף חלק או"ח) ובספר אור הנר מביאים את הטעם משום שרבי שמעון השאיר צדיק כמותו, שהוא בנו רבי אלעזר שנאמר עליו: "אם שנים הם, אני (רבי שמעון) ובני הם". וכעין זה כתב גדול אחד, דהנה הוא דהצדיק אבד לדורו אבד, אף שנולד צדיק אחר, הוא משום שהצדיק שנולד הוא לדור שלאחריו, ועל כן לדור הזה הוי צער והוי יום תענית, אבל כאן דר' אלעזר ב"ר שמעון היה כמותו ממש, אף לאותו הדור לא היה עצבות.

ג. בספר "שיח יצחק" מביא טעם "כי מכל הצדיקים לא היה אחד שהבטיח לכללות ישראל להצילם מיום הדין ולפטרם מן הדין, כי אם רבי שמעון בר יוחאי".

ד. יש סוברים (רבי עובדיה הדאיה ועוד) שהטעם הוא כי בפטירת צדיקים יש חסרון גדול לדור בסלוקם, לא כן בסילוקו של רשב"י שבו ביום נתגלו סודות שלא נתגלו מימות משה רבינו".

בעל "שער יששכר" (מאמר חודש אייר) כותב: "ביום פטירת משה רבינו נשתכחו שלש מאות הלכות באבלם אחר משה רבינו, על כן הוא תענית, מה שאין כן בפטירת רשב"י, שגילה הסודות וכל האידרא זוטא ביום פטירתו, ועל ידי זה השמחה והחדוה ביום ההוא שנתגלו הני רזין עלאין, על כן ל"ג בעומר הוא יום שמחות".

ה. ב"תנא דבי אליהו רבה" (פרק ט"ז): "יום שמת אדם הראשון עשאוהו יום טוב ויום משתה ושמחה". בקונטרס "עניני הילולא דרשב"י" (אות ה') כותב: כידוע שרשב"י היה ניצוץ משה רבינו ואדם הראשון, וישראל מתאבלים בפטירת משה על שלא נכנס לארץ, ובל"ג בעומר אנו עושים משתה ושמחה ששמחים שניצוצי נשמת משה שנכנסו ברשב"י שנכנסו לארץ". ורמז לדבר כתב בספר מגן אברהם להמגיד מטריסק זצ"ל, "ל"ג בעומר" בגימטריא "משה".

ו. עוד כתבו בספרים הקדושים דעל כן אין מתענים בל"ג בעומר, כדי להראות ולהבליט בו ביום כחו וגבורתו של רשב"י, שאמר עליו רשב"ג אבוי דרבי בזה"ק ח"ב ט"ו דרשב"י הוא גברא דלא גזר תעניתא על מה דשאל ובעי אלא גזור ומקיים, וכה ארשב"י בעצמו בזה"ק ואפילו ביומי אחרוני לא אצטריכנא לתענית עיי"ש, ולכן נגילה ונשמחה בישועתו ביום חתונתו וביום שמחת לבו, ולכן שמחים ביום ל"ג בעומר.

ז. רבי יעקב עמדין כתב בסידורו דעכשיו המנהג פשוט שעושים יום זה יום טוב, נראה לי מפני שכולו דין כמו בית דין שראו כולו לחובה ראה סנהדרין י"ז. וק"ל מדבריהם דאין אומרים תחנון וכו' ומרבין בו שמחה מסתפרין ונושאים בו נשים, עכ"ל.

ח. עוד טעם אחר לשמחה בל"ג בעומר. כי המן התחיל לרדת ביי"ח באייר, כי מחמשה עשר יום לחודש השני (אייר) לצאתם מארץ מצרים באו למדבר סיני וילונו כל עדת בניי על משה ועל אהרן ונמך שלשה ימים עד שירד המן. המהרש"א במור"ק (כ"ח ע"א) כתב וז"ל וזכר לדבר שאנו מדקדקים לעשות יום טוב קצת בל"ג בעומר לזכר שבו עברו רוב ימים שהן ב' חלקים ממ"ט ימי הספירה יום לשנה ששוב אין אדם חוטא.

יום זה נקרא הלולא דרשב"י מפני שבו ביום נסתלק. אף שמצינו שקבעו תענית ביום מיתת צדיקים כמו בז' אדר פטירת מרע"ה וכן ר"ח אב דאף שהוא ר"ח מותר להתענות בו מפני שהוא יום פטירת אהרן הכהן (כדי במגילת תענית וטוש"ע או"ח סי' תק"פ) ולמה בפטירת רשב"י עשו יו"ט אך מה שקבעו תענית ביום מיתת צדיקים דוקא בצדיקים שהיו משורש תורה שבכתב ומה שמצינו תענית צדיקים במיתת הרוגי מלכות הוא מפני שנהרגו ולא מתו על מטתן ומשה רבינו ע"ה הי' שורש תושב"כ ור"ע הי' שורש תושבע"פ (כדאי בכתבי הארז"ל) ואי' במדר' (במד"ר פ' י"ד) ובעלי אסיפות אימתי הם מטעים ד"ת באדם בזמן שבעליהם נאספין מהם כ"ז שרבו קיים כו' וביום שנסתלק אז נקבעו ה"ת בלבב ישראל תלמודיו ורשב"י הי' תלמוד ר"ע ואמר (גיטין סז) שנו מדותי תרומות מתרומות מדותיו של ר"ע והיינו שורש למודי ר"ע והי' זה בל"ג בעומר בספירת הוד שבהוד דהוד הוא מדת אהרן הכהן דו' רועים נגד ז' מדות (כמו שחשב בזה"ח תולדות) והוא הי' ג"כ שורש תורה שבע"פ דמשה רע"ה הי' שורש תושב"כ ואהרן שורש תושבע"פ כשמש"נ כי שפתי כהן וגו' ותורה יבקשו מפיהו וכמש"נ והוא יהי' לך לפה וספירת הוד שבהוד ההוא ששורש תושבע"פ כמו תרומות מתרומות מדותיו של ר"ע וביום הסתלקותו נקרא הלולא דרשב"י דכל ישראל שבדורו קבלו ונקבע בלבם אז הד"ת שלו כמ"ש במדרש בזמן שבעליהם נאספין בהם ובי"ד באייר פסח שני מתחיל ספירת הוד דאי' בזה"ק (ח"ג קנ"ב ב) פסח ראשון מימינא פסח שני משמאלה וכו' ובימינא דתמן תורה שבכתב כו' ואח"כ בל"ג בעומר שהיא הוד שבהוד הוא שורש מדת אהרן שהוא אוהב את הבריות ומקרבן לתורה ובר"ע שהי' שורש תושבע"פ שהי' דורש כתרי אותיות (כדאי מנחות כט): ואי' במדרש (ת' חוקת ח') דברים שלא נגלו לר"ע

וחבריו וכל יקר ראתה עינו זה ר"ע וחבריו שהיינו כתר דדרשו במו' (מגילה טז): יקר אלו תפילין שבראש שהם למעלה כמו כתר ולא יכלו לקבוע יום הלולא ביום פטירת ר"ע מפני שנהרג וע"ז אמרו (מנחות שם) כך עלה במחשבה לפני דהיינו שהי' משורש מחשבה והי' נקרא עקיבא בן יוסף שהי' כמו משיח בן יוסף דאי' בגמ' (סוכה נב) שיהרג ומהס"ת הי' נצרך להיות כן לטובת ישראל וכן הי' נצרך בר"ע ולכן קבעו ההלולא ביום פטירת רשב"י שהי' בו תרומות מתרומות מדותיו של ר"ע ומהס"ת נולד רשב"י ג"כ ביום זה כמו שהוכיחו בגמ' (קדושין לח) ומנין שבו' באדר נולד משה מוכו' ולכן ביום זה ירדה נפש זה שהי' שורש תושבע"פ ולכן אי' בירושלמי (פ"א דסנהדרין) דא"ל ר"ע לרשב"י דיך שאני ובוראך מכירין כחך שלא הי' שום מכיר כחו רק הקב"ה ור"ע שהי' שורש תושבע"פ וכל שנה כשבא יום זה יכול כל אדם לזכות לפי כחו להשיג קביעת הד"ת שירד ביום זה בתושבע"פ ולכן קבעוהו למועד.

פרי צדיק

מקור לשמחה ביום זה. הרה"ק רבי אברהם יעקב מסדיגורא זצ"ל אמר להביא מקור להשמחה העצומה שאנו שמחים ביום ל"ג בעומר דהנה כתיב צחק עשה לי אלקים (בראשית כא ו) פי' וצחוק והשמחה שבאה גרמה לזה בחי' אלקים שקדמה לה כי השמחה האמיתית מרגישים רק אחרי שמקודם היה שורה דינים ח"ו ונמתקו וזהו צחק השמחה שבאה לכאן עשה לי אלקים נהיה ע"י בחי' אלקים שקדמה לה והנה בימי הספירה מתנהג העולם בבחי' דין וכנקמו בפסוק והעמר עשירית האפה הוא (שמות טז לו) אפ"ה בגימטריא אלקים להורות שבימי העומר שורה דינים ולכן כשבא יום ל"ג בעומר והיינו ג"ל בעומר שנעשה התגלות אלוקות בעומר ונמתק בחי' אלקים היא הגורמת להשמחה הגדולה.

נגיל ונשיש. מן וחדק מל"עא זע ענד על השני וחדם ל שבין שני
מס אל - דעו ז' באד ים פסות משרשו עיה שקבע לים צם ובל,
ואל ל"ג בעמר הלולא דרשב"י הי' שורש שורש סעדת. וס: ואב
בלשן קדש: רבי שמעון או אראפ אף דעם עלם סי מגלה. וין דעם ווד
דקדוש דאט עך זך וין דוד אינעם אטלט, נ, אומעניש גטא גושעפט
קנטא סעודה, אבער משרשו או דאך ארפסטא דמשה בכל דא
ודא דאט ז' נאך נישט גענישט וין ארבעט. סודמת אודת אב וחדק
מל"עא זע: וחדם לונבעממעם של העיקר בתפוחו ומלמאודין - מ

במשה רבנו מצונו בננו (תמוה טו) כמי אבול של משה נשרח שלוש
אלפס הלסת, עייש. וחות שבמון פטוחו נטם צער וטב מצנת דא
שסד, לכן בכל שנה במס פטוחו מתעוד אותו הצער שם האנפד לכן
נקבע לעם וכו'. לעמת האצל הדנא האלקרבי שמעון בן יוחאי, לפמה
שבבאר באדא זשא, גלה רבי שמעון מוס וסתלקו וראת בסדרי
תורה ועם לדחה עליה, כמיכ מתעוד ומשך בכל שנה במס פטוחו,
אותה שמה גולה שבו האנפד מעל מאדוין.
יר ישראל (דב עמ פא)

זכות רקידה. הגה"ק בעל מנחת אלעזר ז"ע
ממונקאטש היה בל"ג בעומר תרצ"ה במקום שמקובל
למקום הקדוש דקבר רשב"י, והתחיל לרקוד ברוב
התלהבות, ואמר אח"כ בלש"ק: איך יש לי העזה
לרקוד במקום קדוש זה, ואמר שזה רק בזכותו של אבי
בעל הדרכי תשובה ז"ע שעשה ספר באר לחי רואי,
שזהו פירוש נפלא על תיקוני הזוה"ק, אז אני לוקח
רשות לרקוד על המקום הקדוש הזה.
בחצרות החיים

פרפראות ראשי תיבות וגימטריאות

א. יוחאי או יוחי. פעם ישב הרה"ק מזידיטשוב שר
בית הזוהר ז"ע, אצל השולחן עם חסידיו בהילולא של
ל"ג בעומר, ואמר 'ידיד נפש אב הרחמן' בגימטריא
'רבי שמעון בן יוחאי'. בין המסובים ישב שם למדן אחד
והתחיל לחשוב במחשבתו אם הגמטריא מכוונת,
ומצא ש'ידיד נפש' חסר אחד, הרגיש הרב במחשבתו,
פנה אליו ואמר, 'למדן שכמותך', הרי בגמרא כתוב
תמיד 'יוחי' במקום 'יוחאי', ואם כן החשבון מכוון.
עטרת זקנים

ב. יוחאי – סופי תיבות, "כי לא תשכח מפי זרעו".
ליקוטי מוהר"ן

ג. שמעון – ראשי תיבות, "עיר וקדיש מן שמיא נחית"
(דניאל ד).
ליקוטי מוהר"ן

ד. רבי שמעון בן יוחאי – (567) בגימטריא טוב (17)
פעמים אדם (45), הכונה לחרוז בשיר "בר יוחאי",
"נעשה אדם נאמר בעבורך".
אמרי נועם

ה. שמעון בר יוחאי – ראשי תיבות, "שתולים בבית י-
(השם) (תהלים צ"ב, י"ב).
דברי יחזקאל

ו. מתורת רבי שמעון בר יוחאי – בראשי תיבות,
"מבשרי" שנאמר (איוב י"ט, כ"ו), "מבשרי אחזה א-
לה".
בית אהרן

ז – ח. תושיע ד'. הרב מבארניב כתב אדם ובהמה
תושיע הוי"ה גימטריא בדיוק מספר רבי שמעון בר
יוחאי, ודפח"ח,
ושמעתי מחכם אחד כי ועל ידי זה יושפע שפע רב בכל
העולמות. ר"ת רשב"י עכ"ל.
מגדיל ישועות מלכו אות נ"ה

ט. שמעון בן יוחאי – (553) בגימטריא "מחיה מתים".
שער יששכר – אמרי חיים

י. שמעון בר יוחאי – (703) בגימטריא שבתא (שבת).
תפוחי זהב

יא. שמעון בר יוחאי – (703) בגימטריא ראשי תיבות
"בר יוחאי נמשחת אשריך, שמן ששון מחבריך".
תפוחי זהב

יב. שמעון בר יוחאי – (703) בגימטריא "ורפאתיו",
שנאמר (ישעיה נ"ז, י"ט), "בורא ניב שפתים שלום
שלום לרחוק ולקרוב אמר ה' ורפאתיו".
הילולא דרשב"י

יג. שמעון – אותיות "ונשמע" שנאמר, "נעשה
ונשמע".
הילולא רבא

יד. רבי שמעון בר יוחאי. (915) בגימטריא "אב וראש
כל בני עליה בעולם".
ואמרתם כה לחי

טו. בויצינא קדישא – (574) בגימטריא "כי עמך מקור
חיים" (תהלים לו, י).
ואמרתם כה לחי

טז. בר יוחאי – בגימטריא (237) זה אור חי.
ואמרתם כה לחי

כת. ספר הזוהר – (563) בגימטריא האור ל"ג בעומר.
ואמרתם כה לחי

יז. שמעון בן יוחאי – (553) בגימטריא זה ישראל.
ואמרתם כה לחי

כט. מירון – (306) בגימטריא הדר, מהיטבאל
(בראשית ל"ו, ל"ט).
הילולא דרשב"י

יח. שמעון בר יוחאי (ע"ה) – (703) בגימטריא "אור
גנוז צדיק יסוד עולם".
ואמרתם כה לחי

ל. זוהר – (218) בגימטריא ראשי תיבות "רגלי חסידיו
ישמור" (שמואל א', י"ב, ט).
תפארת שלמה

יט. בוצינא קדישא – (574) בגימטריא ברז אור
מופלא (ע"ה), גם בגימטריא (574) ספרי הזוהר (ע"ה).
ואמרתם כה לחי

בגודל קדושת התנא האלקי דרשב"י זיע"א ועבי"א

הרה"ק ר' משה מקאסוב זי"ע בספרו "לקט עני" כותב
בהקדמתו למאמרי "הילולא דרשב"י" וז"ל: הנה אם
כי אנחנו ומה השגתנו להשיג ולדעת מעלת התנא
הקדוש האלוקי ארי שבחבורה רשב"י זי"ע ועכ"י, ומי
יערב לבו לומר עד היכן הגיע מדרגת קדושתו, וכוחו
הגדול לעילא ולתתא, אבל מפני חביבת ונעימת יום
הילולא דיליה תקפני תשוקתי להביא הלום קצת
מאמרים מחז"ל המספרים לנו זעיר שם זעיר שם,
מעצם השמים לטוהר ומניצוצי זוהרי חמה, השמש
המאור הגדול בענקים ועל ידי מה הגיע לגדולת
קדושתו עד שבצדק היה יכול לומר על עצמו, יכול אני
לפטור את כל העולם כולו מן הדין, דהיא גדולה
נוראה וכח חזק ואמיץ עד אין ערוך והשגה בו, ומזה כל
איש נכון ילבב, וישמע חכם ויוסיף לקח, הגדול לפי
גדלו והקטן לפי קטנו, עד כמה חביבין ישראל לפני
המקום ב"ה, שנותן לאיש ישראל החפץ ביקרו גדולה
וכבוד, וירוממהו למעלה מצבא השמים ומלאכי מרום
וכל העולם לא נברא אלא לצוות לזה.
לקט עני

אדון ד'. מאן פני האדון ד', דא רבי שמעון בר יוחאי.
זוהר הק'

שבת לד'. רבי יהודה קרא לרשב"י 'שבת', מה שבת
לד' קודש, אף רשב"י לד' קודש.
זוהר הק'

רשב"י יכול לפטור את העולם מכף חובה לכף זכות

כ. רשב"י – (512) בגימטריא רז אור זך הגנוז
ואמרתם כה לחי

כא. שמעון בן יוחאי – (553) בגימטריא "ישרי לב"
(ע"ה), שנאמר (תהלים צ"ב, י"א).
אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה

כב. שמעון בר יוחאי – (703) בגימטריא "אשר יהיה
בענין" שנאמר (יחזקאל א, כ"ח), "כמראה הקשת אשר
יהיה בענן ביום הגשם".
אורה ושמחה

כג. שמעון בר יוחאי (ע"ה) – (704) בגימטריא "בך
אתפאר".
אורה ושמחה

כד. שמעון – בגימטריא "בלעם בן בער", זה לעומת
זה.
אורה ושמחה

כה. מירון – (306) בגימטריא "ויצר", שנאמר
(בראשית ב, י"ט), "ויצר ד' אלוקים".
רמ"ע מפאנו

כו. מירון – ראשי תיבות "מלך רופא נאמן ורחמן".
רבי שלמה זלמן עהרנרייך משמלוי זצ"ל

כז. מירון – (306) בגימטריא "האש", גם "המנורה",
גם באהלי הצדיקים" (ע"ה).
ואמרתם כה לחי

אמר חזקיה אמר ר' ירמיה בשם רשב"י, יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, משום שבזכותי אני סובל על עונותיהם ע"י יסורים והצער שהיה לי ולבני במערה.

ומבאר שם רבינו חננאל, שרשב"י ובנו לא קיבלו שכר בעוה"ז מעין השכר השמור להם לעולם הבא, ולפיכך היתה להם זכות גדולה יותר משאר הצדיקים. סוכה מ"ה ע"ב רבינו חננאל שם

רשב"י רואה פני שכינה באספקלריה המאירה

אמר חזקיה אמר רבי ירמיה בשמו של רבי שמעון בר יוחאי, ראיתי ברוח הקודש בני עליה, שעולים במעלות התורה ומתקרבים להקדוש ברוך הוא להיות מכת מקבלי פני השכינה, אבל הן מועטין. אם אלף הן, מובטחני, שאני ואלעזר בני מהן, ואם שניים הן הראויים לגן עדן ולקבלת פני השכינה, הרי הרי מובטחני שאני ואלעזר בני הם אותן השניים. מקשה הגמרא על דברי רשב"י, איך אפשר שכל כך מעטים המה הצדיקים הראויים לקבלת פני השכינה, הרי רבא אמר שהמקום הקרוב ביותר לקב"ה, השורה הראשונה סביב לשכינה, הוא שמונה עשרה אלף פרסי, והם הצדיקים הקרובים לשכינה יותר ממלאכי השרת. מתרצת הגמרא שאמנם רבים הם היושבים בשורה ראשונה, אך לא כולם זוכים לראות פני שכינה ב"אספקלריה המאירה". פירוש, יש צדיקים שרואים פני שכינה אבל יש מחיצה שחוצצת ביניהם לשכינה, וזה מה שרשב"י אמר שמעטים הם הצדיקים הזוכים לראות פני שכינה בראיה של ממש ללא כל חיציה.

ועדיין קשה לגמרא על דברי רשב"י שאמר שאפשר שרק שנים המה הצדיקים הראויים לקבלת פני שכינה באספקלריה המאירה אך אפשר שרק שניים זוכים לכך, הרי אביי אמר שבכל דור יש ל"ו צדיקים שמקבלים פני שכינה בכל יום וכמו שכתוב בפסוק "אשרי כל חוכי לוי", "לוי" בגימטריא שלשים ושש, ואלו הם הצדיקים שזוכים לראות פני שכינה יום יום, ואם כן איך אפשר שק שניים המה הצדיקים הראויים לקבלת פני שכינה באספקלריה המאירה.

לכן מסבירה הגמרא את דברי רשב"י, שרק שנים המה הצדיקים הזוכים ליכנס בגן עדן ומגיעים עד לפני השכינה, ואינם צריכים להמתין לקבלת רשות מהמלאכים הממונים על שער גן עדן ליתן רשות ליכנס בפנים, מפני שהן מאוד חשובים לפני השכינה

ואין מי שיעכב בעדם מלהכנס, אבל שאר הצדיקים אף שזוכים לראות פני שכינה, אבל צריכים להמתין לקבלת רשות מהמלאכים להכנס. וברבינו חננאל פירוש ש"בר" הכוונה אלו שגם הם צדיקים וגם בנם צדיק, ורשב"י היה "עיילו בבר", כי גם בנו היה צדיק כמוהו.

סוכה מ"ה ע"ב, פרש"י ורבינו חננאל

"כשמזכירים את שם התנא רבי שמעון בר יוחאי, צריך לאחוז חיל ורעדה".
שפע חיים

"הצדיקים שהיו בעלי רוח הקודש כגון רשב"י וחבריו, הן במדריגה שלמעלה מן הזמן".
מאור עינים

זיכוד הגוף. הצדיקים במעשיהם מזכין את ישראל, רשב"י מזכך גופן של ישראל לעולם.
בית אהרן

רשב"י לכל. כתיב (איוב יט-כו) 'מבשרי אחזה אלוקי, ראשי תיבות מתורת ר'בי שמעון ב"ר יוחאי, כל מי שיש לו אמונה ברשב"י יש לו חיזוק בהש"ת, וכשם שהש"ת הוא ד' לכל, כך רשב"י הוא הרבי לכל אפילו לפחותים.
בית אהרן

ואולי בס"ד י"ל בתהילים אומרים "עלית למרום שבת שבי לקחת מתנות באדם ואף סוררים לשכון קה אלוקים. שב"י ידוע ר"ת ש'מעון ב'ר יוחאי, והנה רבי שמעון עלה במרומים, ואפילו בחר לו מקום, והנה קיבל מתנות באדם ואיזהו מתנה, שאף סוררים, אפילו מי שסורר (בבחי' בן סורר ומורה, פחותים) אפילו הוא לשכון קה אלוקים, יכול לבוא בקהל ולחזקו ולאמצו.

רשב"י משפיע אף להרחוקים. ביומא קדישא הדין בהילולא רבה דהתנא האלוקי רשב"י, באה התעוררות רחמים ותריעין פתוחין עוד מפסח שני כמובא בזה"ק, ור"ש ממשך התעוררות קדושה בעולם. וידוע המאמר "מה הקב"ה לכל אף ר' שמעון לכל", והיינו שרשב"י משפיע לכל מי שבא ומתעורר בתשובה שיושפע עליו רחמים בלי להבדיל איש לרעהו. ובוה מבואר דברי הגמרא (שבת לג:) בשעה

שהם בחצרות אלוקינו, כמו החצר הוא לפני הבית כן עומדים מנגד, יפריחו, יזריחו ויפיע בתוכנו.
דברי יחזקאל

וישב ד' מלך לעולם, יש"ב נוטריקון ש'מעון ב'ן י'וחאי, ר' שמעון ידע האיך להמליך את הבורא על כל העולם.
אמרי חיים

יש עולם לפני אלוקים, יש"ב נוט' ש'מעון ב'ן י'וחאי, ר' שמעון היה בכחו לישב העולם בפני מדת הדין כמאמר חז"ל יכולני לפטור העולם כולו מן הדין (סוכה מ"ה ע"ב).
אמרי חיים

וקרבתנו מלכנו לשמך הגדול, "וקרבתנו" גימ' שמעון ב'ן י'וחאי, שעל ידי ר' שמעון יכולים להתקרב לשמו ית'.
אמרי חיים

לבי ובשרי ירננו אל-ק-ל חי, בשר"י נוט' ר'בי ש'מעון ב'ר י'וחאי, כאשר הלב מלא עם רשב"י אז אפשר לרנן לק-ל חי.
אמרי חיים

כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו "בשעת הדחק". בברכות (ט' ע"ב) וכן עוד בכמה דוכתי בש"ס. ולשון "בשעת הדחק" דוקא יש לומר על פי דברי הש"ס סוכה (מ"ה ע"ב) שאמר רבי שמעון בן יוחאי (דהוא סתם רבי שמעון בכל מקום) יכולני לפטור את כל העולם מן הדין מיום שנברא העולם ע"ד סופ"ו, והאחרון הכביד כעת סופ"ו של גלות אדו"ם (שהוא קודם ביאת גואל צדק במהרה אמון) שרבי שמעון בן יוחאי הוא שעמד בנפשו כנגד מלכי רומי (אדום) כדאמרין בשבת, ועל כן אמר המלך אז שמעון שגינה יהרג, ובפרט בסוף יומיא אלין באחרית ימי גלות אדום. וזהו רבי שמעון בן יוחאי בכחו ובכח הזהר הקדוש חיבורו דיתפרנסון בדרא בתראה להציל מחבלי משיח ויפקון מן גלותא בכחו, ואלו הימים נקראים שעת הדחק בדוחקא (דגלותא) בתר דוחקא כמבואר בזהר הקדוש, על כן שפיר אמרו (רק ברשב"י) כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו "בשעת

שיצאו מן המערה בשנית כל מקום שנתן בו ר' אלעזר בנו עיניו היה נשרף, ור' שמעון תיקנו, שר' אלעזר מדד במידת הדין, וראה בני אדם שעוסקין בגשמיות, מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה, ולא סבל זאת ונהג עמהם במדית הדין, אמר ליה ר' שמעון אי אפשר לדון כל אדם כמונו במדרגותיו, ואצל הבורא כל עולמים נאמר עליו ורחמיו על 'כל מעשיו, ומודד כל אחד לפום דרגא דיליה, ובכך עורר רחמים עליהם, וזהו ר"ש לכל היינו לפי מצבו ודרגתו. וכן ניחזי אנן, שאפילו כאשר עולה איש פשוט ומגושם למירון, ואין לו השגה אחד מני אלף מהו ר' שמעון, אלא שמקיים המנהג ליסע למירון, ואפילו אינו יודע האיך יש לעלות להר ההוא, ובא לבקש מר' שמעון שזכותו יגן עליו, אזי אומר רשב"י, אדם זה לפי מצבו ודרגתו הירודה, אף על פי שרחוק הוא מקיום המצוות כהוגן, מכל מקום כיון שיודע שיש בורא עולם והצדיקים עבדים לו, ובא לבקש בזכותם, מיד מרחם עליו ר' שמעון, ודבר זה נראה בחוש איך שהמקום מושך אלפי נשמות ישראל בהתעוררות רבתי, כי ר' שמעון משפיע על כל איש ישראל כמות שהוא, ובראותו אדם שנתגדל במקום שומם מיהדות ורוחניות ובהגיע ל"ג בעומר מתאמן הוא לעלות על קברו, מיד מעורר ר' שמעון רחמי שמים לומר מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ.
כ"ק אדמו"ר מצאנו שליט"א

נמשך רפואה. בזכותו של רשב"י נמשך רפואה, כי תיבת ורפאתי"ו עולה 'שמעון בר יוחאי'.
הילולא רבה

שבית שב"י. ראה משה מה שיתקן רבי שמעון בר יוחאי, שהיה ניצוץ שלו מזמנא תניינא דסליק משה להר. ולכן כמו שמשה תיקן ה' ספרים, כן רבי שמעון חיבר ה' פרקים ספרא דצניעותא. וזה סוד פסוק (תהילים סח-ט) 'עלית למרום שבית שב"י נוטריקון ש'מעון ב'ן י'וחאי, שהוא בזמנא תניינא דסליק להר, אבל בזמנא קדמאה 'לקחת מתנות באדם'.
מגלה עמוקות

שתולים בבית ד' בחצרות אלוקינו יפריחו. ר"ת ש'תולים ב'בית ד', שב"י, ר"ת ש'מעון ב'ן י'וחאי, דמבקשים מהבורא ית"ש דאורות הקדושים של רשב"י וחבריו השתולים בבית ה' בעולם העליון, בחצרות אלוקינו, לאותן העומדים מרחוק בבית ה'

הדחק", שעומד בעדנו בשעת הדחק היינו בשנים האלו ועל זכותו אנו סומכין כנזכר.
דברי תורה מהדורה ט' אות ל"ט

כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו "בשעת הדחק".
בברכות (ט' ע"ב). שמסיר ומסלק את הדחקות.
לב שמחה

כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק. ידוע ומפורסם מפי סופרים וספרים הקדושים לפרש מה שהעיד רבי יהושע בן לוי על רבי שמעון בר יוחאי (ברכות ט.). "כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק" שהכוונה בזה על התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי שבדאי הוא לסמוך עליו בשעת הדחק דוחקא דגלותא שיתפלל בעדינו בשמי מרום להצילנו מצר ומצוק וכן מצינו בגמרא (סוכה מה:): אמר ר' ירמיה משום רבי שמעון בר יוחאי יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה וברש"י פירש בזכותי אני סובל כל עונותיהם ופטורין מן הדין ובחידושי אגדות למהרש"א (שם) הוסיף והיינו שסובל עונותיהם – ביסורין וצער שהיה לו ולבנו במערה להלן נבאר ענין כוחו של רבי שמעון בר יוחאי וכיצד יפטור העולם ויש להוסיף תבלין במה שמכנה רבי יהושע בן לוי את רשב"י בתואר רבי שמעון סתם: "כדאי הוא רבי שמעון" ולא בתואר כדאי הוא רבי שמעון בו יוחאי לפי מה שמצינו חידוש גדול באוהב שלום (קאמינקא דף מג) וזה לשונו: הרב הקדוש מקאמינקא זצ"ל בירר מש"ס ומדרש וזהו הקדוש אשר בכל מקום שהתנא הזה נזכר בשם רבי שמעון בר יוחאי קאי על זמן שקודם כניסתו למערה וכל מקום שנזכר בשם ר' שמעון סתם מיירי לאחר כניסתו למערה" לפי זה מעתה מבואר היטב מה שדקדק ריב"ל לומר במתק לשונו כדאי הוא ר' שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק כי דוקא בהיותו נקרא רבי שמעון אחרי שיצא מהמערה אשר שם עלה במעלות הסולם העולה בית א"ל כפי שיסד הפייטן האלקי בשיר בר יוחאי "במערת צורים שעמדת שם קנית הודך והדרך" מאז כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק וכפי שכתב המהרש"א שבזכות היסורים שסבלו הוא ובנו ר' אלעזר יכול רשב"י לפטור את כל העולם כולו מן הדין.

ביטל כמה גזירות. סיפר השו"ב מגילנא ששמע מאחד החסידים הישישים מזידטשוב הרב החסיד המופלג בתו"ש מו"ה מתתיהו אב"ד סיקאלא, שבימי חורפו נשמע בעולם שיצא גזירה שיגרשו את כל היהודים מהכפרים, שלא ידור שום יהודי בכפר, והיה עת צרה, והתאספו ערך שלש מאות אנשי כפרים ובאו לזידטשוב לכבוד קדושת ש"ב האדמו"ר ר' צבי זללה"ה לבקש רחמים ולפעול שיבטל הגזירה. בבואם לפניו ענה להם בזה הלשון, 'עם איז טאקע גלייך' וזה באמת ישר] שלא ידורו יהודים בכפרים, שבהרבה בכפרים אין מנינים לתפילה, ואין שומעים קדושה וברכו, ואין מקוה וגם איזה אנשים מחללים שבת רח"ל. וכשמעם זאת מפי קדשו צעקו מרה, רבי מה אתם אומרים הלא נשברים אנו ח"ו לשברי שברים, כי יש לנו חובות אצל ערלים, ומאין נמשוך פרנסה בעירות. והשיב להם שילינו בזידטשוב ויבואו אליו למחרת. כל הלילה לא עצמו אנשי הכפרים את עיניהם בחוששם מאוד מתשובת הרה"ק אליהם, והשכימו בבוקר לבא לפניו לשמע מה בפה קדשו. כשבאו לפניו אמר להם: בלילה היה לי עליית נשמה והלכתי לתנאים ולאמוראים ולרבנן סבוראי וכולם אמרו כדברי אתמול, רק התנא האלוקי רשב"י ז"ל אמר שלא יוכל להיות כזאת, כי כשיסע יהודי דרך כפר ולא יהיה עמו טלית ותפילין, מאיפה יקח טלית ותפילין וגם אנה יקח פת לחם לסעוד לבו, ופסקו בבית דין של מעלה שישאלו צדיק מזה העולם, וענה הרשב"י ז"ל הלא יש בכאן הר' הירשלי זידעטשובער נשאלה אותו, ושאלו אותי ואמרתי גם כן כדברי הרשב"י ז"ל, ועתה סעו לביתכם לשלום כי המיניסטער מת במיתה פתאומית ר"ל ובטלה הגזירה.
עטרת זקנים

במסכת גיטין (סז). תניא, איסי בן יהודה היה מונה שבחן של חכמים, רבי מאיר חכם וסופר. רבי יהודה חכם לכשירצה. רבי טרפון גל של אגוזים. רבי ישמעאל חנות מיוזנת. רב עקיבא אוצר בלום. רבי יוחנן בן נורי קופת הרוכלים. רבי אלעזר בן עזריה קופת של בשמים. משנת רבי אליעזר בן יעקב קב ונקי. רבי יוסי נימוקו עמו. רבי שמעון טוחן הרבה ומוציא קמעא. תנא, משכח קמעא, ומה שמוציא אינו מוציא אלא סובין. וכן אמר רבי שמעון לתלמידיו, בני, שנו מדותי, שמדותי תרומות מתרומות מדותיו של רבי עקיבא.

לו דבר, רק שהיתה מרבה לצום ולתת צדקה ומתפללת יום יום בהיותה לבדה, ותבך בכי גדול לפני השם בלב נשבר, להצילה מגרושין, על ידי שתלד בן. ויהי בליל ראש השנה, וירא יוחאי בחלומו והנה הוא עומד ביער גדול מלא אילנות לאלפים ולרבבות, מהם רעננים הנותנים פרות, ומהם יבשים, והוא, יוחאי, נשען על אילן יבש, וישא עיניו וירא והנה איש מדה, מראהו נורא מאד, ועל שכמו נאד אחד מלא מים, ויעביר בכל היער וישקה כמה מהאילנות היבשים, וכמה מהאילנות עבר עליהם והניחם כמו שהם יבשים ולא השקה אותם, ויגיע עד האילן אשר נשען עליו יוחאי, ויוציא מחיקו צלוחית אחת קטנה מלאה מים חיים טהורים, וישקה את האילן אשר נשען עליו יוחאי ויברכהו. ואז ראה יוחאי, כי שרתה הברכה באותם מעט מים, וגאו מאד ויכסו כל סביבות האילן שעליו נשען, ואז תכף נשא האילן פרי – תפוחים גדולים ויקרים, וסביבם מלא עלים רעננים, ויגדל האילן עד מאד עלים ופרות הנותנים ריח חזק למרחוק. וישמח יוחאי מאד על המראה שראה בחלומו, ויקץ משנתו מתוך שמחה, ובכך דובב הכתוב: "מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה, הללויה".

ויספר את חלומו לאשתו ויאמר לה: חלום חלמתי, ופתרונו, לדעתי, פשוט הוא: היער הוא העולם, והאילנות הן הנשים מהן נותנות פירות, ומהן עקרות, כאילנות היבשים; ובראש השנה נפקדות – יש מהן להוליד, ויש מהן נשארות עקרות. ואת, בתי, היא האילן שהייתי נשען עליו, והשקו אותי ממעין הברכה, להוליד בנים צדיקים וחכמים. ואמנם דבר אחד נשאר לי להבין בפתרון חלומי: מדוע כל האילנות השקה אותם מהנאד, והאילן שהייתי נשען עליו השקה מהצלוחית ושפך עליו את כל הצלוחית, ולא השקה מאותה צלוחית, לא קודם לכן ולא אחר כך, שום אילן אחר, רק את כלה שפך על אותו אילן שהייתי נשען עליו. ותאמר לו אשתו: תמיהתך תמיהה, ובכך תרשני לילך אצל הקדוש רבי עקיבא להגיד לו את החלום, והוא יגיד לנו את פתרונו.

ויהי במוצאי ראש-השנה הלכו שניהם יחדו אצל התנא הקדוש רבי עקיבא, ויספר לו יוחאי את חלומו, ויפתר לו כאשר פתר יוחאי, ואמנם הודיעו סבת השקאת אותו אילן רק מהצלוחית, ויאמר לו: דע יוחאי, כי חלומך הוא משל על הנשים היולדות והעקרות, ואשתך שרה היא מהעקרות, שאי אפשר לה להוליד בשום אופן, ורק על ידי תפלותיה ורוב דמעותיה אשר

מידה אחת ללמוד לפני השיעור כהקדמה. א"כ בואו ונעסוק קצת במידותיו והליכותיו. דבר ראשון שנשאר לנו מתורתו הוא הזוהר, שהוא הוא הראשון שגילה לנו מתורת הסוד והעביר לנו אנשים פשוטים, וזהו כוחו להיות כל כך גדול אבל לרדת לשכלינו הקטן. וזהו לכל בר נש לימוד גדול ועצום, אפילו שאתה תופס מלאכים, אבל לחברך, תשתדל להיטיב לו אפילו שנראה לך שאתה יורד, כי אינו אמת, כי אם עושים לשני לא יורדים. ומי לנו גדול כרשב"י שעשה כן.

וכבוזהר נאמר מאן פני האדון ד', פני הוא פנימיות כי בפנימיותו מגיעים רק לד', וזהו רשב"י שגילה לנו את פנימיות התורה איך להתקרב יותר ויותר לקודשא בריך הוא.

ידוע ה"בני יששכר" זי"ע שמבאר שהימים של ספירה הוא מחולקת ל"לב – טוב" והנה הכל הכנה לשבועות קבלת התורה, והנה אולי יש לרמוז דכתיב "הפך ים ליבשה" ים בגמטריא "נ" שהם חמישים ימים מפסח לעצרת שזה הוא הכנה לקבלת התורה הפכנו זאת ל"יבשה", גימטריא ר"ת ש'מעון בר' יוחאי, ל"ג בעומר. וזהו שכל ההכנה הפכנו זאת לחג של לג בעומר.

התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי, נולד כחמישים שנה לאחר חורבן בית שני, יום לידתו אינו ידוע, יש אומרים שגם נולד ביום ל"ג בעומר, ויש שאומרים שיום הולדתו היה בחג השבועות, יום בו נתנה התורה לעם-ישראל.

למה שרים בר יוחאי ולא אמר רבי שמעון כמו אמר רבי עקיבא למה מזכירים את הבר הבן, אלא לומר לך אפילו שהיה ילוד אשה הגיע למדריגה זו. לא להישבר.

על לידתו מסופר בספר 'נחלת אבות' (ח"ג), שמצא כתוב בספרים, שאביו יוחאי היה משבט יהודה, והיה מגדולי הדור, ועשיר ונכבד וקרוב למלכות, ואשתו של יוחאי היה שמה שרה – מזרע הנשיאים, זרעו של הלל הזקן. ותהי שרה עקרה, וכשראה יוחאי שעברו הרבה שנים עלה בדעתו לגרשה לאחר זמן נודע הדבר לשרה אשתו, שיוחאי בעלה רוצה לגרשה, ולא אמרה

וכדאי גם לציין שיש שסברו שרבי שמעון נולד בל"ג בעומר ולא כפי שמובא שנולד בחג השבועות.

ומדי דברו בנושא של זרע של קיימא מובא מעשה במדרש שיר השירים על רבי שמעון בעצמו שרשב"י פוקד עקרות. אמר רב אידי: בעיר צידון התגוררו זוג יהודי, ששהו עשר שנים ולמגינת ליבם לא זכו להיפקד בזרע של קיימא. באו לפני רבי שמעון בר יוחאי וביקשו להיפרד. אמר להם: "בקשה אחת לי עליכם ואל תסרבו לי, כשם שנשאתם זה לזה מתוך אכילה ושתייה, כך תפרדו לדרכיכם מתוך אכילה ושתייה!" בני הזוג צייתו בנאמנות לדברי רבי שמעון, וערכו סעודה מכובדת, אליה הוזמנו תלמידי חכמים ועניים. במהלך הסעודה הטיבו הקרואים את לבם במאכל ובמשתה, והאשה השקתה את בעלה שתיה מרובה. כטוב ליבו ביין, אמר לה: "בתי, ראי כל חפץ טוב שיש לי בבית, טלי אותו ולכי לבית אביך". המתינה האשה ובראותה כי תרדמה נפלה על בעלה, הורתה לעבדיה לשאתו במיטתו לבית אביה. בחצי הלילה נייעור הלה משנתו, וכיון שפג יינו התבונן ומצא עצמו במקום זה. פנה בשאלה לרעותו: "בתי, היכן אני שרוי?" "בבית אבי" – השיבה לו. "וכי מה לי ולבית אביך?" – טען כלפיה. החזירה לו: "וכי לא כך אמרת לי אמש, כל חפץ טוב שיש בביתי טלי אותו ולכי לבית אביך? ובכן, אין לי חפץ טוב יותר ממך!" חזרו השניים לרבי שמעון בר יוחאי, ושחו לו את אשר ארע. בראות רבי שמעון את האהבה השוררת בין בני הזוג, עמד וביקש עליהם רחמים ונפקדו. מסיים המדרש: ללמדך שבחם של צדיקים. מה הקדוש ברוך הוא פוקד עקרות, אף צדיקים פוקדים עקרות. והרי דברים קל וחומר: ומה אם בשר ודם (האשה), על שאמר לבשר ודם (הבעל) כמוהו 'אין לי חפץ טוב ממך', נפקדו; ישראל, המחכים לישועת הקדוש ברוך הוא בכל יום, ואומרים 'אין לנו חפץ טוב בעולם אלא אתה, כי אתה אבינו', על אחת כמה וכמה שיגאלו. זהו שאמר הפסוק "נגילה ונשמחה בך".

ומעשה היה שהזכירו פעם בל"ג בעומר אצל כ"ק האדמו"ר בעל ה"לב שמחה" מגור זצוק"ל אברך אחד שלא נפקד בזש"ק זה כמה שנים, ציוה הרה"ק לקראו אליו, וכאשר נכנס אליו אמר לו דברי המדרש הנ"ל, וברכו שיעזור השי"ת שיושע בזש"ק, וכן הוה.

שפכה לפני השם, הם שזיכו אותה ונהפכה מעקרה ליוולדת, והצלוחית שראית היא צלוחית של דמעותיה שנאספו, ומהן השקוה ורווה להוליד לך בנים; ולכן לא השקו מאותה הצלוחית שום אילן אחר, רק אותו אילן שאתה נשענת עליו, הרומז לאשתך. ויאמר רבי עקיבא אל שרה: הנך בזאת השנה הרה ויוולדת בן, שיאיר לישראל בחכמתו ובמעשיו. וישמחו יוחאי ושרה אשתו מאד מדברי רבי עקיבא, וילכו לביתם לשלום. ותהר ותלד בן ביום חג השבועות, שבו נתנה תורה לישראל, והבית נתמלא אורה מההוד וההדר שהיה חופף עליו, וידעו כל רואיו כי ברכה בו ויאיר לישראל אור גדול. וישמחו הוריו בו מאד ויהללו את השם, ויחלקו צדקות ויעשו סעודה ומשתה גדול ביום מילתו, ויקרא את שמו שמעון, כי שמע השם לקול תפלת אמו ולקול בכיותיה. מהיום ההוא נתנו עיניהם עליו לשמרו מכל טומאה ולגדלו בקדשה ובטהרה. ומעת החל לדבר, הרגילוהו רק בדברים שבקדושה פסוקים ומאמרים. ובהיותו בן חמש שנים, מסרוהו לשיבה שהעמיד רבן גמליאל בירושלים, ויהי כמעין המתגבר, ובהיותו ילד קטן כבר היה שואל שאלות בדיני התורה להתנאים הגדולים רבי יהושע בן חנניה ורבן גמליאל. ואותו תלמיד – רבי שמעון בן יוחאי – היה מגדולי התנאים בסוף הדור הרביעי. עיקר פעילותו היה בשנים ג' אלפים תת"צ לבריאת העולם. רשב"י היה חתנו של התנא הקדוש רבי פנחס בן יאיר. כמובא במסכת שבת (לג ע"ב). רבנו נפטר ביום ל"ג בעומר, ג' אלפים תתק"ב.

ואולי צריכים להתבונן בזה, גם שאם רוצים להוליד בנים צדיקים, יש להוריד הרבה דמעות ב"זוכני לראות בנים ובני בנים", וכמו שאמרו על איזה צדיק שנולד מאבא שהוא הזויל דמעות על הריצפה כשהגיע בסעודה שלישיית למילים אלו "זוכני לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות, וכן נמי כל בוקר צריכים לומר בדמעות את ברכת התורה ולבקש ולהתחנן ונזכה ל"וצאצאי צאצאינו". כי אם הורים משקיעים, וידוע שההשקעה הכי טובה הוא התפילה ובפרט כמו שבפירות הכי טוב זוהי המים, א"כ שערי דמעות הם המים הכי טובים.

והנה גם מובא כאן במעשה שהלכו לשאול בעצת רבם רבי עקיבא, מכאן גם להיות נכנעים לגדולי הדור, וכל שאלה קטנה אפילו בחלום הולכים להתייעץ ברבם.

ומדי נתבונן במדרש שיר השירים, יש לעיין הדרך
איך שרשב"י אמר להם כמו שמתחננים עושים סעודה
כך כשמתגרשים תעשו סעודה, והדבר זה מעורר
תימה,

ועוד לבסוף איך באה הישועה כפי מה שמובא מתוך
המעשה זוהי רק כי ר' שמעון עמד והתפלל, ולמה לא
עמד לפני כן והתפלל.

ועוד מהו ה"ללמדך" שהמדרש מסיים מה הקב"ה פוקד
עקרות אף הצדיקים מנין הלימוד.

ובס"ד נבאר דהנה דבר זה אמר רשב"י להיפרד מתוך
סעודה, הוא כי הם נפרדים על מנת שיבנו בית נאמן
בישראל ושיולדו ילדים, והנה רשב"י הינו תלמידו של
רבי עקיבא שבנה אחרי החורבן שנפטר לו י"ב אלף
זוגות תלמידים, והוא בעל המימרא שאמר "ואהבת
לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה", א"כ בוודאי שאם
מתגרשים יש קצת תרעומת אבל ברגע שיהיה סעודה,
בוודאי יעורר אהבה, ואז לא יהיה שום טענה ומענה,
ויוכלו לפעול ישועות.

וכלפי זה שבאו לפני רבי שמעון ולא התפלל מיד
עליהם הוא אולי כי אם נעיין בדברי המדרש שבאו
לפני ר' שמעון וביקשו להיפרד, אנו רגילים שהולכים
לצדיק ומבקשים ברכה, והנה כאן באו בהצעה שהם
רוצים להיפרד, אז אמר להם רבי שמעון שתפרדו רק
מתוך אהבה ושמחה. כמו שלימד אצל רבותיו, ואולי
גם אמר להם לעשות סעודה, כי התבונן איך שהוא
נולד אפילו שאביו כבר חיפש אשה חדשה אולי
להיבנות ממנה, אבל בכל זאת אמו הירבתה בתפילה
וגם צמה, א"כ לא כל פעם הגירושין זוהי התועלת, רק
התפילות, אבל אם הזוג הזה באים בהצעה של
גירושין, אז רק אמר להם לעשות סעודה, וידוע הכלל
"סעדי ואושעה" אם צריכים ישועה אז ואושעה. והנה
ובעת הסעודה השקתה האשה את בעלה, ואז יצא
הסוד בעלה אין לה שום טענה ומענה אליה, וגם הוא
נותן לה לקחת דבר שהיא הכי אוהבת, ואז לקחה את
בעלה, שהוא יבין שגם היא אין לה שום טענה רק מה
שמפריד היא זרע של קיימא, וחזרו לרבים לשאול מה
עושים עכשיו, לא כתוב מה אמר רבי שמעון. אלא
שהרבה להתפלל עליהם כי ראה שאהבה שוררת שם.
ודייקא עכשיו התפלל עליהם כי היות והם הראו שהם
מאוחדים באהבה גמורה, א"כ בוודאי חוץ מתפילה לא
חסר כלום, וע"כ ביקש עכשיו. וזהו שבחם של צדיקים.
שהם פוקדים עקרות אבל איך ע"י מעשה של סעודות

והשפעות טובות, ולזה מסיים המדרש ללמדך את
הקל וחומר, שאם אדם אומר אין לי חפץ טוב יותר
ממך, ומראה האהבה לשני ולזולת א"כ בוקע רקיעים,
ואם רק יגיד שאני מעוניין בד' אז נגילה ונשמחה בך.

נעיין קצת מה שרשב"י כותב דברי חיזוק אפילו
שאנחנו נמצאים בגלות. בזה"ק (פר' בחוקתי קיג): פתח רב
משל למלך שמרדה בו המלכה, הוציאה מהיכלו. מה
עשתה, לקחה עמה בנה שלו שהוא חמדת המלך
והאהוב שלו. ומשום שדעתו של המלך עליה, עזבו
בידיה. בשעה שעלה רצונו של המלך על המלכה ועל
בנו, היה עולה בעליות ויורד במדרגות, ועולה על
כתלים. להסתכל ולהביט עליהם מבין חרכי הכותל.
כיון שראה אותם, התחיל לבכות מאחורי חרכי
הכותל, ואח"כ הלך לו. כך ישראל, אע"פ שהם יצאו
מהיכל המלך, המשכון ההוא לא עזבו. ומשום שרצון
המלך עליהם, עזבו עמהם. בשעה שעלה רצון המלך
הקדוש על המלכה ועל ישראל, עלה בעליות וירד
במדרגות ועלה על כתלים, להסתכל ולהביט עליהם
מבין חרכי הכותל. כיון שראה אותם, התחיל לבכות.
זהו שכתוב דומה דודי לצבי או לעופר האילים, לקפוץ
מן הכותל אל העליה, ומן העליה אל הכותל. הנה זה
עומד אחר כתלנו, בבתי כנסיות ובבתי מדרשות.
משגיח מן החלונות, (כי ודאי שבית הכנסת צריך
חלונות). מציץ מן החרכים, להסתכל ולהביט עליהם.
ומשום זה צריכים ישראל לשמוח ביום ההוא שהם
יודעים זה, ואומרים "זה יום עשה ה' נגילה ונשמחה
בו".

לימוד תורה בבית האסורים. במס' פסחים (קיב)
חמשה דברים צוה רבי עקיבא את רשב"י כשהיה
חבוש בבית האסורים, אמר לו רשב"י לרבי עקיבא,
רבי, למדני תורה, אמר לו איני מלמדך, משום שהיה
אז סכנה ללמוד תורה, אמר לו אם אין אתה מלמדני
אני אומר ליוחאי אבא ומוסרך למלכות, אמר לו, בני,
יותר ממה שהעגל רוצה לינק הפרה רוצה להניק, אמר
לו רשב"י ומי בסכנה והלא עגל בסכנה ומה לך על
סכנה שלי, אמר לו אם בקשת ליחנק היתלה באילן
גדול, דהיינו אם אתה רוצה לדון דיני נפשות שאל
לחכם גדול ועשה כהוראתו.

פשט המאמר קשה להולמו איך יוציא רשב"י דברים
כאלה מפיו לרבו, ואפילו אם נאמר שהוא לשון גוזמא,

ובני מהן, אם מאה הם – אני ובני מהן, אם שנים הן אני ובני הן?”.

והקשו המפרשים למה לא אמר רשב"י הלאה שאם אין רק אחד אני הוא, ויש לפרש דזה דבר ידוע שאם אין לרב למי להשפיע אין לו זכות קיום בעולם, ולכן לא אמר רשב"י אם יש רק אחד זה אני, כי אין זכות קיום לבד.

ואולי בס"ד יש לומר דהיות ורוקדים ביחד בל"ג בעומר במעגל ומחולות, כי אחד נותן יד לחבירו, בזה מתחברים להראות שאנו באחדות גמורה, ולכן נכנסים ועושים קאדאטשקע (ריקוד ירושלמי) ונראה כאילו הוא נופל כמעט ועושה את עצמו אם היד ללמעלה וללמטה, כדי להראות שאם אני לבד אני נופל, ומיד כשמסיים הריקוד הוא תופס ביד המעגל להראות שרק בדיבוק חברים יכולים לעמוד, וזוהי השמחה בל"ג בעומר כי מהתלמידים שנשאר בוודאי היו באחדות ובר' שמעון שתיקן את החברייא.

תמיד היו עיניו ולבו של רבי שמעון על טעם הדברים, בין בהלכות ובין במדרשות. מפני מה ציוותה התורה כך, ומפני מה קבעו חכמים כך. ולא לחנם אמרו רבותינו: רבי שמעון דרש טעמא דקרא (קידושין סה ע"ב, גיטין מט ע"ב).
וכן אמרו: מי זה שמצא פנים נאה למקרא לדרוש בו יותר מחביריו, רבי שמעון בן יוחאי (ירושלמי חגיגה פ"ג ה"א).

כל דבריו של רבי שמעון בין בהלכות ובין בדרשות מלאים הגיון חותך, ומדות מוסר וחכמת חיים עמוקה. כשם שרבי עקיבא רבו של רבי שמעון תקן כללות ופרטות, ועשה כל התורה טבעות טבעות (ירושלמי שקלים פ"ה ה"א! אבות דרבי נתן)
לומר עשה כל התורה כללים ומדות קבועות, כך תקן גם רבי שמעון תלמידו כללות ופרטות לתורה שבעל פה ועשה כל התורה שבעל פה סימנים וספורות ספורות (זבחים קיט:); וכל אלה סייעו בידו להרהיב את גבולות התורה.

על פי רוב היה דרכו של רבי שמעון לתת מספרים מספרים בלימודיו, כגון: ארבעה מעניקים להם" (קידושין טז:); "חמשה דברים הם שהעושה אותם מתחייב בנפשו" (גדה יז.); "שלושה סימנים נתנו באשה (שם מז:); "שבעה דברים התקינו בית דין (שקלים פ"ז

ועוד והלא כבר נמסר למלכות שהוא חבוש בבית האסורים כדי להרגו ומה יוסיף לו במסירה מחדש. ונראה בס"ד לבאר דאין כונת רשב"י על מלכות הרשעה חס ושלום, אלא רשב"י אמר לרבו, אם אין אתה מלמדינו אני יאמר לאבי שימסור למלכות למלך מלכי המלכים, ופירושו בדבר, אני רוצה ללמוד, ולימוד צריך לבוא ע"י יגיעה ומסירות נפש, וכידוע האימרא של הרה"ק מקאצק על נבוכדנצר שאמר תהילות לד', והתגאה שהוא כבר אומר שבחות יותר מדוד המלך בא מלאך וסטרו על פיו, ולכאורה האם אסור לומר תהילות לד', אלא אמר הרה"ק מקאצק זי"ע שמשמיה שלחו המלאך שיסטור על פיו, לראות האם אחרי סטירה אתה ממשיך להודות, או כשכואב לך משהו אתה שוכח להודות, ולכן אמרו לו דוד המלך ע"ה אמר בגיא צלמות לא אירא רע, והנה אתה רק כשאתה יושב על כסא מלכותך אז אתה אומר תהילות קח לך סטירה ותמשיך לומר, והנה אז כבר לא אמר. והנה אולי עם זה אפשר להבין שרשב"י אמר לרבו, עכשיו שמו אותך בבית סוהר אז אתה מפסיק ללמוד. אני מוסרך ליוחאי אבא, שימסור אותך לשמים, וידוע שהצדיקים נמצאים כאן רק להשפיע לאחרים, והנה אם אתה בבית הסוהר אין אתה כבר משפיע. ולכן אמר לו ר"ע שבשיטתו ואהבת לרעך כמוך, אמר אני יכול למסור את נפשי על חשבונך, אבל לא על חשבונך, ותדע כמה שהעגל וכו', אבל אולי יטלו גם את נשמתך.

וזה מה שאמר גם רשב"י לרבו, היות והרב נשאר בין החיים הוא רק כדי להשפיע לתלמידים כי זה זכות קיום העולם למסור לדור הבא, וא"כ הרב חייב ללמדינו.

והנה שמעתי לפרש שמה שרשב"י אמר לרבו היה בגדר מילתא דבדיחותא, כי ידוע לפני הלימוד אמר רבא מילתא דבדיחותא, ולכן אמר רשב"י אני ימסור אותך ליוחי אבי.

מובא במס' סוכה (מה) "אמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי: יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה, ואילמלי אליעזר בני עמי – מיום שנברא העולם ועד עכשיו, ואילמלי יותם בן עוזיהו עמנו, מיום שנברא העולם עד סופו. ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי: ראיתי בני עליה והן מועטין, אם אלף הן אני

מ"ו) "ל"ב שעירים קרבים לצבור" (תוספתא שבועות פ"א וירוש' שבועות פ"א ה"א): "ד' הקב"ה שונאן ואני איני אוהבן" (נדה טז): "שלוש מתנות טובות נתן הקב"ה לישראל" (ברכות ה ע"א) "שלושה כתרם הם: כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות, וכתר שם טוב עולה על גביהם" (אבות ד, יב).

כיוצא באלה. היה רבי שמעון משתמש בלשון כמו "זה הכלל", ולפעמים אמרו בשמו: "כלל אמר רבי שמעון". וכך אמרו: "כלל אמר רבי שמעון. כל שהלידה קודמת לנשואין (יבמות יט).

כלל אמר רבי שמעון: כל הבא על עברות מצוה ידועה (תוספתא מנחות פ"ג ג); זה הכלל כל דבר שנדר ונדב (תוספתא חולין פ"ב ז) שני כללות נאמרו בבת כהן (סנהדרין דף נ:): ד' כללים בקדשים (זבחים קיט): וכן הרבה.

אהבתו לתורה. התמדתו בתורה היתה כה גדולה עד שאמרו עליו: תורתו אומנתו (שבת יא). ומכאן מאמרו: שלשה שישבו על שולחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו מזבחי מתים... אבל שלשה שאכלו על שולחן אחד ואמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו משולחנו של מקום (אבות פ"ג מ"ג). או מאמר אחר. המהלך בדרך ושונה ומפסיק משנתו ואומר. מה נאה אילן זה, מה נאה ניר זה, מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו (שם פ"ג מ"ז). כל העוסק בתורה זוכה לנחלת שני שבטים (בבא קמא יז). תלמיד חכם שפירש מן התורה זהו מעוות לא יוכל לתקון (חגיגה טז; תוספתא חגיגה פ"א ה). כל מי שיש לו בן יגע בתורה כאילו לא מת (בראשית רבה מט, ח).

לדעתו: מכת אסכרא על שם מה היא באה? על עוון ביטול תורה (שם). ועוד אמר. אמר הקדוש ברוך הוא לאדם: "תורתי בידך ונפשך בידך, אם שמרת את שלי, אני משמר את שלך, אם אבדת את שלי, אני מאבד את שלך". (דברים רבה ד, ד). ככר ומקל ירדו כרובין מן השמים, א"ל הקב"ה לישראל: אם תעשו את התורה הרי ככר לאכול, ואם לאו הדי מקל ללקות (ספרי עקב פ"מ).

אם ראית עיירות שנחלשו ממקומן בארץ ישראל דע שלא החזיקו בשכר סופרים ומשנים, (ירוש' חגיגה פ"א ה"ז). כלומר, מלמדי תינוקות למקרא ומשנה (קרבן העדה). והמפרש השני "פני משה". "להרביץ תורה

ולהגדילה". תלמוד תורה חביבה לפני המקום מעולות, שאדם "שלמד תורה יודע דעתו של מקום (אבדר"נ ראש פ"ד).

כמה היה חביב עליו לימוד התורה יש לראות מעובדא המסופרת להא, שאפילו מצוות ביקור חולים, שהיא אחת המצוות הגדולות ביותר, והיתה חביבה כל כך על רבו רבי עקיבא, עד שאמר: "כל מי שאינו מבקר חולים כאילו שופך דמים" (נדרים מ' ראש ע"א), גם מצוה זו בעיני רבי שמעון אינה ולא כלום ביחס לדברי תורה. "ומעשה ברבי שמעון בר יוחאי שהיה מבקר חולים, ומצא אדם אחד שהיה תפוח ומוטל בחולי מעיים ואומר דברי גידופין לפני הקדוש ברוך הוא. אמר לו: ריקה, היה לך שתבקש רחמים על עצמך ואתה אומר גידופין... (הטיח אותו איש איזה דברים כלפי רשב"י). אמר רבי שמעון: יפה עשה לי הקב"ה שהנחתי דברי תורה והייתי מתעסק בדברים בטלים (אבות דרבי נתן פמ"א). והמפרש "בנין יהושע" אומר שם: אף על פי שרבי שמעון יוחאי היה מבקר חולים. ולא דבר בטל הוא, מכל מקום תלמוד תורה כנגד כולם, ורבי שמעון בן יוחאי תורתו אומנתו היה.

אך עוד יותר גדל בעיניו שימושה של תורה. הוא שאמר "גדול שימושה של תורה יותר מלימודה" (ברכות ז, סוף ע"ב). ודבר זה מקובל לו מרבו הגדול רבי עקיבא שאמר: "מי שלא שימש חכמים חייב מיתה" (ירושלמי נויר פ"ד ה" שמחות פ"ד עיין שם בפירוש "נחלת יעקב"). והוא שביקש מתלמידיו שיסגלו לעצמם מידותיו, שהן מידות רבו הגדול. ומשום כך גדול היה בעיניו כבוד הרב עד שלימד את תלמידיו: תלמיד שנפטר מרבו ולן באותה העיר, צריך להפטר ממנו בפעם אחרת (מועד קטן, מ). ואם כן, אף כי התורה ולימודה היו כה חשובים בעיניו, מכל מקום שימושה גדול עוד יותר, כי הוא מחנך למידות טובות, כמו שאמרו חז"ל: אמרו לו תלמידיו: "רבינו, שנה לנו פרק אחד בהלכות דרך ארץ" (ברכות כב ע"א), ורש"י הקדוש מפרש שם: "כגון דרכם של תלמידי חכמים". כי לדבריו ישנם ג' כתרם: כתר תורה, כתר כהונה וכתר מלכות, וכתר שם טוב עולה על גביהם (אבות פ"ד). לדבריו: חביב שם טוב מארון הברית שם טוב הולך מסוף העולם ועד סופו (קהלת רבה פ"ז ג). ולשם טוב אפשר להגיע רק כשלומדים דרכי תלמידי חכמים ומתאבקים בעפר רגליהם, כי ההסתכלות במעשי

גדולים מאלפת ומחנכת. הדוגמא והסמל מלמדים יותר מעצם הלימוד, הם הכל, וזהו "שימושה של תורה".

דרך אגב כדאי לספר כאן, שלרבי שמעון היו לו שני תלמידים שהיו זהירים הרבה בדברי רבם, שאמר: תלמיד שנפטר מרבו ולן באותה העיר צריך להפטר ממנו פעם אחרת. פעם אחת באו התלמידים האלה לעירו של ר"ש, אמר ר"ש לבנו: בני אדם הללו אנשים גדולים הם, לך אצלם שיברכוך. הלך ואמר להם שאביו שלח אותם אצלם שיברכו אותו. אמרו לו, יהי רצון שתזרע ולא תקצר, תכניס ולא תוציא. תוציא ולא תכניס, יחרב ביתך ויתקיים מלונך, ותבלבל שלחנך ולא תראה שנה חדשה". בא אל אביו ואמר לו: "לא די שלא ברכוני, אלא אף צערוני". א"ל: "מה אמרו לך". א"ל כל מה שאמרו לו. א"ל אביו: "כל אלו ברכות הן, תזרע ולא תקצר תוליד בנים ולא ימותו. תכניס ולא תוציא תכניס כלות לביתך ולא ימותו בעליהן ויחזרו לבית אבותיהן, תוציא ולא תכניס, תשיא בנותיך ולא ימותו בעליהן ויחזרו אליך: יחרב ביתך ויתקיים מלונך העולם הזה מלון והקבר בית, ותבלבל שלחנך מרוב בנים ובנות שיהיו לך ולא תראה שנה חדשה, שלא תמות אשתך ותשא אשה אחרת". (מו"ק ט.).

גודל כח תורתו ביחד עם בנו. בס' דרשות המגיד של ר' שבתי יודלביץ זי"ע מבאר ביום ל"ג בעומר, עולים רבבות מבני ישראל אל ציונו הקדוש של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי, משתתפים בחגיגות ובריקודים, ומדליקים נרות לזכותו של הצדיק. הבעיה היא, שרבים מאיתנו שוכחים כי מורשתו של רבי שמעון בר יוחאי אינה מסתכמת בהדלקת מדורות ובריקודים... אם עולים אנו מירונה, ויוצאים משם כלעומת שבאנו, כאשר מאחרינו רק כמה שעות של ריקודים סוערים – הרי שאין כל ספק: החטאנו את המטרה!! על כן, מן הראוי כי בדרכנו מירונה – נתבונן מעט במורשתם האמיתית של רבי שמעון ורבי אלעזר בנו, ונשתדל להפיק את הלקחים הרוחניים אשר יכולים אנו להפיק מיום מרומם זה, ולחזור אל בתינו כאשר אנו טעונים וגדושים במנות גדושות של רוחניות! ובכך, אם מבקשים אנו ללמוד מעט על דרגתו הנשגבה של התנא האלוקי ובנו, מן הראוי שנתבונן בעדות מדהימה אשר העיד הוא עצמו – על עצמו, וכפי

ששנינו בגמרא (סוכה מ"ה, ע"ב): "אמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי: יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה, ואילמלי אליעזר בני עמי – מיום שנברא העולם ועד עכשיו, ואילמלי יותם בן עוזיהו עמנו, מיום שנברא העולם עד סופו. ואמר חזקיה אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בן יוחאי: ראיתי בני עלייה והן מועטין, אם אלף הן – אני ובני מהן, אם מאה הם – אני ובני מהן, אם שנים הן אני ובני הן". הרי לנו הפלא ופלא: רבי שמעון בר יוחאי מעיד על עצמו מתוך ידיעת מדרגתו העליונה, כי בכוחו לפטור את כל העולם כולו ממידת הדין בזכויותיו, וזאת מיום שהוא נברא – ועד לאותו היום! עוד מעיד הוא, כי אם יצטרף אליו בנו רבי אליעזר – יכול הוא לפטור אף את כל הנבראים מיום שנברא – ועד עכשיו! ואם יצטרף אליהם יותם בן עוזיהו, אחד ממלכי ישראל הצדיקים – הרי שיכולים שלשתם לפטור את העולם כולו, מאז הבריאה ולעולם – ממידת הדין.

נורא נוראות: רבי שמעון בר יוחאי מעיד על עצמו כי אם היו בכל העולם כולו אלף בני עלייה – הרי שהוא ובנו מאותם אלף, והיינו שהם מבין האלף המובחרים ביותר שבכל הבריאה כולה! ואם אין בכל העולם כולו אלא מאה בני עלייה – הרי שהוא ובנו נמנים על מאת בני האדם המובחרים ביותר בעולם! ואם אין בכל העולם כולו אלא שני בעלי עלייה, שני אנשים המוגדרים כ'נור הבריאה' הרי שהוא ובנו הם הם אותם שני אנשים! ובכך, מבינים אנו לאלו דרגות נוראות העפילו רבי שמעון בר יוחאי ובנו, אולם עתה שומה עלינו לברר הכיצד זכו למדרגות נישאות אלו, כיצד העפילו לפסגות רוחניות כה נוראות. ובכך, אף לכך מוצאים אנו תשובה בדברי חז"ל אשר לימדונו במדרש (שיר השירים רבה ה', כ"א): "מעולפת ספירים (שה"ש ה', י"ד) – מעולפת כחן של בני אדם שהיא קשה כספיר הזה וכו'. רבי יודן אמר: אי תימר שהספיר הזה רך הוא – בא וראה מעשה שהיה באדם א' שהביא ספיר א' ברומי למכרו, אמר הלוקח ע"מ לבדוק אותו נבחין אותו לשבור ממנו חתיכה קטנה, נתנו על הסדן, התחיל מכה עליו בפטיש, נבקע הסדן ונחלק הפטיש – והספיר במקומו ולא חסר, הה"ד מעולפת ספירים". תחילת דברי חז"ל עוסקים בתיאור כוחה של התורה הקדושה לשבר כוחם הגשמי של בני אדם, ואפילו יהא כוחם זה עצום כ'ספיר', שהיא אבן יקרה עד מאד. דוגמא לעצמתה של אבן הספיר מביא

ר' יודן מאותו אדם אשר ביקש לשבר אבן ספיר באמצעות פטיש וסדן, אולם בעוד הסדן נבקע והפטיש נחלק – הרי שהספיר אפילו לא נסדק... ובכך, אפילו יהא כוחו של אדם עצום וחזק כספיר זה אשר מאומה לא יוכל לו – התורה הקדושה עתידה להתישו ולהחלישו, וזוהי סגולתה שכן חזקה היא יותר מכל הכוחות שבעולם, ובה במידה שמעצימה היא את כוחותיו הרוחניים של האדם – מחלישה היא את כוחותיו הגופניים. ומעתה, נעבור נא אל חלקם השני של דברי חז"ל, בו מביאים הם דוגמא לתלמיד חכם אשר תש כוחו בעקבות עיסוקו בתורה, תלמיד חכם אשר מלכתחילה היה גיבור כספיר – אולם בעקבות עיסוקו בתורה אפסו כוחותיו לגמרי. תלמיד חכם זה עליו מספרים חז"ל – הינו רבי אלעזר בנו של רבי שמעון בן יוחאי, וכך מספרים עליו חז"ל (שם):

"רבי אלעזר ב"ר שמעון אתו חמרייא גבי אבוי למיזבן עיבור מן קרייתא המונייא. יתיב גבי תנורא, אמיה נסחא – והוא אכיל, אמיה נסחא – והוא אכיל, עד דאכיל כל אצוותא. אמרין: זוי חיזא בישא שריא במיעני דהדין! דומה שזה מביא רעבון לעולם!... שמע קולהו, מדנפקון למזבחן טעניהו – נסב חמריהו ואסיקון לאגרא. אתון תבעון חמריהו ולא אשכחון יתהו, תלון עיינהו וחמון יתהו יהיבין באגרא. אזלון גבי אבוי, תנון ליה עובדא, אמר לון: 'דלמא מילה בישא אשמעתויה?', אמרין ליה: 'לא מר! אלא כן וכן הוה עובדא!...' אמר לון: 'זלמא הכנסתם בו עין רעה וצרה? איפשר דמן דרכון הוה אכיל א ועליכון אינון מזוניו? לא ההוא דברייה ברא ליה מזוניו? אע"פ כן, אזלו ואמרון ליה מן שמי – והוא מחית לכון! הנס האחרון – היה קשה מן הראשון. מן מסקן להון – הוה מסיק להון חד חד, מן נחית להון – הות מחית להון תרי תרי. וכיון שנתעסק בתורה – אפילו טליתו לא היה יכול לסבול, לקיים מה שנאמר: 'מעולפת ספירים'. חז"ל מספרים סיפור מדהים אשר יש בו כדי ללמד על הגבורה הטבעית בו ניחון רבי אלעזר בנו של רבי שמעון בר יוחאי. היה זה כאשר הגיעו כמה חמרים אל רבי שמעון, אביו של רבי אלעזר, בכדי ליזכות בברכתו. למעשה, החמרים הזדמנו לעירו של רבי שמעון לרגל עסקיהם, אולם מאחר וידעו כי בעיר זו שוכן כבוד הצדיק הנשגב רבי שמעון, אשר ברכותיו אינן חוזרות ריקם – החליטו לסור אל ביתו ולזכות בברכה להצלחה במסחרם. רבי אלעזר, היה באותו

הזמן ילד צעיר לימים, הוא עדיין לא היה התנא הגדול רבי אלעזר ברבי שמעון... כאשר הגיעו החמרים אל בית אביו – מצאו את רעייתו של רבי שמעון, אמו של רבי אלעזר – עומדת מול התנור ואופה ככרות לחם טריות. והנה, מה גדלה תדהמתם כאשר הבחינו כי הנער אלעזר הצעיר – יושב על יד אמו האופה, ומחסל כל כיכר לחם היוצאת מן התנור... מגש ראשון של ככרות מדיפות ריח ניחוח יצא מן התנור – והנער אלעזר חיסלו עד הפירור האחרון. מגש שני יצא – וגורלו לא היה שונה. וכך, מגש אחר מגש נבלע על ידי אלעזר הצעיר, ולא נודע כי בא אל קרבו... כאשר הבחינו החמרים במחזה המדהים – לא יכלו להתאפק והפטירו: "לא יאומן! נראה כי נחשר רע שוכן בתוך מעיו של נער זה! כאשר רואים אותו – אפשר להבין כיצד בא רעב על הארץ?" – הוסיפו בלעג, ואלעזר הצעיר שמע – והקפיד... את הקפדתו, לא שמר הנער בליבו... הוא החליט ללמד את החמרים לקח, הגה רעיון גאוני במוחו וניגש על אתר לבצעו... כאשר יצאו החמרים אל השור, לעסוק במסחרם, בעוד הם מותירים את חמוריהם על יד ביתו של הצדיק רבי שמעון – ניגש אלעזר הצעיר, אחד בחמורים, והעלה אותם על הגג... כן, הוא לבדו, מבלי כל עזרה – העלה חמור אחר חמור בסולם אל גג הבית... כאשר חזרו החמרים – נבהלו כאשר גילו כי חמוריהם נעלמו, אולם קול נעירה אשר בקע מכיוון הגג – משך את עינם וגרם להם עד מהרה לאתר את חמוריהם האבודים... התברר להם כי בדרך מסתורית כלשהי הגיעו חמוריהם אל גג ביתו של רבי שמעון בר יוחאי, הצדיק הנשגב... חשבון פשוט וקצר, הביא את החמרים לידי מסקנה כי ידו של הנער הצעיר היא אשר היתה בדבר... הם הבינו כי כפי הנראה הגיעה שיחתם לאזניו והביאתו לכדי החלטה להענישם, עונש בדמות העלמת חמוריהם אל גג הבית... ואכן, רבי אלעזר לא הכחיש... אלא שהידיעה בדבר זהותו של מעלה החמורים אל הגג – לא היה בה כדי לפתור את בעייתם של החמרים... שכן סוף סוף הלא עתה חמוריהם שוכנים להם כבוד במרומי הגג, וכיצד יוכלו לירד משם? הלא חמורים בכוחות עצמם אינם יודעים לרדת בסולם... ואילו החמרים עצמם – ידעו היטב כי כוחותיהם לא יעמדו להם בכדי לירד בסולם תוך כדי שהם אוחזים חמור בידיהם! ובכך, מה עושים? החליטו החמרים לנקוט את האמצעי היחידי העומד לרשותם, לספר לרבי שמעון את אשר עולל להם אלעזר בנו

הצעיר, ולבקש כי יתערב ויורה לבנו להשיב להם את חמוריהם... אלא שכאן, בירור קצר אשר ערך רבי שמעון אצל החמרים עצמם – חשף בפניו את תמונת המצב המלאה... הוא הבין כי החמרים פגעו בבנו בדרך זו או אחרת, שאל אותם אודות כך, והם לא כיחדו רק סיפרו לו דברים כהווייתם... בשלב זה, הבין רבי שמעון כי הצדק עם בנו, ואף הביע את דעתו בנחרצות בפני החמרים. "אם כה דיברתם עליו – הרי שנהג כשורה כאשר הענישכם!" – הבהיר הצדיק.. "מה ענינכם בכמות האוכל אשר אוכל אלעזר בני? כלום על חשבונם הוא אוכל? או אולי מזונותיו עליכם? הלא מי שבראו – ברא אף את מזונותיו" – הבהיר בתרעומת, והחמרים הנבוכים הודו כי לא נהגו כשורה, והביעו נכונותם לבקש את מחילתו של הנער, בנו של הצדיק. "אם כן" אמר רבי שמעון "אם תבקשו את מחילתו של אלעזר בני – הרי שיכולים אתם לומר לו בשמי כי ביקשתי שיריד את חמוריהם מן הגג".... ואכן, החמרים בקשו את מחילתו של אלעזר הצעיר, אשר מיהר מצידו למחול ולהשיב להם את חמוריהם. אולם הפעם הפגין את כוחו וגבורתו יותר מן הפעם הראשונה, כשהעלם העלה חמור אחר חמור ועתה הוריד בכל פעם שני חמורים, חמור בכל יום, הפלא ופלא! מי ראה כגבורה הזאת, להוריד מהגג שני חמורים בבת אחת? הרי זה פלא פלאים!! זהו איפוא תיאור גבורתו העצומה של רבי אלעזר, אולם תיאור זה לא נועד בכדי לעורר את התפעלותנו מכוחותיו הגופניים של רבי אלעזר הצדיק... לא בגבורת הסוס יחפץ ולא בשוקי האיש ירצה ה' יתברך! מטרת חז"ל בתארו את גבורתו של רבי אלעזר היתה, בכדי ללמדנו עד היכן הגיע עמל התורה שלו! שכן אותו רבי אלעזר בעל הכוחות העצומים אשר הוריד מגג ביתו שני חמורים בבת אחת – לא יכול היה לשאת אפילו את משקל כותנתו לאחר שעסק בתורה ותש כוחו! נורא למתבונן! זוהי דוגמא מושלמת לכוחה של התורה, הכח המתואר במילים: "מעולפת ספירים" מי לנו בעל כח עצום כספיר – דוגמת רבי אלעזר? אולם אפילו כוחו שלו לא עמד לו אל מול כוחה של התורה, אשר יכולה להחליש אפילו גיבורי כספירים אשר מאומה מלבדה אינו יכול לעמוד כנגדם. ובכן עלינו לזכור וליתן לנגד עינינו תמיד את מורשתם האמיתית של רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו... שכן מהותם הפנימית ומורשתם העמוקה והנכבדה הינם: עמל התורה בלי גבולות, בלי שיעור!! בלי סוף, עמל

התורה עד לדרגה כזו המביאה לידי מעולפת ספירים. אם ברצונינו להתבשם ממורשתם של רבי שמעון ורבי אלעזר ביום ההילולא, בל"ג בעומר – אל לנו להסתפק בריקודים סועדים סביב הציון ובהדלקת מדורות גדולות... עלינו ליתן אל ליבנו אל התוכן הפנימי הטמון ביום פטירתו של הצדיק, – המורשת הרוחנית אותה הנחיל לנו. עלינו להתחזק אף אנו בעמלות התורה בלי גבול ואז יהא בשמחתנו נחת רוח לנשמתו של הצדיק זכותו תגן עלינו.

במסכת ברכות (לה:): תנו רבנן ואספת דגנך מה תלמוד לומר לפי שנאמר לא ימוש ספר התורה הזה מפיו יכול דברים ככתבן תלמוד לומר ואספת דגנך הנהג בהן מנהג דרך ארץ דברי רבי ישמעאל רבי שמעון בן יוחי אומר אפשר אדם חורש בשעת חרישה וזורע בשעת זריעה וקוצר בשעת קצירה ודש בשעת דישה וזורה בשעת הרוח תורה מה תהא עליה אלא בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית על ידי אחרים שנאמר ועמדו זרים ורעו צאנכם וגו' ובזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית על ידי עצמן שנאמר ואספת דגנך ולא עוד אלא שמלאכת אחרים נעשית על ידן שנאמר ועבדת את אויביך וגו' אמר אביי הרבה עשו כרבי ישמעאל ועלתה בידן כרבי שמעון בן יוחי ולא עלתה בידן.

בתוס' הרא"ש (שם) מבואר. דודאי בצדיקים איירי קרא דהא כתיב והיה אם שמוע אלא אינם צדיקים גמורים שיהיו ראויין שתעשה מלאכתן ע"י אחרים.

והמהרש"א מבאר (שם) נראה לפרש דודאי יש צדיקים גמורים דמקוים בהו שמלאכת עצמן נעשית ע"י אחרים אלא דמעטים המה כדאמר רשב"י גופיה בפ' לולב וערבה (מה ע"ב) ראיתי בני עלייה והם מועטים אם אלה כו' אם שנים הם אני ובני וכיון דמועטין הם כ"כ אין לכל אדם לסמוך על זה לומר שאיני עושה מלאכה כלל לפי שמלאכתי נעשית ע"י אחרים שצדיק גמור אני דשמא הוא טועה ואינו צדיק גמור וז"ש הרבה עשו כרבי ישמעאל ועלתה בידן הרוב עולם אינן צדיקים גמורים והרבה עשו כרשב"י ולא כו' לפי שרובם אינן צדיקים גמורים כרשב"י וכמו ששינונו יפה ת"ת ע"ס ד"א כו' וכל תורה שאין עמה מלאכה כו' אבל לעתיד שנאמר ועמדו כולם צדיקים וגו' יקוים בנו ועמדו זרים ורעו צאנכם וגו'.

"ודברת בס בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך". אם ודברת בס, שאתה לומד כל הזמן אז בשבתך בביתך אתה בכל מצב יכול ללמוד כי הידור מצוה משלמים ואתה לא צריך לעבוד. אבל אם אתה במצב של "ובלכתך בדרך" אתה עובד אז לפחות ובשכבך ובקומך, תקרא קר"ש כמו שיטת רשב"י במנחות.

ואולי בס"ד י"ל שבגמרא מנחות מובא שרשב"י אומר שבקר"ש שחרית וערבית יוצאים לימוד התורה, ופירושו שאם אדם מקבל עליו בבוקר עול מלכות שמים, אז מעבירין ממנו עול אחר, ועל כן אם אדם יוצא בבוקר וקורא קר"ש אז במילא לא יצא לעבוד וגם בלילה שוב קורא אז מתחזק רק באלוקי השמים, ולכן אמר במסכת ברכות שילמד כל היום ועמדו זרים ורעו צאנכם, אבל רבי ישמעאל טוען דלקבל עליו עול מלכות שמים זוהי לבעלי מדריגה, ולכן הנהג בהן מידת דרך ארץ, ומצות "והגית בו יומם ולילה", הוא גם כשאתה יוצא לעבודה שם גם תשקיע שיהיה תורה'דיג, ולכן אפילו כשאתה יוצא לעבוד עבודת ארץ אבל שראשך יהיה והגית בו יומם ולילה.

רבי שמעון בר יוחאי במערה

באותם הימים בהם חי ופעל רבי שמעון בר יוחאי, היתה תקופה קשה ביותר לעם-ישראל. הרומאים, ובראשם הקיסר אדרינוס, רדפו את היהודים בכל מקום שהיו. רדיפות אלו נמשכו מאז חורבן הבית ועד לתקופה זו של רשב"י. במיוחד רצו הרומאים לגזור על היהודים שימירו את דתם, והכל על-ידי גזרות קשות, ודור זה היה נקרא בפי חז"ל "דורו של שמד", כי זה היה עיקר מטרתם השמדה רוחנית של כלל-ישראל. וכידוע, שהם הוציאו להורג את עשרת הרוגי מלכות, אשר ביניהם נמנו גם רבותיו של רשב"י. אך לאחר מכן, בימיו של רבי שמעון, כשעלה על כס קיסרות רומי המלך אנטונינוס פיאוס, הוקל מעט עולם של הרומאים. אולם לא כן היה גודלו של רבי שמעון, הוא עצמו נרדף על-ידי המלכות ואף הוציאו עליו גזר דין מות, מסבת היותו מנהיג ישראל, עם השם, ומלמד תורתו. הוא הכרח להמלט ולהחביא את עצמו במערה שלש-עשרה שנה.

ומעשה שהיה כך היה: הרומאים, במקביל לגזרותיהם, התחילו בבנית ארץ-ישראל: בנו גשרים

ועוד מבאר התוס' הרא"ש: ר' שמעון אומר אפשר אדם חורש וכו' - לאו משום דסבר ר' שמעון שהוא [חובה] דהא איהו אמר בפ' שתי הלחם במנחות דאפילו לא קרא אלא ק"ש שחרית וערבית קיים מצות לא ימיש ספר התורה הזה מפיד.

ואם נעייין במסכת מנחות (צט). אמר רבי יוחנן משום ר"ש בן יוחי אפי' לא קרא אדם אלא קרית שמע שחרית וערבית קיים לא ימוש ודבר זה אסור לאומרו בפני עמי הארץ... שאל בן דמה בן אחותו של ר' ישמעאל את ר' ישמעאל כגון אני שלמדתי כל התורה כולה מהו ללמוד חכמת יונית קרא עליו המקרא הזה לא ימוש ספר התורה הזה מפיד והגית בו יומם ולילה צא ובדוק שעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה ולמוד בה חכמת יונית.

ולכאורה אינו מובן דבמס' ברכות סובר רשב"י שצריכים ללמוד כל היום וכאן מבאר שיוצאים לימוד התורה עם קר"ש שחרית וערבית. וגם רבי ישמעאל במס' ברכות סובר שאדם חורש וזורע ונוהג מידת דרך ארץ ובמס' מנחות סובר שצריכים ללמוד כל היום. ואם נתרץ שהיה גירסה אחרת וזה לא אותו רבי ישמעאל, ניחא לר' ישמעאל, אבל לרשב"י מאי איכא למימר.

ומתרצים (בשם פרי צדיק חי' הרי"ם כמדומה) שבמס' מנחות חולקים, על קיום הפסוק של "לא ימוש" ובמצות והגית בו יומם ולילה, ולכן כדי לקיים פסוק זה, רשב"י סובר שבזה שקוראים קר"ש שחרית וערבית יצאו ידי חובת והגית בו יומם ולילה, וא"כ זוהי עיקר מצות לימוד התורה, ושכר מצוה בהאי עלמא ליכא, אבל אם תלמד יותר מזה זה כבר יהיה הידור מצוה, והידור מצוה שכר מצוה איכא בהאי עלמא, א"כ אז אל תצא לחרוש ולזורע, רק תלמד תורה כל היום ואז עמדו זרים ורע צאנכם, כי על הידור מצוה משלמים בעוה"ז. אבל רבי ישמעאל סבר, והגית בו יומם ולילה זוהי החיוב כל היום, א"כ שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, א"כ זה מה שאומר במסכת ברכות "הנהג בה מידת דרך ארץ", כמה שאתה חייב לעשות השתדלות לפרנסתך תעשה, וחוי' מזה החיוב כל היום ללמוד תורה.

ובזה שמעתי תוספת נאה מהרה"ח ר' מנחם אליעזר מוזס שליט"א בשם ראש ישיבת טשעבין הרב"ש ז"ל,

הגיע רבי שמעון למדרגותיו הנשגבות, שם נתגלו לו סתרי תורה, ורזין דרזין. ואחר שיצאו מהמערה גלה אותם לבני החבריא, וכמו שהעיד רבי יוסי, שמיום בו עזב רבי שמעון את המערה, לא היה דבר שנעלם מהחברים, והסודות העליונים ביותר נתגלו להם בבהירות כה גדולה, כאלו נתנו באותה שעה מהר סיני.

לאחר שעברו שנים עשרה שנה מת המלך והגזרה נתבטלה, אלא שלא היה מי שיודיע לרבי שמעון בר יוחאי, מאחר שלא ידעו היכן הוא נמצא. בא אליהו ועמד על פתח המערה ואמר: מי יודיע לבן יוחאי שהמלך מת וגזרותיו נתבטלו, שמעו זאת רבי שמעון ובנו ויצאו מן המערה.

בצאתם מהמערה

בצאתם מן המערה ראו בני אדם כשהם חורשים וזורעים. התפלא רבי שמעון על העולם שנוהג כמנהגו ואמר: כיצד מניחין הללו חיי עולם ועוסקים בחיי שעה, כל מקום שנתנו בו עיניהם, מיד נשרף. יצאה בת קול ואמרה להם: האם יצאתם מן המערה כדי להחריב את עולמי, חזרו למערכתכם.

הלכו וחזרו למערכתם וישבו שם שנים-עשר חדשים נוספים. נענה רבי שמעון ואמר: כבר נענשנו דינו, כי גם משפט רשעים בגיהנם אינו יותר משנים-עשר חדש. יצתה בת-קול ואמרה: צאו ממערכתכם.

כשיצאו מן המערה, פגשו בציד שהיו בידו קשת וחץ ללכוד בהם צפרים. עמדו והבחינו, כי יש מהם נלכדים, ויש מהם שנמלטים מהחץ ואינו פוגע בהם. כששמע רבי שמעון בת קול מן השמים האומרת: "דימוס, דימוס" (הצלה ושחרור), לא היתה הצפור נלכדת, וכשהקול יצא והכריז: "ספקולא" נלכדה הצפור. פנה רבי שמעון אל בנו רבי אלעזר ואמר: אם צפור אינה יכולה להלכד אלא-אם-כך נגזר עליה מן השמים, נפש אדם בודאי שלא, אם-כן למה לנו להחבא.

דברי הזוהר בזה:

לפי המובא בזוהר, הסתתרו רבי שמעון ובנו במדבר לוד, ואלו דברי הזוהר: רבי שמעון בן יוחאי הלך וברח למדבר לוד והסתתר במערה אחת, הוא ורבי אלעזר בנו. נתרחס להם נס ויצאו להם חרוב ומעיין-מים. אכלו מאותו חרוב ושתו מאותם מים. היה אליהו, זכור

ושוקים ותקנו מרחצאות, והכל בכדי להראות ליהודים, שטוב וכדאי להתחבר אליהם ולחסות בצלם. ובאותה עת ישבו יחד חכמי ישראל והם: רבי יהודה בר אלעאי, רבי יוסי ורבי שמעון בר יוחאי, וישב אתם גם יהודה בן גרים. פתח רבי יהודה ואמר: "כמה נאים מעשיהם של אומה זו: תקנו שוקים, תקנו גשרים, תקנו מרחצאות". רבי יוסי שתק ולא הגיב מאומה. נענה רבי שמעון בר יוחאי ואמר: כל מה שתקנו לא תקנו אלא לצורך עצמם, תקנו שוקים - להנאתם ולטובתם, תקנו מרחצאות לעדן בהם עצמם, תקנו גשרים ליטול בהם מכס.

הלך יהודה בן גרים וספר את הדברים לקרוביו וידידיו, ובתוך כך נודע הדבר גם למלכות. יצא דבר המלכות וגזרתם על כל המשתתפים באספה, כדלהלן: רבי יהודה ששבח את הרומאים - יתעלה ויהיה ראש המדברים בכל מקום; רבי יוסי ששתק - יגלה לצפורי; רבי שמעון שגנה - יהרג.

כאשר נודע הדבר לרבי שמעון, ברחו הוא ובנו רבי אלעזר מביתם והתחבאו בבית-המדרש. כל יום היתה אשתו מביאה להם פת לחם וכד של מים לסעוד את לבם.

כאשר גברו החפושים, חשש רבי שמעון שמא יתגלה מחבואם, ואמר לבנו: נשים דעתן קלה, שמא יצערו אותה אנשי המלכות והיא עלולה לגלות את מקום מחבואם. יצאו רבי שמעון ובנו מבית-המדרש וברחו אל מחוץ לעיר והתחבאו במערה אחת, בכפר פקיעין אשר בגליל העליון. נעשה להם נס ונברא להם עץ של חרובים ומעיין של מים, ומהם אכלו ושתו כל ימי היותם במערה.

היה זה נס בתוך נס: מאחר שעץ החרוב אינו טוען פרות אלא לאחר שבעים שנה, ואלו כאן הוציא פרות בו במקום. ועוד מנפלאות העץ, שאף על פי שהיה עץ של חרובים, היה נהפך בכל ערב שבת לאילן של תמרים.

בזמן ששהו במערה היו פושטים את בגדיהם כדי שלא יתבלו, והיו יושבים עד צוארם מכוסים בחול, כשהם לומדים ועוסקים בתורה. רק בשעת התפלה לבשו את בגדיהם והיו מתפללים בהם, ולאחר מכן שוב היו פושטים את בגדיהם, מתכסים בחול וממשיכים ללמוד.

שתים-עשרה שנים רצופות ישבו במערה, ואף אחד לא ידע על מקום מחבואם, זולת אליהו הנביא, שהיה בא אליהם פעמים בכל יום ולומד עמם. באותו הזמן

הקדוש הוא, וישתעשע עם הצדיקים ויאמר להם: "באו נשתחוה ונכרעה, לפני ה' עושינו" (תהלים צה, ו).

היציאה מן המערה

לאחר שיצאו מן המערה, ראה רבי אלעזר כי האנשים עוסקים בהבלי העולם הזה ואינם עוסקים בתורה, היה רבי אלעזר מעניש אותם ורבי שמעון מרפא אותם. אמר לו רבי שמעון לבנו: בני, די לעולם אני ואתה, שאנו עוסקים בתורה.

בערב-שבת עם חשכה ראו זקן אחד כשהוא מחזיק בידו שתי חבילות של הדסים וממהר לביתו. שאלו אותו: למה לך חבילות אלו. אמר להם: לכבוד שבת הבאתי אותן, להריח בהן. שאלו אותו: למה לך שתיים ואין די לך באחת. אמר להן שתי אלו הן, אחת כנגד "זכור" ואחת כנגד "שמור".

אמר לו רבי שמעון לבנו: בוא וראה כמה חביבות הן המצוות על עם ישראל, ושניהם שמחו מאד על שמצאו בדרכם יהודי יקר זה. אז נתיישרה ונחה דעתם, ויותר לא הקפיד רבי אלעזר.

אחר שיצאו מהמערה היו רבי שמעון ובנו תשושי כח וכל גופם העלה חבורות ופצעים. כששמע חותנו, רבי פנחס בן יאיר, שכבר יצאו מן המערה, הלך לקראתם לקבל את פניהם, והביאם לטבריא כדי לרחוץ שם בחמי טבריא. הכניסם לבית המרחץ והיה סך ורוחץ את גופם במים ובשמן. ראה רבי פנחס, שכל גופם מלא סדקים ובקעים מחמת החול שישבו בו במשך שלש עשרה שנים. התחיל רבי פנחס לבכות מרוב צער, ונשרו הדמעות על הפצעים של רבי שמעון והכאיבו לו מאד. אמר לו רבי פנחס: אוי לי שראיתי אותך פצוע ומוכה. אמר לו רבי שמעון: אשריך שראיתני בכך, שאלמלא ראית אותי כן לא היית מוצא בי כל-כך הרבה תורה.

וספרו לנו חכמינו ז"ל, שאמנם גם לפני שיצא רבי שמעון אל המערה היה גדול מאד בתורה, אך לפני היות רבי שמעון במערה - כאשר היה מקשה איזו קושיא תוך למודו, היה רבי פנחס מתרץ ועונה לו שנים-עשר תירוצים, ועכשיו לאחר שיצא מן המערה - כשהיה רבי פנחס מקשה קושיא, היה רבי שמעון מתרץ לו עשרים וארבעה תירוצים על קושייתו.

המשך בענין הנ"ל עפ"י גירסת הזוהר

ל טוב, בא אליהם בכל יום פעמים ולומד אתם, ואיש לא ידע בהם.

יום אחד היו החכמים בבית המדרש שואלים ואומרים: קללות שבתורת כהנים כנגד בית ראשון הן, קללות שבמשנה תורה, כנגד בית שני והגלות האחרונה. קללות שבתורת כהנים יש בהן הבטחות וחבת הקדוש ברוך הוא לישראל, כמו שכתוב: "זוכרתי את בריתי יעקוב" וגו', ונאמר: "ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים" וגו'; ואלו קללות שבמשנה תורה אין בהן הבטחות ואין בהן נחמה כלל כמו שכתוב בקללות ראשונות, ולא היו יודעים.

קם רבי יהודה בר אלעאי ואמר: חבל על העדרו של בן יוחאי, ואין מי שיודע היכן הוא נמצא, ואפילו אם יש מי שיודע אין לו רשות לגלות.

שליחות היונה

יום אחד קם רבי יוסי ברבי יהודה בבקר וראה עופות פורחים, ויונה אחת עפה אחריהם. קם רבי יוסי על רגליו ואמר: יונה, יונה, הנאמנת בשליחותה מימי המבול, הדיוקן של העם הקדוש לך יאות ולך נאה (כנסת ישראל נמשלה ליונה), לבי ועשי לי שליחות אחת לבן יוחאי במקום שהוא שם. ירדה היונה ועמדה לפניו. כתב רבי יוסי פתקה אחת ואמר מה שאמר, לקחה היונה את הפתקה בפיה, הלכה ועפה אל רבי שמעון וכשכשה לו בכפניה. הסתכל רבי שמעון, הבחין בפתקה ובכה, הוא ורבי אלעזר בנו. אמר: בוכה אני על שפרשתי מן החברים, ובוכה אני על דברים אלו, שלא נתגלו להם. מה יעשו דורות אחרונים אם ישגחו בזה. לעת ערב כתב רבי שמעון פתק ושם אותו בפי היונה. עפה היונה ובאה לרבי יוסי, שהיה עדיין במקומו ועיניו מצפות. כיון שראה אותה, אמר: יונה, יונה. כמה נאמנת את, יותר מכל עופות השמים. קרא עליה (את הכתוב) "ותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית בפיה" (בראשית ח, יא). לקח ממנה את הפתק, והראה להם וגלה להם את המעשה, ותמהו החברים מאד. בכה רבי יהודה ואמר: וי. אף על פי שאין אנו יודעים היכן הוא נמצא, "מקום שיפל העץ שם יהוא" (קהלת יא, ג) מקום שבן יוחאי שם, החברים עמו ומתעוררים על ידו ולומדים ממנו. אשרי נפשו של בן יוחאי, שהקדוש ברוך הוא עושה עמו נסים: הוא גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים, ועתיד הוא להיות ראש לצדיקים היושבים בגן עדן, ויקבל פני השכינה ויראה את

ר' שמעון בצאתו מהמערה, החל לגלות סודות התורה, שבה למד שלוש עשרה שנה ללא הפסק בקדושה עילאה, את התורה וסודותיה. עם צאתו מהמערה החלה תקופת-אורה חדשה בעולם-התורה. אחד מחכמי הזמן הוא. רבי רחומאי צפה ברוח-הקודש את יציאת רבי שמעון מהמערה, כאור גדול השוטף את העולם כמסופר:

"רבי פנחס בן יאיר, חותנו של רבי שמעון בר יוחאי, היה מצוי אצל רבי רחומאי, שדר על חוף ים גינוסר והיה אדם גדול וזקן שכהו עיניו. יום אחד אמר לרבי פנחס: "ליוחאי חברנו מרגלית, אבן טובה. הסתכלתי באור מרגלית זו המאירה כאור החמה שהוצאה מנרתיקה, האור הזה עומד משמים לארץ ומאיר בכל העולם עד שהקב"ה יושב על כסאו כראוי. אור זה חי בביתך וממנו יוצא אור דק וזעיר ומאיר בכל העולם אשרי חלקך. צא בני, צא לך אחרי המרגלית מאירת העולם, כי השעה עומדת לך". יצא ר' פנחס מלפני ר' רחומאי ועמד לרדת בספינה ושני אנשים איתו, ראה שתי צפרים עפות ובאות מעל הים. קרא להן ואמר: "צפורים צפורים העפות מעל הים, הראיתן את המקום שבר יוחאי נמצא שם". שהה קצת ואמר: "לכו והשיבו לי". פרחו והלכו נכנסו לים ונעלמו. כשיצא, והנה הצפורים באות ובפי אחת מהן פתק וכתוב בו שבר יוחאי יצא מן המערה עם ר' אלעזר בנו. הלך אליו ומצאו משונה וגופו מלא פצעים, בכה עליו ואמר: "אוי שראיתך בכך". אמר רבי שמעון: "אשרי חלקי שראיתני בכך, שאלמלא לא ראיתני בכך לא הייתי למדרגתי שהגעתי אליה".

האור המזהיר שרבי רחומאי ראה היה אור סודות התורה שהחלה הפצתו בעולם.

זוהר ח"א דף י"א

רשב"י מטהר את טבריה על ידי נס

לאחר שנתרפא רשב"י מפצעיו במרחצאות של חמי טבריה, אמר, הואיל ונעשה לי נס, אלך ואתקן דברים לתועלת הרבים, אשר יועילו לאנשי עיר טבריה.

יצא ושאל את אנשי טבריה, האם יש כאן איזה דבר נחוץ לכם שאוכל לעשות עבורכם. אמרו לו, כן, ישנו מקום מסויים בתוך השוק של טבריה שיש בו ספק שמא קבור שם מת, והכהנים הצריכים לקנות בשוק, צריכים לעשות דרך ארוכה להקיף את המקום כדי שיוכלו ליכנס לשוק, ומצטערים הם על כך. חקר רבי

שמעון האם ידוע שהיה במקום זה "בית קברות", שאילו היה שם בית קברות אי פעם, אין עצה לטהר את המקום, כי אסור לפנות בית קברות. בא זקן אחד והעיד שהתנא רבי יוחנן בן זכאי שתל במקום זה תורמסין [מין ירק] של תרומה, והרי תרומה צריכה להשמר מטהרה, ואם רבי יוחנן בן זכאי הכניס תרומה למקום זה, סימן שלא היה כאן בית קברות, ובפרט שרבי יוחנן בן זכאי עצמו היה כהן, ונכנס למקום זה, סימן שלא היה כאן בית קברות, ואם כן כאשר יש חשש וספק על פינה מסויימת שמא יש שם קבר, מותר לפנות את המת לצורך הרבים.

בעקבות עדותו של אותו זקן, יצא רבי שמעון בר יוחאי לטהר את המקום ולאפשר לכהנים לעבור דרך שם. מה עשה, הלך וליקט תורמוסין [מין ירקות], והשליכן בפיזור על פני כל אותם מקומות שהיה בהם איזה חשש וספק שמא יש שם קבר. ונעשה נס, שבכל מקום שבו היה קבר, היה המת צף ועולה למעלה, וקברוהו במקום אחר וציינו את מקום הקבר, ועל ידי כך טיהר רבי שמעון את שוקי טבריה מכל חשש של טומאת מת, והכהנים נשמו לרווחה, כי שוב יכלו ליכנס לשוק בלא להקיף דרך ארוכה. היה זה תיקון גדול לעיר טבריה שתוקן על ידי מעשה ניסים של רבי שמעון בר יוחאי.

רשב"י גוזר על העליונים

לאחר שטיהר רבי שמעון בר יוחאי את שוקי טבריה, על ידי פיזור התורמוסין, ראה כותי אחד את מה שרשב"י עשה ולא יכול היה לסבול ולראות שנעשה לרשב"י מעשה ניסים כאלו, החליט ללגלג עליו. לקח מת, וקבר אותו במקום שעליו קבע רשב"י שהוא טהור ואין בו שום טומאה, לאחר מכן קרא לרשב"י ושאל אותו, האתה זה שטהרת את המקום הזה, בא ואראה לך שקבור כאן מת. צפה רשב"י ברוח הקודש שהכותי עצמו הטמים שם את המת, ואמר "גוזר אני עליך העליונים שירדו ועל התחתונים שיעלו". פירוש: רשב"י גזר על הכותי שנמצא על הקרקע שירד למטה לארץ ויקבר באדמה, ועל אותו המת אני גוזר שיעלה למעלה ויחיה, וכך היה.

ירושלמי שביעית פ"ט ה"א

נתן בו עיניו ונעשה גל של עצמות

כ"ק ה"אמרי חיים" מויזניץ זי"ע היה אומר שישב במערה ביחד י"ג שנה, י"ג בגמטריא אהבה, הוא למד לאהב את כל ישראל אפילו שהם אינם באותו מדריגה כמוהו, ולכן כשיצא בשנת הי"ג זכה ר' שמעון למידת אהבה כ"כ גבוהה, להבין שיש אנשים שאינם בדרגתו ולחיות עמהם. ואולי בזה נבין מה שאמר הרה"ק ה"בית אהרן" זי"ע שרשב"י לכל אף לפחותים.

ומתוך שהצרות באו עליו מתוך אי זהירות ומלשינות ולשון הרע, לפיכך אמר רבי שמעון בן יוחאי: "אילו הייתי אני עומד על הר סיני בשעה שניתנה התורה לישראל, הייתי מבקש מלפני המקום שיברא לאדם שני פיות, אחד לעסוק בו בתורה ובמצוות (דברים שבקדושה). ואחד לעשות בו שאר צרכיו" (דברים שבחולין)

אך לאחר מחשבה רבה חזר בו ואמר: "ומה כשיש לאדם רק פה אחד אין העולם יכול להתקיים בו מפני הדילטורא שבו, ואילו היו לו שני פיות על אחת כמה וכמה" (ירושלמי ברכות פ"א ה"ב).

וכן אמר: ומה מרים הצדקת, שלא נתכוונה לומר לשון הרע, כך הגיע אותה, הרשעים שמתכוונים לומר לשון הרע על חבריהם לחתוך את חייהם, על אחת כמה וכמה שיחתוך הקב"ה את לשונם (דברים רבה פ"ו ו). מספר לשון הרע נגעים באים עליו (אדר"ג פ"א ב). הנחש פרץ גדרו של עולם, לפיכך נעשה ספלקטור לכל פורצי גדרות. אמרו לנחש למה אתה, נושך באבר אחד וארסך הולך בכל האברים. א"ל אין יתרת לבעל הלשון היושב ברומי והורג בסוריא, בסוריא והורג ברומי, והורג שלשה. האומר, והמקבלו, והנאמר עליו (ויקרא רבה כו ב)

ועוד אמר: אם נכסים (של עיר הנדחת) שאינן לא רואין ולא שומעין ולא מדברים על שהן גרמו לצדיקים לדור בין הרשעים, אמר המקום ישרפו, המטה את חבירו מדרך החיים לדרך המוות על אחת כמה וכמה שהוא בשריפה (תוספתא סנהדרין פ"ד א) ומתוך סבלו הרב ממלשינות עוד אמר "אפילו דור רשעים שאת אביהם יקללו ואת אמם לא יברכו אל תלשין עליהם" (פסחים פז, ע"ב).

ב"ואמרתם כה לחי" אומרים "איש אלוקים קדוש הוא אשרי עין ראתהו לב חכם ישכיל פיהו", הנה בוודאי אשרי עין ראתהו, כי לאו כל אדם זכה לראותו, כי כשיצא מהמערה אחרי י"ב שנה היו אנשים שנשרפו,

באחד הימים פגש רשב"י את יהודה בן גרים, הוא האיש שבגללו הוצרך רשב"י לברוח ולהתחבא במערה מפחד גזירת המלכות שיהרג. אמר רשב"י "עדין יש לזה בעולם", נתן בו עיניו ועשהו גל של עצמות.

מומן שיצא רשב"י מהמערה השתנו כל הנהגותיו. כך מתאר בעל "דברי יואל" (ח"ד עמי ת"ג): "ברור דלאחר שיצא רשב"י מן המערה עלה ונתעלה בכח התורה יותר ממלאכי מעלה! ואולי שדבריו שבתלמוד נאמרו קודם שנחבא במערה, ואפשר שרק על זה סובב כללא 'דברי יהודה ורבי שמעון הלכה כרבי יהודה'. אמנם, מה שאמר בזהר הקדוש היה אחר שיצא מהמערה, ודבתריה עדיפא שהיה כוחו גדול יותר".

סימן לשינוי זה מונח בדברי חז"ל. כל מקום שמוזכר שמו בשם "רבי שמעון" או "רבי שמעון בר יוחאי", הכונה לזמן שלפני מעשה מערה. וכל מקום שנקרא בשם "רשב"י", בידוע שזוהי התקופה לאחר שיצא מהמערה.

והנה אם נעיין בסיפורו של רשב"י מה שמובא עליו, לכאורה מה הביא את השינוי אצלו משנת ה"שתים עשרה" לשלוש עשרה שאז כבר לא שרף רשב"י מי שראה בעיניו. ורבי אלעזר בנו עדיין שרף.

בשם הגר"א זי"ע מובא לתרין: רשב"י נכנס למערה כשהיה גדול וידע כבר את צרכי וסדרי העולם, ולכן היה נקל לו יותר להבין דרך העולם וצרכיו. אבל רבי אליעזר נכנס למערה בהיותו צעיר לימים ולא ידע סדר העולם וצרכיו, ולכן לא יכול היה להבין את מהלך חיי העולם.

בספר "אמרי שמאי" מבאר עפ"י מאמר חז"ל (סוכה כת). על גדלותו של יונתן בן עוזיאל - תלמיד הלל הזקן, שבשעה שהיה יושב ועוסק בתורה כל עוף שפורח עליו מיד נשרף, ונשאל הרה"ק בעל ה"שפת אמת" זי"ע אם התלמיד היה גדול כל כך מה היתה דרגת הלל הזקן רבו. והשיב: גדלותו של הלל הזקן שהיה יכול לאצור ולהסתיר את אש הקודש בקרבו, ולעוף הפורח לא היה קורה מאומה. כך גם אפשר לומר כאן, שלרבי שמעון כבר היה כח המעצר שלא ישרף.

ובוודאי מי ראה אותו בוודאי היה לו זכות, והנה לב חכם ישכיל פיהו, מכן למדים שלב חכם שהוא משכיל את הפה, והא ר"ש בפעם הראשונה שיצא אמר מניחין חיי עולם, ואז נשרפו בפעם הב' שיצא, הסתכל על העולם אחר וראה בדי הדסים זכור ושמוד, ולכן כמו שכתוב לב חכם לימינו שמסתכל בספר בצד ימין כמה כבר הספיק ולא מסתכל בצד השמאלי וראה כמה יש לו, כך גם הכל תלוי בדיבור, צריכים להסתכל בצד הטוב ולדבר טוב, ואז וודאי ישארו בחיים רוחניים.

בטל כמה גזרות. רבי מתיא בן חרש פגש את רבי שמעון בר יוחאי בעיר רומי, ושאלו: "מנין לדם שרצים שהוא טמא?" השיבו: "דכתיב 'זוה לכם הטמא'". תלמידיו של רבי מתיא בן חרש התפעלו מתשובת רבי שמעון, ואמרו לרבם: "כבר נתחכם בר יוחאי, שידע לדרוש כה יפה". נענה רבי מתיא: רבי שמעון אמר דבר תורה זה, אותו למד מרבי אלעזר בנו של רבי יוסי. וכך הוה עובדא: פעם מלכות רומי הרשעה גזרה גזירות על ישראל, שלא ישמרו את השבת, שלא ימולו את הבנים ושלא ישמרו על טהרת המשפחה. בעיר רומי התגורר תלמיד חכם גדול ועשיר המקורב למלכות, ורבי ראובן בן איסטרובלי שמו. על פי עצת חכמים ובעידודם, החליף רבי ראובן את מלבושיו לבגדי הגויים, גילח את השיער שעל מצחו בהותירו מאחוריו קבוצת שיער כעין בלורית, כדרך תספרתם של עובדי כוכבים. ועשה זאת שלא יכירו בו שהנו יהודי, אולי באופן זה יעלה בידו לבטל את גזירות השמד. הלך רבי ראובן מחופש לגוי לכל דבר, וישב עם גדולי מלכות רומי. בתוך שיחתם שאלם: "אדם שיש לו אויב, האם רצונו ששונאו יעשיר או שישאר בעניו?" השיבו: "בודאי שיעני". אמר להם: "אם כן, לא כדאי לכם שהיהודים יעבדו בשבת, שהרי כל יום עבודה מביא להם עוד כסף ועוד ממון. עדיף שישבתו ממלאכתם בשבת, ועל ידי כך יענו". הוטבו דבריו בעיניהם, ואמרו איש לרעהו: "ראוי וכדאי לבטל את הגזירה על אודות שמירת השבת!" חזר רבי ראובן והקשה לפניהם: "מי שיש לו שונא, האם יסייע לו להבריא או שמא יחפוץ להכחיש את כוחו?" אמרו לו: "צריך לעשות הכל כדי ששונאו ישאר חלוש ותשוש". טען בפניהם: "אם כן, מדוע לא תתירו ליהודים למול את בניהם לשמונה ימים, הרי על ידי ברית המילה הם נחלשים". הסכימו לדבריו, וביטלו אף גזירה זו. שאלם רבי ראובן בשלישית: "מי שיש לו אויב, במה

יחפוץ - ששונאו יתרבה או שיתמעט?" השיבו: "בודאי שצריך הוא לדאוג להתמעטותו". אמר להם: "אם כן כדאי לכם לטובתכם לדאוג שהיהודים ישמרו על טהרת משפחתם, וכך ילכו ויתמעטו". ישרו דבריו בעיניהם, עמדו וביטלו את שלוש הגזרות. לימים נודע לרומאים, שהיועץ, שנדמה בעיניהם כמיעץ לטובתם, היה לא אחר מאשר נציג יהודי, עמדו וחדשו את הגזירות ביתר שאת וביתר עז. דנו חכמי ישראל ביניהם, את מי ישלחו לרומי להשתדל לבטל הגזירות שהן על יסודות קיומה של האומה הישראלית.

אמרו: ילך רבי שמעון בר יוחאי, שהוא מלומד בניסים, ועד היום נתרששו לו ניסים רבים ונפלאים, שנבראו לו מעין ועץ חרובים בשהותו במערה. ואליו יתלוה רבי אלעזר בנו של רבי יוסי. רבי יוסי בן חלפתא חשש מאוד שמא בדרך לרומי יעשה בנו דבר שאינו לרוחו של רבי שמעון, וכתוצאה מהקפדתו יענש. לפיכך אמר לחכמים: "אילו היה אבא חלפתא בחיים, האם יכולים הייתם לומר לו, תן את בנך להריגה? כך אינכם יכולים לומר לי שאתן את בני להריגה". רבי שמעון תלה את דברי רבי יוסי בחשש מאויבי ישראל המצויים בכל פינה וזוית, לכן אמר: "אילו היה יוחאי אבא קיים, האם הייתם דורשים למסור את בנו להריגה?" הצטדק רבי יוסי ואמר: "היות שבני רבי אלעזר הינו נער וממהר להשיב, ורבי שמעון מקפיד בדבר מועט, חוששני לחייו של בני". קבל עליו רבי שמעון לבל יעניש את רבי אלעזר, והשניים יצאו יחדיו לדרך. בהיותם מהלכים, נשאלה שאלה זו בפניהם:

"מנין לדם השרץ שהוא טמא?" נענה רבי אלעזר ברבי יוסי ואמר בלחשיה: "מדכתיב 'זוה לכם הטמא'". רבי אלעזר דבר בקול נמוך שלא ירגיש בו רבי שמעון ויהא כמורה הלכה בפניו. ואף על פי כן חש בו רבי שמעון ואמר: "מעקימת שפתיך ראיתי שהשבת תשובה וניכר שחכם אתה ויודע להשיב; אבל הואיל והורית הלכה בפני, אל יחזור הבן בשלום אל אביו" מיד לקה רבי אלעזר ברבי יוסי באסכרה (מחלה מסוכנת הפוגעת בגרון ועלולה להביא לחנק), והיה מוטל כמת בספינה. נזכר רבי שמעון שנדר לרבי יוסי לבל יעניש את בנו, עמד וביקש עליו רחמים שיתרפא. בעוד רבי אלעזר שוכב על מיטת חליו בספינה, עבר אחד הספנים על פניו, ובלוי להתבונן דרך על צוארו של רבי אלעזר. יצאה האסכרה מגרונו ועברה אל גופו של הספן. נתרפא רבי אלעזר ושב לאיתנו. ברדתם מהספינה ללכת לבית הקיסר ברומי, נזדמן לפניהם שד ושמו בן

תמליון. אמר: "רצונכם שאבוא עמכם?" בכה רבי שמעון ואמר: "הגר שפחת בית אבא, נודמנו לה שלשה מלאכים בזה אחר זה, ואני אף לא מלאך אחד? נו, יבוא הנס מכל מקום, בוא עמנו". אמר להם בן תמליון: "אני אקדים ואכנס בגופה של בת הקיסר ותשתגע, עד שילאו הרופאים להעלות לה ארוכה. או אז תבואו אתם ותאמרו לי 'צא'. ואתן לכם סימן, שבצאתי אשבר את כל כלי הזכוכית שבבית הקיסר". הסכים רבי שמעון לדברים, ועד מהרה פשטה השמועה ברומי שבת הקיסר נשתבשה עליה דעתה, והיא מבקשת שיביאו לפניה את חכם היהודים רבי שמעון בר יוחאי. פשטו עבדי הקיסר ברחבי העיר רומי בחפשם אחר רבי שמעון. כאשר מצאוהו הכניסוהו בכבוד גדול לארמון הקיסר. גחן רבי שמעון ולחש באזני הבת המשוגעת: "בן תמליון צא! בן תמליון צא!" רבי שמעון הקפיד לומר את דבריו בלחישת, שלא ירגישו בו אחרים, ויסברו שעל ידי תפילה פעל להצלת בת הקיסר. על אתר נסתלק השד מגופה של בת הקיסר, והבריאה כאחד האדם. הקיסר, שצהל על רפואת ביתו, פנה לרבי שמעון ולרבי אלעזר ברבי יוסי ואמר: "שאלו לכם כל מה שאתם חפצים לשאול!" הכניסו עבדי הקיסר לאוצר גנוי המלך, ונתנו להם רשות ליטול מה שליבם חפץ. ברם, רבי שמעון ורבי אלעזר לא פנו לאוצרות היקרים שנצצו באור יקרות, אלא חיפשו אחר גזירות השמד. במצאם את האיגרת החתומה על שלוש הגזירות, נטלוה וקרעוה לגזרים. על אותו מעמד היה רבי אלעזר ברבי יוסי ואמר: "אני ראיתי ברומי את הפרוכת המבדלת בין ההיכל לקודש הקדשים, והיו עליה כמה טיפי דמים מהזיות פר ושעיר של יום הכיפורים".

מהמעשה הזה רואים שרשב"י בכה למה הוא לא זוכה לפחות כ"שפחת בית אבא", אבל רואים שמיד אמר יבוא הנס מכל מקום, אין להתייאש זה כואב לו, אבל מיד ממשיך, ואולי יש לרמזו מקום פי' הקב"ה, הוא בכה אבל מיד אמר זה מהקדוש ברוך הוא א"כ יבוא הנס מכל מקום.

תקיף כאן, אבל כלפי שמיא המליץ טוב כמובא בספה"ק שרשב"י על אף שהיה תקיף, עכ"ז המתיק הדינים ופטר את העולם. קומו אורי כי בא אורך וכבוד ה' עליך זרח וגו' (ישע"י ס' אמרו חז"ל (שבת פ"ט ע"ב) לעתיד לבוא יאמר הקב"ה לאברהם בניך חטאו וכן

אמרו ליעקב והם השיבו ימחו על קדושת שמך יצחק השיב פלגא עלי ופלגא עליך ואת"ל כולם עלי הא קריבת נפשי קמך ע"ש ולכא' יפלא הדבר אברהם ויעקב חסד ורחמים יאמרו ימחו על קדושת שמך ופחד יצחק מדה"ד ימליץ וימסור נפשו עבור בני ישראל ואפ"ל אשר יצחק במדה"ד שלו עורר את הסניגורים להמליץ כי אם אין קטיגור אין סניגור ורצו אברהם ויעקב להוכיח אם כן הוא כונת ורצונו של יצחק רק לתת אפשרות להסניגורים להמליץ וכן ה"י כאשר הן אמרו ימחו וכאשר ראה יצחק שהמליצי יושר קטרגו אמר אין מקום לדחנים וה"י הוא המליץ יושר והקריב עצמו קרבן עבור הכלל ואת"ל כולם עלי היא קריבת נפשי קמך וז"ש אומרים ועקידת יצחק לזרעו היום ברחמים מה שיצחק נתלבש במדת הרחמים ועקד א"ע לקרבן עבור זרעו זהו תזכור שגם מדה"ד רוצה בטובת ישראל נמצא אשר יצחק כולל הג' אבות חסד דין ורחמים ימין שמאל אמצע רשב"י ה"י תקיף נתן עיניו ביהודה בן גרים ועשהו גל של עצמות וכן לסבא אשר לגלג על טהרת שוקי טבריא נתן עיניו בו ונח נפשי (שבת ל"ד ע"א) אבל כלפי שמיא המליץ והמתיק הדינים ע' זח"א (בהשמטות ד' ע"א המשך לדף ק"ה ע"ב) שאמר למלאך שבא בשליחות השי"ת להחריב העולם אי לא אזיל גזירנא עלך דלא תיעול לשמיא ע"ש וכן אמר רשב"י (סוכה מ"ה ע"ב) יכול אני לפטור את כל העולם מן הדין ועם בני אלעזר מיום שנברא העולם ועד סופו...

וגם דאג לזולת אעפ"י שהיה תקיף לזולת כמובא במדרש (ויקרא רבה פ' לד' יב') בליל ראש השנה ראה רבי שמעון בחלום שבני אחרותו יפסידו על ידי השלטון שש מאות מנה. הלך רבי שמעון אליהם והשפיע עליהם בדבריו שיהיו גבאי צדקה. על חלומו לא ספר להם כלל. וכששאלוהו: "אתה אומר לנו להיות גבאי צדקה ולפרנס את העניים, מאין נקח כסף לכך?" ענה להם: "רשמו בפנקס כל ההוצאות שתוציאו לפרנסת העניים, ובסוף השנה הראו לי את החשבון, ובאם ימצא שהפסדתם את כספכם בזה, אשלם לכם". ואכן עשו כדבריו. [מן הראוי להעיר כאן, שלמרות זה שנאמר שאין לסמוך על חלומות ורבי שמעון בעצמו אמר: (ברכות נה.) "כשם שאין בר בלי תבן כך אין חלום בלי דברים בטלים". סמך רבי שמעון על חלומו להוציא מבני אחרותו אותו הסכום שראה בחלום, מפני שחלומותיהם של צדיקים גדולים הנם כולם אמת ואין

מתערבים בהם דברים בטלים, וכך אמר רבי שמעון: (זוהר ח"א דפ"ג.) "הקב"ה מגלה סודותיו לצדיקים בחלומם" כשנשמת צדיק עולה לשמים בשנתו, מודיעים לו דברי אמת. בסוף השנה הלשינו על בני אחותו של רבי שמעון לפני המלכות, ובישבם עסוקים בעסקיהם הגיע שליח מהמלכות ואמר להם: "בחרו לכם אחת משתי אלה – או שתעשו מעיל יקר למלך, או שתשלמו שש מאות מנה לאוצר המלך" ונאסרו בבית האסורים, עד שימלאו את אשר הטילו עליהם. כשנודע הדבר לרבי שמעון, בא אליהם לבית האסורים ושאל אותם: "כמה כסף הוצאתם לעניים?" הראו לו את הפנקס שבו רשומים סכומי הוצאותיהם לצדקה. עבור רבי שמעון על הרשום וסכם ומצא שהוציאו חמש מאות ותשעים וארבע מנה. אמר להם: תנו לי ששה מנים ואוציאכם מבית האסורים", חשבו שרבי שמעון אינו יודע מה הוא הסום הנדרש מהם, ומפני זה הוא חושב שיוכל לשחררם. אמרו: הרואה אתה את הזקן הנמצא אתנו? הוא שליחה של המלכות הדורש ממנו שש מאות מנה. איך תוכל לשחררנו בששה מנים?" אמר להם רבי שמעון: "ידעתי היטב את הנדרש מכם, בכל זאת אומר אני שבששה מנים אני משחרר אתכם תנו לי ששה מנים ואל תחששו כיצד אעשה זאת". נתנו לו את ששת המנים בחשאי והוא הלך לזקן ששמר עליהם. נתן לו את ששת המנים והלה הסכים לשחררם. כשראו זאת, אמרו לרבי שמעון: "כנראה שידעת מראש מה שיארע לנו". ענה להם, "מליל ראש השנה ידעתי שבשנה הזאת יהיה עליכם להפסיד על ידי המלכות שש מאות מנה, ומפני זה הכרחי אתכם להוציא סכום זה לצדקה. והנלמד מזה הוא, שאדם יכול להמיר את הגזירה שנגזרה עליו ולנצלה לטובה, כי אם נגזר עליהם לשלם למלכות שש מאות מנים, יצאו ידי גזרה זו בנתנם סכום זה לצדקה. וכן גם בכל הגזרות הנגזרות על הבריות. אם נגזר על אחד יסורים הוא יכול להתיסר בעמלו בתורה. אם צער – יוכל להצטער על כבוד שמים הנמצא בשפל המדרגה, ובזה תתקיים הגזרה וינצל מיסורי הגוף וכל מיני צער. לשאלתם למה לא גלה להם מיד והיו נותנים גם את שש המנים לצדקה? אמר: "רצייתי שתקיימו את המצוה לשמה".

מעשה בשני בני-אדם בעידון, שהיו שותפים במשא ומתן. היו מוליכים סחורה מצידון לבבל ומביאים סחורה מבבל לצידון, ושניהם לא היו זזים זה מזה, רק

שניהם קונים, ושניהם שומרים על סחורתם עד שמוכרים אותה בנוכחות שניהם, ובכך אף שהיה אחד מהם רמאי לא יכול לרמות, כי יד חברו לא זזה מתוך ידו תמיד. ונמשכה שותפותם שנים רבות, ומעולם לא הפסידו במסחרם, רק תמיד היו מרויחים ומצליחים. פעם אחת חלה הנאמן שבשניהם ברגליו, ואז שבת מסחרם אילו ירחים, כי לא היה ליבו בטוח בחברו להמשיך במסחר לבדו. ואך כאשר ראה שארכו ימי חוליו קרוב לשנה, אמר לחברו לילך לבבל, להוליך סחורה ולהביא סחורה כדרכם. ואז חברו שמח בליבו, כי מצא שעת הכושר להוציא רמאותו לפעול. וכן עשה: קנה הרבה סחורה, נשא אותה על הגמלים ונסע עמה לבבל ומכרה והרויח, ועד נשא ונתן שם בבבל בכסף סחורתו והרויח הרבה, ושוב קנה סחורה והביא לצידון, ועשה כל מיני ערמה ורמאות: קנה הרבה מהרוח שבו מכר בסחורה שהוליך מצידון לבבל, וכל מה שהרויח במשא ומתן שעשה בבבל הכחידו (העלימו) מחברו ולקח לעצמו, וחברו האמינו לכל אשר אמר. ואחר שמכרו הסחורה כלה, עשו חשבון ומצאו שהפסידו. הנאמן שתק ולא אמר כלום, רק המתין מעט זמן עד שנתרפא, וקנה סחורה הוא וחברו והלכו שניהם יחדו לבבל, וקנו סחורה והפסידו, וכן פעם שלישית עוד הפסידו. האיש הנאמן נבהל, ויאמר לחברו: מה זה עשה אלוהים לנו? זה שלש פעמים רצופות שאנחנו מפסידים, דבר אשר לא היה לנו מיום שנשתתפנו זה כמה שנים? ויאמר לו חברו: כך דרך המסחר, פעם רוח פעם הפסד. ויאמר לו חברו: לא כן אחי, אין זה אלא ההשגחה העליונה! ועתה נלך אצל התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי והוא יודיענו סבת הדבר ברוח הקדש אשר בקרבנו. ויענהו חברו האחר: וכי נטרפה דעתך? וכי רשב"י בקי בדרכי המסחר? הלוא הוא רק אחד מהתנאים הבקיאים בדרכי המשא, נלך אצל הסוחרים הבקיאים היטב בדרכי המסחר והם יודיעונו. אמר לו חברו: כלך מהדברים האלו, כי בדרכי המסחר אין בקי יותר ממנו, כי מנעורינו ועד עתה עוסקים אנחנו בסחורה, ואנחנו שנינו העתיקים שבעיר המסחר, והדבר זה מעולם לא קרה אותנו, ומה גם שלש פעמים רצופות. אין זה אלא יד השם עשתה זאת. נלך אצל הקדוש הרשב"י זיע"א והוא יודיענו סיבת הדבר, ואם גם הוא לא ידע, נשים יד לפה. ובכך, לא ארפך ולא אעזבך עד שתלך עמי.

אז בעל כורחו הלך עמו רעהו אצל הרשב"י זיע"א, ויספרו לו כל המאורע, והוא צפה ברוח הקדש וראה

כל רמאיות הרמאי. ויאמר להם: דעו לכם, בני, כי המסחר הוא דומה לעץ, שבהיות שורשיו בריאים וחזקים כל ענפיו הם רעננים ונותנים פרות גדולים וטובים ומתוקים, ואך אם שורשיו לקו, שנרקבו ונשחתו, אזי נהפך הודו למשחית ונעשה עץ יבש, דלא חזי אלא להסקה. כך המסחר: השורש שעליו עומד ומצליח ומתקיים היא האמונה, כל עוד שהסוחר נושא ונותן באמונה, אזי מסחרו הולך הלך וגדל עד כי גדל מאד, אך אם אבדה האמונה מסחרו הולך ודל ומתמעט מיום ליום, ובעליו מגיעים עד ככר לחם. כן אתם: בהיותכם נאמנים במסחרכם, הייתם מרויחים ומצליחים, ועכשיו שרימיתם זה את זה, אתם מפסידים הפסד אחר הפסד. ויאמרו שניהם יחדו: רבי, לא נכנסה שום רמאות בינינו, רק הננו עתה כמאז נאמנים זה עם זה. אז ענה הרשב"י זיע"א לאותו רמאי: הוי, רשע! אני חשבתני שתודה על פשעך לחברך ותשיב לו את הגזלה והעושק אשר עשקתו ברמאותך, והשם יעביר חטאתך, וגם חברך ימחל לך; ועתה אתה מעז פניך ואומר שאתה איש נאמן! עתה אגלה את נבלותך: זכור אל תשכח מה שגנבת מהרוח שהרוחת בסחורה שהולכת מצידון לבבל, וכל משא ומתן שעשית בבל לקחת את כל הרוח לעצמך, והסחורה שהבאת הוספת במחירה ולקחת התוספת לעצמך, ועוד חישבת עליו חלקו בהוצאות שהוצאת באותם הימים שנשאת ונתת לבדך, ולקחת כל הרוח לעצמך. הוי בוגד! הוי גזלן! גנב! חמסן! כל כך רשע עשית, ומחשיב את עצמך לאיש נאמן?! צא, רשע, מלפני! לא אוכל להביט בפניך, כי עוונותיך העצומים חקוקים במצחך. אז אותו אדם נפל על פניו והודה על פשעיו אחת לאחת, ויבך בכי גדול ויבקש תשובה על עונו. ויאמר לו הרשב"י זיע"א: לא תוכל להתנקות מהעוון רק עד שתחזיר את הגזלה לחברך, וכל ההפסד שהפסדתם בסחורתכם יהי נחשב עליך לבדך; גם תיתן לחברך רוח ערך הפעמים שהייתם מרויחים, כי בשלך באה לכם הרעה במסחרכם, ועוד תכפול כנגד הכול ותיתן לעניים צנועים שיודעים את התורה, ותבקש מחילה מחברך על שציערתו, ותלך למסחר שלוש פעמים לבדך ותתנהג באמונה, ואז יכופר עוונך. וכך עשה אותו האיש, וחזר לפני הרשב"י זיע"א, והביט בפניו והודיעו שנמחל עונו, וישמח בו מאוד על תשובתו.

יכול לפטור את העולם כולו מן הדין

אמר רבי שמעון "יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, מיום שנבראתי ועד עתה" (סוכה מה ע"ב). כלומר, בצרותיו כבר גאל את ישראל, הוא סבל את עוון כולם, ודי בכך. אין ספק שכוונתו היתה באמת "כל העולם כולו" לישראל בלבד. הוא ראה רק את עמו כס סגולה וממלכת כהנים, והוא השאור שבעיני העולם, והוא אומר מפורש: "אתם קרויין אדם ואין העכו"ם קרויים אדם" (יבמות סא ראש ע"א), כי הוא שראה את עמו הנרדף, הדווי והסחוף על ידי העכו"ם, צרות תוכפות עוברות על ראש עמו, גזירות איומות והרעות אכזריות חדשות לבקרים, הרי גם את רבו הגדול והקדוש, רבי עקיבא, הרגו בעינויים כל כך וסרקו את בשרו במסרקות של ברזל (ברכות סא ע"ב). ואף הוא עצמו ובנו היו מוכרחים לברוח ולהתחבא במערה במשך י"ג שנה מפני הרומיים. והרי לעיניו ממש בלט אותו הבדל גלוי וניכר בין ישראל לבין אחרים. ומכאן כאמור מאמרו הקשה על העכו"ם: "הטוב שבעכו"ם בשעת מלחמה הרג, וטוב שבנחשים רצוף מיהר" (מכילתא בשלח: סופרים ט"ו). ותמיד היה מתפלל ומקווה למפלת הרומיים ולגאולת ישראל. ומכאן מאמרו: ממקום שהיתה מפלתו של המן משם היתה גדולתו של מרדכי (ירושלמי מגילה פ"ב ה"ד). וכשנאתו העזה את הגרים, כך אהבתו העזה לעמו הסובל והנדכא. והוא שאמר: "כל העוור את ישראל כאילו עוור את השכינה" (תנחומא ויחי ה). ועוד אמר: "בוא וראה כמה חביבין ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, שבכל מקום שגלו שכינה עמהם... שנאמר (דברים ל') ושב ד' אלוקיך את שבותך, והשיב לא נאמר אלא "ושב", מלמד שהקדוש ברוך הוא שב עמהם מבין הגליות בבבל" (מגילה כט ע"א). ועוד אמר: אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: "אלוקים אנכי לכל באי עולם ולא יחדתי שמי אלא על עמי ישראל, אין אני נקרא אלקי כל האומות אלא אלקי ישראל, (שמות רבה כט, ד; רות רבה א). *גדולה חיבתן של ישראל שעלה הקדוש ברוך הוא במקום עבודה זרה, ובמקום טנופת, ובמקום טומאה בשביל לגאלן" (שמות רבה טו, ה). "כל ישראל בני מלכים הם" (שבת סז ע"א, קכה ע"א). מדד הקדוש ברוך הוא כל האומות ולא מצא אומה שהיא ראויה לקבל את התורה אלא ישראל" (ויקרא רבא יג, ב).

וכן אמר: בין עושיין תשובה ובין אין עושיין תשובה, כיון שהגיע הקץ מיד נגאלין, שנאמר אני ה' בעתה אחישנה (תנחומא בחוקותי א, ג). ועוד אמר: משל

למלך שהיה לו בן יחיד, בכל יום היה מצווה את בן ביתו: האכל את בני, השקה את בני, אול לבית הספר, אתא מבית הספר, כך בכל יום ויום הקדוש ברוך הוא מצווה את משה ואומר לו: אמור אל בני ישראל, צו את בני ישראל" (ויקרא רבה, ב, ד).

עוד באותו ענין: משל למלך שהיה לו בגד יקר והיה מצווה את עבדו ואמר לו, קפלו ונערו ותן דעתך עליו. אמר לו עבדו, אדוני המלך מכל הבגדים היקרים שיש לך אי אתה מצווה אותי אלא על זה. אמר לו, שאני מדביקו לגופי והוא חביב לי במיוחד. כך אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא: רבוננו של עולם, משבעים אומות וממשלות שיש לך בעולמך אי אתה מצווה אותי אלא "צו את בני ישראל", "דבר אל בני ישראל", אמור אל בני ישראל". אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה. שהן דבוקין ל"י" (שם). וכן אמר: אדם אם יש לו קרוב, אם עשיר הוא מודה בו, ואם עני הוא אינו מודה בו, אבל הקב"ה אינו כך, כשישראל בירידה קורא אותם אחים ורעים, כדכתיב: למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך, וכתוב: לבני ישראל עם קרובו (מדרש תהלים ד, ג). ועוד אמר: "מי נברא בשביל מי, התורה בשביל ישראל, או ישראל בשביל התורה לא התורה בשביל ישראל, התורה שנבראת בשביל ישראל הדי היא קיימת לעולמים, ישראל שנבראה התורה בזכותם על אחת כמה וכמה" (קהלת רבה א, ט: ספרי עקב מ"ז).

רבי שמעון בן יוחאי שאל את רבי אלעזר ברבי יוסי: אפשר ששמעת באביך מהו: בעטרה שעטרה לו אמו. אמר לו: הן. משל למלך שהיתה לו בת יחידה והיה מחבבה ביותר, והיה קורא אותה "בת", לא זו מהבבה עד שקראה "אחותי" ועד שקראה "אמי". כך הקב"ה בתחילה קרא לישראל בת, שנאמר (תהלים מה) שמעי בת וראי והטי אזנך ושבתי עמך ובית אביך. לא זו מחבבן עד שקראן אחותי, שנאמר (שיר השירים ה) פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל קווצותי רסיסי לילה. לא זו מחבבן עד שקראן אמי, שנאמר (ישעיה נא) הקשיבי אלי עמי ולאמי אלי האזינו כי תו רה מאתי ... וכששמע רבי שמעון בן יוחאי את דברי רבי אלעזר ברבי יוסי התרגש מאד, ועמד ונשקו על ראשו, ואמר: "אלו לא יצאתי לעולם אלא לשמוע טעם זה מפיך דיי" (שהש"ר ג, כא: שמות רבה נב, ד: במדבר רבה יב, י).

רבי שמעון מציל את תלמידו רבי יצחק מידי מלאך המוות. רבי יצחק, תלמידו של רבי שמעון, היה יושב יום אחד לפני פתח ביתו של רבי יהודה והיה עצוב ומדוכא. יצא רבי יצחק מביתו ומצאו לרבי יצחק יושב עצב. מה יום מיומים? – שאלו רבי יהודה. אמר לו רבי יצחק: ברצוני לבקשך שלוש בקשות. האחת: כאשר תאמר דברי תורה ותזכיר מדברי, ציין גם את שמי, כדי שיוזכר שמי בין החיים. בקשה שניה: למד נא את בני יוסף תורה, כדי שיגדל לתמיד-חכם. והשלישית: כל שבעת ימי האבלות על מותי, צא אל קברי והתפלל לעילוי נשמתו! שאלו רבי יהודה: מנין לך כי הגיע זמנך למות? השיב רבי יצחק: שני סימנים בידי. האחד: בכל לילה, כאשר הנשמה מסתלקת מן האדם, רואה אני אותה והיא מאירה, אך אתה אין נשמתו מאירה לי בחלומי. והשני: בכל עת שהייתי מתפלל, בהגיעי לברכת "שומע תפלה", הייתי רואה את צלי ממולי, ואילו אתה איני רואה. מתוך סימנים אלו – המשיך רבי יצחק – יודע אני כי קרובה עתי להסתלק מן העולם. אמר לו רבי יהודה: כל שבקשת ממני, אעשה כדבריך. אבל גם לי יש בקשה אליך, והיא, כי בעולם העליון תבחר את מקומי לידך, למען אהיה בחברתך, כפי שהייתי בחברתך בעולם הזה. בכה רבי יצחק ואמר לרבי יהודה: בבקשה ממך! אנא, אל תעזבני לבדי בימים אלה. הלכו שניהם אל רבי שמעון בר יוחאי ומצאוהו יושב ועוסק בתורה. הרים רבי שמעון את עיניו וראה את רבי יצחק עומד לפניו, הסתכל בו רבי שמעון וראה את מלאך המוות מרקד לפניו. נעמד רבי שמעון ואמר. גזור אני, מי שרגיל לבוא אצלי יבוא; ומי שאינו רגיל לבוא אצלי אל יבוא. תוך כדי דיבורו נטל אליו את ידיו של רבי יצחק וקרבו אליו. נכנסו רבי יהודה ורבי יצחק לביתו של רבי שמעון, ומלאך המוות נאלץ להישאר בחוץ, מאחר ולא הורשה להיכנס. ראה רבי שמעון כי נותרו מספר שעות עד זמן פטירתו של רבי יצחק. מה עשה רבי שמעון? נטלו לרבי יצחק והחל לעסוק עימו בתורה. אמר רבי שמעון לבנו רבי אלעזר: שב, בני, בפתח הבית; אם תראה מאן-דהוא אל תפנה אליו ואל תדבר עימו לחלוטין, וכל מי שחפץ להכנס אל הבית, השבע אותו בשבועה שלא יכנס. שאל רבי שמעון את רבי יצחק: האם ראית כבר את אביך היום? כי למדנו, שבשעה שאדם מסתלק לבית עולמו, באים אליו מעולם הנשמות אבותיו וקרוביו. – השיב רבי יצחק: עד כה טרם ראיתי צורת אבי. קם רבי שמעון

הצלת חייו. מאותו יום ואילך לא הרפה רבי יצחק מבנו, והיה עוסק עימו תדיר בתורה. כאשר נכנס רבי יצחק ללמוד מפי רבי שמעון, היה בנו ממתין בחוץ עד צאתו.

(זוהר ח"א ריו, א)

המקובל רבי משה קורדוויורו זי"ע, מגדולי מקובלי צפת וחכמיה בתקופת האר"י, כותב בספרו: עשרים שנות חיים נוספו לו לרבי יצחק, בזכות תפילתו של רבי שמעון. בל"ג בעומר, יום פטירת הבוצינא קדישא רשב"י, נפטר גם רבי יצחק. לפי המסורת, קבור רבי יצחק בחצר ציון הרשב"י, מיד בכניסה לחצר בצד ימין. רבים טועים ואומרים, כי הקבור שם הוא רבי יצחק נפחא. אכן האר"י הקדוש – רבן של המקובלים – גילה בקודשו כי טעות בידם, והתנא הקבור בפתח מערת רבי שמעון אינו אלא רבי יצחק תלמידו, ואילו רבי יצחק נפחא קבור בסביבות צפת, ליד מקום מנחתו של התנא רבי נחוניא בן הקנה.

רבי שמעון מציל את העולם מחורבן. יום אחד יצא רבי שמעון מביתו וראה את העולם שחשך. אפלה גדולה כיסתה את פני התבל, ואור היום, כאילו כיסוי עב מכסהו וסותמו מלהאיר. אמר רבי שמעון לבנו רבי אלעזר: אין זה מקרה בלא משמעות, אלא שהקדוש-ברוך-הוא חפץ לעשות בעולמו דבר. הבה נראה ונתבונן, מה מבקש הקדוש-ברוך-הוא לעשות בעולמו! הלכו רבי שמעון ובנו רבי אלעזר ויצאו חוץ לעיר, והנה לפניהם מלאך אחד גדול ומאיים, דומה להר גדול ונשא, ומפיו בקעו שלושים להבות של אש!!! שאל רבי שמעון את המלאך: מה בכונתך לעשות? השיב המלאך: עומד אני להפוך את העולם ולהחריבו, כי אין בדור הזה שלושים צדיקים, וכך גזר הקדוש-ברוך-הוא בדברו עם אברהם אבינו, כי בכול דור ודור חייבים להיות לפחות שלושים צדיקים, שיגנו בצדקתם על העולם. אמר לו רבי שמעון: אבקשך ללכת לפני בורא עולמים ולאמור לו: בר-יוחאי נמצא בעולם, וכוחו שקול כנגד שלושים צדיקים!!!הלך המלאך בשליחותו, התייצב לפני כסא הכבוד ואמר: ריבון העולם, גלוי וידוע לפניך מה שאמר לי בר-יוחאי! אמר לו הקדוש-ברוך-הוא: לך והחרב את העולם, ואל תשגיח על בר-יוחאי ועל דבריו! חזר המלאך לעולם הזה ובקש להחריבו. משראהו רבי שמעון, אמר לו: אם לא תואבה ללכת בשליחותי אל הקדוש-ברוך-הוא

ואמר: ריבוננו של עולם! רבי יצחק ממידעינו הוא, והוא בביתנו מ"שבעת העינים" [הם שבעת בני החבריא שנותרו בחיים בצאתם מה'אדרא רבא']. אוחו אני בו ומבקשך: תן אותו לי. יצאה בת-קול מן השמים ואמרה: נתקבלה תפילתך לפני כסא הכבוד במרומים, והרי רבי יצחק שלך הוא ובידך נמסר. אך תביאהו עמך בעלותך למרומים לשבת על כיסאך בעולם העליון! ענה רבי שמעון: בודאי כך אעשה, אביאנו עמי ביום פטירתו! תוך כדי דברים אלו שמע רבי אלעזר, שישב בפתח הבית, את מלאך המוות מפטיר ואומר: "אין הדין קים במחיצתו של רבי שמעון!" נסתכל רבי שמעון ברבי יצחק וראהו חיוור כולו ורוטט מפחד. קרא רבי שמעון לבנו, שעדיין ישוב היה בפתח הבית: בוא, בני, אחוז ברבי יצחק והרגיעהו! החל רבי אלעזר לטפל ברבי יצחק ולהרגיעו, וכבר סובב רבי שמעון פניו מהם והיה עוסק בתורה... מרוב חולשה נתנמנם רבי יצחק, ובחלומו הוא רואה את אביו, האומר לו: בני! אשרי חלקך בעולם הזה ובעולם הבא; בין עלי עץ החיים שבגן-עדן אתה יושבו אילן גדול וחזק הוא רבי שמעון בר יוחאי והוא מחזיקך בין ענפיו! אשרי חלקך, בני. אמר רבי יצחק לאביו: אבי, מה מצבי ומה מעמדי בעולם האמת? השיב האב: שלושה ימים היו מכינים בחפזון את חדר משכבך, ופתחו בחדר חלונות שיאירו לך מארבע רוחות העולם, ואני ראיתי מקומך-מחיצתך ושמתני. אמרתי: אשריך, בני! אך הייתי מצטער על בנך הקטן, שעוד לא זכה לתורה, ואתה לא תזכה לחנכו. שנים-עשר צדיקים מן החברים היו אמורים להקביל פניך. ובעוד הם מוכנים לצאת, נשמע קול בעולמות העליונים המכריז: מי הם החברים העומדים לצאת לקראת רבי יצחק? התעטרו במקומותיכם, בשביל רבי שמעון שבקש שלא ימות רבי יצחק- ובקשתו נתקבלה. שאל רבי יצחק את אביו: לכמה זמן האריכו את ימי עוד בעולם הזה? השיבו האב: סוד זה אין לי רשות לגלות, כי אין מודיעים לאדם ימיו ושנותיו. אולם זאת אודיעך, כי בשמחה הגדולה של רבי שמעון ביום פטירתו, שם תהיה יחד עימו, ואתה תערוך שולחנו. כתום המחזה שראה רבי יצחק בחלומו, נעור משנתו, והיה צוחק ופניו מאירים. התבונן בו רבי שמעון ואמר: בודאי דבר חדש שמעת בשנתך ורזים נגלו לך? השיב רבי יצחק: אכן, כך הדבר. סיפר רבי יצחק לרבי שמעון כל שראה בחלומו. כתום הסיפור, השתטח רבי יצחק על הארץ לפני רגליו של רבי שמעון בהכרת טובה ותודה על

פעם שניה, אגזור עליך שלא תוכל לחזור לשמים, ותהיה מוכרח להידחות למקום בו נמצאים עזא ועזאל, הם המלאכים אשר נדחו מלפני השם והפיל אותם מן השמים לארץ. לך שוב בשליחותי, המשיך רבי שמעון, וכאשר תבוא ותעמוד לפני הקדוש ברוך הוא, תאמר: אם אין שלושים צדיקים בעולם, יספיקו עשרים, שכך נאמר (בראשית י"ח): "לא אעשה בעבור העשרים"; ואם אין עשרים, די אם יהיו עשרה, שכך נאמר: "לא אשחית בעבור העשרה"; ואם אין עשרה, דים כוחם של שנים, והם אני ובני; ואם אין שנים, הרי יש אחד, ואני הוא, ודי כוחו של האחד, כנאמר (משלי י) "וצדיק יסוד עולם". באותה שעה יצאה בת קול מן השמים ואמרה: אשרי חלקך, רבי שמעון! הקדוש, ברוך הוא גוזר למעלה, ואתה מבטל למטה. עליך נאמר "רצון יראיו יעשה".

(זוהר ח"א רנה, א)

רשב"י שולח את בנו לקבל ברכה אצל תלמידי חכמים. במסכת מועד קטן מובא ר' יונתן בן עסמי ורבי יהודה בן גרים למדו מסכת נדרים אצל רשב"י, נפרדו ממנו בערב, ובבוקר חזרו ושוב נפרדו ממנו. אמר להם וכי לא נפרדתם ממני אתמול בערב? אמרו לו למדתנו רבינו תלמיד שנפטר מרבו וישן באותה העיר צריך ליפרד ממנו שוב, שנאמר ביום השמיני שלח את העם ויברכו את המלך, וכתוב וביום עשרים ושלשה לחודש השביעי שלח את העם, אלא מכאן לתלמיד הנפרד מרבו וישן באותה העיר שצריך ליפרד ממנו שוב. א"ל רבי שמעון לאלעזר בנו, בני אדם הללו אנשים חכמים הם, לך אליהם שיברכו אותך, הלך ומצא אותם לומדים יחד, אמר לו מה אתה מבקש? אמר להם אבא צוה עלי שאבוא אליכם בכדי שתברכוני וכו', וכך עשו ובירכו אותו שיאריך ימים בעוה"ז ויהיו לו בנים הרבה ולא ימותו. תבוא כלתך לביתך ולא תוציא אותה, תוציא בנות לבית בעליהן ולא ימותו בעליהן וישובו אליך, ולא תמות רעיתך ותצטרך לינשא שוב.

בקעה מוציאה דינרי זהב. במדרש (שמו"ר פ' נב') מעשה בתלמיד אחד של רשב"י שיצא לחוץ לארץ, ולאחר ששהה שם תקופה חזר לארץ ישראל עשיר גדול, כשהגיע לרשב"י היו התלמידים (אחרים) מקנאים בו, מכיון שראו את הרווח הגדול, ובקשו מרבם רשב"י ליצאת ג"כ לחו"ל. כאשר נודע לרשב"י

מהמעשה, נענה לתלמידיו והוציאם לבקעה אחת שסמוכה למירון, התפלל רבי שמעון ואמר בקעה, בקעה, התמלאי דינרי זהב! מיד התחילה הבקעה למשוך דינרי זהב, ונתמלאה כל הבקעה בדינרים. אמר להם רשב"י לתלמידיו, אם זהב אתם מבקשים הרי זהב, קחו לכם, אך תדעו שכל מי שיקח עכשיו זהב הרי הוא לוקח מתן שכרו לעוה"ב, שאין מתן שכר התורה בעוה"ז אלא לעוה"ב. ותשחק ליום אחרון, כיון ששמעו משכו ידיהם, (התחילו אומרים כי שמחתנו ה' בפעליך במעשי ידיך ארנן).

כיצד יפטור רשב"י את העולם מן הדין. הגמרא (סוכה מה:): "אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בר יוחאי יכול אני לפטור את כל העולם מן הדין בהקדמה לשו"ת מהרש"ם (כרך א חלק ב) הביא על זה ביאור נאה בשם הגה"ק מהרש"ם בערוזאן ז"ע על פי מה ששינוי בגמרא (סנהדרין צא). אמר ליה אנטונינוס לרבי גוף ונשמה יכולים לפטור עצמן מן הדין כיצד גוף אומר נשמה חטאה שמיום שפירשה ממני הריני מוטל כאבן דומם בקבר ונשמה אומרת גוף חטא שמיום שפרשתי ממנו הריני פורחת באויר כציפור.

אמר ליה [רבי לאנטונינוס] אמשיל לך משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שהיה לו פרדס נאה והיה בו [תאני] בכורות נאות והושיב בו שני שומרים אחד אחד חיגר ואחד סומא אמר לו חיגר לסומא בכורות נאות אני רואה בפרדס בא ונרכיבני ונביאם לאכלם רכב חיגר על גבי סומא והביאום ואכלום לימים בא בעל הפרדס אמר להן בכורות נאות היכן הן אמר לו חיגר כלום יש לי רגלים להלך בהן? אמר לו סומא כלום יש לי עינים לראות? מה עשה? הרכיב חיגר על גבי סומא ודן אותם כאחד אף הקב"ה מביא נשמה וזרקה בגוף ודן אותם כאחד. והנה קיימא לן במשנה (שבת צב:) לענין מלאכה בשבת כי שנים שעשו מלאכה בשבת אם זה יכול לעשות המלאכה לבד ועשאוה יחד שניהם חייבים ויש לומר שכמו כן בשאר איסורים הדין הוא כן עיין בשו"ת הרשב"א (ח"א סי' כח) ושו"ת הרדב"ז (ח"ה סימן ב' אלפים פ) ושו"ת חכם צבי (סימן פב) ושו"ת שאילת יעב"ץ (ח"ב סימן קלד) ודעת תורה (סימן ב ס"ק סה) בזה. לפי זה גוף ונשמה שחטאו יחד שזה לבד אינו יכול לחטוא וזו לבד אינה יכולה לחטוא שניהם חייבים בדין אולם במשנה (שבת צב:) מבואר כי רבי שמעון בו יוחאי סבירא ליה שגם אם זה אינו יכול לעשות

מהארת הקדושה. וזה שייך היום עוד יותר מבעבר, שרשב"י בקדושתו שהיא נשמת משה תיקן את מדת הוד שבהוד כמ"ש בסידור, שזהו ענין הגלות שאנו שרויים בו בבחינת כל היום דו"ה, ואז הוא זמן התעוררות לגאולה.

הארכתני קצת בזה, כי ראיתי שאנשים לא יודעים את קדושת יום ל"ג בעומר, והייתי מחוייב לומר א' מני רבבה להסביר, שידעו שכשמוזכרים את שם התנא רשב"י צריך לאחוז חיל ורעדה, ושידעו מה פירוש יום קדוש כזה.

הגר"ח פלאג"י שהיה קדוש לפני כמאתיים שנה, כותב בספרו (אות ז), ל"ג בעומר בכל תפוצות ישראל עושים הילולא רבה על הקדוש התנא האלוקי רשב"י זיע"א, ובמדרשים יתנו דעתם החכם שלהם והגזברים, לבל יעשו קלות ראש ח"ו בלילה הקדוש הלז, כי יהיה להם לפוקה ולמכשול, ובדוק ומנוסה דלא יתקיים המדרש הוא, ובמהרה ינתק וספו תמו רח"ל, והירא לנפשו יהיה במורא ויראה ופחד כל הלילה כדי שתהא זכות רשב"י וחבריו חופף עליו כל היום וכו', עיי"ש. ורואים מדבריו שמפליג בקדושת היום יותר מראש השנה ויום הכיפורים. וכן אא"ז בבני יששכר שם כותב דימי הספירה הם מ"ט ימים מנין ל"ב טו"ב הנלמד על טוב הכללי מן תיבת בראשית עד וירא אלוקים כי טוב עיי"ש. וזה כבר ההכנה לשבועות דביה יפקון ישראל מגלותא כמבואר בתיקוני זוהר (ת-כא) וצריכים להתכונן לזה.

שפע חיים

מסוגל לתשובה. יום ל"ג בעומר הוא הילולא דרשב"י, כי מת אז, והיה למעלה הילולא, וכדכתיב הנערה באה אל המלך, וראוי לכל איש הירא וחרד לשום אל לבו יום ההוא לשוב בתשובה, כי זכות רשב"י מסייעת להבא לטהר, ולא לבלות זמן בעולם הזה בהבלי עולם, אשר הוא צער לצדיק.

יערות דבש

קדושת היום. חסידים מספרים שהגה"ק רבי אברהם מקאלויסק זי"ע, בעת טבילתו בצפרא דל"ג בעומר, אמר בלהט אש קודש הרני מקבל עלי קדושת היום. הילולא דרשב"י

המלאכה לבד וזה אינו יכול לעשות המלאכה לבד ועשאוה יחד שניהם פטורים א"כ לפי שיטתו גוף ונשמה פטורים מן הדין וזהו שאמר רשב"י יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין שהרי לשיטתו ששניהם שעשואה פטורים וסיים הגה"ק מהרש"ם זי"ע ואף דאנן קיימא לן דלא שרשב"י בזה מכל מקום היום ל"ג בעומר שהוא הילולא דרשב"י זכותו יגן על כל המתים להיותם פטורים מן הדין.

ויש להוסיף על פי שהובא לעיל בשם הרה"ק רבי ברוך ממעזיבו זי"ע שמבאר כי השמחה המיוחדת של רשב"י ביום פטירתו בל"ג בעומר היא על פי מה שכתבו הפוסקים שכאשר יש מחלוקת בין בעלי הגמרא ובין המקובלים הלכה כחכמי הגמרא נמצא שבעולם הזה על פי רוב אין הלכה כרשב"י בעל הזוהר הקדוש אבל בעולם העליון הלכה כבעלי קבלה שהם רשב"י וחבריו על כן ל"ג בעומר יום הסתלקותו של הרשב"י לעולם העליון הוא בבחינת קבלת התורה שלו כי אז זכה לראות בעולם שהלכה כמותו ומטעם זה נקרא ל"ג בעומר "הילולא דרבי שמעון בר יוחאי" כי רשב"י שמח שמחה גדולה במתן תורתו עכ"ד נמצא דביום ל"ג בעומר מתעורר כוחו של רשב"י לפטור כל העולם מן הדין כיוון שהלכה כמותו.

מעניין לציין כי "א'ל'היים", התיבה אותה יש לכוון היום ב"למנצח", ר"ת: "יכולני לפטור את העולם מן הדין".

במסכת (פסחים נא): כדאי הוא ר' שמעון לסמוך עליו בפניו ושלא בפניו. אם כן אפילו שנמצאים בחו"ל יש הזדמנות לסמוך עליו שלא בפניו. בזה"ק (שמות לח). איתא, עה"פ "את פני הארון" (שמות לג, כג), דא ר' שמעון. אמר בעל ה"נתיבות שלום" זי"ע, אצל ר' שמעון תמיד נמצאים בפניו, לא קיים אצלו שלא בפניו.

גודל קדושת יום ל"ג בעומר

קדושת היום. ואפשר עוד שהענין למה נמנעים מלומר אז (ז' ימים מפסח שני כמנהג ה'דברי חיים' זי"ע) תחנון הוא, מפני שההארה מיומא דהילולא דרשב"י מאירה ג' ימים לפניו וג' ימים לאחריה, על דרך שאמרו להבדיל בין טומאה וטהרה ג' ימים לפני אידיהן וכו', והם הז' ימים שאחר פסח שני, וימים אלו הם עת רצון

זה, כי משנה זו הרי שייכת ליום כיפור, ונשנית בסוף מסכת יומא, ול"ג בעומר הוא כמו יום כיפור. כאריה שאג

הידור מצוה עד שלישי. ידוע שהשי"ת מקיים כל התרי"ג מצות, ואיך הוא מקיים הידור מצוה. ונראה דידוע מה שאמרו חכמינו ז"ל לולא הקב"ה עוזרו וכו', דאם האדם מתחיל לקדש ולטהר עצמו ועושה שני שלישים מן המצוה מסייעו הקב"ה בטובו וחסדו הגדול ועושה את השליש האחרון, וזוהו מקיים הוא יתברך הידור מצוה עד שלישי במצוה. וזוהו הקב"ה בעומר כבר עברו שני שלישים מן החמישים יום שאנו סופרים לעומר, אם כן הקב"ה עושה הגמר והוי כאלו היום הוא היום החמישים, וכבר מופיע האור הגדול של החג הקדוש, הוא חג השבועות, אל חדרי לבנו. ואפשר לרמוז הענין, כי מנחת העומר היתה כפולה, ואמרו חז"ל (סוף עוקצין) עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק ש"י עולמות, ו"עמר" בגימטריא ש"י, ושני פעמים מנחה הם שני שלישים מן ש"י, לרמז דאם האדם מביא שני שלישים מן המצוה זוכה לנחול ש"י עולמות. מהר"ש מבעלזא זיע"א

יום טוב. הקב"ה נתן לבני ארץ ישראל את יום הל"ג בעומר כיום טוב, תמורת ימי יום טוב שני שנתברכו בהם בני חוץ לארץ. בית אברהם

כ"ק בעל ה"אמרי חיים" ז"ע אמר על זה לא אצל סבי הק, כי אצל בעל ה"אהבת ישראל" ז"ע היה גם ל"ג בעומר ענין גדול.

יום קבלת תפילות. כידוע ל"ג בעומר היה נחשב כיומא דפגרא חשוב אצל הרה"ק מראזודוב, הוא קיבל את ענין ל"ג בעומר מהרה"ק מצאנז, ומעשה שהיה כך היה. פעם שבת הרה"ק מצאנז אצל הרה"ק מדזקוב, ונשאר שם ל"ג בעומר, והיה מדובר שיערכו את הסעודה בשעה שתים עשרה בצהריים. הזמין הרה"ק מצאנז את הרה"ק מראזודוב שיכנס אליו בשעה שמונה בבוקר, לפני התפילה, וכשבא שוחח עמו במשך ארבע שעות תמימות. כאשר הרה"ק מדזקוב ראה שהשעה מתאחרת והרה"ק מצאנז טרם התפלל, שלח את משמשו משה משרת שילך ויראה מה הרה"ק מצאנז עושה. הלך המשמש לאכסניית

בגדי שבת. הרה"ק ר' ברוך ממעז'בוז' היה לובש בגדי שבת בל"ג בעומר, ואמר על זה בדרך צחות, משל למה הדבר דומה לגביר גדול שעשה סעודת נישואין לבנו, ואחד ממקורביו של אותו גביר, היה עני מרוד וחשקה נפשו להתכבד בקרובו הגביר, אך אם יבוא אל החתונה במלבושים רגילים הרי איש לא ישים לב אליו, על כן הלך וחבש 'שטריימל' ובא להחתונה מלובש בבגדי שבת, כדי שישוחרו בו אנשים ומתוך כך יודע להם שהוא קרובו של הגביר המפורסם ויעלה ערכו בעיני הבריות, כמו כן הוא הולך עם 'שטריימל' בל"ג בעומר, כדי להתייחס כמקורבו של רשב"י. הוא היה אומר

כמו יום כיפור. שמעתי מפי מו"ח זצ"ל שפעם אחת אמר ה'שר שלום' מבעלזא זיע"א, על אודות ל"ג בעומר, שהוא יום גדול. העיר בנו ר' זונדל, אני יודע. אמר לו אביו, נו, (היינו, שיאמר מה שיודע). נענה ואמר רבי זונדל, הוא כמו יום כיפור. אמר לו אביו, יפה כיוונת, ובלשונו, האסט געטראפן. י"ג אורות

ביום הזה יכפר עליכם. וזהו קרבן פסח מטעם מפלג זיע"א
בספר "שפתי צדיק" שד"ה קרבנות העקרים וכן באג"ת ספר זיע"א
לסך את דעתם בל"ג בעומר "שתקבל תפלותם לדען בשמים".
ומבא דהה"ק מפלג זיע"א מו"ח, שבנו בני צא"ס דבפסח רגלים סלם
לסך קנא את רעה, כיתמד קשה שתקבל ותפלות, סס"נב (שעה
נ"ב) "עושה" חז' מס'ל"ס וז", ולכן כאשר יום דבפסח מבפ' תחל
דס"ס, שתקבל כל תפלות לדמ"ס ולדען לפני ארון כל. וזהו דעת
דא"ק רבי שמו"ס מ' וזהו אמר (סס"ה) יס'ל אי לפניך את כל העלם
סל מן דעין. וכן מדי שעה בשעה במו"א דה"ל דה"ל דה"ל דה"ל דה"ל
ועל ידי המתפלים כל עושה של בני ישראל, וכן סלם כל תפלותם
לדקבל בשמים ממנו. ולכן תנסה נמי לשמח בוס' ה, ס'א"ת, תענית
ס'ל דה"ל יום טמ"ס לשרא' מוס' דבפסח ודמ"ה ע"ש בא"ב מפ' ש"ל
דס"ס במ"א (ש"ס) יום דבפסח דס' ס'ל דה"ל דה"ל דה"ל דה"ל דה"ל
לאס' כל עושה צ"ק לשמח דבני יום ל"ג בעומר ש"ש"ב" פ"ט ס"א
ומבא ק"ש את כל העלם סל מ' דעין, שפ' דה"ל מן העין לשמח ש"ב
ג' דה"ל מ' ש"ב
מפ' ספ"ס וספ"ס (ח"ג ע"ב ק"ט)

כמו יום כיפור. הרה"ג ר' יצחק אריה ארליך שליט"א אמר פעם בדרשה, שלפי דברי הקדושים הנ"ל של"ג בעומר הוא בחינת יום כיפור, שפיר יש לומר טעם על זה שמזמרים אמר ר' עקיבא אשריכם ישראל וכו' ביום

זצ"ל שהיה "איש" מופת, שהיה בעל הבית בענין המופתים, שבכל עת שהיה צריך מופת, והרבה והפציר בתפילה לפעול ישועה בעד א' מאחינו בני ישראל, השיג את המופת [ווען ר' האט נאר געוואלט האבן דעם מופת האט ער עס געהאט]... ידוע דיום ל"ג בעומר היה נחשב בראזוואדוב כיומא דפגרא ראשון במעלה, ובבחינה מסוימת אפילו יותר מאשר ימים טובים ומועדי קודש. כ"ק מרן אדמו"ר מבאבוב זצוק"ל מספר, שיום ל"ג בעומר היה בראוואדוב יום פקידה וישועה, ושהרה"ק זצ"ל בעצמו הורה לנשברי לב שהיו זקוקים להוושע בדבר ישועה ורחמים, שיבואו אליו ביום מרומם זה, וארובות שמי השמים נפתחו. להיותו איש חלש המזג, לא היה דרכו בקודש של הרה"ק מראזוואדוב זצ"ל להתפלל לפני התיבה בימות החול בכלל, אבל בל"ג בעומר יצא מכל הכלל והתפלל לפני העמוד כל השלוש תפילות מפני תוקף קדושת היום.

יום קדוש. הרה"ק מראזוואדוב אמר ששום יום בשנה לא טוב לי כמו ביום קדוש הזה ל"ג בעומר. ופעם אחד אמר לעת ערב, חבל שהשמש יבא ויפנה, מי יתן והיה בידי להעמיד השמש עוד קצת לכבוד קדושת היום.
משוש כל הארץ

הגיד כ"ק מורי זקני זצ"ל של"ג בעומר מסוגל ליראת שמים.
שפת אמת – גור

סגולת היום. ל"ג בעומר מסוגל לרפואת הגוף והנפש.
אורה ושמחה

פל"ג אלוקים מלא מים (תהילים סה) גשמים היורדים בין פסח לעצרת הם רפואה גדולה לכל החולאים שאין דוגמתם, דהיינו לעמוד בגשם ולגלות קצת הראש שירד הגשם על הראש וגם לפתוח פיו כדי שירד הגשם לתוך פיו ממש.

וביותר מועיל סגולה זו בל"ג בעומר, על פי מה שכתוב בכונת האר"י ז"ל בבורא רפואות שיש לכוון לספירת הוד, ויום ל"ג בעומר הוא הוד שבהוד ומסוגל לרפואה, ובפרט הגשם בל"ג בעומר סימן ברכה, ונתנו סימן בזה החדש אייר הוא ר"ת אני ד' רופאך.

הרה"ק מצאנו ונקש בדלת, הרה"ק מראזוואדוב ביקש לקום ולפתוח, אמר לו הרה"ק מצאנו: אל תלך, אני אפתח, והרה"ק מצאנו פתח את הדלת וכיבד את משה משרת במלקות ממקטרתו (לולקע בלע"ז) כדרכו בקודש. שב משה משרת אל הרה"ק מדויקוב ואמר "זיי זיצען איין באצ'קען". [הם יושבים ומפטפטים...] והוסיף: שכר הליכה כבר קבלתי, הן המכות שהרה"ק כיבדו בהן... שיחתם הסתיימה בסביבות השעה שתיים-עשרה והרה"ק מצאנו עמד להתפלל. אמרו שכל התפילה ערכו כעשרים דקות, ואמרו בשמו שהוא מתלבש במלאך שיש לו אלף פיות ואלף לשונות. כשסיים את תפילתו ישבו לסעודת ל"ג בעומר. הרה"ק מראזוואדוב לא סיפר לאיש על מה שוחחו, אף לו לבניו הקדושים, אך זאת אמר שהרה"ק מצאנו אמר, "אזעלעכע שמוסען אז די האר אונטערן קאפל האבן זיך פאר פחד אויפגעשטעלט אויפ'ן קאפ", ואז גילה לו כיצד רואים נשמות, "ווי אזוי מען זעהט א נשמה". משם קיבל הרה"ק את סוד ל"ג בעומר לעשותו כחג, וקראו "יום קבלת התפילות", כמו שכתב מרן ה"מנחת יהודה" במאמרו.

החכמה מאין

התלהבות כבראש השנה. מספרים שאצל הרה"ק משינאווא בעל דברי יחזקאל זי"ע היו מתפללים ביום ל"ג בעומר בהלהבות ממש כמו בראש השנה.

כ"ק מרן ה"קדושת ציון" זצ"ל בשיחה פעם אל בניו, התבטא: "עטס זענטס מיר א רחמנות אז ס'האטס נישט געקענט דעם הייליגן ראזוואדובער פעטער זכרונו לברכה אם אנו רוצים לציר לעצמנו איך היה נראה צורתו של מלך ישראל, היה אפשר להשיג השגה מזה כשהיינו רואים את הרה"ק מראזוואדוב". כ"ק אדמו"ר מוהר"ש זצ"ל המליץ פעם שהרב מראזוואדוב הוא "איש מופת". וביאר כוונתו: הנה אמר הכתוב יעקב "איש תם" וכתוב בסה"ק שנקרא יעקב אבינו בתואר זה אע"פ שמצינו שרימה את לבן הארמי, דהנה יש לפרש "איש" מלשון בעל ומושל [וועד"ש ד' איש מלחמה, ותרגום אונקלוס ד' מרי נצחן קרביא], כי יעקב אבינו היה אדון ומושל על התמימות שלו, כי כשהיה נצרך להשתמש במדת התמימות היה תם, וכשנצרך להשתמש במדת החריצות היה חרוץ. ועל דרך זה יש לומר על דודינו הקד' מראזוואדוב

בעומר. ואני לא יכול לומר מתי, אבל נראה לי ברור, כשיהיה, זה יהיה בל"ג בעומר).
שיח זקנים

סיפר הרה"ק ה'מנחת אלעזר' זי"ע, מעשה רב מהרה"ק ר' משה ב"ר דן זי"ע, כי פעם אחת ביום שמחת תורה כאור בוקר יזרח שמש, הלך לבית המרחץ לטבול קודם התפילה ועבודת היום, ובדרך הילוכו פגע באיש פשוט (סנדלר או חייט) והטלית נשא בידו ופניו צהובות, שאל אותו הצדיק מאין הוא בא. השיבו מבית המדרש והתפילה. שאלו שוב מה זה מהרת למצוא ולהתפלל כל כך בזריזות. השיב האיש הלא זה היום עשה ד' נגילה ונשמחה בו, ואני כבר התפללתי, ואלך לאכול ולשתות ולשמוח לכבוד יום טוב, אבל הרבי הולך כעת רק למקוה, ומתי יעשה לביתו לשמוח בשמחת היום. שאלו הצדיק האם למדת כל כך הרבה תורה בזו השנה עד שאתה ממהר לשמוח כל כך ביום 'שמחת התורה'. השיבו לא למדתי כלום כי אינני בר הכי, לא קריתי ולא שניתי. שאלו אם כן לשמחה מה זו עושה. השיבו האיש הלא אם יש להרבי אח והוא משיא את בנו או בתו, אז הרבי לוקח חבל ושש בשמחתו, הגם שאין הוא בעל החתונה רק אחיו, יען ששאריו הוא והוא עצמו ובשרו, לכן עוז וחדוה גם במקומו. ואם כן הלא כל ישראל אחים, ויען כי הרבי למד וקרא ושנה ועסק בתורה והוא שמח בשמחת תורה, וכמוהו רבים וכן שלימים, על כן בתור אחיהם אגיל ואשמח גם אני בשמחה רבה. וסיים הרה"ק ה'מנחת אלעזר' זי"ע, אם כי איני יודע בסתרי תורה בתורת רשב"י עמוק עמוק מי ימצאנה, אבל אבי הקדוש הלא זכה הרבה לסוד ד' ליראיו בנסתרות התורה על ידי חיבורו באר לחי רואי על תורת הזוהר הקדוש, והוא בוודאי שש ושמח בזה היום בהיכל קוה"ק דרשב"י ביומא דהילולא דיליה, ולכן אני בתור בן לאותו צדיק ארדיב בנפשי עוז ליקח חבל בשמחה זו כי קדוש היום לאדונינו.
דרכי חיים ושלו

ל"ג בעומר יחול בספירת הוד שבהוד. המפרשים מעמיקים בנושא זה, שיש לו משמעות וב"לב שמחה" הוסיף גם ש"ל"ג בעומר' הוא בגימטריא "זהו הוד שבהוד" (עם היום עצמו), ולהלן תמצית דבריהם. עיקר תיקון ימי הספירה הוא תיקון השבע מידות הידועות, מידה אחת בכל שבוע. בשבוע החמישי אנו

ל"ג בעומר בתפוצות ישראל. עם גילוי אורה של חכמת הקבלה הוכר ל"ג בעומר כ"הילולא של רשב"י", שכן ביום זה נסתלק רבי שמעון בר יוחאי זי"ע"א, לישיבה של מעלה ובו ביום התייחדו עם זכרו של אותו צדיק, שהאיר את עיניהם של ישראל בספרו ה"זוהר" הקדוש. היו שמצאו רמזים נוספים על חשיבותו של יום זה. כך למשל מצא רבי יעקב עמדין (היעב"ץ) כי יום זה הוא על פי הקבלה בחינת "הוד שבהוד", ועל כן הוא "יום טוב מדבדיהם", ואילו רבי צבי אלימלך מדינוב, מחבר ה"בני יששכר" מטעים, כי יום ל"ג בעומר הוא "התחלת התגלות הטוב של התורה, שנגנו בה האור "כי טוב הוא", וכך הסביר את "מנהג ישראל להדליק נרות ביום זה, לכבוד האור כי טוב, שמתחיל להתנוצץ מיום זה". אין פלא כי השמחה ביום זה היא גדולה ביותר, ובמנהגיהם השונים של קהילות ישדאל מדוד לדוד ניתן ביטוי לשמחה זו. כך, למשל, בעיר וירמייזה נמנה ל"ג בעומר, בין ימי הפגרה בבית הספר: "בו ביום בטל בית המדרש של המלמדים, ואין הנערים באים לבית רבם ללמוד, והמלמד מחויב לתת לתלמידיו יין שרף ולק"ח טוב מכיסו, כי כן המנהג, ובאחד מספרי המנהיגים של ימי הביניים אף נמסר כי ביום זה "היו משתעשעים בשיחות נאות בטילים מחוץ לעיר". בקהילות ישראל בחו"ל נהגו תלמידים של בית רבן לצאת ביום זה ליערות שבסביבותיהם, ושם היו יודים בקשתות. אין הרבה ידיעות על מנהג זה, אולם גדולי ישראל שמדו עליו. רבי צבי אלימלך מדינוב משלב מנהג זה עם ההילולא של רשב"י שהיה אומר "יכול אני לפטור את כל העולם לכף זכות". ובשם רבו, רבי מנדל מרימנוב, היה מוסיף כי "בימי רבי שמעון בר יוחאי, שהגן על דורו, לא נראתה הקשת, וביום עלותו למרום עושים הסימן הזה", ויש בכך גם רמז לדברי רשב"י לרבי אלעזר בנו, כי "כאשר תיראה הקשת בגוונים מאירים, יש לצפות לרגלי משיח", וקשת זו היא אפוא סימן להתגלות אורו של מלך המשיח, שיבוא במהרה בימינו.

זמן ביאת המשיח. אמר הרה"ק בעל 'צבי לצדיק' מבלאזוב זי"ע בעיר ריישא בסעודת ל"ג בעומר שדיבר בהתורה מביאת משיח צדקינו, ואמר אז בזה הלשון, איך קען דאך נישט זאגען ווען, אבער ס'דאכט זיך מיר זיכער, אז ווען ס'זעט זיין וועט עס זיין אין ל"ג

הקדוש. מני אז עבר המקום שינויים רבים, במיוחד לפני כמאה וחמישים שנה, וצורתו נשתמרה עד היום.

בל"ג בעומר מתחיל להאיר אור קבלת התורה והבחינה הזאת של יציאת מצרים מאירה עד ל"ג בעומר, ומל"ג בעומר מתחיל ההארה של מעמד הר סיני שהיא קבלת התורה, וכבר כתבנו שההארה של יציאת מצרים היה הכנה למתן תורה, והניסים והנפלאות היה כדי שנתאווה למתן תורה ע"י הניסים, וזהו ויקרא לו יעקב ג"ל ע"ד כלומר כיון שמגיע ג"ל שהוא ל"ג בעומר, אז מתחילין להאיר בחינות הארה קבלת התורה, ומלת ע"ד הוא מלשון עדיי "הורד עדייך" (שמות ל"ג, ה), כלומר שעד ל"ג בעומר היה ההארה של יציאת מצרים, ומל"ג בעומר מאיר ההארה של קבלת התורה, שמרומז במלת ע"ד שרומז על התורה.

קדושת לוי (פר' ויצא)

פסקו מלמות תלמידי רבי עקיבא:

המהרי"ל כותב: "אף על גב דאיתא בגמרא דתלמידי רבי עקיבא מתו מן פסח עד עצרת, מכל מקום עושים ביום ל"ג בעומר יום שמחה, משום דמתו רק בימים שאומרים בהם תחינה בשבעה שבועות בעומר, וכל יום שאין אומרים תחינה לא מתו". הוא מאריך לחשבן כמה ימים בסך הכל אנו אומרים תחנון, והם ל"ב ימים. יוצא מזה, שיום ל"ג הוא יום שמחה. לפי שיטתו, יום ל"ג בעומר חל תמיד ב"ח באייר, למרות של"ב הימים שאומרים בהם תחנון מפוזרים על פני כל ימי הספירה.

כן סובר המאירי (יבמות ס"ב), ואלה דבריו: "קבלה בידנו מהגאונים שביום ל"ג בעומר פסקה מיתתם, ונשתתרו חמישה תלמידים וביניהם רשב"י". גם הרמ"א (או"ח סי' תצ"ג סע' ב') פוסק כמו המהרי"ל.

ועיין בביאור הגר"א (או"ח סי' תצ"ג) שמציין למקור את הגמרא בסוף מסכת תענית, שקבעו את ט"ז באב כיום טוב משום שבו פסקו למות מתי מדבר עיי"ש.

האבודרהם מביא בשם הרו"ה שיש מדרש שתלמידי של רבי עקיבא מתו "מפסח עד פרוס העצרת", והוא ט"ז יום קודם חג השבועות, וכשתסיר ט"ז יום ממ"ט

מתרכזים במידת הוד. יום חמישי של השבוע במידת הוד, הוא ל"ג בעומר, והוא הוד שבהוד. המילה "הוד" היא לשון הודאה, ו"הוד שבהוד" הוא הודאה על ההודאה. בעל התניא ("שער ל"ג בעומר) מבאר הדברים האלה: "הנה יש שתי מדרגות בהודאה, הראשון, ההודאה אשר באה מצד ההשגה והדעת, כמו אדם שמשיג ומכיר בעצם גדלות ורוממות המלך וכיוצא יודה בהודאה שכן הוא מצד שמכיר ומבין. אמנם יש בחינת הודאה למטה מזו, והוא ההודאה שלמטה מן הדעת והינו כאשר אין ביכולת השגתו להשיג ולהכיר כלל בעוצם הגדולה והחכמה כמו שהוא רק שיודע ומכיר שהוא מופלא בחכמה, וצריך להודות לו בהודאה ושבח גדול, וכמו שיודה גם העני בגדלות המלך, אף על פי שאינו מכיר במהות הגדולה כמו שהיא, אלא שמודה שצריך להודות ולשבח לגדולה זו". יוצא מזה, שכל ההודאות שלנו להשי"ת הן בבחינה השניה, כעני המודה בגדולת המלך, כי הודאה עצמה מצד השגתנו אינה קימת כלל בהשגתנו לעומת האין סוף ברוך הוא. בל"ג בעומר אנו חייבים להשפיל עצמנו ולהכיר בשפלות ערכנו כרחוקים מכל השגת הבורא, ואף אם תעלה השגתנו עד לשיא ההשגות לא הגענו אלא לבחינה השניה של הודאה.

זאת ועוד כותב בעל התניא: "כלל גדול בכל מקום, דכל אור היותר עליון לא יוכל לבוא בגילוי למטה כי אם במדרגה היותר תחתונה דוקא, ובמדרגה שאינו בשפלות המדרגה כל כך לא יוכל לבוא אותו אור במתגלות. הנה אחר שיום ל"ג בעומר שהוא בחינת הוד שבהוד הוא היותר אחרון במדרגה, (שספירות יסוד ומלכות הבאים לאחר ספירת הוד אינן אלא מידות כוללות), על כן בכל זה מובן הטעם לבחינת הילולא דרשב"י ע"ה שהיה בל"ג בעומר דוקא".

בספר "משנת חסידים": "מצווה לשמוח שמחת רשב"י". ביום זה נוהגים לעשות ליד ציון רשב"י "חלאק'ה" לתינוקות בני השלוש - לגזור את שיערם ולהשאיר להם פאות הראש. בשנים האחרונות נהגו לבוא לקבר רשב"י גם בערב ז' באדר, יום פטירתו של משה רבינו, משום שמקובל שרשב"י הוא ניצוץ מנשמת משה רבינו ע"ה. יש לציין כי אמינותו של קבר רשב"י היא ודאית לכל הדעות, ולכן מגיעים רבים לתפילה במקום הקדוש הזה. הבניין הראשון מעל ציון רשב"י נבנה על ידי הרב גלאנטי, איש ירא שמים ועשיר, אשר תרם מכספו על פי המלצת האר"י

ימי הספירה, נשאר ל"ד, וביום ל"ג בעומר כבר פסקו מלמות והוא יום שמחה, (ועיין בבית יוסף בזה).

הילולת רבי שמעון בר יוחאי

המקור היחידי שמספר אודות פטירתו של רבי שמעון בר יוחאי הוא ספר הוזהר. ב"אידרא זוטא" (ח"ג רפ"ז ע"ב) מאריך לתאר את יומו האחרון של רשב"י עלי אדמות, כמו שנביא לקמן. אך לא מובא שם מתי היה יומו האחרון. אך מסורה קדומה מן הקדמונים של"ג בעומר הוא יום פטירתו.

אך עדיין נצרך להבין מהי השמחה ביום פטירת ר' שמעון, ומאי שנא מו' אדר יום פטירת משה רבינו ע"ה דהוי יום תענית, וכן ימי מיתת צדיקים אחרים כמובא בשולחן ערוך סימן תק"פ.

לשאלה זו יש כמה תשובות:

א. בעל "שם אריה" (או"ח סי' י"ד), מסביר שהשמחה היא על כך שרבי שמעון נפטר על מיטתו והובא לקבורה, ולא נהרג בידי מלכות רומי. ומטעם זה הולכין על קברו, כי הרוגי מלכות לא היו ניתנים לקבורה, ונמצא שקברו מוכיח על נס ממש.

ב. בספר "מים חיים" (סוף חלק או"ח) ובספר אור הנר מביאים את הטעם משום שרבי שמעון השאיר צדיק כמותו, שהוא בנו רבי אלעזר שנאמר עליו: "אם שנים הם, אני (רבי שמעון) ובני הם". וכעין זה כתב גדול אחד, דהנה הוא דהצדיק אבד לדורו אבד, אף שנולד צדיק אחר, הוא משום שהצדיק שנולד הוא לדור שלאחריו, ועל כן לדור הזה הוי צער והוי יום תענית, אבל כאן דר' אלעזר ב"ר שמעון היה כמותו ממש, אף לאותו הדור לא היה עצבות.

ג. בספר "שיח יצחק" מביא טעם "כי מכל הצדיקים לא היה אחד שהבטיח לכללות ישראל להצילם מיום הדין ולפטרם מן הדין, כי אם רבי שמעון בר יוחאי".

ד. יש סוברים (רבי עובדיה הדאיה ועוד) שהטעם הוא כי בפטירת צדיקים יש חסרון גדול לדור בסלוקם, לא כן בסילוקו של רשב"י שבו ביום נתגלו סודות שלא נתגלו מימות משה רבינו".

בעל "שער יששכר" (מאמר חודש אייר) כותב: "ביום פטירת משה רבינו נשתכחו שלש מאות הלכות באבלם אחר משה רבינו, על כן הוא תענית, מה שאין כן בפטירת רשב"י, שגילה הסודות וכל האידרא זוטא ביום פטירתו, ועל ידי זה השמחה והחדוה ביום ההוא שנתגלו הני רזין עלאין, על כן ל"ג בעומר הוא יום שמחות".

ה. ב"תנא דבי אליהו רבה" (פרק ט"ז): "יום שמת אדם הראשון עשאוהו יום טוב ויום משתה ושמחה". בקונטרס "עניני הילולא דרשב"י" (אות ה') כותב: כידוע שרשב"י היה ניצוץ משה רבינו ואדם הראשון, וישראל מתאבלים בפטירת משה על שלא נכנס לארץ, ובל"ג בעומר אנו עושים משתה ושמחה ששמחים שניצוצי נשמת משה שנכנסו ברשב"י שנכנסו לארץ". ורמז לדבר כתב בספר מגן אברהם להמגיד מטריסק זצ"ל, "ל"ג בעומר" בגימטריא "משה".

ו. עוד כתבו בספרים הקדושים דעל כן אין מתענים בל"ג בעומר, כדי להראות ולהבליט בו ביום כחו וגבורתו של רשב"י, שאמר עליו רשב"ג אבוי דרבי בזה"ק ח"ב ט"ו דרשב"י הוא גברא דלא גזר תעניתא על מה דשאל ובעי אלא גוזר ומקיים, וכה ארשב"י בעצמו בזה"ק ואפילו ביומי אחרני לא אצטריכנא לתענית עיי"ש, ולכן נגילה ונשמחה בישועתו ביום חתונתו וביום שמחת לבו, ולכן שמחים ביום ל"ג בעומר.

ז. רבי יעקב עמדין כתב בסידורו דעכשיו המנהג פשוט שעושים יום זה יום טוב, נראה לי מפני שכולו דין כמו בית דין שראו כולו לחובה ראה סנהדרין י"ז. וק"ל מדבריהם דאין אומרים תחנון וכו' ומרבין בו שמחה מסתפרין ונושאים בו נשים, עכ"ל.

ח. עוד טעם אחר לשמחה בל"ג בעומר. כי המן התחיל לרדת ב"ח באייר, כי מחמשה עשר יום לחודש השני (אייר) לצאתם מארץ מצרים באו למדבר סין וילונו כל עדת בני" על משה ועל אהרון ונמך שלשה ימים עד שירד המן. המהרש"א במו"ק (כ"ח ע"א) כתב וז"ל וזכר לדבר שאנו מדקדקים לעשות יום טוב קצת בל"ג בעומר לזכר שבו עברו רוב ימים שהן ב' חלקים ממ"ט ימי הספירה יום לשנה ששוב אין אדם חוטא.

יום זה נקרא הלולא דרשב"י מפני שבו ביום נסתלק. אף שמצינו שקבעו תענית ביום מיתת צדיקים כמו בז' אדר פטירת מרע"ה וכן ר"ח אב דאף שהוא ר"ח מותר להתענות בו מפני שהוא יום פטירת אהרן הכהן (כדי במגילת תענית וטוש"ע או"ח סי' תק"פ) ולמה בפטירת רשב"י עשו יו"ט אך מה שקבעו תענית ביום מיתת צדיקים דוקא בצדיקים שהיו משורש תורה שבכתב ומה שמצינו תענית צדיקים במיתת הרוגי מלכות הוא מפני שנהרגו ולא מתו על מטתן ומשה רבינו ע"ה הי' שורש תושב"כ ור"ע הי' שורש תושבע"פ (כדאי בכתבי האריז"ל) ואי' במדר' (במד"ר פ' י"ד) ובעלי אסיפות אימתי הם מטעים ד"ת באדם בזמן שבעליהם נאספין מהם כ"ז שרבו קיים כו' וביום שנסתלק אז נקבעו ה"ת בלבב ישראל תלמודי ורשב"י הי' תלמוד ר"ע ואמר (גיטין סז) שנו מדותי תרומות מתרומות מדותיו של ר"ע והיינו שורש למודי ר"ע והי' זה בל"ג בעומר בספירת הוד שבהוד דהוד הוא מדת אהרן הכהן דו' רועים נגד ז' מדות (כמו שחשב בזה"ח תולדות) והוא הי' ג"כ שורש תורה שבע"פ דמשה רע"ה הי' שורש תושב"כ ואהרן שורש תושבע"פ כשמשי"נ כי שפתי כהן וגו' ותורה יבקשו מפיהו וכמשי"נ והוא יהי' לך לפה וספירת הוד שבהוד ההוא ששורש תושבע"פ כמו תרומות מתרומות מדותיו של ר"ע וביום הסתלקותו נקרא הלולא דרשב"י דכל ישראל שבדורו קבלו ונקבע בלבם אז הד"ת שלו כמ"ש במדרש בזמן שבעליהם נאספין בהם ובי"ד באייר פסח שני מתחיל ספירת הוד דאי' בזה"ק (ח"ג קנ"ב ב) פסח ראשון מימינא פסח שני משמאלה וכו' ובימינא דתמן תורה שבכתב כו' ואח"כ בל"ג בעומר שהיא הוד שבהוד הוא שורש מדת אהרן שהוא אוהב את הבריות ומקרבן לתורה ובר"ע שהי' שורש תושבע"פ שהי' דורש כתרי אותיות (כדאי מנחות כט:): ואי' במדרש (ת' חוקת ח') דברים שלא נגלו לר"ע וחבריו וכל יקר ראתה עינו זה ר"ע וחבריו שהיינו כתר דדרשו במ' (מגילה טז): יקר אלו תפילין שבראש שהם למעלה כמו כתר ולא יכלו לקבוע יום הלולא ביום פטירת ר"ע מפני שנהרג וע"ז אמרו (מנחות שם) כך עלה במחשבה לפני דהיינו שהי' משורש מחשבה והי' נקרא עקיבא בן יוסף שהי' כמו משיח בן יוסף דאי' בגמ' (סוכה נב) שיהרג ומהס"ת הי' נצרך להיות כן לטובת ישראל וכן הי' נצרך בר"ע ולכן קבעו ההלולא ביום פטירת רשב"י שהי' בו תרומות מתרומות מדותיו

של ר"ע ומהס"ת נולד רשב"י ג"כ ביום זה כמו שהוכיחו בגמ' (קדושין לח) ומנין שבו' באדר נולד משה מוכו' ולכן ביום זה ירדה נפש זה שהי' שורש תושבע"פ ולכן אי' בירושלמי (פ"א דסנהדרין) דא"ל ר"ע לרשב"י דייך שאני ובוראך מכירין כחך שלא הי' שום מכיר כחו רק הקב"ה ור"ע שהי' שורש תושבע"פ וכל שנה כשבא יום זה יכול כל אדם לזכות לפי כחו להשיג קביעת הד"ת שירד ביום זה בתושבע"פ ולכן קבעוהו למועד. פרי צדיק

מקור לשמחה ביום זה. הרה"ק רבי אברהם יעקב מסדיגורא זצ"ל אמר להביא מקור להשמחה העצומה שאנו שמחים ביום ל"ג בעומר דהנה כתיב צחק עשה לי אלקים (בראשית כא ו) פי' וצחוק והשמחה שבאה גרמה לזה בחי' אלקים שקדמה לה כי השמחה האמיתית מרגישים רק אחרי שמקודם היה שורה דינים ח"ו ונמתקו וזהו צחק השמחה שבאה לכאן עשה לי אלקים נהיה ע"י בחי' אלקים שקדמה לה והנה בימי הספירה מתנהג העולם בבחי' דין וכנקמו בפסוק והעמר עשירית האפה הוא (שמות טז לו) אפ"ה בגימטריא אלקי"ם להורות שבימי העומר שורה דינים ולכן כשבא יום ל"ג בעומר והיינו ג"ל בעומר שנעשה התגלות אלוקות בעומר ונמתק בחי' אלקים היא הגורמת להשמחה הגדולה.

נגיל ונשיש. מן ודהקמליעא דיע עמד על השני ודסל שבין שני
מס אל - חשו' באד' זס פסח' משה רש' עיה שנקבע לזס צס ואל,
ואלו ל'ג בעמר הלולא דרשב"י ח' זס שמד' ועטס' סס סעודת. וס' אבד
בלשן קדש: רבי שמעון או' אר' אף ד'ם על' ס'י מל' זין ת'ם ווד
דקדש ד'ט' ע' זך זין ווד א'נ' ע'ט' ל'ט' נ, א' מ' ע' ז'ט' א' ג' ש' ע' פ' נ'
קמ'ט א' ס' ע' ד, אב' ע' מ' ש' ר' ש' או' ד' א' ת' פ' ש' ט' א' ד' מ' ש' ב' ל' ד' א'
ווד' ד' א' ז' ז' נ' ט' ג' ע' ז' ז' א' ב' ע' ט' ס' ח' ז' מ' ת' א' ח' ד' א' נ' א' ב' ד' א' ו' ד' ח' ק'
מ' ל' ע' א' ז' ע' ו' ד' ס' ל' נ' ב' ע' מ' מ' ע' ז' ש' ל' ה' ע' ק' ב' ע' ת' פ' ש' ח' ו' מ' ע' ל' מ' א' ח' ד' - מ'
ב' מ' ש' ר' ש' מ' צ' ע' נ' מ' (ר' מ' ד' ט') מ' מ' א' ב' ל' ש' ל' מ' ש' נ' ש' ח' ז' ש' ל' ש' ל' ש' ת'
א' ל' פ' S' ה' ל' מ' T' ע' י' ש' ח' ו' ח' ח' ש' ב' מ'ן פ' ש' ח' ו' ט' S' צ' ע' ו' ס' א' ב' מ' ד' M' T' ד' A'
ש' S' D' , ל' מ' ב' L' ש' ע' מ' S' פ' S' ח' D' מ' T' ע' Q' A' T' O' א' T' O' ה' C' E' S' S' S' S' L' N'
נ' ק' B' E' L' S' S' M' . ל' ע' M' T' D' : A' G' L' H' T' A' L' Q' R' B' I' S' M' E' N' B' N' H' A' , L' P' M' H'
ש' M' S' A' R' B' A' D' A' Z' S' A' , G' I' L' H' R' B' I' S' M' E' N' B' N' H' A' Q' T' O' N' A' T' B' S' T' R' I'
T' H' D' H' O' S' L' L' D' H' O' H' E' L' A' T' , B' M' I' C' M' T' E' Q' U' D' U' M' S' H' B' L' S' H' M' S' P' S' A' D' O' ,
A' T' O' H' S' M' D' H' G' I' L' H' S' M' H' A' P' S' R' M' E' L' M' A' D' I' Q' .
ז' י' ש' ר' א' ל' (ח' ז' ע' מ' פ' א')

זכות רקידה. הגה"ק בעל מנחת אלעזר ז"ע ממונקאטש היה בל"ג בעומר תרצ"ה במקום שמקובל למקום הקדוש דקבר רשב"י, והתחיל לרקוד ברוב התלהבות, ואמר אח"כ בלש"ק: איך יש לי העזה לרקוד במקום קדוש זה, ואמר שזה רק בזכותו של אבי בעל הדרכי תשובה ז"ע שעשה ספר באר לחי רואי, שזהו פירוש נפלא על תיקוני הזוה"ק, אז אני לוקח רשות לרקוד על המקום הקדוש הזה.
בחצרות החיים

פרפראות ראשי תיבות וגימטריאות

א. יוחאי או יוחי. פעם ישב הרה"ק מזידיטשוב שר בית הזוהר ז"ע, אצל השולחן עם חסידיו בהילולא של ל"ג בעומר, ואמר "ידיד נפש אב הרחמן" בגימטריא רבי שמעון בן יוחי. בין המסובים ישב שם למדן אחד והתחיל לחשוב במחשבתו אם הגמטריא מכוונת, ומצא ש"ידיד נפש" חסר אחד, הרגיש הרב במחשבתו, פנה אליו ואמר, "למדן שכמותך", הרי בגמרא כתוב תמיד "יוחי" במקום "יוחאי", ואם כן החשבון מכוון. עטרת זקנים

ב. יוחאי – סופי תיבות, "כי לא תשכח מפי זרעו".
ליקוטי מוהר"ן

ג. שמעון – ראשי תיבות, "עיר וקדיש מן שמיא נחית" (דניאל ד).
ליקוטי מוהר"ן

ד. רבי שמעון בן יוחאי – (567) בגימטריא טוב (17) פעמים אדם (45), הכונה לחרוז בשיר "בר יוחאי", "נעשה אדם נאמר בעבורך".
אמרי נועם

ה. שמעון בר יוחאי – ראשי תיבות, "שתולים בבית י- (השם) (תהלים צ"ב, י"כ).
דברי יחזקאל

ו. מתורת רבי שמעון בר יוחאי – בראשי תיבות, "מבשרי" שנאמר (איוב י"ט, כ"ו), "מבשרי אחזה א- לה".
בית אהרן

ז – ת. תושיע ד'. הרב מבארניב כתב אדם ובהמה תושיע הוי"ה גימטריא בדיוק מספר רבי שמעון בר יוחאי, ודפח"ח, ושמעתי מחכם אחד כי ועל ידי זה יושפע שפע רב בכל העולמות. ר"ת רשב"י עכ"ל.
מגדיל ישועות מלכו אות נ"ה

ט. שמעון בן יוחאי – (553) בגימטריא "מחיה מתים".
שער יששכר – אמרי חיים

י. שמעון בר יוחאי – (703) בגימטריא שבתא (שבת).
תפוחי זהב

יא. שמעון בר יוחאי – (703) בגימטריא ראשי תיבות "בר יוחאי נמשחת אשריך, שמן ששון מחבריך".
תפוחי זהב

יב. שמעון בר יוחאי – (703) בגימטריא "ורפאתיו", שנאמר (ישעיה נ"ז, י"ט), "בורא נב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר ה' ורפאתיו".
הילולא דרשב"י

יג. שמעון – אותיות "ונשמע" שנאמר, "נעשה ונשמע".
הילולא רבא

יד. רבי שמעון בר יוחאי. (915) בגימטריא "אב וראש כל בני עליה בעולם".
ואמרתם כה לחי

טו. בוצינא קדישא – (574) בגימטריא "כי עמד מקור חיים" (תהלים לו, י).
ואמרתם כה לחי

טז. בר יוחאי – בגימטריא (237) זה אור חי.
ואמרתם כה לחי

יז. שמעון בן יוחאי – (553) בגימטריא זה ישראל.
ואמרתם כה לחי

יח. שמעון בר יוחאי (ע"ה) – (703) בגימטריא "אור גנוז צדיק יסוד עולם".
ואמרתם כה לחי

ל. זוהר – (218) בגימטריא ראשי תיבות "רגלי חסידיו ישמור" (שמואל א', י"ב, ט).
תפארת שלמה

בגדל קדושת התנא האלקי דרשב"י זיע"א ועבי"א

הרה"ק ר' משה מקאסוב זי"ע בספרו "לקט עני" כותב בהקדמתו למאמרי "הילולא דרשב"י" וז"ל: הנה אם כי אנחנו ומה השגתנו להשיג ולדעת מעלת התנא הקדוש האלוקי ארי שבחבורה רשב"י זי"ע ועב"י, ומי יערב לבו לומר עד היכן הגיע מדרגת קדושתו, וכוחו הגדול לעילא ולתתא, אבל מפני חביבת ונעימת יום הילולא דיליה תקפני תשוקתי להביא הלום קצת מאמרים מחז"ל המספרים לנו זעיר שם זעיר שם, מעצם השמים לטוהר ומניצוצי וזהרי חמה, השמש המאור הגדול בענקים ועל ידי מה הגיע לגדולת קדושתו עד שבצדק היה יכול לומר על עצמו, יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, דהיא גדולה נוראה וכח חזק ואמיץ עד אין ערוך והשגה בו, ומזה כל איש נכון ילבב, וישמע חכם ויוסיף לקח, הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו, עד כמה חביבין ישראל לפני המקום ב"ה, שנותן לאיש ישראל החפץ ביקרו גדולה וכבוד, וירוממהו למעלה מצבא השמים ומלאכי מרום וכל העולם לא נברא אלא לצוות לזה.
לקט עני

אדון ד'. מאן פני האדון ד', דא רבי שמעון בר יוחאי.
זוהר הק'

שבת לד'. רבי יהודה קרא לרשב"י 'שבת', מה שבת לד' קודש, אף רשב"י לד' קודש.
זוהר הק'

רשב"י יכול לפטור את העולם מכף חובה לכף זכות

אמר חזקיה אמר ר' ירמיה בשם רשב"י, יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, משום שבזכותי אני סובל על עונותיהם ע"י יסורים והצער שהיה לי ולבני במערה.
ומבאר שם רבינו חננאל, שרשב"י ובנו לא קיבלו שכר בעוה"ז מעין השכר השמור להם לעולם הבא, ולפיכך היתה להם זכות גדולה יותר משאר הצדיקים.
סוכה מ"ה ע"ב רבינו חננאל שם

יט. בוצינא קדישא – (574) בגימטריא ברז אור מופלא (ע"ה), גם בגימטריא (574) ספרי הזוהר (ע"ה).
ואמרתם כה לחי

כ. רשב"י – (512) בגימטריא רז אור זך הגנוז
ואמרתם כה לחי

כא. שמעון בן יוחאי – (553) בגימטריא "ישרי לב" (ע"ה), שנאמר (תהלים צ"ב, י"א).
אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה

כב. שמעון בר יוחאי – (703) בגימטריא "אשר יהיה בענן" שנאמר (יחזקאל א, כ"ח), "כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם".
אורה ושמחה

כג. שמעון בר יוחאי (ע"ה) – (704) בגימטריא "בך אתפאר".
אורה ושמחה

כד. שמעון – בגימטריא "בלעם בן בער", זה לעומת זה.
אורה ושמחה

כה. מירון – (306) בגימטריא "ויצר", שנאמר (בראשית ב, י"ט), "ויצר ד' אלוקים".
רמ"ע מפאנו

כו. מירון – ראשי תיבות "מלך רופא נאמן ורחמן".
רבי שלמה זלמן עהרנרייך משמלוי זצ"ל

כז. מירון – (306) בגימטריא "האש", גם "המנורה", גם באהלי הצדיקים" (ע"ה).
ואמרתם כה לחי

כח. ספר הזוהר – (563) בגימטריא האור ל"ג בעומר.
ואמרתם כה לחי

כט. מירון – (306) בגימטריא הדר, מהיטבאל (בראשית ל"ו, ל"ט).
הילולא דרשב"י

רשב"י רואה פני שכינה באספקלריה המאירה

"כשמזכירים את שם התנא רבי שמעון בר יוחאי,
צריך לאחוז חיל ורעדה".
שפע חיים

"הצדיקים שהיו בעלי רוח הקודש כגון רשב"י וחבריו,
הן במדריגה שלמעלה מן הזמן".
מאור עינים

זיכוד הגוף. הצדיקים במעשיהם מזכין את ישראל,
רשב"י מזכך גופן של ישראל לעולם.
בית אהרן

רשב"י לכל. כתיב (איוב יט-כו) 'מבשרי אחזה
אלוקי, ראשי תיבות מתורת ר'בי שמעון ב'ן יוחאי,
כל מי שיש לו אמונה ברשב"י יש לו חיזוק בהש"ת,
וכשם שהש"ת הוא ד' לכל, כך רשב"י הוא הרבי לכל
אפילו לפחותים.
בית אהרן

ואולי בס"ד י"ל בתהילים אומרים "עלית למרום
שבת שבי לקחת מתנות באדם ואף סוררים לשכון קה
אלוקים. שב"י ידוע ר"ת שמעון ב'ר יוחאי, והנה רבי
שמעון עלה במרומים, ואפילו בחר לו מקום, והנה
קיבל מתנות באדם ואיזהו מתנה, שאף סוררים, אפילו
מי שסורר (בבחי' בן סורר ומורה, פחותים) אפילו הוא
לשכון קה אלוקים, יכול לבוא בקהל ולחזקו ולאמצו.

רשב"י משפיע אף להרחוקים. ביומא קדישא הדין
בהילולא רבה דהתנא האלוקי רשב"י, באה
התעוררות רחמים ותריעין פתוחין עוד מפסח שני
כמובא בזה"ק, ור"ש ממשיך התעוררות קדושה
בעולם. וידוע המאמר "מה הקב"ה לכל אף ר' שמעון
לכל", והיינו שרשב"י משפיע לכל מי שבא ומתעורר
בתשובה שיושפע עליו רחמים בלי להבדיל איש
לרעהו. ובוזא מבואר דברי הגמרא (שבת לג:) בשעה
שיצאו מן המערה בשנית כל מקום שנתן בו ר' אלעזר
בנו עיניו היה נשרף, ור' שמעון תיקנו, שר' אלעזר מדד
במידת הדין, וראה בני אדם שעוסקין בגשמיות,
מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה, ולא סבל זאת ונהג
עמהם במידת הדין, אמר ליה ר' שמעון אי אפשר לדון
כל אדם כמונו במדרגותיו, ואצל הבורא כל עולמים
נאמר עליו ורחמיו על 'כל מעשיו, ומודד כל אחד
לפום דרגא דיליה, ובכך עורר רחמים עליהם, וזהו ר"ש

אמר חזקיה אמר רבי ירמיה בשמו של רבי שמעון בר
יוחאי, ראיתי ברוח הקודש בני עליה, שעולים
במעלות התורה ומתקרבים להקדוש ברוך הוא להיות
מכת מקבלי פני השכינה, אבל הן מועטין. אם אלף
הן, מובטחני, שאני ואלעזר בני מהן, ואם שניים הן
הראויים לגן עדן ולקבלת פני השכינה, הרי הרי
מובטחני שאני ואלעזר בני הם אותן השניים. מקשה
הגמרא על דברי רשב"י, איך אפשר שכל כך מעטים
המה הצדיקים הראויים לקבלת פני השכינה, הרי רבא
אמר שהמקום הקרוב ביותר לקב"ה, השורה הראשונה
סביב לשכינה, הוא שמונה עשרה אלף פרסי, והם
הצדיקים הקרובים לשכינה יותר ממלאכי השרת.
מתרצת הגמרא שאמנם רבים הם היושבים בשורה
ראשונה, אך לא כולם זוכים לראות פני שכינה
ב"אספקלריה המאירה". פירוש, יש צדיקים שרואים
פני שכינה אבל יש מחיצה שחוצצת ביניהם לשכינה,
וזה מה שרשב"י אמר שמעטים הם הצדיקים הזוכים
לראות פני שכינה בראיה של ממש ללא כל חיציה.

ועדיין קשה לגמרא על דברי רשב"י שאמר שאפשר
שרק שנים המה הצדיקים הראויים לקבלת פני שכינה
באספקלריה המאירה אך אפשר שרק שניים זוכים
לכך, הרי אביי אמר שבכל דור יש ל"ו צדיקים
שמקבלים פני שכינה בכל יום וכמו שכתוב בפסוק
"אשרי כל חוכי לוי", "לוי" בגימטריא שלשים ושש,
ואלו הם הצדיקים שזוכים לראות פני שכינה יום יום,
ואם כן איך אפשר שק שניים המה הצדיקים הראויים
לקבלת פני שכינה באספקלריה המאירה.

לכן מסבירה הגמרא את דברי רשב"י, שרק שנים המה
הצדיקים הזוכים ליכנס בגן עדן ומגיעים עד לפני
השכינה, ואינם צריכים להמתין לקבלת רשות
מהמלאכים הממונים על שער גן עדן ליתן רשות
ליכנס בפנים, מפני שהן מאוד חשובים לפני השכינה
ואין מי שיעכב בעדם מלהכנס, אבל שאר הצדיקים
אף שזוכים לראות פני שכינה, אבל צריכים להמתין
לקבלת רשות מהמלאכים להכנס. וברבינו חננאל
פירוש ש"בר" הכוונה אלו שגם הם צדיקים וגם בנם
צדיק, ורשב"י היה "עייילו בבר", כי גם בנו היה צדיק
כמוהו.

סוכה מ"ה ע"ב, פרש"י ורבינו חננאל

לכל היינו לפי מצבו ודרגתו. וכן ניחזי אנן, שאפילו כאשר עולה איש פשוט ומגושם למירון, ואין לו השגה אחד מני אלף מהו ר' שמעון, אלא שמקיים המנהג ליסע למירון, ואפילו אינו יודע האיך יש לעלות להר ההוא, ובא לבקש מר' שמעון שזכותו יגן עליו, אזי אומר רשב"י, אדם זה לפי מצבו ודרגתו הירודה, אף על פי שרחוק הוא מקיום המצוות כהוגן, מכל מקום כיון שיודע שיש בורא עולם והצדיקים עבדים לו, ובא לבקש בזכותם, מיד מרחם עליו ר' שמעון, ודבר זה נראה בחוש איך שהמקום מושך אלפי נשמות ישראל בהתעוררות רבתי, כי ר' שמעון משפיע על כל איש ישראל כמות שהוא, ובראותו אדם שנתגדל במקום שומם מיהדות ורוחניות ובהגיע ל"ג בעומר מתאמן הוא לעלות על קברו, מיד מעורר ר' שמעון רחמי שמים לומר מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ. כ"ק אדמו"ר מצאנו שליט"א

נמשך רפואה. בזכותו של רשב"י נמשך רפואה, כי תיבת רפאתי"ו עולה 'שמעון בר יוחאי'. הילולא רבה

שבית שב"י. ראה משה מה שיתקן רבי שמעון בר יוחאי, שהיה ניצוץ שלו מזמנא תניינא דסליק משה להר. ולכן כמו שמשה תיקן ה' ספרים, כן רבי שמעון חיבר ה' פרקים ספרא דצניעותא. וזה סוד פסוק (תהילים סח-ט) 'עלית למרום שבית שב"י נוטריקון ש'מעון ב'ן יוחאי, שהוא בזמנא תניינא דסליק להר, אבל בזמנא קדמאא ילקחת מתנות באדם'. מגלה עמוקות

שתולים בבית ד' בחצרות אלוקינו יפריחו. ר"ת ש'תולים ב'בית ד', שב"י, ר"ת ש'מעון ב'ן יוחאי, דמבקשים מהבורא ית"ש דאורות הקדושים של רשב"י וחבריו השתולים בבית ה' בעולם העליון, בחצרות אלוקינו, לאותן העומדים מרחוק בבית ה' שהם בחצרות אלוקינו, כמו החצר הוא לפני הבית כן עומדים מנגד, יפריחו, יזריחו ויפיע בתוכנו. דברי יחזקאל

וישב ד' מלך לעולם, יש"ב נוטריקון ש'מעון ב'ן יוחאי, ר' שמעון ידע האיך להמליך את הבורא על כל העולם. אמרי חיים

יש עולם לפני אלוקים, יש"ב נוט' ש'מעון ב'ן יוחאי, ר' שמעון היה בכחו לישב העולם בפני מדת הדין כמאמר חז"ל יכולני לפטור העולם כולו מן הדין (סוכה מ"ה ע"ב). אמרי חיים

וקרבתנו מלכנו לשמך הגדול, "וקרבתנו" גימ' שמעון בן יוחאי, שעל ידי ר' שמעון יכולים להתקרב לשמו ית'. אמרי חיים

לבי ובשרי ירננו אל ק-ל חי, בשר"י נוט' ר'בי ש'מעון ב'ר יוחאי, כאשר הלב מלא עם רשב"י אז אפשר לרנן לק-ל חי. אמרי חיים

כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו "בשעת הדחק". בברכות (ט' ע"ב) וכן עוד בכמה דוכתי בש"ס. ולשון "בשעת הדחק" דוקא יש לומר על פי דברי הש"ס סוכה (מ"ה ע"ב) שאמר רבי שמעון בן יוחאי (דהוא סתם רבי שמעון בכל מקום) יכולני לפטור את כל העולם מן הדין מיום שנברא העולם ע"ד סופ"ו, והאחרון הכביד כעת סופ"ו של גלות אדו"ם (שהוא קודם ביאת גואל צדק במהרה אמון) שרבי שמעון בן יוחאי הוא שעמד בנפשו כנגד מלכי רומי (אדום) כדאמרין בשבת, ועל כן אמר המלך אז שמעון שגינה יהרג, ובפרט בסוף יומיא אלין באחרית ימי גלות אדום. וזהו רבי שמעון בן יוחאי בכחו ובכח הזהר הקדוש חיבורו דיתפרנסון בדרא בתראה להציל מחבלי משיח ויפקון מן גלותא בכחו, ואלו הימים נקראים שעת הדחק בדוחקא (דגלותא) בתר דוחקא כמבואר בזהר הקדוש, על כן שפיר אמרו (רק ברשב"י) כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו "בשעת הדחק", שעומד בעדנו בשעת הדחק היינו בשנים האלו ועל זכותו אנו סומכין כנזכר. דברי תורה מהדורה ט' אות ל"ט

כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו "בשעת הדחק". בברכות (ט' ע"ב). שמסיר ומסלק את הדחקות. לב שמחה

באמת ישרן שלא ידורו יהודים בכפרים, שבהרבה בכפרים אין מנינים לתפילה, ואין שומעים קדושה וברכו, ואין מקוה וגם איזה אנשים מחללים שבת רח"ל. וכשמעם זאת מפי קדשו צעקו מרה, רבי מה אתם אומרים הלא נשברים אנו ח"ו לשברי שברים, כי יש לנו חובות אצל ערלים, ומאין נמשוך פרנסה בעירות. והשיב להם שילינו בזידטשוב ויבואו אליו למחרת. כל הלילה לא עצמו אנשי הכפרים את עיניהם בחוששם מאוד מתשובת הרה"ק אליהם, והשכימו בבוקר לבא לפניו לשמע מה בפה קדשו. כשבאו לפניו אמר להם: בלילה היה לי עליית נשמה והלכתי לתנאים ולאמוראים ולרבנן סבוראי וכולם אמרו כדברי אתמול, רק התנא האלוקי רשב"י ז"ל אמר שלא יוכל להיות כזאת, כי כשיסע יהודי דרך כפר ולא יהיה עמו טלית ותפילין, מאיפה יקח טלית ותפילין וגם אנה יקח פת לחם לסעוד לבו, ופקו בבית דין של מעלה שישאלו צדיק מזה העולם, וענה הרשב"י ז"ל הלא יש בכאן הר' הירשלי זידעטשבער נשאלה אותו, ושאלו אותי ואמרתי גם כן כדברי הרשב"י ז"ל, ועתה סעו לביתכם לשלום כי המיניסטער מת במיתה פתאומית ר"ל ובטלה הגזירה. עטרת זקנים

אמר הרה"ק מקארלין זצ"ל כשחזר ממירון, נאכן צוריק קומען פון מירון האט מען שוין נישט וואס צו רעדן און בעטן, און אויב איינעם פעלט נאך עפעס, איז דאס א סימן אז ער איז אין מירון נישט געווען (אחרי שחוזרים ממירון אין כבר מה לדבר ולבקש ואם למישהו עדיין חס משהו, הרי זה סימן שהוא לא היה במירון). ברכת אהרן

שמעו מה שמעיד רבי עובדיה מברטנורא לפני כחמש מאות שנים: "הרבה עקרות נפקדו, וחולים נתרפאו בנדר ונדבה שהתנדבו למקום ההוא".

השליה הקדוש, שעלה לארץ ישראל בשנת שפ"ב, כותב: "על קבר רשב"י לומדים הזוהר באימה וביראה ובדביקות גדולה, כי כמה ניסים ארעו שם".

רפואות וישועות. עסדהי - שהאדת מס ליג בעמך בארא
קדשא מחן אצל צון דמציעת של דתנא דקדוש רבי שמעון בן דוד ז"ע
שדמג שטשטש שם דלקת מוחה, וחו טרגם בבל שהלמסר את צות

כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק. ידוע ומפורסם מפי סופרים וספרים הקדושים לפרש מה שהעיד רבי יהושע בן לוי על רבי שמעון בר יוחאי (ברכות ט.). "כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק" שהכוונה בזה על התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי שבדאי הוא לסמוך עליו בשעת הדחק דוחקא דגלותא שיתפלל בעדינו בשמי מרום להצילנו מצר ומצוק וכן מצינו בגמרא (סוכה מה:): אמר ר' ירמיה משום רבי שמעון בר יוחאי יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה וברש"י פירש בזכותי אני סובל כל עונותיהם ופטורין מן הדין ובחידושי אגדות למהרש"א (שם) הוסיף והיינו שסובל עונותיהם - ביסורין וצער שהיה לו ולבנו במערה להלן נבאר ענין כוחו של רבי שמעון בר יוחאי וכיצד יפטור העולם ויש להוסיף תבלין במה שמכנה רבי יהושע בן לוי את רשב"י בתואר רבי שמעון סתם: "כדאי הוא רבי שמעון" ולא בתואר כדאי הוא רבי שמעון בו יוחאי לפי מה שמצינו חידוש גדול באוהב שלום (קאמינקא דף מג) וזה לשונו: הרב הקדוש מקאמינקא זצ"ל בירר מש"ס ומדרש וזוהר הקדוש אשר בכל מקום שהתנא הזה נזכר בשם רבי שמעון בר יוחאי קאי על זמן שקודם כניסתו למערה וכל מקום שנזכר בשם ר' שמעון סתם מיירי לאחר כניסתו למערה" לפי זה מעתה מבואר היטב מה שדקדק ריב"ל לומר במתק לשונו כדאי הוא ר' שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק כי דוקא בהיותו נקרא רבי שמעון אחרי שיצא מהמערה אשר שם עלה במעלות הסולם העולה בית א"ל כפי שיסד הפייטן האלקי בשיר בר יוחאי "במערת צורים שעמדת שם קנית הודך והדרך" מאז כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק וכפי שכתב המהרש"א שבזכות היסורים שסבלו הוא ובנו ר' אלעזר יכול רשב"י לפטור את כל העולם כולו מן הדין.

ביטל כמה גזירות. סיפר השו"ב מגילנא ששמע מאחד החסידים הישישים מזידטשוב הרב החסיד המופלג בתו"ש מו"ה מתתיהו אב"ד סיקאלא, שבימי חורפו נשמע בעולם שיצא גזירה שיגרשו את כל היהודים מהכפרים, שלא ידור שום יהודי בכפר, והיה עת צרה, והתאספו ערך שלש מאות אנשי כפרים ובאו לזידטשוב לכבוד קדושת ש"ב האדמו"ר ר' צבי זללה"ה לבקש רחמים ולפעול שיבטל הגזירה. בבואם לפניו ענה להם בזה הלשון, 'עס איז טאקע גלייך' וזה

והדלק בעד מעתה ודמי שהיא את קהא את זמרת הדלק: **ואשגד אד**
בע עשה אלפס גדלען, שהחזק רב עסמא במסודם, **ואדי שיש**
את הדלקה שחיה על גג מעד, ותחלו לקד כל הקדל שם שמו
מספר עשם רב מאד, עד שזה דג צפף מאד ועד מכל את מלם
הצפתות וחקוהו עד אן לשע, וכס ומחוקקו בתולדות וסודות גש
גזלת, וסו מעדל וזרזן ז חדק, על האש תעד וזו שדלק את
הדלקה על הגדול, וששזי שני רגלי לע, וכפי שכל העלם חזממם
וחקם סכח ותלמם, עכ לארא ולא דוגש שאד על מן דג, וזא
שכב על הארץ מסוס גדלים וזאם, ובקש ועק, שסא לעדה, ולא
משבע קל מפיקל הממם אדי איה זמן עס שסא שאד, ודגש שיש
סאן אס ששכב על הארץ, ונגש אלו מסר לו את כל אשר קדו, והאש
זהו נגלו מן ועדו באד וחדים וממסם לשם, וזך לבקש איה חפא
שזהו ס קשה מאד למצא א באותו מקום, וזי ציכס למסע עט עגלה עד
דכפ דמור, וביא לו איה חפא בני למני עסו כדה שעת, וכאש כא
דאש עס חפא לחדד שמוח שס את הדול, כס לא מצא שם, והחלו
עבת נפש גדול, מידע מה נעשה עמ, וזך דאש לבקש ולשאל מידע
מה נעשה עמ, וכאש ותחל לבקש ולפש, פראם ראה אתו שזא
מקד סדולמם גדול, וחנה, ונגש אלו ושאל אתו מה ודחש עמ
בשעת אלו, ותחל האש לסר לו, שכאש דמח אתו שס סדה, פראם
נתגלה אלו וזא האלק רבי שמעון מן זא, ואמר לו, וס איה עשה תחם
את השמה, ותחלו לבסד, על כן איה צדך לחות סיא, ותן את יד
הקדשם על רגלי השבח ותחלו, ותקימור נרפא לגבר, ועבר על רגלו
והקיחה לקד סא לוא ארעבלם
דהו ציכ משה איה לען זצל (ועלת דישע חוב עמ סס)

תחיית המתים. והנני עד ראייה לספר בקהל מעשה נס
 ופלא שראיתי בעיני בהיותי במירון ביום ל"ג בעומר
 בשנת תרפ"ג, שחל אז ל"ג בעומר ביום השישי,
 ושכמעט רוב הקהל מאלפי ישראל שהיו שם בל"ג
 בעומר נשארו אז במירון לשבות שם את יום השבת,
 וטעמנו אז שמחת שבת עילאית ופלאית. וביום שבת
 קודש בבוקר אחר תפילת מוסף שהתפללנו אז בבית
 המדרש על יד ציון קוה"ק הרשב"י במנין האחרון קרוב
 לחצות היום, ויהי נשמע קול רעש גדול שילד אחד
 מאחינו הספרדים שאמו נדרה והביאתו לעשות לו
 תגלחתו [החאלאקה] הראשונה במירון כמנהג הידוע,
 פתאום אחזתו מחלת הה"ר רח"ל ושבק לנו חיים.
 והילרוטלד היה מונח באחד החדרים הקטנים הבנויים
 למעלה עלי גגות הציונים בחצר הקודש, וציוו הרופאים
 (שהיו מטעם הממשלה) שצריכין לעשות הסגר על כל
 אנשי החצר על מספר ימים. וכשנשמעה פקודה זו,
 רבים מההמון נבהלו והתחילו לברוח מהחצר החוצה
 אל ההרים וגבעות אשר שם, אבל מיד הגיעו ובאו

שוטרי הממשלה וסגרו החצר על שעריו ואין עוד יוצא
 ואין בא. ומבית ומבחוץ נשמעים קולות ובכיות, כי
 רבים מהיוצאים מחוץ לחצר עזבו את ילדיהם ואנשי
 ביתם וחפציהם בפנים החצר, והחצר נסגר ונשמר על
 ידי השוטרים. ועל כולם עלה ונשמע קול יללה
 מהאשה אם הילד המת, שבנה הראשון והיחידי
 שהביאתו על תגלחתו הראשונה, אין, ונהפכה
 שמחתה לתוגה. ואנכי בעיני ראיתי את הילד מונח
 בחדרו על הארץ ירוק ומת. וכל הקהל הצטערו מאוד
 על נפש אחת מישראל וצער אמו, ולא יכולנו מרוב
 צער לעשות קידוש ולסעוד סעודתא דצפרא דשבתא.
 והנה פתאום קמה אם הילד וחגרה מתניה כאשת חיל
 ולקחה הילד המת על ידיה וירדה למטה בבית הכנסת
 שעל יד הציון הק' הרשב"י, והניחתו על הרצפה שעל
 יד הציון הקדוש, ובקול מר ובככי צעקה האשה אם
 הילד, הוי צדיק, צדיק ר' שמעון, הנני אמתך באתי
 לכאן לכבודך לגלח בני היחידי אשר נתן לי השי"ת
 בזכותך, וקיימתי את נדרי אשר נדרתי להביאו כאן
 ביום ל"ג בעומר, ואתמול הביאותיו חי ועשיתי לו
 התגלחת בשירים ובזמרה בתוף ובכנור במשתה
 ובשמחה, ועתה איך אסע מכאן בלי הילד וכו', ובאיזה
 פנים אבואה הביתה. וקולותיה ובכיותיה היו נשמעים
 על כל החצר הקדוש, ולב מי לא נמס כמים לשמוע
 את קול צעקת האשה מרת הנפש. אחר כן קמה
 ואמרה, צדיק צדיק, הנני מניחתו לפניך כמו שהיא,
 אנא ממך אל תביישני ואל תחזיר פני ריקם, ותחזירו
 לפני חי ובריא כמו שהביאותיו אתמול לפניך,
 ויתקדש שם שמים ושמן בעולם, וידעו כי יש ד'
 וצדיקים שופטים בארץ. ולסגולה סגרו הדלת של
 הבית הכנסת של ציון הרשב"י ולא נשאר שם רק
 הילד. וכעבור איזה רגעים, הקול, נשמע מבית הכנסת
 צעקת הילד לאמו, והחכם שם פתח הדלת לפניו,
 והנה הילד קם על רגליו וצועק אמא תני לי מעט מים
 כי צמא אני, ונתנו לו מים, והיא העלתו הגגה למקום
 חדרה מקודם, ונעשה שם רעש גדול מתחיית הילד
 המת, וכל הקהל באו לראות הילד החי, וגם הרופאים
 נתאספו שמה ובדקו את הילד והודו ואמרו שאין זה
 בדרך הטבע כלל אלא מעשי ניסים תחית המתים על
 ידי התנא האלוקי רבי שמעון. והתירו תיכף ומיד
 לפתוח שער החצר, והיה אז קידוש ד' גדול מאוד, וכל
 הקהל ברכו אז מחיה המתים.
 הילולא דרשב"י

ישועות בציון הרשב"י. הרה"ק מוהר"ש מסלונים ז"ע היה רגיל לספר כל ל"ג בעומר, שאשה אחת בעלת הון רב באה למירון בל"ג בעומר ובקשה מר' שמעון שימליץ עליה שמשלוח הסחורה ששלחה על ידי הספינה יעבור בשלום ותרויח במסחרה, ועל ידה עמדה אשה אחרת שבקשה מרבי שמעון היות ויש לה בת שהגיעה לפרקה והיא צריכה כסף רב בערך שלוש מאות רובל לנדוניא. כאשר שמעה האשה הראשונה בקשת השניה, לקחה שלוש מאות רובל ונתנה לאשה השניה, ואמרה לר' שמעון ראה כי אני מילאתי את בקשת האשה, לכן מבקשת אני ממך שתעשה גם כן בקשתי להמליץ טוב עלי.

קובץ אליהו

ירידת גשמים בעקבות הקפות מסביב לציוני הרשב"י ובנו, פעם אחת כאשר ירדו גשמים בחג הסוכות, ומרן הבית יוסף נצטער על כך, נתגלה אליו המגיד אור לכי בתשרי ואמר לו, והא גשמים דאתו לא הוו דוגמת שפך לו קיתון על פניו ח"ו, אדרבה נתקבלו דבריכם, ורשב"י ובנו שמחו לקראתכם בקרותכם זוהר על מערתם ובכפר הסמוך להם, אלא כיון דהקפתם לר' אלעזר בד' מינים הבאים לרצות על המים, נתעוררו המים ובאו, ואילו הייתם מקיפים פעם אחרת, היו רוב גשמים באים לעולם כמו בימי חוני המעגל. וכלל זה יהיה בידכם, כל זמן שהעולם יהיה צריך לגשמים ביותר, תלכו ותקיפו הצדיקים הנוכרים ותענו, ועל כל צרה שלא תבוא על הציבור תקיפו אותם שבעה פעמים ותענו.

מגיד מישרים פרשת אמור

ישועה בזכות ההקפות במירון. הגיע מכתב בקשה מחוץ לארץ להמקובל רבי חיים שאול הכהן דוויק זצוק"ל, שמושל העיר שבא מקרוב שם מציק מאד ליהודים, והרה"ק המקובל הנ"ל נסע למירון לשבת של סליחות לפני ראש השנה עם עשרים מתלמידיו, והיה שם ה' ימים, ובכל יום עשה שם הקפות סביב הציון הקדוש של ר' אלעזר עם ארבעת המינים שהיו בידינו מהשנה שעברה, וכשחזר ירושלימה מצא טלגרמה (מכתב מהדואר) בביתו ונתבשר כי מושל העיר מת פתאום וליהודים שם היתה אורה ושמחה.

הילולא דרשב"י

שמן משחת לרפואה. פעם בא איש אחד עם בתו לקבל ברכתו של האדמו"ר מטשורטקוב, רבי ישראל פרידמן זצ"ל, בתו, שהגיעה לפרקה, סבלה מעיוות בפניה. הם נכנסו ובכו לפניו. גם הוא בכה ואמר לאבי הנערה: "מה ביכלתי לעשות". בסוף הם יצאו מבית האדמו"ר והתחילו ללכת לדרכם. לפתע, פתח רבי ישראל את דלת ביתו וקרא להם לחזור אליו. "נזכרתי עתה", הסביר האדמו"ר, "שיש לי שמן זית ששלחו לי מההדלקה במירון שהשתמשו בל"ג בעומר. קח את השמן המסוגל הזה ותמשח אותו לבתך, והקב"ה יעזור". כך עשה ולאט לאט נתרפאה. האדמו"ר מטשורטקוב היה רגיל לספר נס זה בכל שנה בל"ג בעומר, בזכות רשב"י.

זיווג בזמן הנכון. רבי יונה לבל, הידוע בדור הקודם כמי שניהל חלוקת שתיה חניס במירון, התגורר בירושלים. בבחרותו הוא מאוד ביקש לקיים את דברי חז"ל – שהם גם מנהג ישן של עיר הקודש – להתחתן עד גיל עשרים. ברם, השידוך המתאים עדיין לא נמצא ונותר חודש אחד עד ליום הולדתו. כיצד אפשר גם לסכם התנאים וגם לעמוד תחת החופה בזמן כה קצר, אולם, רבי יונה לא התייאש. כשנותרו שלושה שבועות בלבד, נסע רבי יונה למירון לשפוך את תפילתו לפני בורא העולם במקום הקדוש הזה. כל אותו הלילה הוא התפלל ליד ציון הרשב"י, קרא את כל ספר תהלים, התחנן בכל לבו ובקש את בקשתו האישית. למחרת הוא חזר לירושלים. ובחסדי השם זכה לבנות בית נאמן בישראל לפני יום הולדתו העשרים, בזכות רבי שמעון בר יוחאי.

הולך בלי כסא גלגלים. בשנת תשכ"ג קרה אסון פתאומי לאיש פשוט מעדות הספרדים. איש בריא היה, עובד בתחנת דלק במרכז הארץ. יום אחד התעלף באמצע העבודה, ונשאר משותק ברוב גופו. הרופאים המטפלים בו בבית החולים עשו מאמצים לרפא אותו, ברם לאחר שנתיים עדיין לא חל שום שינוי במצבו. הוא החליט שישועתו אינה בידי אדם, וגמר בדעתו לנסוע למירון ולהתפלל אצל רבי שמעון, שאולי תבוא רפואתו בזכות רשב"י. הוא הגיע עם חבריו ברכב בימי אלול תשכ"ה. היתה שם קבוצה של בחורים מירושלים שראו אותו ודברו אתו. אחד מהם, כל יום האיש ישב בכסא גלגלים ליד הציון של רשב"י ובנו רבי אלעזר, ושפך את תפלתו בשברון לב

ובדמעות שלישי. לאחר כמה ימים הוא ניסה לקום מהכסא, ולפלא פלאים לעיני הקהל, התחיל לפסוע פסיעות ראשונות בלי סיוע. בזכות התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי.

מפי הרה"ח ר' אהרן לבל שהיה אחד מקבוצת הבחורים

מנלן מתמר. הרה"ק רבי אהרן מקרלין זי"ע בעל בית אהרן, נסע פעם נסיעה, כשהיה בדרך בעיר ברדיטשוב ושם ערך את שולחנו הטהור לכבוד ל"ג בעומר. שם בברדיטשוב היה גר יהודי בשם ר' יוזל שהיה אחד מדייני העיר, הדיין ר' יוזל היה תלמיד חכם, אבל לא היה לו קשר עם דרך החסידות, אבל כעת כשהגיע ה'בית אהרן' לעירו בל"ג בעומר הלך להשתתף בשולחן הטהור. באמצע ה'טיש' קרא ה'בית אהרן' להדיין ר' יוזל, 'בבקשה תאמר איזה מימרא מהרשב"י. הזכיר ר' יוזל מאמר הרשב"י, 'מוטב שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים', וכשאמר ר' יוזל המאמר, הוסיף ה'בית אהרן' וסיים המאמר 'מנלן מתמר'. בשעת המעשה לא הבינו החסידים כוונת ה'בית אהרן' עם המאמר וגם בזה שסיים המאמר עם המילים 'מנלן מתמר'. אך לא עבר הרבה זמן ור' יוזל שהיה אז כבר הרבה שנים אחרי חתונתו ועדיין לא נפקד, נפקד באותה שנה ונולדו לו תאומים, ואז נזכרו בטיש של ה'בית אהרן' בל"ג בעומר כשה'בית אהרן' כיבדו במאמר הרשב"י וה'בית אהרן' סיים 'מנלן מתמר', דעל ידי זה המשיך הרבי על ידי מאמר הרשב"י ישועה ליהודי זה, שיהיה נפקד ויוולדו אצלו תאומים כמו שמצינו בתורה אצל תמר.

לקראת שבת

תפילת אבות על בנים. מסופר על ידי המקובל רבי גמליאל רבינובין שליט"א, שאומר: "סיפור זה חשוב כתחיית המתים". בשנת תשנ"ט יהודי חרדי מהעיר חולון הרגיש שהגיעו מים עד נפש. בנו החל לרדת משמירת המצוות זה שנתיים מזמן הבר מצוה שלו, עד שהתפרסם הדבר ברבים. יום אחד החליט לדבר ישירות עם בנו. "איזה בושה יש לי ממך, אתה פורש מן הדרך שלנו, ואני ואמך סובלים מזה יום ולילה". "אני מבין את העולם אחרת", השיב בנו. העלה האיש רעיון חדש. "בוא איתי היום למירון, אולי..." כשנכנס האיש להיכל רשב"י נפלו עיניו על שלט קבוע בקיר הנקרא "תפילת אבות על הבנים". "כן", הוא חשב,

"בשביל זה באתי לכאן" הוא קרא את התפילה בלב נשבר עד שעניו זלגו דמעות שנשרו על זקנו. לאחר שעה התחיל לחפש את בנו כדי לחזור הביתה. פנה אליו בנו ואמר: "אבא, אני מתחרט על שסרתני מדרך אבותינו, ומעכשיו אני מקבל על עצמי לשמור תורה ומצוות בכל ליבי". בזכות רבי שמעון בר יוחאי. מוסיף רבי גמליאל הערה: "כל ליל שישי אני מדבר לפני קבוצה שנשרו ורוצים להתחזק ביהדות. בחנוכה תשס"ו, סיפרתי להם את המעשה הזה, ואחר כך ניגש אלי בחור אחד ואמר לי 'רבי, הסיפור הזה נכנס עמוק לתוך לבי, ואני מבטיח לך שמהיום והלאה אני אתחיל להניח תפילין, מצוה שזה שנים הפסקתי לקיים. הכל בזכות הסיפור". מסיים רבי גמליאל: "באמת, רואים מזה כח התשובה הבאה מרבי שמעון בר יוחאי".

זכיה בלוטו. רבי יוסף אבוקסיס, תושב ירושלים, ישב כל לילה לכתוב ספר תורה על מנת להקדיש אותו לבית הכנסת אשר בו התפלל. הוא עסק בכך לשם שמים, כדי לזכות את הרבים, ובסופו של דבר הגיעו כל מאמציו לידי סיום בשנת תשל"ה. אולם, כאשר הכין את הדרוש להכנסת ספר-התורה, התברר שחסר לו כיסוי לכמה הוצאות, כגון פרוכת לספר התורה ועלות סעודת המצוה. אמונה חזקה בצדיקים לפעול מצידו. אמר: "אני אקנה לוטו השבוע, ואסע לרבי שמעון להתפלל שבזכותו אני אזכה". במירון, הוציא רבי יוסף את הכרטיס מכיסו, הניחו על הציון והתפלל שהקב"ה יצליח את דרכו בלוטו הזה כדי לכסות את כל ההוצאות. למחרת הוא זכה, בסכום הנצרך להכניס את הספר תורה שלו ברוב הדר בזכות התנא האלוקי, רבי שמעון בר יוחאי.

רבי שמעון מחזיר רחוקים בתשובה. רבי אשר שטרנבוך שליט"א נסע פעם במונית בירושלים, ושוחח עם הנהג בענינים שונים. הנהג, כבן שלושים, אמר לו: "בזכות הרשב"י אני דתי היום". "איך", שאל רבי אשר בתמיהה. "פעם היתה לי נסיעה למירון. כאשר הגענו לשם, חשבתני שבמקום לחכות שעה במונית גם אני אכנס להתפלל. למען האמת, באותו זמן סבלתי מכמה מחלות – מאולקוס שהרופאים אמרו שאני חייב לעבור ניתוח, וגם כל פעם שהסתכלתי לצד שמאל כאבו לי העצבים ביד השמאלית. נכנסתי למערה, ישבתי בספסל ואמרתי תהלים עד שהגיע הזמן לנסוע

בחזרה לירושלים. בהתחלה, לא שמת לי לב, אבל בהמשך הבחנתי שהכאבים ביד השמאלית נעלמו לגמרי, ואחרי יום הלכתי לבדיקות בבית החולים והיה דבר פלא, לא היה שום זכר של אולקוס". "ודאי, אמרתי לעצמי זה רק בזכות רבי שמעון בר יוחאי. ומאז אני משתדל להקפיד בשמירת המצוות ככל האפשר".

בזכות הריקודים נהפכתי לאיש אחר. אני מאד מקווה שזהותי לא תתגלה לאיש ולכן אכתוב לכם ללא פרטים מזהים, אבל אני מרגיש שאני חייב לשתף אתכם במה שעבר עלי מאז ל"ג שעבר ועד היום הזה, ובזכות מה הגעתי עד הלום. אני בחור יתום מאם כבר כמה שנים. לא אלאה אתכם עם כל התלאות שעברו עלי ועל אחיי ואחיותיי, מאז אותו יום מר ונמהר, רק דבר אחד אוכל לומר לכם, שככל שאתאר את הקשיים וההרפתקאות שעברו עלינו, יהיה זה חיזור לעומת מה שחלף עלינו באמת. אבא שלנו עשה את הכל להקל עלינו, אבל לאמא אין תחליף! היתמות השפיעה על כולנו לא לטובה, אבל יותר מכולם עלי. הייתי מאד מקושר לאמא, ולקחתי את זה קשה במיוחד. זה גרם לי לעצבות כמעט כרונית, לירידה בלימודים, ובסופו של דבר גם לירידה לא פשוטה ברוחניות. אבא לקח את זה מאד ללב, הוא ניסה לעזור לי בכל הדרכים האפשריים (והבלתי אפשריים), עודד וחזק אותי, אבל הרבה זה לא עזר. בישיבה ריחמו עלי כי אני יתום, ולא העיפו אותי כפי שבטוח היו עושים לבחורים אחרים במצבי, ואולי זה באמת עזר שלא אדרדר ח"ו לגמרי, אבל לא הייתי אותו בחור כמו שהייתי עד אותו יום... ההיעדרות שלי מהישיבה כבר הפך לדבר שבשגרה, חיפשתי מקור לנוחם בנסיעות לקברי צדיקים ועוד, אך משום מה נותרתי כל הזמן עם העצבות שהלכה וכרסמה בי, ולא חלף יום שלא אביט על עצמי כמסכן ואומלל. עד לאותו יום...

היה זה בל"ג בעומר שנה שעברה, כמו כולם, עליתי גם אני על אוטובוס שלקח אותי למירון, לא כל כך בגלל שרציתי לפעול ישועות, כמו שפשוט זהו דרכי לברוח מהמציאות, בנסיעות לכל מקום אפשרי. הסתובבתי בהר, קצת התפללתי ואמרתי תהלים, דילגתי מ'הכנסת אורחים' אחת לשניה, פשוט חיפשתי להעביר את הזמן. הזמן באמת חלף, אמנם לאט לאט, אבל בסופו של יום הוא חלף... הייתי כבר עייף,

והתחלתי לרדת למטה לתפוס את האוטובוס בחזרה, ואז אני פוגש חבר שכבר הרבה זמן לא פגשתי. הוא האיר לי פנים ודרש לשלומי. כשסיפרתי לו שאני כבר בדרך חזרה, ניסה לשכנע אותי שכדאי לי להישאר להדלקה של תולדות אהרן, שזה משהו מיוחד וחבל להפסיד. התנערתי מההצעה, והסברתי לו שכבר הייתי פה בכמה הדלקות, ודי אין לי כבר יותר כח. הוא הפציר בי שוב ושוב, ובסוף הסכמתי. יחד אתו נגשנו לרחבה שמאחורי הציון, במקום כבר היו אלפים שהמתינו בקוצר רוח להדלקה, היה צפיפות גדולה ולרגע התחרטתי שהסכמתי להישאר... עד היום אני לא מבין למה פשוט לא הרמתי את רגלי והלכתי... אולי נסחפתי מכל מה שהתחולל סביבי. ראיתי שם אנשים מכל המינים והסוגים, ראיתי את ההתלהבות והדריכות, וזה הדביק גם אותי. משהו הזדעזע לי בנימי הלב, לפתע הרגשתי מחובר למה שמתחולל, כשראיתי את הרבי מדליק, הרגשתי שמהו נדלק גם אצלי בלב. זה לא דבר שאני יכול להסביר למה זה קרה, אבל זה קרה...

פתאום הבטתי על עצמי באמת כיצור מסכן ואומלל, שמאמלל את עצמו בידים. פתאום הבנתי שאני לא חייב להיות אומלל, שאני יכול להיות בחור רגיל ושמת. הבנתי שהעצבות שלי זה לא דבר שמוכרח, שזו הבחירה האישית שלי. נסחפתי לשירה ולריקודים, והרגשתי שאני לא אותו בחור, התייפחתי כמו תינוק, אבל זה לא היה בכי של צער ועצבות, כי אם שמחה עצומה של דבקות בהשי"ת שיוצאת מאי שם עמוק עמוק בלב! זהו, אמרתי לעצמי. מהיום אני איש אחר! אני לא אתן יותר שהדכדוך ימלא את כל חללי, אני לא אתן שאת מיטב שנותי אבלה בייאוש וכרסום עצמי. הבנתי שקבלתי כעת מתנה מיוחדת משמים, שמלאך הביאני הלום כדי שאעצור את ההתדרדרות שלי בעוד מועד. שכחתי מהעייפות, רקדתי ושרתי עד כלות הנפש, הרגשתי שבכל רגע שאני פה, אני מרוקן עוד ועוד רעלים שהצטברו בגוף ובנשמה שלי... השנה כשאגיע בעז"ה למירון, אני אברך "ברוך שעשה לי נס במקום הזה!", כי חלפה עלי שנה שלא חלמתי עליה, פשוט נהפכתי לאדם אחר. החברים שלי לא האמינו למראה עיניהם. זכיתי לחזור למסלול חיים בריא ברוחניות ובגשמיות! ל"ג בעומר הבעל"ט, יהיה יום הולדת הראשון שלי, אחרי שנולדתי מחדש! אין די מילים בפי יהודות לכם על היותכם שליחים נפלאים של בורא עולם.

ואני פורע", וזכות התנ"א יעמוד לי להוושע. כך עשיתי, וביום ל"ג בעומר בעת שהותי במירון, קראתי פעמיים את כל ספר תהלים, שפכתי דמעות אין קץ, בקשתי והתחננתי שבזכות בעל ההילולא, וזכות קידוש הי היוצא מהמקום הזה, אזכה לפעול ישועות. מה אומר ומה אדבר, בעצמי לא האמנתי שכל כך מהר תבוא הישועה. לא חלפו שבוע ימים, וידיד שמכיר את מעלותי ואת חוש המסחר שלי, ביקש ממני, או ליתר דיוק התחנן בפניי, שאכנס עמו בשותפות בעסק מסויים, וכאשר הבהרתי בפניו, שאין לו אגורה שחוקה להשקיע, ענה לי שהוא יודע זאת היטב, ואעפ"כ הוא מוכן לכך. בדקתי ולמדתי את הנתונים, ואחרי שראיתי שאכן מדובר בעסק מוצלח, חתמנו על הסכם, וב"ה כיום אחרי כשנה מאז, מצבי התהפך לטובה, אמנם לא התעשרתי, אך ב"ה מצויה הפרנסה בריווח, ולוואי שכך ימשכו הדברים.

מדי שנה בשנה ביום ל"ג בעומר, סג כ"ק מן אדמו"ר מדב"צ ובעל "קדושת ציון" ז"ע מטאבב, להעמוד ששה במקום של משקה אצל סעודת הילולא לטובת דתנוהא ודאוקרבי שבועות יודא. וטעמו ומקומו – משם שדווארבי שבועות יודא וזהו "ציקוס עלם" ראה בהקדמה עמ' רס"ג, ומדת חסד ולא זהו דמוהו הששת, ועיב דא מעמד ששה במקום סגד ומסוף דמסוף ומד צוה כיקרמן ז"ע לחד צאכסי מכס וטלם עבר דמשקה. ובאר את טעמו, ודיתן במושה בפקן אחו מקמן ז"בלם שותן..."

פ"י דהסס (א"ד תשצ"ח)

נדבת צדקה לכבוד רשב"י. היה זה בל"ג בעומר תשע"ב. עמדתי שם מצטופף בין עשרות אלפי יהודים, כאשר עיני הכל נשואות אל מקום ההדלקה, שבעוד רגעים ספורים תודלק ברוב פאר והדר. ההכנות האחרונות נכנסות להילוך גבוה, ניתן להרגיש בחוש את ההתרגשות האופפת את הכל, עוד מעט רגע, ואש קודש תבער ותבעיר את הלבבות, ולאחריה יתרוממו הרגלים כמו מעליהם בשירה אדירה שתבקיע שחקים. דמעה חרישית זולגת לה מעיני, עת רצון! הפיות סביב מרחשים תפלה חרישית, כל אחד ובקשתו האישית, כל אחד והישועה אליה הוא נושא את עיניו... גם אנכי, בתוך עמי אנכי יושב... אף אני זקוק לישועה, הנה ב"ה שהקב"ה זיכני ב-7 בנות, אך למרות שחלפו מאז נישואיי יותר מעשרים שנה עדיין לא זכיתי בבן זכר. אני חושב לעצמי, שלא יהיו צרות גדולות יותר בעם ישראל, אבל בכל זאת מאד הייתי רוצה ב"קדישיל"

מפתח של פרנסה. השקעתי במסחר סכום כסף גדול במיוחד, כי כל הסימנים הראו שמדובר בביזנס מצויין, שתוך תקופה קצרה ביותר תניב תשואה מכובדת. למרות הסיכויים המצויינים, הקפדתי מאד, להשקיע רק כסף השייך לי. יותר מידי מקרים קראו לאנשים שהשקיעו מכספים שאינם שלהם, וכשהם ירדו לטמיון, אמללו עשרות אנשים עמהם... ב"ה שההשקעה לא היתה לריק, ואכן תוך תקופה קצרה יחסית, ההשקעה הביאה רווחים יפים, מה שהביא אותי להמשיך ולהשקיע על מנת להגדיל ולהכפיל את הרווחים. אלא שכאן קרה הבלתי צפוי, ממש בין רגע, נוצר מצב מסויים, שמפאת רצוני להישאר חסוי אין באפשרותי לפרט את הדברים, בו באחת הפסדתי הון עתק, וכל הרווחים וחלק ניכר מהקרן ירדו לטמיון, ונותרתי עני ואביון כפשוטו ממש! לא ידעתי את נפשי. אמנם ב"ה לא לקחתי איתי עוד יהודים לטמיון, אך מה יהא עלי ועל משפחתי ברוכת הילדים, מאין אפרנסם? קשה היה לי ולבני ביתי לרדת מרמת החיים שהיינו רגילים לה עד הנה, מה שהוסיף עוד קושי על קושינו. בלית ברירה התחלתי לעבוד בעבודה פשוטה שהמשכורת שלה, אינה מספקת גם בית הרבה יותר קטן משלנו, ובודאי לא בית ברוך בבנים בלע"ה. ניסיתי פה ניסיתי שם, אך מאומה לא השתנה. המצב רק הלך והחמיר מחודש לחודש, כשהחובות עלו וטפסו. בלית ברירה החלטתי לצאת למסע התרמה בחו"ל, אך לצערי, גם שם לא זרחה לי שמש ההצלחה, הרגשתי שגלגל המזל נהפך עלי, ולא משנה במה אשקיע, איני רואה סימן ברכה ל"ע. היה זה לקראת פסח תשע"ב, הגיעו מים עד נפש, הגעתי למצב שמלבד חבילות המזון המחולקים ע"י ארגונים שונים לכבוד החג, לא היה לנו בבית מאומה! עבר עלינו פסח מאד עצוב, והדבר כאב לי מאד, בפרט על ילדיי שהעצבות זעקה מעיניהם, והכאיבה לי עד מאד. במוצאי יו"ט ראשון, אחרי שגמרתי לראשונה את ספירת העומר, עלה ברעיוני שהיות ובעוד 33 ימים מגיע ל"ג בעומר, יום המסוגל לישועות, אעשה גם אני כל מה שביכולתי לפעול ישועה לי ולבני ביתי. חשבתי וחשבתי מה אוכל לעשות, ואז כשעלה בזכרוני המעמד הגדול שבהדלקה החלטתי לתרום מיד לשמחת הרשב"י, סכום נכבד להוצאות המעמד, ולמרות שלא היה לי מהיכן לקחת סכום שכזה, אמרתי לעצמי ששווה להלוות בשביל כך, ואין ספק שע"ז נאמר "לוו עלי

משלי... ואז, באותם רגעים נעלים, ממש כשהשלהבת החלה לעלות, היתה לי הרגשה מרוממת יטפח מעל הקרקעי, הרגשתי שאכן זהו הרגע הנכון לבקש להתפלל להפציר... הבטחתי לנדב חיי רוטל ל"שמחת הרשב"י" מארגני מעמד הנשגב, באם אוכה להפקד בבן זכר... הדמעות גברו... לרגע נדמה היה לי כי נמצא אני בתפלת נעילה של יום הקדוש... אני עוצם את עיני, מתנענע אנה ואנה, שוכח שסביבי עומדים המונים המונים, זועק עמוק עמוק מקירות ליבי, אנא הי הושיעני בזכות התנא הקדוש! חולפים עלי דקות שנראות לי כנצת, כולי אחוז שרעפים, מתייחד עם בוראי ומבקש, מתחנן... ואז באחת אני מרגיש כמו אבן כבידה נגולה מעל ליבי, מוחה דמעה, ומצטרף לשירה האדירה בשמחה שלא תתואר... אינני נביא ולא בן נביא, אבל יש לי הרגשה חזקה, שתפילתי נענתה... לפני פחות משבוע, זכיתי בשעה טובה ומוצלחת בבן זכר. אין לי ספק שאותם רגעים מיוחדים, וההבטחה לנדב חיי רוטל, עשו את שלהם.

נפקדתי בזרע של קיימא כל אחד למד על שבע שני הרעב שהיו במצרים... אז רציתי לספר לכם על "שבע שני רעב" מסוג שונה, שעברו עלי ועל נוות ביתי תחיי. נישאנו בשעט"מ לפני שבע שנים. היינו המאושרים עלי אדמות. שנינו באים מבתים

חשובים, וב"ה הכל זרם כרגיל. חלפה שנה מאז שנישאנו, אך לא זכינו לזשיק. ההורים שלנו הרגיעו אותנו שלא לכולם יש ילדים תוך שנה, ואין מה לדאוג... בינתיים חלפה שנה נוספת, השתתפתתי ב"שלום זכר" וב"קידושים" של חבריי בני גילי, ואצלי עדיין אין חדשות. חלפו שנים נוספות, אני רואה את חבריי מובילים את ילדיהם החמודים לחיידר, נוסעים אתם למירון לחאלאקע, ואצלי בבית עדיין השקט רועם! אין מי שיפריע את מנוחתי באישון ליל... כמו כל זוג במצב שכזה, בקשנו ברכות,

ניסינו כל מיני סגולות, נסענו לקברי צדיקים, אך לצערנו לא נענינו. ככל שתקפו הימים, הצער שלנו גדל, השקט בבית צרם לנו באזניים, ציפינו בקוצר רוח לישועה, הרבינו בתפלה ותחנונים להיוושע במהרה, אך הימים המשיכו לתכוף בזה אחר זה, ושום דבר לא התקדם. כמובן שלא חסרנו שנה, מלהראות את פני אדונינו בר יוחאי ביום הילולא שלו, והרבה תחינות ובקשות טבולות בים של דמעות הותרנו במקום, להפקד בדבר ישועה ורחמים. גם בשנה שעברה הגענו

ביום ל"ג בעומר לציון הק' וכהרגלינו שפכנו לב כמים נוכח פני ה'. בעוד אני עומד בין ההמונים ועומד לסיים את כל ספר התהלים, מתקרב אלי קרוב משפחה שמכיר היטב את הסיפור שלי, מסתכל היכן אני אוהו, ממתין שאגמור את ספר התהלים, ואז הוא פונה אלי ואומר: "תשמע, אתה הרי מצפה ומייחל לישועה, יש לי עצה או ליתר דיוק הצעה עבודה, פה במעמד הזה יש קידוש ה' גדול, יהודים מתעוררים משנתם. השמחה, שהיא תנאי להשאת השכינה, עולה פה על גדותיה. יהודים שופכים פה לב כמים, אני חושב, שזה המקום המתאים ביותר לתרום עבורו, ובזכות זה אולי תזכה להפקד!". הרהרתי בדבריו, וחשבתי מי יודע אולי הוא שליח מהשמים שהגיע אלי אחרי שגמרתי את התהלים, להראות לי מה עלי לעשות הלאה. אומר ועושה, באותו מעמד הבטחתי סכום נכבד עבור הוצאות המעמד באם אפקד... לאחר עשרה חדשים, הראשון שהרמתי טלפון אליו, כמובן אחרי ההורים, היה לאותו קרוב... טלפון ממחלקת יולדות בבית החולים שערי צדק בירושלים... "ב"ה, תינוק בריא ושלם!" - זעקתי בהתרגשות לתוך השפופרת.

זכיתי לזיווג הגון. אני בן למשפחה ברוכת ילדים בלע"ה, העניות היא אורח קבוע אצלנו, וזה היה אולי הגורם המרכזי שכל שידוך אצלנו היה קריעת ים סוף כפשוטו וכמשמעו... וכך קרה שכמעט כולם התחתנו בגיל מבוגר יותר. אני הבן השביעי במשפחה, מוצלח במיוחד בכל המובנים, ולכן הציעו להורי הצעות נכבדות, עוד בהיותי בגיל 17, אך הורי לא הסכימו בשום פנים ואופן לדלג על אחיי הגדולים, כך קרה שחלפה שנה אחרי שנה עד שהאחים שלי נישאו בשעט"מ. כשהגיע תורי כבר הייתי בן 22, ובגיל כזה כמובן שההצעות כבר לא היו אותם הצעות (בלשון המעטה...) שהוצעו 4-5 שנים קודם. ההרגשה שלי היתה נוראה, כל החברים שלי גם אלו שנחשבו לחלשים בהרבה ממני, כבר התחתנו, ואני שנחשבתי לבחור מעל לסטנדרט, עדיין מצפה לישועה! כל ההצעות שהגיעו, לא התאימו. לא ידעתי את נפשי, הרגשתי מדוכדך ופגוע, וחשבתי לעצמי: האם בגלל ששמעתי בקול הורי ועקב זהירותי שלא לפגוע באחיי הגדולים ממני, ירד ערכי? אך במחשבה שנית הבנתי שחלילה לי לחשוב כדבר הזה. הקב"ה הוא זה המזווג זיווגים, והוא זה ששתל אותי במשפחה, בה היה עלי להמתין עד שאחיי ינשא, ומצב זו היא האידיאלי

והנכון עבורי. כל מחשבה אחרת סותרת את האמונה ח"ו. בכל זאת, מפעם לפעם, ובפרט בעתות שמחה, משפחתית ושאונה משפחתית, הרגשתי צביטה בלב, מה יהא עלי, מתי יגיע יומי?... ממש כך היתה גם הרגשתי בעומדי אשתקד יחד עם המוני בית ישראל, בעת ההדלקה הגדולה, ולידי חלפו עוד ועוד מבני גילי, כשחלק מהם נושאים על כתפיהם את ילדי החאלאקע שלהם... ואז, כמו הבזיקו לי המילים לנגד עיני: "מה לך נרדם? קום קרא אל אלקיך!", והיות וידעתי שהרבה נושעו ביום זה, כשהתנדבו למקום הקדוש הזה, החלטתי שגם אני אעשה כן, ובעז"ה תבוא הישועה. לא ידעתי כיצד אוכל למלאות את נדרי, שהיה סכום לא מבוטל, וביתנו ריק מכל ממש, סמכתי שבסייעתא דשמיא כאשר תגיע הישועה, גם בדבר זה אוושע... וראה איזה פלא, ביום שלמחרת הציעו להורי שידוך עבורי, שהפעם לשם שינוי היתה נראית הצעה הוגנת ומכובדת, ולמרות שהתהליך נמשך למעלה מחודשיים, אך בסופו של דבר השידוך יצא לפועל, ובס"ד נגמר בכי טוב, כאשר הצד השני התחייב לשלם את חלק הארי מהוצאות נישואינו, כך שכבר לא היה כל כך קשה לי לקיים את הבטחתי, וב"ה בעת כתיבת שורות אלו, אני כבר נשוי בשעטו"מ, מאושר ושמח בחלקי, וממשיך לשקוד על התורה ועל העבודה.

בימי שהותו של רבינו כ"ק אדמו"ר ה"לב שמחה" מגור זצ"ל בטבריה, הגיע אליו יהודי מתושבי המקום, אשר זה לו שנים רבות מנשואיו, וביקש להתברך בבנים. רבינו הורה לאיש שיעלה מירונה אל ציונו של התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי, ויתפלל שם על מבוקשו. הלה נסע מיד אל הציון, שפך שם את שיח לבו, ולשנה הבאה נושע. (מפי ר' יצחק שלסר).

פעם בל"ג בעומר, הזכיר חשוך בנים אחד את עצמו לפני רבינו במירון. נענה רבינו מיד והשיב לו, בלשון הזמר "בר יוחאי": "נעשה אדם נאמר בעבורך!" חלפה שנה, ולאותו אדם נולד בן זכר. לפני הברית, נכנס אבי הבן אצל רבינו, להתייעץ בקשר לקריאת השם. נענה לו רבינו, ואמר: "נעשה אדם(עם הכולל) בגימטריה: 'שמעון' (עם האותיות)". ויקרא שם הילד בישראל: "שמעון" (מפי ר' חנינא שיף).

שנה אחת בל"ג בעומר, הזכיר אחד המשמשים לפני רבינו, אברך שכבר חלפו שנים רבות מנשואיו וטרם נפקד בילדים. על השלחן מונח היה באותו שעה מדרש רבה. בעוד המשמש מדבר את דברו, פתח רבינו את המדרש, אשר נפתח בשיר השירים רבה(פרשה א) על הפסוק: "נגילה ונשמחה בך", שם מובא מעשה בעקרה שנפקדה בתפילתו של רבי שמעון בר יוחאי. "ללמדך", מסיים המדרש את אותו מעשה: "מה הקדוש ברוך הוא פוקד עקרות, אף צדיקים פוקדים עקרות!" רבינו החוה בידו תנועה רבת משמעות, סגר את הספר, ושקע בשרעפים. מאוחר יותר, אשר נכנס אותו אברך – אשר לא ידע עדיין מן המאורע – כדי להזכיר את עצמו לפני רבינו, נענה רבינו ואמר לו: "הלא היית פה כבר היום!" באותה שנה, נושע האברך ונפקד בזרעא חייא וקיימא. לבס של ישראל (ח"ג)

כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו. גזירה נוראה ניתנה על יהודי העיר טבריה. מושל העיר שהיה מטבעו שונא ישראל מושבע ותאב בצע, חיפש עילה להעליל על היהודים ולסחוט מהם את כספם עד הפרוטה האחרונה. משלא מצא עילה מוצדקת, החליט לגזור עליהם גזירה ללא כל סיבה. מודעות ענק פורסמו בעיר כולה בשם המושל האכזר, כי על יהודי העיר טבריה לאסוף לקופתו סכום עתק העולה על כל דמיון, תוך זמן קצר שהוקצב. ולא, יגורשו כל יהודי העיר טבריה מעירם ללא רחם, כשהם משאירים אחריהם את כל רכושם. גזירת גירוש קשה לצד גזירת איסוף סכום הכסף הרב, ניצבה כעת לנגד עיניהם של היהודים, הם ידעו היטב כי הוא לא יוותר, ועומד הוא בדיבוריו ומדקדק במ כעל קוצו של יוד. אך יותר מזה ידעו, כי גם אם ימכרו את כל רכושם של כל יושבי העיר, לא יגיעו לסכום אדיר זה ואף לחלקו. בצר להם, התכנסו ראשי העיר לטכס עצה כיצד לקדם את פני הרעה, ולהשיג את הסכום הרב, והחליטו כי הברירה היחידה היא לצאת בקריאה דחופה ולזכות את יהודי התפוצות במצוות "פדיון שבויים". כשליח דרבנן מטעם קהילת יהודי טבריה הוחלט לשלוח את רבי יעקב שמשון משפיטיבקא, דור שני מתלמידי רבי ישראל הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, ותלמידו של רבי פנחס מקוריץ זצ"ל שנפטר זמן מועט לפני המעשה. רבי יעקב שמשון קיבל על עצמו את התפקיד בכבוד ראש וברצינות, שכן חיי קהילה שלמה

תלויים בו כעת. הוא עשה את דרכו לעבר העיר ביירות, שם קיימת קהילה יהודית עניפה. לבירות הגיע בערב שבת. יהודי הקהילה קיבלו בסבר פנים יפות את 'אורח מארץ ישראל'. הוא הזמן אחר כבוד להתארח בבית רב הקהילה. תוך זמן קצר נוכח הרב לדעת כי האורח מארץ ישראל צדיק ומיוחד במינו. השניים הרבו לדבר בתורה ונהנו זה במחיצתו של זה. בין כך ובין כך התגלגלו הדיבורים על סיבת בואו של רבי יעקב שמשון מארץ ישראל. ברגע שנוכר בסיבת בואו, למרות ששבת היה, החל ממרר בבכי על בני קהילתו הנתונים בצרה. הצטער הרב צער גדול למשמע הגזירה הקשה, ויותר מכך הצטער על שלא היה ביכולתו וביכולת קהילתו לעזור בעניין. "בני קהילתי הם עניים אשר בקושי רב מקיימים את מחיתם היומית, קל וחומר שלא יהא ביכולתנו לעזור אפילו בחלק מהסכום הדרוש". שניהם געו יחד בבכיה על רוע הגזירה. נראה היה כי כלתה אליהם הרעה, שכן זמן נוסף לעבור דרך קהילות נוספות לא היה לו, ישבו ובכו... תוך כדי בכיה נרדם רבי יעקב שמשון והנה חולם חלום ולפניו ניצב מורו ורבו רבי פנחס מקוריץ זי"ע, ומושיט לו ידו: "שלום עליכם, מדוע הינך מתעצב ביום שבת קודש?" סיפר לו תלמידו על הצרה ועל כך שאין סיכוי למציאת פיתון. "ובכל זאת אין להיעצב ביום שבת קודש, הרבה שלוחים למקום. אתן לך עצה לפתרון הבעיה". האזין רבי יעקב שמשון לדברי רבו בקשב רב והקלה גדולה הרגיש מיד. לאחר שהתעורר משנתו שמחה רבה הציפה את ליבו, גם לרב הקהילה היושב לצידו נתן מילות חיזוק כי שבת היום וצריך להתחזק בשמחה גדולה. "ישועת ה' כהרף עיין", חיזק את עצמו ואת הרב היושב לצידו.

יום ראשון עם שחר השקים רבי יעקב שמשון, התעטף בטלית ותפילין והתפלל שחרית בדבקות. מיד אחר כך יצא אל רחוב העיר בחשאי ועקב אחרי העוברים ושבים אשר ברובם היו ערביי המקום, עניו שוטטו אחר הדמות שהורה לו הרבי בחלום. לפתע, צדו עניו את אותה הדמות. יחף רגליים החגור חגורה עבה במותניו ורץ ריצה קלה. "סליחה אדוני עצור נא מריצתך", רץ אחריו השליח מארץ ישראל. וכשזה עצר בפתאומיות, סיפר לו על שליחותו במקום ועל הוראת רבו הרבי מקוריץ, כי הוא זה שיוכל להיות השליח לסייע בעדם. "מה רצונך ממני", שאל ההלך הנראה בדמות ערבי. "מה לי ולכם? הנח לי ואלך לדרכי" אולם רבי יעקב שמשון לא הרפה ועמד על שלו כי הוא השליח

להצלת יהודי טבריה. נכנע האיש והורה לרבי יעקב שמשון לבוא בעקבותיו. עלו השניים על גבי חמורים ויצאו לדרך, אל הלוא נודע...

מרחוק נראה באופק החר מירון בו טמון התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי. ליבו של רבי יעקב שמשון פעם בחזקה. "דרך ארוכה עשינו עד שהגענו הנה. והנה הוביל אותי האלמוני אל מערת הרשב"י זי"ע"א", הרהר בליבו. "המתן כאן", פנה האלמוני אל רבי יעקב שמשון. שעה תמימה המתין לאלמוני מחוץ למערה, הוא לא העז להמרות את פיו ולהרהר אחריו. הרגשת-מה החלה משתחלת בליבו של רבי יעקב שמשון. "לא מדובר בערבי או בסתם אלמוני, כנראה מדובר באחד מל"ו צדיקים נסתרים". הרהר בינו לבין עצמו. בתום השעה יצא האלמוני מפתח המערה, עניו אדומות מבכי ואור קורן מעל פניו. "הוא מת", הודיע חגיגית לרבי יעקב שמשון. "הוא מת וגזירותיו בטלו". הגיעה בשורת הישועה. כעת, החל מגולל שיחה עם רבי יעקב שמשון וסיפר לו, כי הוא לומד את ספר הזוהר בעיון וכאשר נתקל בשאלה, פונה אל ציון התנא ומבקש תשובה ברורה. גם הפעם כשנפגשו עוד בבירות היו פניו מועדות אל עבר ציון הרשב"י לקבל מענה לשאלה. לאחר ששאל לרשב"י את שאלתו וקיבל מענה, החל מתחנן על נפשם של יהודי טבריה והתפלל בדמעות שלישי בעבורם. תוך כדי תפילתו שמע את התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי מתפלל עימו: "יהא רעוא, שהמושל ימות במיתה משונה, ותתבטל הגזירה". וכך היה. רבי יעקב שמשון נפרד מהצדיק נסתר במילות תודה ומהתנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי, וחזר אל בני עירו השמחים והנרגשים עם הפדות והישועה, בזכות התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי. "הישועה הייתה כל כך קרובה, וסמוכה אל העיר טבריה. אך כדי לקבלה היה עלינו לנדוד רחוק. הרי רבי שמעון בעצמו העיד כי "יכול הוא לפטור העולם מן הדין", ומה זה בשבילו לפטור בני עיר אחת? על אחת כמה וכמה...

כשנכנס ר' מרדכי לבית המדרש באותו ערב, לא היה צריך להגיד כלום לחביריו, ארשת פניו כבר העידה עליו את אשר בלבבו, פניו החיוורות ענו בו שהוא לחוץ, לחוץ מאוד, לא עברו יותר ממספר דקות עד שחבירו האיץ בו שיגלה לו את אשר בלבבו, ולקיים את עצת החכם, דאגה בלב איש ישיחנה. מששמע את אשר בלב ידידו הטוב הבין את דאגתו היטב, כידוע לך מספר ר' מרדכי, בתחילת השנה קיבלתי את

המשרה החדשה בתור מגיד שיעור בכתה ט', ומאז כניסתי לתפקיד לא הצלחתי להשתלט על מספר בלתי מבוטל של בחורים שובבים, שפשוט הפכו לי את הכתה, וגררו את יתר התלמידים אחריהם, תוך זמן קצר – ממשיך ר' מרדכי ומספר – איבדתי את המשמעת בכתתי לחלוטין, הדברים הלכו והתדרדרו למצב נורא ואיום שאתה פשוט לא יכול לתאר לעצמך, עד שפשוט נמאס לי מכל התפקיד הזה. מה לא עשיתי כדי לנסות ולשנות את המצב, בצד הכתה עמד על עמדו ארון גדול מלא וגדוש עם מתנות יקרי ערך, שסיים שלימים ושאר סוגי מתנות למיניהם, כשמדי פעם אני מנסה לעשות מבצעים כאלו ואחרים פעם למי אשר ישלוט היטב בגמרא והתוספות שלמדנו, ופעם למי שיתמיד בלימודו, וכו' וכו', ולמגינת לבי ללא הצלחה. לא הי לי למי לתת את המתנות היקרות שקניתי במיטב כספי, פשוט השובבים האלו הצליחו להשליט על כל תלמידי כיתתי את הדוקא והאנטי לכל מה שהצעתי והבטחתי. מעבר למה שהפריע לי שהילדים מתנהגים בצורה כזו, חשתי מבוויש בעיני המלמדים בת"ת, אשר הסתכלו עלי כמי שאומרים, אם אינך מסוגל, למה לקחת את את התפקיד הזה על עצמך?, לשיא הכאב והתסכול הגעתי ממה שאירע לי היום, את אשר יגורתי בא, מנהל הת"ת ניגש אלי ואמר לי בטון נמוך ושקט, "ר' מרדכי, תראה זה כמה זמן שאני ממתין בסבלנות, היום אחרי התלבטות רבה עם כל הכאב שבדבר ומחוסר ברירה החלטתי לומר לך שאם לא ישתנו הדברים בכתתך, באופן מיידי, יהיה עלי להסיק את המסקנה המתבקשת שאינך האיש המתאים למשרה זו, תאלץ לארוז את חפציך ולפנות את מקומך למישהו מתאים יותר." אוי, ואני ליבי מתפלץ בקרבי כמה זמן חיכיתי לתפקיד נכסף זה, הרי כל פרנסתי ופרנסת משפחתי ברוכת הילדים תלויים בזה, אוי, וכמה הרפתקאות עברו עלי בחיים עד שזכיתי לקבל משרה זו, ועכשיו מאין יבא עזרי, לאחר תקופה פגש שוב ר' מרדכי בחברו אך הפעם הכל היה שונה, פניו של ר' מרדכי קורנות וזורחות מאושר ומשמחה, נו שואל החבר, נו ר' מרדכי אנא ספר לי את ההמשך מה קרה מאז ועד היום, למחרת אותו היום קראתי אלי שני תלמידים נבונים, טובי לב, ושפכתי בפניהם את מר לבי, אנא, התחננתי אליהם, תלמידי היקרים הרי הנכם אהובים על רוב הבחורים, בודאי תוכלו אתם לשכנע את החברים, שזה גם לא לטובתם להתנהג

בצורה כזו, הרי שנה זו היא שנה חיונית ביותר ללמוד ולהתעלות לקראת עלייתכם ללמוד בישיבה קדושה, וחבל על דאבדין, כל יום וכל שעה שאין מנצלים בגיל זה הוא הפסד שלא יחזור שוב. שני הבחורים לקחו את הדברים ברצינות, ואחרי כמה ימים של עבודה רצופה בשטח ומאמצים כבירים הצליחו לשכנע את מרבית חבריהם ואכן הסדר חזר על כנו, הבחורים התחילו להקשיב ולחזור על לימודם, ובמשך הזמן גם להתנהג כראוי וכיאות, ובליבו של ר' מרדכי צהלה ושמחה. ר' מרדכי לא ידע איך ובמה יוכל לשלם ולהשיב כגמולם הטוב לשני הבחורים הצדיקים, הוא קרא להם ופתח לפניהם את אוצרותיו, את ארון המתנות, שם המתינו סטים גדולים של ש"ס תלמוד בבלי, ומתנות יקרי ערך, ר' מרדכי הציע לשני הבחורים לבחור מן המתנות ככל אשר יחפוץ לבם ללא הגבלה. תמיהתם של שני הבחורים לא ידעה גבולות, הרי המג"ש הצהיר במפורש לאזני כל התלמידים כי הש"ס מיועד לבחור שיצטיין בבחינה על כל הפרק הנלמד, והרי אנו לא עברנו בבחינה אף לא את השבעים אחוז, והסט של חומש המאור הרי זה הי מיועד למי שילמד שעתים ברציפות בחמש סדרים, והרי אנו רחוקים מזה כמטחוי קשת, יש לנו ב"ה חברים בכיתה שקיבלו מאה אחוז בבחינה ואחרים שזכו ב"ה ללמוד בסדרים ברציפות, למה אם כן זה מגיע לנו, ר' מרדכי קמט את מצחו, והסביר, אכן, הפרסים היו מיועדים רק למי ולמה שהצהרנו, אבל הרי בלעדיכם לא הי לי למי להבטיח פרסים יכולתי להבטיח ולהבטיח ולא היה לי למי לתת, אתם הבאתם לי כתה, אתם אלו שגרמתם למהפך בכיתה ולשינוי הגדול והמבורך אצל כל תלמידי היקרים בזכותכם נשארתי מג"ש בכתה, ובזכותכם אוכל להמשיך במבצעים ובחלוקת הפרסים, אז בעצם הכל הכל שלכם ובזכותכם. מי האיש החפץ חיים?, התשובה מופיעה שחור על גבי לבן, נצור לשונך מרע, סור מרע ועשה טוב, מי זוכה לבנים תלמידי חכמים, התשובה אף היא מופיעה בגמרא, הרגיל בנר, ומי הוא אשר פותחין לו שערי גן עדן, העונה אמן יהא שמיה רבא בכל כחו, והרשימה ארוכה, כל פרס מובטח למי שיעשה את המוטל עליו לעשות כדי לקבל את השכר והפרס מבית המלך. אבל כאשר נשקפת ח"ו סכנת התדרדרות וסגירה לכתה, השובבים נשאו ראש, שם שמים מתחלל, כביכול הקב"ה בוכה מה יהיה עם הבחורים מה יהיה עם הכתה, וכמו שמגלה התנא האלקי רשב"י ב"בזוה"ק

פ' תרומה, המלך והמלכה מודאגים מאד כביכול, מה יהיה על הילדים שלנו, מי יעזור לנו להציל אותם מרדת שחת, מי ישכנע אותם לשנות את התנהגותם ולהיטיב את דרכם. וכשפוגש המלך בבחור היקר, שמוכן להשתדל בעבורו, להציל את ילדיו ולהפיץ את אור הקדושה, לקרב עוד יהודי ועוד יהודי, מה אומר המלך להמלכה, "תא חזי, כל מי שיש לו חלק בקירוב בנים טועים לאביהם שבשמים, גורם להכניע הסטרא אחרא, וגרום שיתעלה הקב"ה, והוא מקיים את כל העולם הזה והעולם הבא" איזה פרס אפשר לתת לו, הפרס של העונה אמן יהא שמיה רבא, הפרס של הרגיל בנר, הרי הוא קיים את כל הבריאה כולה, בלעדיו לא הי' כלום, הוא החזיר לנו את הבנים האבודים, מגלה לנו התנא האלוקי רשב"י: "זוכה לראות בנים לבניו דור ישרים יבורך, זוכה לעשירות, זוכה בעולם הזה וזוכה לעולם הבא, וכל בעלי דינים אין יכולים לדון אותו, נפתחים לפניו י"ב שערי גן עדן. ומה עוד אפשר לתת לו, "כרוז יוצא עליונים ותחתונים העידו כי המלך והמלכה רוצים לשמוח עמו, ורומז הקב"ה להממונה ומביא צורתו של המזכה ומקרב רחוקים ומעמיד אותו לפני המלך והמלכה". ורבי שמעון בן יוחאי ממשיך: "ומעיד אני עלי שמים וארץ שבשעה זו מוסרים בידו של אדם זה שבעים מפתחות שכל אוצרות קונו כלולים בהם", כלום יש לנו השגה מה מונח בקטן שבאוצרות, אבל אדם זה, שהוא שותף עם הבורא יתברך בקיום העולם, בזכותו יש למי לתת פרסים, "יכול להיכנס לשבעים עולמות גנוזים שאין לשום אדם רשות ליכנס לשם מבלעדי אדם זה, ומברך אותו הקב"ה בכל הברכות".

בקונטרס רבי שמעון בר יוחאי וחבורתו מובא שבמקנס שבמרוקו התגורר יהודי תלמיד חכם ושמו רבי יצחק אוחנה. הלה שד על לימודו ימים ולילות, בעשותו את תורתו קבעו מלאכתו עראי. לצורך מחייתו עבד בשותפות כספקי טונאי, במחסניו נמצא מלאי סחורות של עורות ואבזרי מתכת, ולקוחותיו הקבועים היו אנשי צבא. סוחרים שחפצו לרכוש סחורה מהרב אוחנה, פנו לבית המדרש, שם היה מצוי בקביעות. בוריזות פתח עבורם את דלת המחסן באפשרו להם לטול כרצונם, ומיד שב לתלמודו. רק כשסימו לקחת את הסחורה יצא לנעול את המחסן. כך נהג ימים ושנים וראה ברכה בכל עמלו. בשנות מלחמת העולם השניה נשלטה מרוקו על ידי הצרפתים

בתשרי תש"א פורסמו במרוקו תקנות ראשונות שנועדו להצר רגליהם של היהודים. הללו פוטרו ממשרות ציבוריות ונאסר עליהם לעסוק במקצועות חפשיים. פלטים יהודים שהצליחו לברוח מצרפת הכבושה בידי הנאצים, בקוותם למצוא מקלט ומחסה במרוקו, לא שפר עליהם גורלם. באשר חלקם הגלו למחנות מעצר, וכארבעים אלף יהודים העבדו בתנאים קשים ומפרכים במחנות עבודה. צמרת השלטון התנכלה ליהודים, ואחת ההוראות שפורסמה הייתה שכל סוחר חייב לדווח לממשל הצרפתי על מלאי הסחורה שברשותו. רבי יצחק אוחנה, שהיה ספון באהולה של תורה, לא ידע כלל ועיקר מהצו שפורסם, ובשל כך לא בצעו. באחד הימים נזקק הרב אוחנה לשהות מחוץ למקנס, ובדיוק אז פשטו שוטרים על מחסניו בהחרימם את כל הסחורות לטובת הממשל, ובתבעם אותו ואת שותפו לדין, באשמת הפרת צו בזמן חרום. שותפו של הרב אוחנה נתקף בחרדה. היטב ידע שבמצב חרום של מלחמה, כשהצבא נזקק לחמרי גלם, קלושים הסיכויים להחזרת הסחורה, ומי יודע כיצד ואיך ינצלו מהמשפט. כה גדולה היתה אימתו של השותף, עד שנפל למשכב. לעת ערב, כשחזר הרב אוחנה למקנס ונדע לו מעניין נטל בקבוק יין ואמר "חברי מצטער בגין הסחורה, אלך לשמחו בכוס יין, כמו שנאמר: "יין ישמח לבב אנוש, הוא ניגש לבית שותפו, בהרעיפו עליו דיברי חיזוק ובטחון בהשם יתברך, שלא יאונה להם רע. מזג לו כוסית יין, ושתה עימו "לחיים" באומרו בלהט ובדבקות: "בורא עולם יעזרנו ויעמוד לימיננו, ולא יתננו בידי שונאינו ומבקשי רעתנו". הרב אוחנה ושותפו ניסו לפנות למושל הצרפתי ולהסביר לו שאי הדווח נעשה מחוסר ידיעת הצו. אבל בהגיעם ללשכתו גרשם הלה בבוז ובקלון. בלית בררה החלו השנים לחפש עורך דין שייצגם בבית המשפט. אבל עורכי הדין שבמקנס משכו ידיהם מייצוג שכזה נחשבת פלילית, ואין אפשרות לזכות בדין. בסוף אותו שבוע, כשמאמציהם לא נשא ופרי, פנה הרב אוחנה לשותפו, ונהרת שמחה על פניו, "מצאתי מצאתי שני עורכי דין מעולים, שייטיבו ליצגנו במשפט!" השותף התעורר ושאל לשמותם. "התנאים הקדושים רבי שמעון בר יוחאי ורבי מאיר בעל הנס, הם היו עורכי הדין שלנו!" למראה מבטו של השותף, הסביר הרב אוחנה: "ידידי, ערב שבת היום, בוא ונטול את סכום הכסף שהקבצנו עבור שכר טרחה לעורך דין, נחלקו לעניים לכבוד נשמות הצדיקים רבי

שמעון בר יוחאי ורבי מאיר בעל הנס זיע"א. אחינו האביונים ישמחו ויענגו את השבת במטעמים, זכות הצדקה וזכות רבי שמעון ורבי מאיר יעמדו לנו וננצל מכל פגע רע..." על אתר סובבו השנים ברחובות המלאח היהודי, בחלקם ביד נדיבה צדקה לעניים ולמשפחות במצוקה. ביום שיש הבא שוב ניגשו השותפים למשרדי המושל. הפעם הוא נאות לקבלם, אבל הבהיר בצורה חד משמעית שאין מקום לותרים, וכי מלבד החרמת הסחורה יצטרכו לשלם קנס כספי גבוה לטובת המלכות. הרב אוחנה לא נפל ברוחו. להפך, הוא התחזק באמונה תמימה, שזכות רבי שמעון ורבי מאיר בעל הנס תעמוד להם ויחלצו מיגון לשמחה. ביום ראשון הלכו השנים ללשכת המושל. הפעם השותף המתין בחוץ. והרב אוחנה נכנס פנימיה. המושל, שידע כי מן הסתם היהודי בא להתחנן לפניו על אודות הסחורה המוחרמת, קבע נחרצות, שאין מוס לדיבורים, גזר הדין ינתן בבית המשפט. פנה אליו הרב אוחנה, "כבוד המושל, באתי להודיעך שסחורה נוספת מצויה ברשותי". הלה האדים מכעס וצעק: "היכן הסחורה? מיד אתן פקודה להחרימה". "הסחורה מצויה בבית" נענה הרב אוחנה "אלו הם הילדים שחנני אלוקים, ועלי מוטל לפרנסם. אם אינך מחזיר לי את הסחורה המוחרמת, לא אוכל לכלכל את בני ביתי ויהיו נידונים לחרפת רעב..." ואכן הסנגורים הטובים, הלוא הם התנאים הקדושים ר' שמעון בר יוחאי ורבי מאיר בעל הנס, המושל הצרפתי התרכך! על אתר נתן הוראה לסגור את התיק והסחורה בשלימותה הושבה לבעליה. מעז יצא מתוק: באותם שלושה שבועות שהסחורה הוחרמה, עלה ערכה בשוק, ונמכרה בכפליים משוויה. הרב אוחנה ושותפו הודו לשם על חסדיו ונפלאותיו אשר חננס בזכות רבותינו התנאים, עליהם נאמר: "צדיקים במיתתם קרויים חיים". ולזכר הנס, קרא הרב אוחנה לשנים מבניו שנולדו לו בשמות שמעון ומאיר.

ברכת התאומים. ל"ג בעומר נחשב יום זכאי במיוחד בכל הקשור לילדים. רבים שלא זכו לברכת פריבטן נושעו בזכות ברכות שקיבלו מצדיקי החסידות ביום זה. גם ליד ביתו של הרבי מליובאוויטש נהג להתאסף בל"ג בעומר קהל רב של מבקשי פריבטן, בציפייה לברכתו הקדושה. הרב אלתר בוקיעט, משליחי חב"ד בבוסטון שבארדה"ב, היה בשנת תשד"מ אברך צעיר. הוא התגורר אז בשכונת קראוך הייטס בברוקלין ולמד

ב'כולל'. ההכנות לתהלוכת ל"ג בעומר המרכזית, המתקיימת בחזית בניין 770, בית המדרש המרכזי של חב"ד, היו בעיצומן, וקהל רב התחיל להתאסף במקום כבר בשעות הבוקר המוקדמות. הממונים על הסדר החליטו להפנות את מבקשי הברכה לפריבטן להמתין ליד ביתו של הרבי, מרחק שני רחובות משם. הדבר נועד לאפשר להם לבקש ברכה בפרטיות, בלי להיות חשופים לעיני הקהל. באותו בוקר המתינו ליד ביתו של הרבי עשרות רבות של מבקשי ברכה. התאספו שם יהודים מכל גוני הקשת, חסידים, ליטאים, דתיים מודרניים ועוד.

כשיצא הרבי מביתו התחוללה שם דרמה קורעת לב. אנשים בכו, זעקו והתחננו. הרבי בירך אותם זה אחר זה. עשרים דקות נדרשו עד שהרבי עבר את הדרך הקצרה מביתו אל המכונית. הרב בוקיעט, שהיה אחד הסדרנים במקום, נתבקש להתייצב ליד דלת המכונית ולסגור אותה מיד אחרי כניסתו של הרבי אליה. הגיע הרגע. הרבי נכנס לרכב, והרב בוקיעט ניסה למלא את המשימה, אולם באותו רגע נדחף אל בין הדלת והמכונית אברך צעיר, חסיד סאטמר על-פי מראהו, וביקש את ברכת הרבי. הרב בוקיעט עמד והחזיק בדלת, ושמע כי הרבי מברך את האיש שיזכו להוליד ילד. ואז חייך הרבי במאורפנים ואמר: "אבל הילד צריך שיהיה לו עם מי לשחק..." האיש לא קלט ממש את משמעות הדברים ועמד ללא תגובה, והרבי הוסיף: "אמור 'אמן'!..." האיש ענה מיד: 'אמן', ועזב את המקום. חלפו שנים. הרב בוקיעט יצא למקום שליחותו בבוסטון. בכ"ד במנחם אב תשנ"ט החליט לנסוע לניריורק, לפקוד את קבר אביו. האב נטמן בבית העלמין מונטיפיורי, שבו שוכן גם ציונו של הרבי. באותו יום חל יוסף הולדתו של האב, ובנו הרגיש צורך לפקוד ביום הזה את קברו. מכיוון שציפה לו סדריום עמוס למדי, החליט לצאת לניריורק לפנות בוקר, כדי שיספיק לחזור לבוסטון בהמשך הבוקר. הנסיעה עברה במהירות ובשעה חמש בבוקר כבר היה ב'ציון'. כשנכנס פנימה הבחין ביהודי שעל-פי חזונו הוא חסיד סאטמר, העומד עם שני בניו, ויחדיו הם נושאים תפילה על הציון. בתחילה לא ייחס לכך הרב בוקיעט תשומת-לב מיוחדת, והחל לומר את התפילות והבקשות הנאמרים במקום. אך מעת לעת, כשהרים את עיניו לרגע והעיף מבט באיש ובבניו, הבחין כי האיש מביט בו שוב ושוב במבט בוחן. בשלב מסויים הבחין הרב בוקיעט כי האיש מוציא מכיסו דפי

מאמר חסידות, ואומר לילדיו: "התחילו לומר!". הבנים אמרו יחדיו את מאמר החסידות ליד הציון. כשסיים הרב בוקיעט, יצא מן הציון ופנה לשתות משהו בפנית הקפה המיועדת למבקרים. הוא מצא שם את החסיד ושני בניו. שוב הביט בו האיש במבט ממושך, והדבר גרם לרב בוקיעט לגשת אליו ולפתוח עמו בשיחה. לאחר כמה מילות נימוסין אמר האיש, בהצביעו על שני בניו: "אלה ילדיו של הרבי. הם נולדו בזכות ברכה שקיבלתי מהרבי". הרב בוקיעט התעניין לפרטי הדברים והאיש סיפר: "לפני כחמשעשרה שנה באתי אל הרבי לבקש ברכה, לאחר ששנים עברו ולא זכינו לילדים. הרבי בירך אותי בילד והוסיף: 'אבל הילד צריך שיהיה לו עם מי לשחק...'. אני לא קלטתי ברגע הראשון את משמעות הדברים, ואז הרבי אמר: 'אמור אמן!'. אמרתי 'אמן', והנה, אלה התאומים שנולדו לנו". פתאום הבריק במוחו של הרב בוקיעט הבזק של זיכרון חד וברור. בהתרגשות אחז בידו של החסיד ושאל: "אמור לי, מתי ובאיזו הזדמנות קיבלת את ברכתו של הרבי?". "זה היה בל"ג בעומר, בשנת תשד"מ, ליד ביתו של הרבי, כשהרבי כבר היה בתוך המכונת שלו", ענה האיש. הרב בוקיעט היה נסער: "הייתי לצידיך בעת שקיבלת את הברכה... אני האברך שהחזיק את דלת המכונת במאמץ רב שלא תיסגר עליך, מלחץ האנשים והצפיפות שהייתה שם", אמר לו. "אההו!", זה היה תורו של החסיד להיזכר גם הוא. "עתה אני מביין מדוע פניך נראו לי מוכרות, אך לא זכרתי איפה ראיתי אותך", אמר בהתרגשות. הוא המשיך וסיפר לרב בוקיעט כי בניו אלה נולדו לו כשנתיים לאחר ברכת הרבי, ומלבדם אין לו עוד ילדים. "אלה ילדיו של הרבי, והיום הם נעשים 'ברמצווה'. לכן באתי עמם לבקש ולהתפלל ולהגוג את היום בד' אמותיו של הרבי", הוסיף ואמר בעיניים בורקות.

סיפור קצר: כוס ישועות אשא מירונה, "לפני 29 שנים פשוט החלטתי: האדם נצרך לישועה - וביכולתי לעזור", סיפר לייבל לבן השכנים. "בשנה הבאה כבר נטלתי את הכוס המשומשת עמי, ומני אז אני שותה בהם, בגביעי הישועות שקיבלתי במירון". לייבל גלבך הוא עוף מוזר, טוענים שכניו לבניין. למרות שאין הוא נוהג להטריד מנוחתו של אף-אחד, או ליתר דיוק מעולם לא הטריד איש לאורך שנות מגוריו כאן, להוציא כמה גיחות נימוס משמיטה אחת לרעותה או

בפעמים הבודדות ששילם את שכר ועד-הבית ידנית, הוא לא העסיק במיוחד את דיירי הבלוק. אך מקורטוב ההיכרות עמו יש בכדי להסיק שאין הוא מהזרם המתקרא "סטנדרטי". די להביט במראהו, הקסקט האפרפר שחגג כמה עשורים טובים, הזקט המהוה שיש הטוענים כי שימש כמדי חייל בריטי קדום. זקנו הלבן השסוע לאורכו, חציו למזרח וחציו למערב, והליכתו השפופה-מרקדת משוה. כל אלו מלמדים על אישיות שיש לתהות על קנקנה, בהתחשב בנופה הסטנדרטי למדי של שכונת מטרסדורף בירושלים. אך מכיוון שלכל כלל ישנו יוצא מן הכלל, ואם לרח סורוצקין יש כללי התנהגות ואופי, הרי הוא שלייבל זה בבחינת היוצא מן הכלל שלה, מה גם שמעולם לא עשה מאמצים להסתיר זאת באופן יוצא דופן. הנה הוא צועד, לייבל ידידנו, לבית הכנסת, ואם הורגלה עינינו לכתמים הכהים-שחורים החולפים במרוצה על פנינו בכדי להספיק תפילה במניין, הרי שלייבל זה מגלה נטייה מוזרה בהיותו מדדה באיטיות עוד שעה קודם לזמן הנקוב והוא משורר ונאנח, ומביט השמימה בפלטו: "אהה...מה רבו מעשיך ה'". גם בהגיעו לבית הכנסת ובתפילת העמידה, תראוהו שאינו מסתפק במלמול חפזו ברגליים קפוצות, אלא שכל ד' אמותיו רועדים עמו בקראו "אמן יהא שמיה רבה...". ואף הסטנדרים ברדיוס הקרוב משתפים פעולה ברקדם עמו הלך ושוב.

לייבל זה - מוזר ככל שהוא, נראה שאינו מכיר בכוחו שבפיו, שכן בניגוד לרבים מסובביו, הוא אינו מוצא בחזרת הש"ץ זמן יאות לדיבורים בעלמא, ושפתותיו אינן מלהגות דבר. על המושג "עלונים" דומה שלא שמע, ואפילו עיון בספר אין הוא מתיר לעצמו. טוב, ניחא. עמך ישראל צדיקים המה, ואין מי שמצליח להסחית דעתו בכל האמצעים האפשריים, אך יש מן הלוקה בחסר בכל אחד ואחד, ועל כן דמותו השפופה של לייבל מן הנדירות היא בשעה שידו האחת מכסה על תנוך אזנו, בציתות רב רושם, ואצבעו הגרומה מרפרפת על המילים הקדושות כפי קצב הגייתן. אלא בעת זו הוא לוחץ ידו של מאן דהוא, ממלמל "גיט שאבאס / גיט וואך / גיט יאר" או "ערב טוב" בהתאם לשעה ולנוכח, ובחיוך רחב הוא עושה את דרכו בואכה דירתו הצנועה, שם הוא מתקבל בזרועות פתוחות - הלא הן דלתותיו שמאז ומעולם פתוחות הן, מכיוון שאי-פעם אבד המפתח השייך להן ולא חשב מידוענו על אפשרות המתקרת פריצה (רק משום שזו

מעלה אסוציאציה רצופה של גנבים בני-בליעל, ומדוע שיהודים בני יהודים יהינו לפרוץ לבית אחיהם היהודי? ובמחשבה שנייה, גם אם יפרצו לא ימצאו דבר לבד מ....לבד ממה שנדבר עליו אח"כ, וגם יקרו של זה הוא רק באופן סנטימנטלי, וליתר דיוק אין שוויו מוערך אפילו באגורה (שחוקה). על-כן, לאחר חישוב מהיר של משוואה זו, מוצא הוא להתיר דלתיים פתוחות בנחמה כי יחדור מעט אויר צח אל הכוך הזעיר. ובכן, כפי שאמרנו, בחזרתו הביתה, משהטיח עקבי נעליו חליפות כדי להדיח שיירי הבוץ בטרם יכנס פנימה, נתקלה רגלו בדמות מגובבת על המפתח, כשנהימות קטועות של בכי עושות דרכן בעד לדובון העוטף אותה. כיוון שאין לייבל זה מכיר בטיבן של בריות מעין אלו, הדבר הטוב ביותר שמוצא הוא לנכון לעשות הוא להשחיל את הילד פנימה ולהטילו על הספה הישנה, בעודו מפטיר: "כשברצונך לדבר – דבר", בעוד הוא ניגש המטבחה להחם את גופו במשקה חם. בו ברגע זה, מגלים קפלי המעיל גמישות מפתיעה, ועד שאינך סופר כמספר הנדרשים למניין בשטיבלעך קטן, פרצוף סמוק מבצבץ החוצה כשדמעות לחות עדיין על לחייו, קולות הנהי נשמעים לסירוגין, עד שההשתנקויות דועכות אט-אט. אדרבא, לאחר רבע השעה של מבטים קצובים בלגימותיו הרועשות של לייבל, מגלה הדמות סימני התאוששות מפתיעה, וכבר מדלגת היא בחדרון הקט ותוהה על קנקני חפציו. דא עקא, שלייבל זה קרוץ מחומר אחר. טוב לב ככל שיהיה, הוא נוכח בפתע עד כמה מעיקים טפיפות הרגליים על מרצפותיו שלא ידעו כאלה לפחות 30 שנה! אז הוא טופח על השכם הצרה באמרו "הבה נהיה הוגנים – ראשון ראשון ואחרון אחרון". הילדון מהנהג, מרוצה מההסכם וכעבור רגע יודע לייבל כי לעולל המכוון על ספתו המזדקנת קוראים מוטי ובמקרה הוא מתגורר קומה מעליו, ומשום שמצא את דלת ביתו נעולה בפניו, ירד קומה אחת מטה, מה שמסביר את הופעתו על מפתנו. למרות הצהרת ההגינות של לייבל, לא טרח איש ליידעו כי מוטי זה לוקה בתסמונת זו או אחרת המכונה בלשון העם "חוסר טקט" או "חטטנות יתר". עד מהרה הוא נוכח לגלות זאת תוך התנסות אישית, דבר שלא מיטיב עימו במיוחד. "מה זה?" מקרקש מוטי בקופסת פח הביסקוויטים של "אביחיל" המשמיעה קולות מצלצלצין דקיקין. "איסטרא בלגינא קיש קיש קריא", הוא יודע לצטט, ולאחר מבט קצר סביב הוא מפטיר

"אתה עני?". את קופסאות הנעליים המדורגות במגדל, לא מפספס מוטי בהכירו את המושג המתקרא "ארון ספרים", ונס הוא בלבד שקומתו אינה גבוהה מן המטר שלושים וחמש כיון שלולי כך באבחה קלה מחבל היה בקורים אותם עמלים העכבישים לטות מזה שנים. לאחר שעה ומחצה, שבמהלכה מוטי זה מהלך ומרקד ומספר ושואל ומדבר ומסיק ודורש ומבקש ומתבושש ומתשאל ולוחץ ומדרבן ומתקומם ומתרומם, מבין לייבל בשכלו הדק כי אין מן הנמנע להציע לו מעט מים ללגום. על כן הוא ניגש אל ארונית הסנדביץ המשמיעה יללת סרבנות קלה עם פתיחתה, ובהתעלמות מוחלטת משישיית כוסות הדורלקס המבהיקות, הממתינות כאילו לרגע זה, מבכר לייבל ליטול ערימת כוסות מהוהות המתקרות חד-פעמיות(מוסכמה חברתית נוספת שהוא חולק עליה) מחטט בהן אחת לאחת ולאחר מכן נוטל את מס 27 מתוכן, יוצק בהן מים ומגיש לשפתיו של הילד מוטי, שלאורך התהליך האחרון נועץ את עיני הנץ שלו כמביט מה יעשה לו. סימפטומי התסמונת הבלתי-מאובחנת מוצאים קרקע פורייה בשעה זו, ועוד טרם ברכו את הברכה המקובלת הוא מניח את הכוס ודורש תשובה על השאלה המציקה לו. מיודענו, שכבר הבין כי כל מטרת ערב זה לא זומנה לו כי אם לעבוד על מידותיו, משתף פעולה עם הקטין ומזומן לענות על כל שיידרש, ומה אומר הילד אם לא כך: "למה אתה לוקח את הכוסות המלוכלכות האלה לשתות אם יש לך כוסות זכוכית? למה חלק מהכוסות שבורים וחלק אפורים וחלק עם פרחים וחלק עם אותיות? למה אתה בכלל שומר כוסות חד-פעמי אחרי שהשתמשו בהן?". לאחר הנאום הארוך מוכן הילד ללגום מעט מים כשהוא לא מסתיר את מורת רוחו ממצבה הלא-אסתטי של כוס זו. ולייבל, כמו לייבל המקמץ במילותיו כמעט כמו מספר האנשים שזכו לפקוד את ביתו בעשור האחרון, משיב כך: "האוסף". הילדון, עם כל חלקיקי מנת משכלו, מגלה קושי בהבנת הנאמר. הוא מכיר כל מיני אוספים. גולות ורבנים, גוגואים או אגואים, בולים ואפילו, אפילו אל ה"מושים" של אחותו הוא מוכן לפזול, אבל כוסות? וכיון שלייבל נוכח שתשובה זו אינה משביעה את רצונו של העלם והוא מבין שאם הוא איננו רוצה לבלות את שארית הערב לקול בעבוע המים בכוסו של הינוקא או לקול צלילה עד לקרקעית כאות מחאה, שומה עליו לעשות דבר שלא עשה עד הנה

והוא לפתוח את פיו ולספר. "הדרכים היו קשות אז לפני 40, 50 שנה", הוא נשען לאחור ומצמצם גביני עיניו, "העלייה לר שמעון לא הייתה סדירה והמונית כמו היום, ולא תהא זו קלישאה אם אומר שהדרכים היו בחזקת סכנה. מדי ל"ג בעומר הייתי מגיע בדרך לא דרך בואכה היישוב מירון על טרמפ מזדמן, קצת באוטובוס, קצת ברגל ואחרי טלטולים אינספור הייתי מוצא את עצמי שם בראש הגבעה, שעון על ציונו של ר שמעון ומתפלל. אח"כ עולה הייתי על הגג ומפוז לאור המדורה וגם זוכה בגזיזת שיער של צאן קדושים שגם הוא זכה ועלה מירונה". "מדי שנה עשיתי את דרכי צפונה ומאותו היום שואב הייתי חיות לאורך השנה כולה" נוטל לייבל את הכוס הנגוסה בקצותיה, סימנים שהותירו בה שיני החלב של הילד. "אז החל נפוץ העניין של הסגולות והישועות בזכות התנא האלקי, ואנשים רבים שציפו לישועה מהרו לקיים את מצוות היום ולעלות אל "רב שימן". "לא כמו היום", מאלף אותו בינה לייבל, ולשם שינוי עיניו של מוטי ממוקדות היטב בשפמו המצהיב ובשפתותיו המתהדקות מדי רגע. "היום סגולות הפכו לבית חרושת, והיצירתי ביותר הוא הזכייך, אבנים וסיבובים, שבבי שום, 40 יום, טפטוף טיפות, וישועות ואמונות תפלות כלשהן". "לא שאני מבטל הכל", הוא מסתייג. "סגולות רבות עוברות במסורת וכתובות בזוהר הקדוש, אך היום הטרנד הזה הפך מסחרי בהתאמה לדור האינסטנט שבו אנו חיים. אין זה נוגע אליך... לפחות בגילך", מטעים לייבל ולופת את זקנו בהרהור, "אבל יש לתת את הדעת על-כך ולהבין כי ישנו מושג של התפללתי ונושעתי. כן, בפשטות, מתוך תפילה טהורה ואמיתית - וזהו". אז אני מדבר על הח"י רוטל משקה, כמו כעס על עצמו על נאומי הארוך, "כשנפוץ עניין זה החלו להגיע אנשים רבים. חסידים חגורי אבנט, אברכים ליטאים וסתם עמך שזקוקים היו לישועה והצינור שלהם היה הח"י רוטל". "עומדים היו על ההר", הוא משחזר בערגה, "בתחילה עם מתקני הסיפולוקס, הגזוז ואפילו מים או מיץ ענבים ביתי, והגישו כוס פלסטיק שנשטפה לכל מאן דבעי. אחר כך בשנים המאוחרות יותר כבר המתינו ארגזי טמפו וקוקה-קולה עם שרוולי כוסות מן הזן הבלתי-נכחד הזה, החד פעמי. ובכולם בקשה אחת בתחנונים: ילגום נא רבינו ויברך את.... כל אחד עם צרתו, כוונתו ובקשתו. ואמרתי לעצמי, נו, נו. אתה מילא פה, אז לפחות תעשה ברכה ותשמח יהודי שמתחנן לישועה.

וכך הייתי יושב על סלע מזדמן, מרעים בקולי את הברכה ומכוון לפי הבקשה לישועת הנצרך, ואז לוגם מן המשקה הקר וממשיך הלאה. היום זה תעשייתי", נימה של תלונה משתרבת שוב לקולו, "משאיות הישועה שלך בדרך, סבלי ח"י רוטל עם פליירים ומשרדי פרסום". הוא משתעל קלות וממשיך. "פעם אחת פשוט החלטתי, האדם נצרך לישועה - וביכולתי לעזור! אז בשנה הבאה כבר נטלתי את הכוס המשומשת עמי, עטפתי אותה במגבת של המקווה לבל תתקמט או תקרע בטלטולי הנסיעה תוך ציון השם הנזקק לישועה". "ומני אז", הוא טופח למוטי על השכם, "אני שותה בהם, בגביעי הישועות שסימנן 29. 29 שנים מאז אני מבצע מנהג זה, והכוסות היקרות מזכות את בעליהן בברכות שנעשו לישועתם, עכשיו אני כבר מכיר את הכוסות שלי בע"פ. הן כוסות של ברכה וישועה לעקרות ולמעוכבי הזיווג, לחולים ובעלי הייסורים, לנדכאים ונשברים, לאלו הזקוקים לפרנסה והצלחה ומזל. לכולם". "ואני מברך אותן", הוא סופק כפותיו ונאנח, "ישום דורלקס או שמורלקס לא יחליפו אותן כי בכל עת שאני מברך בהן אני מתחנן אליו: ריבוינו של עוילם, תעזור לירוחם בן שינדא, תן לו טעם בלימוד וקורת רוח שיביא נחת למשפחה, או זכה את יקיר שמעון בן שרה לחזרה בתשובה שלימה! או רפא את שרה חיה בת איטא רבקה שיש לי כבר שני גביעים שלה, שנתיים ברציפות. ויש את הכוס האפורה, וזו עם הפרחים זאת שכתוב עליה ציון רשב"י, וזו מקלקר לברכת מתתיהו צבי בן גיטל ויאיר ציון בן מכלוף, רחל בת נעימה ופייגא ציפורה בת מינדל, עוזר לעדי בת נעמי והמצא לה את זיווגה המוכן לה מששת ימי בראשית בנקל. אני מכיר את הכוסות שלי ואת סיפורן, והן גומלות לי בכך שנותרות בדרך בריאתן המקורית, כמעט", הוא מצטחק ולוגם עוד לגימה רבת-משמעות. מוטי מתגלגל הצידה ובונה בהן פירמידה, כמו שאוהבת אחותו מיכל לעשות טרם סעודה שלישית. דפיקה מהוססת נשמעת על הדלת שלא חוותה רבות כאלו, והיא נפתחת, כי לכך היא מיועדת עוד מהימים בהם אבד המפתח. "הבן שלי כאן?", מתגמגם השכן ומניח יד תומכת על כתפו של לייבל, "אני מאד מקווה שהוא לא הפריע" "זה בסדר", שוב חוזר לייבל לקמוץ את מילותיו ומושך בשלייקעס משיכה קלה. "מוטי", הילד מקפץ במדרגות וכדרכן של ילדים שתסמונות בלתי מאובחנות מעיבות על חייהם הוא אינו מכיר בערכה

של המילה "תודה", ומשום כך היא אינה שגורה על לשונו תדיר. "מה זו הכוס הזו בשיניים שלך?", מושך האב את שאריות הפלסטיק מפיו של בנו, "למה לקחת את זה איתך?". "זה בסדר", הפעם מוטי הוא זה שרגוע, "מהשכן, זה לזיווג הגון של יואל צבי בן שיינא גיטל, יש לו היום עשרה ילדים". של האב מתגלגלות בסימני שאלה, אך הוא דווקא, להבדיל מבנו, נחון במצרך הנדיר הקרוי טקט, ועל כן לא שואל שאלות בטרם סוגר השכן דלתותיו, כי לייבל גלבך הוא עוף מוזר, אין ספק. והדלתיים שלו? לעולם אינן נסגרות...

רשב"י אמר יכולני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, כשיוצאים ונכנסים אצל הרשב"י במירון נראה אחרת יום אחרי ל"ג בעומר מלפני ל"ג בעומר, כל כך הרבה יהודים שפכו שם את לבם, ס'אזי פיל מיט אידישע טרערן.

רשב"י לכל. בבית אהרן מובא, כתיב (איוב יט-כו) 'מבשרי אחזה אלוקי, ראשי תיבות מ'תורת ר'בי ש'מעון ב'ן י'וחאי, כל מי שיש לו אמונה ברשב"י יש לו חיוזק בהשי"ת, וכשם שהשי"ת הוא ד' לכל, כך רשב"י הוא הרבי לכל אפילו לפחותים. אז דבר הראשון אמונה ברשב"י, ולהכל, א"כ כדאי לסמוך עליו בשעת הדחק.

בקדושת לוי (פר' ויצא) מובא שהארת קבלת התורה-מיום ל"ג בעומר. ויקרא לי יעקב גלעד (בראשית לא, מז) הפסוק הזה מרמז על ל"ג בעומר כי גל הוא אותיות ל"ג ויבואר הענין על ידי מאמר חז"ל (פסיקת רבתי כא, א) בים סוף נדמה להם (הקב"ה) כבחור במתן תורה נדמה כזקן המשל בזה לתינוק שמרגילון אותו לילך לבית הספר ומרגיל אותו אביו על ידי דבר שהתינוק מתאוה לו דהיינו שאומר לו ששם בבית הספר יש דבר שהתינוק מתאוה לו ועל ידי זה מרגילו לילך לבית הספר וכיון שמרגילו אז לומד עמו הרבה תורה כך הקב"ה הראה לנו ניסים ונפלאות בים סוף ולא היה עיקר הטעם של הניסים והנפלאות-הניסים והנפלאות עצמם רק הניסים והנפלאות עשה והראה לנו כדי שנדע שיש א-לוה בעולם ונתאוה לו לעבדו ולכך עשה לנו ניסים ונפלאות בים סוף כדי שעל ידי זה נתאוה לקבל התורה ביום מתן תורה ולעבדו בלבב שלם וכו' והבחינה הזאת של יציאת מצרים מאירה עד ל"ג בעומר ומל"ג בעומר מתחיל ההאה של מעמד הר

סיני שהיא קבלת התורה וכבר כתבנו שההארה של יציאת מצרים היה הכנה למתן תורה והניסים והנפלאות היה כדי שנתאוה למתן תורה על ידי הניסים וסדו ויקרא לו יעקב גל עד כלומר כיון שמגיע ג"ל שהור מרומז על ל"ג בעומר אז מתחילין להאיר בחינות הארה (של) קבלת התורה שמרומז במלת 'עד' שרומז על התורה.

ידועה קושיית ה"עולם" מה השמחה הגדולה בל"ג בעומר, בו פסקו תלמידי ר' עקיבא מלמות, והרי כבר לא נשארו תלמידים נוספים שימותו, כי כל עשרים וארבעת האלף הרי מתו. וזו היא קושיית הפרי חדש ואם נעיין דמלשון הגמרא נראה שכל התלמידים מתו והיה העולם שמש עד שבא ר' עקיבא אצל רבותינו שבדרום. וזו היא כח עצום במקום להישבר, ולהיכנס כמו דרך העולם לעצבות ובמקום זה, תפס את עצמו והלך לדרום ולקח ובנה מחדש את חייו. וזהו הכח של יהודי שצריך לדעת ללכת ולא להישבר, וזהו השמחה של כ"ד אלף של בני ישיבה נפטרו, אבל השמחה הוא שלא נשברו.

פסח שני. אכן הכח של פסח שני הוא לא להישבר אנחנו טמאים לנפש אבל למה נגרע, לעמוד בראש ולבקש, וזה תרעין פתוחין, מובא בדברי יחזקאל שמשא רבינו ע"ה אמר להם עמדו ואשמעה מה יצוה, איך היה הענין מכל האדם בטוח שישמע מה שהקב"ה אומר, אלא הסיבה הוא, אם מבקשים למה נגרע אז בוודאי יקבלו תשובה.

וזה שמובא שנהיה לראש ולא לזנב, לזכור אפילו שיש איזה צער או איזה נפילה, אבל תהיה עם הראש למעלה,

כמו שמי שאמר שהראש של הדג, אפילו שמבשלים וצולים זה נשאר ראש של דג, כך גם אתה באיזה מצב אל תהיה "שוואנץ" אל תהיה זנב אלא תשאר בראש. כמו בתרגום שמבאר לתקיף ולא לחלש. וזהו הדבר היסודי תרעין פתוחין אם לא נשברים מוסיפים ז' ימים שישארו השערים פתוחין.

כמו שזורעים גרעין באדמה עד שלא נרקב לא גודל עץ, א"כ כשאתה רואה שלא הולך טוב, תדע שמגיע מצב טוב.

ימי ספירת העומר. האר"י הק' מבאר שכח בני ישראל שקיבלו את התורה כל יום ספרו, אבל מה

היתה הכוח שאפילו שבמשך הימים של הנ' יום היה וילוננו העם והיה נפילות, אבל לא נשברו ספרו הלאה והמשיכו, ועל כן קיבלו את התורה, לא להשיבר.

כנמשל הידוע שפריץ אחד הגיע ליהודי וביקש ממנו ארוחה והיהודי הכין אבל כשנכנס לסעודה שאל איפה הזיתים משוויץ, ענה שאין לו, אז נתן לו מכות, והלך ליהודי שני, והיהודי השני כבר הכין זיתים משוויץ, והנה נכנס הפריץ ושאל איפה הגבינה מאפריקה, ענה שאין, ונתן לו מכות, והלך ליהודי שלישי, והנה ושם לא הכין כלום ונכנס הפריץ ושאל מה לא הכנת כלום אמר היהודי שעשה חשבון שלפריץ אין אינטרס באוכל אלא בדבר אחד האינטרס רק לתת מכות א"כ בשביל מה עלי להכין, וזהו לדעת שהיצר הרע אין לא שום אינטרס, רק דבר אחד שהאברך והבחור יפול ממדרגתו, זוהימטרתו, והנה צריכים להיות חזקים.

בזוהר פ' בהעלותך (קנ"ב ע"ב) בד"ה פקודתא שלשי וז"ל כיון דכנסת ישראל מתעטרא בעטרהא בניסן לא איתעדיאת כתררא ועטרהא מינה תלתין יומין וכל אינון תלתין יומין וכו' מאן דבעי למחמי למטרוניתא יכול למחמי כרוזא כריו כל מאן דלא יכיל למחמי ייתי וחמי עד לא ינעלון תרעי אימתי כרוזא כריו בארבעה עשר לירחא תנינא דהא מתמן עד שבעה יומין תרעין פתיחין מככאן ולהלאה ינעלון תרעי עכ"ל. פירוש הימים האלו התרעין פתוחין, ואח"כ סתום, ולמה כי אחר ר' שמעון כבר הכל מתוקן.

לא להישיבר מהקוצים. באור לשמים פרשת חוקת, מבאר שר' עקיבא היה דורש על כל קוץ וקוץ תילי תלים של הלכות, וזהו האיש שעד גיל ארבעים. אפילו שקוף בגוף דוקר, וזהו עם כל הקוצים שהפריע, אפילו כך למד ושבר כל הנסיונות והגיע עד לתילי תלים של הלכות.

אחד נכנס להבית ישראל והתאונן שלא מרגיש לא בלימוד ולא בתפילה, שאל אותו הבית ישראל, האם על ג' עבירות אתה תמסור נפשך, אמר כן כתיב ובכל נפשך, אמר לו הבית ישראל למה הלכת כבר ל"נפשך" לפני זה כתיב "לבבך" בלי טעם רק עם הלב.

כח של הדמעות שלך. נעייין מה שמובא בספר נחלת אבות' (ח"ג), שמצא כתוב בספרים, שאביו יוחאי היה משבט יהודה, והיה מגדולי הדור, ועשיר ונכבד וקרוב למלכות, וחיבה יתרה נודעת לו בבית הקיסר אנדרניוס, שחוק עצמות. ואשתו של יוחאי היה שמה שרה - מזרע הנשיאים, זרעו של הלל הזקן, עליו השלום. ותהי שרה עקרה ולא נפקדה בבנים. וכשראה שעברו הרבה שנים ועדין אין לה ולד, עלה בדעתו של יוחאי הצדיק לגרשה או לישא אישה אחרת עליה, ויצו לשדכן אחד שיחפש עבורו אישה צנועה, הגונה ובת טובים. לאחר זמן נודע הדבר לשרה אשתו, שיוחאי בעלה רוצה לגרשה, ולא אמרה לו דבר, רק שהיתה מרבה לצום ולתת צדקה ומתפללת יום-יום בהיותה לבדה. ותבך בכי גדול לפני השם בלב נשבר, להצילה מגירושיה, וגם בכדי שלא תהיה צרתה בצידה - על-ידי שיתן לה הריון ותלד בן, והשם שמע קול צעקתה.

ויהי בליל ראש-השנה, וירא יוחאי בחלומו והנה הוא עומד ביער גדול מלא אילנות לאלפים ולרבבות - מהם רעננים הנותנים פירות, ומהם יבשים, והוא יוחאי, נשען על אילן יבש, וישא עיניו וירא והנה איש מדה, מראהו נורא מאוד, ועל שכמו נאד אחד מלא מים, ויעבור בכל היער וישקה כמה מהאילנות היבשים, וכמה מהאילנות עבר עליהם והניחם כמו שהם יבשים ולא השקה אותם. ויגיע עד האילן אשר נשען עליו יוחאי, ויוציא מחיקו צלוחית קטנה מלאה מים חיים טהורים, וישקה את האילן אשר נשען עליו יוחאי ויברכהו. ואז ראה יוחאי, כי שרתה הברכה באותם מעט מים, וגאו מאוד ויכסו כל סביבות האילן שעליו נשען, ואז תכף נשא האילן פרי - תפוחים גדולים ויקרים, וסביבם מלא עלים רעננים, ויגדל האילן עד מאוד בסעיפים ופוארות ועלים ופירות נותנים ריח חזק למרחוק. וישמח יוחאי מאוד על המראה שראה בחלומו, ויקץ משנתו מתוך שמחה, ובכך דובב הכתוב: "מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה, הללויה".

ויספר את חלומו לאשתו ויאמר לה: חלום חלמתי, ופתרונו, לדעתי פשוט הוא: היער הוא העולם, והאילנות הן הנשים מהן נותנות פירות, ומהן עקרות, כאילנות היבשים, ובראש השנה נפקדות יש מהן להוליד, ויש מהן נשארות עקרות. ואת, בתי, היא האילן שהייתי נשען עליו, והשקו אותי ממעיין הברכה, להוליד בנים צדיקים וחכמים. ואמנם דבר אחד נשאר לי להבין בפתרון חלומי: מדוע כל האילנות השקה אותם מהנאד, והאילן שהייתי נשען עליו השקדו

כמה שתחטא, אבל תשוב אל תשאר בחוץ, אל תשבר תשוב שוב.

רק צריכים לזכור את הווארט של ואל יבוא בכל עת אל הקודש, לא כל שניה לצאת ולשוב אלא תיכנס ותהיה ערליכער יוד.

כמו שאבא ואמא לבס אפילו מצואה ירחיצו אותנו, כך אביכם שבשמים מרחיץ אותנו, ובישמח ישראל אומר כמו שבמקוה כדי להיטהר אנחנו יורדים למקוה, וכשמגיעים למטה צריכים לעשות בייג להכניע כך גם הטהרה שהקב"ה מטהר אותנו אם אנחנו נכנעים.

הוד שבהוד. מובא מצדיקים שכתוב הוד והדר תשובה עליו. אפילו כהוד ואפילו כשהפוך והדר, אבל אצלנו זה בשוויות זוהי הכח לא להישבר וזהו שכתוב על ר' שמעון, במערות צורים שעמדת הכח שלו שעמד במערה כצור, לא נשבר אם כל הנסיונות.

במאירי אבות אם לומדים ממאמרי רש"י שנהיה תלמידים של רשב"י, ורשב"י לבד אמר שנו מידותי.

כי עמך הסליחה. אמר רשב"י לפני פטירתו וכך מובא בזהר הק', כשחלה התנא רבי שמעון בר יוחאי, נכנסו אליו שלושה תלמידיו, רבי פינחס ורבי חייא ורבי אבא. אמרו לו: מי שהוא עמוד העולם נוטה למות? אמר להם: אין בית-דין של מעלה מעיינים בדיני, שהרי אני רואה שאיני נמסר למלאך ולדין של מעלה, שאין אני כשאר בני-אדם, אלא הקדוש-ברוך-הוא בעצמו דן את דיני ולא בית-דין, וכמו שאמר דוד בתפלתו אל השם (תהלים מג, א): "שפטני אלוקים וריבה ריבני", וכן אמר שלמה (מ"א ח, נט): "לעשות משפט עבדו", הוא לבדו ולא אחר. שהרי שנינו: כשאדם נוטה למות - בית-דין של מעלה מעיינים בדינו: יש מהם הנוטים לכף-זכות, שמראים זכותיו של האדם, ויש מהם הנוטים לכף-חובה ומראים חובתו של האדם, ואין הנידון יוצא מן הדין כמו שהוא חפץ. אבל מי שדן אותו המלך העליון, השולט על הכול, הוא טוב, ואין האדם יכול להיות באותו הדין רק טוב. מה הטעם? שהרי שנינו: מידותיו של המלך העליון נוטות תמיד לזכות, והוא כולו רחמים, ובידו לסלוח לחטאים ועונות. וזהו שכתוב (תהלים קל, ד): "כי עמך הסליחה", ולא עם אחר. ולכן ביקשתי ממנו שהוא ידין את דיני, ואני אכנס לעולם הבא דרך

מהצלוחית ושפך עליו את כל הצלוחית, ולא השקה מאותה צלוחית, לא קודם לכן ולא אחר-כך, שום אילן אחר, רק את כולה שפך על אותו אילן שהייתי נשען עליו? ותאמר לו אישתו: תמיהתך תמיהה, ובכן תרשיני לילך אצל הקדוש רבי עקיבא להגיד לו את החלום, והוא יגיד לנו את פתרונו. ויאמר לה: בתי, טוב הדבר! שנינו יחדיו נלך אילו ונספר לו את החלום, והוא, ברוח-הקודש אשר האציל אותו אלוקים, יגיד לנו את פתרונו. ותאמר: טוב הדבר.

ויהי במוצאי ראש-השנה הלכו שניהם יחדיו אצל התנא הקדוש רבי עקיבא, ויספר לו יוחאי את חלומו, ויפתור לו כאשר פתר יוחאי, ואמנם הודיעו סיבת השקאת אותו אילן רק מהצלוחית, ויאמר לו: דע יוחאי, כי חלומך הוא משל על הנשים היולדות והעקרות, ואשתך שרה היא מהעקרות, שאי אפשר לה להוליד בשום אופן, ורק על-ידי תפלותיה ורוב דמעותיה אשר שפכה לפני השם, הם שזכו אותה ונהפכה מעקרה ליולדת, והצלוחית שראית היא צלוחית של דמעותיה שנאספו, ומהן השקה ורווה להוליד לך בנים, ולכן לא השקו מאותה הצלוחית שום אילן אחר, רק אותו אילן שאתה נשענת עליו, הרומז לאישתך. ויאמר רבי עקיבא אל שרה: הנך בזאת השנה הרה ויולדת בן, שיאיר לישראל בחכמתו ובמעשיו! וישמחו יוחאי ושרה אישתו מאוד מדברי רבי עקיבא, וילכו לביתם לשלום. וידע יוחאי את אישתו, ותהר ותלד בן ביום חג השבועות, שבו נתנה תורה לישראל, והבית נתמלא אורה מההוד וההדר שהיה חופף עליו, וידעו כל רואיו כי ברכה בו ויאיר לישראל אור גדול. וישמחו חוריו בו מאוד ויהללו את השם, ויחלקו צדקות ויעשו סעודה ומשתה גדול ביום מילתו, ויקרא את שמו שמעון, כי שמע השם לקול תפילת אימו ולקול בכיותיה. מהיום ההוא נתנו עיניהם עליו לשמרו מכל טומאה ולגדלו בקדשה ובטהרה, ומעת החל לדבר, הרגילוהו רק בדברים שבקדשה - פסוקים ומאמרים.

בתשובה תגיע שוב אבל אל תהיה שבור. מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל. אמר הגה"ק מקלויזנבורג ז"ע, שכמו שאחד נטמא נכנס למקוה ונטהר, כך גם אם שוב נטמא שוב הולך למקוה וכך עד אין בלי שיעור, וזה שרבי עקיבא אומר כמו שהמקוה מטהר בכל מצב ולא משנה כמו הטומאה, כך גם הקב"ה מטהר את ישראל בתשובה

שלשה-עשר פתחים (כנראה, הכוונה ל"ג מידות של רחמים), שלא עברו בהם אלא האבות, ולא יהיה מי שיעכב בידי, מפני שלא אבקש מהם רשות. הוסיף רבי שמעון ואמר דבר-מה, וראו תלמידיו הנמצאים בבית שבאו לבקרו, שאיננו נמצא שם. תמהו מאוד, ואף אחד מהם לא היה יכול להוציא הגה מפיו מרוב פחד שנפל עליהם. בעודם יושבים שם, עלו באפס ריחות של בשמים רבים, וכל אחד ואחד מהם חזר והתאושש, עד שראו את רבי שמעון שנראה כמדבר עם אדם, אולם לא ראו אדם אחר מבלעדיו.

לאחר זמן-מה שאל אותם רבי שמעון: האם ראיתם דבר-מה? אמר לו רבי פינחס: לא, אלא שכולנו תמהים על שלא ראינו אותך על מטתך זמן רב, וכשראינוך עלו באפינו ריחות בשמים של גן-עדן, ושמענו את קולך מדבר ולא ידענו מי מדבר עמך... אמר להם רבי שמעון: ולא שמעתם דיבור אחר חוץ משלי? השיבו לו: לא! אמר להם: כנראה שאין אתם ראוים עדיין לראות פניו. אחר-כך אמר להם רבי שמעון: כעת שלחו אחרי מן השמים והראו לי את מקומם של הצדיקים בעולם הבא, ולא נשא חן בעיני מקומי המיועד, רק חפצתי במחיצתו של אחיה השילוני, ובחרתי מקומי שם וחזרתי. ובאו עמי שלוש מאות נשמות צדיקים, ובראשם היה אדם הראשון, והוא אשר ישב לידי ודיבר עמי... לאחר מכן נתקרב אליו רבי אלעזר בנו ואמר לו: אבי, והיכן מקומי שם? אמר לו אביו, רבי שמעון: אשרי חלקך, בני! זמן רב יעבור שלא תהיה קבור עמי, אבל בעולם הבא - בחרתי מקום בשבילי ובשבילך. אשרי חלקנו ואשרי חלקם של הצדיקים, שהם עתידים לשבח לאדון העולם כמו המלאכים המשרתים לפניו! וזה שנאמר: "אך צדיקים יודו לשמך".

באותו היום שרבי שמעון עמד להסתלק מן העולם והיה מסדר דבריו, התכנסו החברים לבית רבי שמעון, והיו לפניו רבי אלעזר בנו ורבי אבא ושאר החברים, והבית היה מלא. זקף רבי שמעון את עיניו וראה שהבית נתמלא. בכה רבי שמעון ואמר: בפעם אחרת, כאשר הייתי חולה, היה רבי פינחס בן יאיר לפני, ועד שבחרתי מקומי המתינו לי, וכשחזרתי הקיפה אש סביבי ולא פסקה לעולם, ולא היה נכנס אדם אלא ברשות, ועכשיו ראיתי, שפסקה האש והבית נתמלא!!! בעודם יושבים, פקח רבי שמעון את עיניו וראה מה שראה, והקיפה האש את הבית. יצאו כולם, ונשארו רבי אלעזר בנו ורבי אבא, ושאר החברים ישבו בחוץ.

אמר רבי שמעון לרבי אלעזר בנו: צא וראה אם רבי יצחק נמצא כאן, כי אני ערבתי לו (בשעה שמלאך-המות ביקש לקחתו) שלא ימות. אמור לו שיסדר דבריו וישב על ידיו! אשרי חלקו. ולכן בעשרת ימי תשובה אומרים לעיחלא ולעילא, כדי שהקב"ה ידין אותנו ושם הוא כולו רחמים. וזהו רק המעביר על מידותיו יכול לזכות שהקב"ה הוא ידון אותו.

שום דבר לא עוזר כמו לעזור לזולת. הרה"ק מסווארען ז"ע היה מביא את הזוהר מיום פטירתו והיה מראה את הסוף על מה שכתוב על תלמידו של רשב"י ר' יצחק, ("א שר" יצחק קבור ליד שער של רשב"י ז"ע) שרשב"י ערב לו, ואכן נפטר באותו יום, ומובא בזהר הק' שפעם אחד מצא עני את ר' יצחק וביקש ממנו צדקה ואמר לו שיש לו רק חצי מעה, אמר העני אני יש לי גם חצי מעה ואם תתן לי את החצי השני אני יכול לקנות ככר, ונתן לו, ואח"כ חלם ר' יצחק שהים סחף אותו לבפנים וכמעט טבע שם, והיה מושיט ב' ידיו ופתאום רואה את רשב"י מושיט את ידיו אבל אינו מתחבר אליו, ולא עזר עד שראה את העני והוא חיבר את ידיו וכך ניצל ר' יצחק, וכשקם נפל פסק בפיו, "אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ד". רואים מזה אפילו התנא שיכלני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, אבל כאן לא עזר אל העזרה לעני זה מה שעזר.

ולכן כשמגיעים למירון נדחפים הרבה צריכים לראות לא לדחוף אלא לעשות מקום לשני זה גם עזרה לדחוף את עצמינו ולא את הזולת, צריכים לדעת שיטת רשב"י בעירובין כל החצרות והקרפיות הן רשות אחת. וא"כ צריכים מאוד להיזהר, כמו שהיה אחד שהיה נדחף בין האנשים כדי להגיע לציון ואמר, רשב"י אני כבר כמעט הגעתי אליך עוד שתי דחיפות אני מגיע תעזור לי.

המקובל הרה"צ ר' אשר זעליג מרגלית ז"ע, היה אומר אידרא והיה לבוש בבגדים לבנים, ושם גם היה ר' יונה לבל שהיה משחיר את ידיו שיהיה אוכל להעולים מירונה, והנה בסוף עשרים דקות מצא ר' יונה את ר' אשר זעליג, והתלונן איך אתה העברת את יום הקדוש הזה אני נשאר לי עשר דקות למנחה ועוד עשר דקות לתהילים, אמר לו ר' אשר זעליג, זה שאתה צריך להתפלל מנחה אתה חייב, אבל עשר דקות

אחרים במקום תהלים לך תשחיר את הידים עם בישולים לזולת ואני מסכים שתתן לי את העשר דקות שעבדת לזולת ואני נותן לך את כל האידרא והבגדים לבנים והכל... מכאן רואים את הכח מה זה עזרה לשני.

במדרש תנחומא (ויחי סימן ה) אמר רשב"י כל העוזר את ישראל כאלו עוזר את השכינה שנאמר אורו אורו יושביה כי לא באו לעזרת ה' (שופטים ה), וכי צריך הוא לסיוע אלא ללמדך שכל העוזר לישראל כאלו עוזר את השכינה.

השושבינים העיקריים בשמחה הגדולה, היה מורנו האר"י הקדוש ז"ע כפי שכתב תלמידו הגדול רבי חיים ויטאל ז"ע בספר שער הכוונות (שער הכוונות, ענין העומר דרוש יב, דף קצא דפוס ירושלים תשמ"ח): "ענין מנהג ישראל שנהגו ישראל לעלות ביום ל"ג בעומר על קברי הרשב"י ורבי אלעזר בנו, אשר קבורים בעיר מירון כנודע, ואוכלים ושותים ושמחים שם. אני ראיתי למורי ז"ל, שהלך לשם פעם אחת ביום ל"ג בעומר, הוא וכל אנשי ביתו, וישב שם שלשה ימים ראשונים של השבוע ההוא. וזה היה פעם הראשונה שבא מצרים אבל אין אני יודע אם אז היה בקי ויודע בחכמה הזו הנפלאה שהשיג אח"כ.

והר"ר יונתן שאגיש העיד לך, שבשנה הא' קודם שהלכתי אני אצלו ללמוד עם מורי ז"ל, שהוליך את בנו הקטן שם עם כל אנשי ביתו, ושם גילחו את ראשו כמנהג הידוע ועשה שם יום משתה ושמחה.

גם העיד הה"ר אברהם הלוי, כי בשנה הנזכרת הלך גם הוא שם, והיה נוהג לומר בכל יום בברכת תשכון נחם ד' אלוקינו את אבלי ציון וכו', וגם בהיותו שם אמר נחם. ואחרי שגמר העמידה אמר לו מורי ז"ל כי ראה בהקיץ את רשב"י ע"ה עומד על קברו ואמר לו, אמור אל האיש הזה אברהם הלוי, כי למה אומר נחם ביום שמחתנו, והנה לכן הוא יהיה בנחמה בקרוב. ולא יצא חודש ימים עד שמת לו בן אחד, וקיבל עליו תנחומין. וכתבתי כל זה, להורות כי שורש במנהג הזה הנזכר. ובפרט כי רבי שמעון בן יוחאי הוא מחמשה תלמידיו הגדולים של רבי עקיבא, ולכן זמן שמחתו ביום ל"ג בעומר."

כמו יום כיפור. הרה"ק ר' העניך מאלכסנדר זצ"ל היה מברך את חסידיו ביום זה שיתקבלו תפלותיהם, כמו שהיה מברכם ביום כיפור. ויש לומר כי רשב"י אמר יכולני לפטור את כל העולם כולו מן הדין, ובוודאי בכל שנה ושנה ביום זה אומר כן, ואם כן הוי יום זה כיום כיפור.

כיצד יפטור רשב"י את העולם מן הדין. בגמרא (סוכה מה): "אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בר יוחאי יכול אני לפטור את כל העולם מן הדין בהקדמה לשו"ת מהרש"ם (כרך א חלק ב) הביא על זה ביאור נאה בשם הגה"ק מהרש"ם בערוזאן ז"ע על פי מה ששינוי בגמרא (סנהדרין צא). אמר ליה אנטונינוס לרבי גוף ונשמה יכולים לפטור עצמן מן הדין כיצד גוף אומר נשמה חטאה שמיום שפירשה ממני הרני מוטל כאבן דומם בקבר ונשמה אומרת גוף חטא שמיום שפרשתי ממנו הרני פורחת באויר כציפור. אמר ליה [רבי לאנטונינוס] אמשיל לך משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם שהיה לו פרדס נאה והיה בו [תאנן] בכורות נאות והושיב בו שני שומרים אחד אחד חגור ואחד סומא אמר לו חגור לסומא בכורות נאות אני רואה בפרדס בא ונרכיבני ונביאם לאכלם רכב חגור על גבי סומא והביאום ואכלום לימים בא בעל הפרדס אמר להן בכורות נאות היכן הן אמר לו חגור כלום יש לי רגלים להלך בהן? אמר לו סומא כלום יש לי עינים לראות? מה עשה? הרכיב חגור על גבי סומא ודן אותם כאחד אף הקב"ה מביא נשמה וזורקה בגוף ודן אותם כאחד. והנה קיימא לן במשנה (שבת צב:) לענין מלאכה בשבת כי שנים שעשו מלאכה בשבת אם זה יכול לעשות המלאכה לבד ועשאוה יחד שניהם חייבים ויש לומר שכמו כן בשאר איסורים הדין הוא כן עיין בשו"ת הרשב"א (ח"א סי' כח) ושו"ת הרדב"ז (ח"ה סימן ב' אלפים פ) ושו"ת חכם צבי (סימן פב) ושו"ת שאילת יעב"ץ (ח"ב סימן קלד) ודעת תורה(סימן ב ס"ק סה) בזה. לפי זה גוף ונשמה שחטאו יחד שזה לבד אינו יכול לחטוא וזו לבד אינה יכולה לחטוא שניהם חייבים בדין אולם במשנה (שבת צב:) מבואר כי רבי שמעון בו יוחאי סבירא ליה שגם אם זה אינו יכול לעשות המלאכה לבד וזה אינו יכול לעשות המלאכה לבד ועשאוה יחד שניהם פטורים א"כ לפי שיטתו גוף ונשמה פטורים מן הדין וזהו שאמר רשב"י יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין שהרי לשיטתו שניהם שעשאוה פטורים וסיים הגה"ק

מהרש"ם זי"ע ואף דאנן קיימא לן דלא שרשב"י בזה מכל מקום היום ל"ג בעומר שהוא הילולא דרשב"י זכותו יגן על כל המתים להיותם פטורים מן הדין. ויש להוסיף על פי שהובא לעיל בשם הרה"ק רבי ברוך ממעזיבו זי"ע שמבאר כי השמחה המיוחדת של רשב"י ביום פטירתו בל"ג בעומר היא על פי מה שכתבו הפוסקים שכאשר יש מחלוקת בין בעלי הגמרא ובין המקובלים הלכה כחכמי הגמרא נמצא שבעולם הזה על פי רוב אין הלכה כרשב"י בעל הזוהר הקדוש אבל בעולם העליון הלכה כבעלי קבלה שהם רשב"י וחבריו על כן ל"ג בעומר יום הסתלקותו של הרשב"י לעולם העליון הוא בבחינת קבלת התורה שלו כי אז זכה לראות בעולם שהלכה כמותו ומטעם זה נקרא ל"ג בעומר "הילולא דרבי שמעון בר יוחאי" כי רשב"י שמח שמחה גדולה במתן תורתו עכ"ד נמצא דביום ל"ג בעומר מתעורר כוחו של רשב"י לפטור כל העולם מן הדין כיוון שהלכה כמותו.

מידת אלקים. ביום זה נמצא מהספירה הוא אותיות "אלקים" וזהו ר"ת י'כולני ל'פטור א'ית ה'עולם מ'ן ה'דין.

מסופר (זוהר חדש ה"ג) כי פעם הלך רשב"י לבדו, הרחק מביתו. כשהגיע בואכה העיר לוד, אמרו לו שפרצה מגיפה נוראה של דבר בעיר, ומספר גדול של יהודים כבר נפטרו. תושבי המקום בקשו מהצדיק עצה ותושיה כיצד לעצור את המגיפה. כשנכנס רבי שמעון אל העיר, ראה אנשים מתים מוטלים ברחובותיה, ללא קבורה – מחמת המגיפה ועצמתה. מיד הכריז רשב"י נחרצות: "כל זה קורה כאן בשעה שאני בעיר! – גוזר אני שהמגיפה תפסק!!" אכן, מיד נשמעה בת קול הפוקדת על מלאכי המשחית: "צאו מכאן, כי הלא רבי שמעון כאן – שהקדוש ברוך הוא גוזר, והוא מבטל אץ הגזירה!" לאחר מכן, כשמע רבי מאיר את הסיפור המופלא, אמר: "מי יכול להשיג את שבחו של רבי שמעון? הלא הוא בבחינה זו גדול ממה שרבינו מדוע? – שלאחר שקרח ועדתו אבדו מתוך הקהל, ובני ישראל התלוננו על משה ואהרן, יצא הקצף מלפני ה' והחל הנגף בעם. מה עשה משה? – קרא לאהרן: 'קח את המחתה... כי יצא הקצף מלפני ה' החל הנגף.' משה רבינו היה צריך להטריח את עצמו לכל אלה הדברים, אבל רבי שמעון ביטל במאמרו בלבד כל מה שגזר הקדוש ברוך הוא!"

במירון פועלים הכל. כשהיה הרה"ק ר' אברהם אלימלך מקארלין זי"ע במירון ורצו לתת לו קוויטלעך, אמר שבמירון כולם אדמוריים, וכל אחד שיתפלל לבד הוא יפעול. וגם שיטתו היה מי שנוסע למקומות הקדושים מקום אחרון יהיה רשב"י כי אחרי ר' שמעון לא צריך כלום. ומי שאינו מרגיש שהוא השאיר את החבילה שלו, סימן שבמירון הוא לא היה.

ישועות רשב"י. היתה אשה עשירה ששלחה סחורותיה בספינה, והגיעה לרשב"י לבקש שיגיע למקומה בשלום, והנה היא שמעה איך שאשה מבקשת מרשב"י שחסר לה שלוש מאות רובל לונדניא, אז הוציאה שלוש מאות ונתנה לו ואמרה לרשב"י כמו שהיא נעזרה מיד כך תעזור לי מיד, הדברי שמואל היה מתפעל מהבקשה היא לא ביקשה בזכות צדקה אלא כמו שנעזרה, כך אני גם רוצה להיעזר מיד.

הרה"ק ממונקאטש מבאר. שמעון בן יוחאי – (553) בגימטריא "מחיה מתים". שמעון בר יוחאי – (703) בגימטריא "ורפאתיו", שנאמר (ישעיה נ"ו, י"ט), "בורא ניב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר ה' ורפאתיו".

ירידת המן בל"ג בעומר. הנה החתם סופר (בשו"ת חו"ד סי' רל"ג ובדרשות ח"ב דף רע"ט ט"ב) כתב שביום ל"ג בעומר התחיל לירד המן והוא עפ"י מה שאמרו במדרש שמיום ט"ו אייר שכלה החררה שהוציאו ממצרים הלכו ג' ימים בלא לחם ואח"כ ירד המן ביום י"ח לחודש שהוא ל"ג בעומר (והוא נגד ש"ז דילן שבת פז ע"ב עיי"ש) ונתן רמז בפסוק (ויקרא כג טו) וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר וגו' דבתיבות אלו יש ל"ג אותיות יעו"ש.

יום קדוש. הרה"ק מראזווידוב אמר ששום יום בשנה לא טוב לי כמו ביום קדוש הזה ל"ג בעומר. ופעם אחד אמר לעת ערב, חבל שהשמש יבא ויפנה, מי יתן והיה בידי להעמיד השמש עוד קצת לכבוד קדושת היום.

מקובל בין חסידים ואנשי מעשה העובדא דלהלן: אא"ז הדברי חיים מצאנו זי"ע היה פעם בדו"קוב אצל מחותנו הרה"ק הר"א זצ"ל והמתינו על הדברי חיים ליכנס לסעודת ל"ג בעומר וכשאחר בדבר שלחו

למשמש להביאו אל השולחן כשפתח המשמש הדלת ראה שהדברי חיים אוחזו ביד הרה"ק ר' משה'לי מראזדאב זצ"ל ורמז הרה"ק מהר"מ למשמש שלא יבלבל עתה ואחרי שהגיעו אל השולחן שאל הרה"ק מהר"א לבנו רבי משה זצ"ל על מה שוחחו והשיב לאביו שהדברי חיים מסר לו סודות של השיר בר יוחאי "ווי אזוי אריין צו שטעלן יעדן בר יוחאי אין זיין קעסטעל".

מנהג ההדלקה בציון הרשב"י הוא לאו דווקא בל"ג בעומר אלא היה נהוג בכל ימות השנה בשעה שהגיעו להתפלל על ציונו הקדוש כסיפורו של אחד מבני פמלייתו של רבי חיים בן עטר בעל אור החיים הקדוש שעלה למירון ובאש המצבה של רשב"י גומה גדולה לפי ששם מדליקין בכל לילה על זה האופן לוקחים בגדי פשתן לפנים וטובים כל אחד לפי ערכו ועושים אותם חתיכות חתיכות וטובלים אותם בשמן זית וממלאים הגומה זית ודולקים אותה ונראה אורה עד צפת ופעם אחת שלחה גבירה מקונסטנטינא בנר אחד ארוג עם כסף שוה מאה פיישאש הדליקה אותו לכבוד הרשב"י עליו השלום וכל אחד לפי כוחו והרב הדליק כמה בגדים רושם הדברים מציין שההדלקות נערכו גם על ציונו של רבי אליעזר בן רשב"י הדלקתי גם עליו וגם על קבר רבי יצחק [בפתח החצר] וכשהיינו דולקים עליהם שלושתם היתה נראית החצר במדורת אש.

מדליקים נרות ושורפים בגדים במדורה. פעם אחת היה רב אחד במירון, וראה אנשים ונשים באים ומשתטחים אל הציון דרשב"י, והביאו עמהם בגדים חשובים של שש ומשי ושאר מטפחות בדמים יקרים, ושורפים אותם אצל קבר רשב"י בשמחה רבה, ובראות הרב כן מנע אותם מלשרוף בגדים הנ"ל וצוה להם שימכרו הבגדים ויתנו דמם לעניים, ותיכף באותו לילה בא לו רשב"י זיע"א בחלום ואמר לו כשם שמנעת אותם מלעשות שמחתי, לכן לא ישלים שנתו רחמנא ליצלן. אותה שעה נזדעזע הרב וקם משנתו, ומרוב פחדו קרא לאנשים ההם וביקש מהם שיעשו כמנהגם, והוא גם כן השתדל עמהם. וביום שאחר כך עשה הרב הנ"ל סיגופים ותעניות והרבה בתפילה ובתחנונים, חזר רשב"י ובא אליו פעם ב' בחלום, ואמר לו אל תצער עצמך כי כבר נגזר עליך הגזירה, ולא עבר ג' חדשים ונסתלק הרב בחולי מעיים רח"ל.

כעין מעשה הנ"ל היה גם כאשר פעם אחת הגיע גביר עם בנו יחידו על ציון של התנא האלוקי רשב"י ביום ההילולא, וכיון שראה השמחה הגדולה שם היתה לו תמיה גדולה על זו השמחה, וצעק צעקה גדולה, ואמר רשב"י מת באותו היום, וראוי לבכות בכיה גדולה בזה היום, ואף גם זאת שאתם שמחים, וגער בהם בניזיפה גדולה ונתבטלה השמחה. ולמחרתו נפל הבן יחיד של הגביר הנ"ל למטה ונעשה חלש ומת, ובלילה בא רשב"י אליו בחלום ואמר לו מאחר שאתה בטלת שמחתי, לכן אני ביטלתי שמחתך.

סודר למדורה. הרה"ק ר' ברוך ממעזיבוז זי"ע היה נוהג לקנות בכל שנה סודר, ושלחו למירון להשליכו להמדורה שנדלק לכבוד הרשב"י.

בספר ישועות מלכו (לקוטים עו) הביא טעם לזה, דהענין הוא, דקודם החטא של אדם הראשון היו ערומים ולא הוצרכו למלבושים, ולאחר החטא הלבישם ד'. ולכן המנהג שהכלה נותנת להחתן טלית של מצוה, להורות שהיא גרמה לו זה שיצטרך ללבוש בגדים, ומתקנת דבר זה בטלית של מצוה, כמו כן היה אצל ר' שמעון בר יוחאי שישב במערה בלי שום לבוש, כיון שהיה מדרגתו כמו באדם הראשון קודם החטא, וזה מרמזים בשריפת הבגדים על קברו של רשב"י, להראות שהצדיק הזה לא היה צריך לשום מלבוש, כי היה כמו אדם הראשון קודם החטא.

הרה"ק ר' דוד מלעלוב זי"ע, היה זורק את הכיפה, והיה מעשה עם בחור שהיה צריך ישועה והגיע לשם זור את הכיפה שלו לתוך האש ונעזר שם.

בעיר לבוב (למברג), עירו של הגאון רבי דוד הלוי, בעל הטי"ז זצ"ל, הנהיג הטי"ז להדליק בכל שנה בל"ג בעומר נרות רבים כדי שיפיצו אורה לכבוד התנא האלוקי רשב"י, ומרמזים על האור שהשאייר רשב"י לכל הדורות, בדמות מפר הזוהר הקדוש שחיבר. ואמנם, בכל שנה היה שמש בית הכנסת מגיע בערב ל"ג בעומר ומדליק בבית הכנסת נרות רבים לכבוד התנא האלוקי רשב"י. באחת השנים, הגיע גבאי בית הכנסת באמצע ההדלקה, וראה כיצד השמש מדליק נרות רבים בבית הכנסת. גער הגבאי בשמש וצעק עליו: מדוע אתה מדליק כ"כ הרבה נרות לכבוד רשב"י, הרי הוא תנא כמו כל התנאים, ולאף תנא אין אנו מדליקים בכלל נרות ביום ההילולא שלהם, ומה

נשתנה רשב"י שאתה מדליק נרות ועוד רבים כ"כ לכבודו? הרי חבל על הכסף, ולא נתקררה דעתו של הגבאי עד שציוה לכבות את הנרות. כאשר שמע רבינו הט"ז זצ"ל ממה שהתרתש נעצב אל לבו על שפגעו בכבודו של התנא האלוקי רשב"י. ואמנם, לא חלפי ימים מרובים, ואותו גבאי נחלה, וגברה עליו מחלתו, עד שנפטר ולא הוציא שנתו רח"ל. או אז ראו הכל כי יד ה' פגעה בו על הפגיעה בכבודו של התנא רשב"י. ואם עד לאותו מקרה הרבו בנרות לכבוד יומא דהילולא, הרי שמאותה שנה ואילך החליטו בלבוב להרבות בהדלקת נרות ביום זה עוד יותר ממה שהיו מדליקים בכל שנה לכבוד התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי.

במדרש שיר השירים (א, ל) תנינן נשא אדם אשה ושהה עמה עשר שנים ולא ילדה אינו רשאי ליבטל אמר רבי אידי מעשה באשה אחת בצידן ששהתה עשר שנים עם בעלה ולא ילדה אתון גבי ר' שמעון בן יוחאי בעיין למשתבקא דין מדין אמר להון חייכון כשם שנזדווגתם זה לזה במאכל ובמשתה כך אין אתם מתפרשים אלא מתוך מאכל ומשתה הלכו בדרכיו ועשו לעצמם י"ט ועשו סעודה גדולה ושכרתו יותר מדאי כיון שנתייבשה דעתו עליו אמר לה בתי ראי כל חפץ טוב שיש לי בבית וטלי אותו ולכי לבית אביך מה עשתה היא לאחר שישן רמזה לעבדיה ולשפחותיה ואמרה להם שאוהו במטה וקחו אותו והוליכוהו לבית אבא בחצי הלילה ננער משנתיה כיון דפג חמריה אמר לה בתי היכן אני נתון אמרה ליה בבית אבא אמר לה מה לי לבית אביך אמרה ליה ולא כך אמרת לי בערב כל חפץ טוב שיש בביתי טלי אותו ולכי לבית אביך אין חפץ טוב לי בעולם יותר ממך הלכו להם אצל רבי שמעון בן יוחאי ועמד והתפלל עליהם ונפקדו ללמדך מה הקדוש ברוך הוא פוקד עקרות אף צדיקים פוקדים עקרות. והרי דברים קל וחומר ומה אם בשר ודם על שאמר לבשר ודם שכמותו אין לי חפץ בעולם טוב ממך נפקדו ישראל המחכים לישועת הקב"ה בכל יום ואומרים אין לנו חפץ טוב בעולם אלא אתה עאכ"ו.

בירושלמי מובא שלסוף שלש עשרה שנות שבתם במערה, יצא רבי שמעון וישב על פתח המערה. ראה ציד צפורים הפורש את מצודתו ללכוד ציפורים. הלה פיזר זעונים כדי לפתות את בעלי הכנף להכנס למצודתו. התבונן רבי שמעון וראה צפרים מתקרבות

למלכודת וכמעט שנלכדות בתוכה. באותה רגע גורלי שבו נתקרבה הציפור למצודה, שמע רבי שמעון בת קול מכרות משמים 'דימוס' (רחמים), ותיכף ניצלה הציפור. והיה אם שמע 'ספיקילא' (הריגה), היתה הציפור ניצודה. למד רבי שמעון ממראה זה לקח חשוב בהנהגת השם יתברך כלפי בריותיו, ואמר: "אם ציפור, מבלעדי גזר דין משמים, אינה אובדת; כל שכן בני אדם, שאינם נוקפים אצבע מלמעלה למטה עד שמכריזים עליהם בשמים".

וידוע המחלוקת הרמב"ם והרמב"ן, דעת הרמב"ם שרק אצל בני אדם יש השגחה פרטית אבל לא בעופות וכדו', והרמב"ן סובר שיש השגחה אצל כולם, ואמרו מימרא חריפה בסלאנים והנה חשב התנא האלוקי מי אני ומה חיי כנראה מי משגיח עלי, אבל עכשיו שרואה שיש הכרזה על כל ציפור וכדו' אז בוודאי על בן אדם יש השגחה. ומזה נלמד לעצמינו שלכולם יש השגחה פרטית.

ונקדשתי בתוך בני ישראל אומר הספורנו ז"ל "לעשות עמהם נפלאות כמו שנדרתי" באמרי הנה אנכי כורת ברית נגד כל עמך אעשה נפלאות והטעם בזה כי אמנם אני ה' מקדשכם:

במסכת ברכות (לא). אמר רבי חנינא משום רבי שמעון בן יוחאי אין לו להקב"ה בבית גזויו אלא אוצר של יראת שמים שנאמר (ישעי' לג, ו) יראת ה' היא אוצרו.

ונצרף לזה מכתב מאברך שנולד לו בן ועושה בימים אלו הברית בשעטו"מ

ערב פסח שני תשע"ג

שלום וברכה

הנה עבר מעת הנישואין חמשה וחצי שנים ועברנו טיפולים הכי קשים, והרופאים התייאשו, ואמרו לנו שאין מה לעשות, ואני ונוות ביתי החלטנו ללכת רק עם אמונה ואנחנו לא נלחמים עם רצון ד', ואיך שיהיה יהיה, ובימים אלו פתחתי את הספר דרך פיקודיך וכך כותב שם: שאם אדם עושה דבר למצוה להקב"ה שבא לו בקושי גדול זוכה לפעול ישועה מעל דרך הטבע בכל הענינים ואף בענין הבנים וכגון אם היה עקר".

אמר אברך כשהיה במירון שמקטע הזה של בית אהרן נודע לו שהקב"ה גם בשבילו אפילו שהוא בפחות שבפחותים.

למה שרים בר יוחאי ולא אמר רבי שמעון כמו אמר רבי עקיבא למה מזכירים את הבר הבן, אלא לומר לך אפילו שהיה ילוד אשה הגיע למדרגה זו. לא להישבר.

בירושלמי מסכת פאה. ר' יוחנן וריש לקיש עלון מיסחין בהדין נימוסין דטבריא פגע בון חד מסכן אמר לון זכין בי א"ל מי חזרון אשכחוני מית אמרו הואיל ולא זכינו ביה בחיינו ניטפל ביה במיתותיה כי מיטפלון ביה אשכחון כיס דינרי' תלוי ביה אמרו הדא דא"ר אבהו א"ר אלעזר צריכין אנו להחזיק טובה לרמאי שבהן שאילול הרמאין שבהן היה אחד תובע צדקה מן האדם ולא נותן לו מיד נענש.

אמר הרה"ק הלב שמחה ז"ל שכהיום אם היה קורה לאדם כך היה חושב מיד כשמצא את המת יהיה שבור אני גרמתי למיתת אדם ולא יכול להרגיע את עצמו כמה שבועות, אבל אלו ר' יוחנן וריש לקיש, לא עשו כך אלא מיד חשבו איך לטפל במיתתו. כי זוהי הדרך היהודי לעשות מה שביכלתנו.

שבת אויפרוף. הרה"ק פערלשטיין מחברת בודק בכורו פארק אשתו רח"ל נחלה והיה צריך להשתלל כבד, וידוע כדי לזכות לכבד חדש צריכים לחכות שאיזה גוי ימות ואז יש תור ארוך מי יזכה בכבד, והנה האשה הנ"ל סובלת הרבה והיה צריכים להשתלה אבל לפניו יש עוד רשימה ארוכה, והנה צלצל הרב פערלשטיין להרב גבירץ מארץ ישראל וביקש ממנו היות ובשבת אויפרופן של רשב"י עכשיו, אז אני מבקש קח מנין ותסע לשם ותקדע עולמות בשביל אשתי, כידוע כדאי ר' שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק, ואכן כך הוה מעשה נסע לרב"ק, והנה באמצע השבת היה תאונה (עקסינדענט) גוי נהרג והיה נמצא הכבד שלו במנהטן, והרופא מיד לקח את הרשימה והתחיל לצלצל לגוי שיבוא והנה הוא לא מרים את הטלפון כך עבר ממספר טלפון אחד לשני ולא תפס אף אחד, ואז צלצל להרב טווערסקי (בנו של האדמו"ר מסקוירא בורו פארק זצ"ל) שהוא עוסק ועוזר הרבה בעניני של רופא חולים, ושאל הרופא באמצע שב"ק האם יש למישהו לתת את הכבד, אמר

והנה נוות ביתי היתה מכורה לפאלפון (סעל) הטמא, וקשה היה לה להתנתק מזה והנה אז החליטה לזרוק את זה, ופחות מחודש נהיה חדשות אצלינו, ולמדנו מזה שלא להתנתק מהאינטרנט סגולה לילדים, אלא שיש לפעמים שאדם יודע מה שמצפים ממנו וקשה לו להתנתק. וכדאי לעשות מה שצריכים אפילו שקשה ונעזרים.

רצון יראיו יעשה. יום אחד יצא רבי שמעון וראה את העולם חשוך ואפל ואורו סתום. אמר לו רבי אלעזר: "בוא ונראה מה רוצה הקדוש ברוך הוא". הלכו ומצאו מלאך אחד שדומה להר גדול, ושלושים שלהבות אש יוצאות מפיו. שאלו רבי שמעון: "מה ברצונך לעשות?" ענהו: "רצוני להחריב את העולם, משום שאין מצויים שלושים צדיקים בדור. שכך גזר הקדוש ברוך הוא על אברהם ואברהם היו יהיה, יהיה' בגימטריא שלושים". אמר לו רבי שמעון: "בבקשה ממך, לך לפני הקדוש ברוך הוא ואמור לו, שבר יוחאי מצוי בעולם". הלך המלאך לפני בורא עולם ואמר: "גלוי וידוע לפניך מה שאמר לי בר יוחאי". השיבו השם יתברך: "לך והחריב את העולם, ואל תשגיח בו בבר יוחאי". כשבא, ראה רבי שמעון את המלאך, אמר לו: "אם לא תלך למקומך, גוזרני עליך שלא תכנס לשמים, ותהיה במקום של עזא ועזאל וכאשר תעמוד לפני הקדוש ברוך הוא, אמור לו: אם אין שלושים צדיקים בעולם, יהיו עשרים. שכך כתוב: 'לא אשחית בעבור העשרים'. ואם אין עשרים, יהיו עשרה. וכתוב: 'לא אשחית בעבור העשרה'. ואם אין עשרה, יהיו שנים, שהם אני ובני. שכך כתוב: 'על פי שנים עדים יקום דבר'. ואין דבר' אלא עולם, שנאמר: 'בדבר ד' שמים נעשו'. ואם אין שנים, הרי יש אחד ואני הוא, שכתוב: 'יצדיק יסוד עולם'". באותה שעה יצא קול מן השמים ואמר: "אשרי חלקך, רבי שמעון, שהקדוש ברוך הוא גוזר למעלה, ואתה מבטל למטה. עליך נאמר: 'רצון יראיו יעשה'".

בספר בית אהרן. רשב"י לכל. כתיב (איוב יט-כו) 'מבשרי אחזה אלוקי, ראשי תיבות מיתורת רבי שמעון ב"ן יוחאי, כל מי שיש לו אמונה ברשב"י יש לו חיזוק בהשי"ת, וכשם שהשי"ת הוא ד' לכל, כך רשב"י הוא הרבי לכל אפילו לפחותים.

כן יש כאן אשה, אז מיד הרב טווערסקי צלצל אליה, וגם נס ופלא שהרימה כי זה לא היה מספר ממנהטן, ואז מיד תפסה את עצמה ונסעה לבית חולים, ואכן כיומיים אחר הניתוח כבר הסתובבה, וב"ה חזרה לכוחותיה. "כדאי ר' שמעון".

הכנה לרשב"י. הרה"ק ר' שלומקה זוועהילער זי"ע היה אומר לגבאי אני הולך קצת לישון כדי לתפוס את הכוחות לפני שמגיעים לרשב"י והגבאי ר' אלי היה יודע שאין אצלו מושג לישון הלך ובדק ומצא את הכרית מלאה דמעות.

וגם פעם באמצע הנסיעה לרשב"י כידוע הגבאי ר' אלי לא היה חסר לו חצרות והיה פניו נפולות אמר ר' שלומקה צריכים להסתובב בחזרה מכאן כי ככה לא מגיעים לרשב"י.

הוצאת הנסיעה למירון. (ביצה טו: וטז.) 'תני רב תחליפא אחוה דרבנא חוואה, כל מזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה וכו', חוץ מהוצאת שבתות והוצאות יום טוב והוצאות בניו לתלמוד תורה וכו', ויש להוסיף וחוץ מ"הוצאות נסיעה למירון". ועיין בשיטה מקובצת (ביצה שם) בשם הריטב"א, שכתב, חוץ מהוצאת שבת ויום טוב, לאו דוקא הוצאת שבת ויום דהוא הדין בכל הוצאות של מצוה, אלא נקט הני דרגילי ושכחיו. רבי שלמה מזוועהילער זצוק"ל

מירון של ל"ג בעומר. חסיד בעלזא היה בתל אביב, גאון אדיר שהתהלך בצידי דרכים, ושמו ר' שמחה מונד זצ"ל, כל ימיו היה ר' שמחה טורח לעלות מירונה בל"ג בעומר. אף בהיותו ישיש מופלג, עושה היה את הדרך הארוכה על כל המאמץ הכרוך בכך. עוד ראוהו במירון בל"ג בעומר אף כאשר עבר את גילו התשעים.

מרגלא בפומיה אימרה מתוקה. יודעים אתם את ההבדל בין מירון של שאר ימות השנה למירון של ל"ג בעומר, הבה ואומר לכם, כאשר הגביר יושב בביתו ואדם נצרך בא להתדפק על דלתו הרי שהגביר יושב ומברר על פרטי הבקשה, ואז אם נשאה חן בעיניו, מעניק את נתינתו המסוימת. אולם, כאשר גביר זה עורך חתונה לבנו, אז שופעות הנתינות לכל עבר, מחלק הוא לכל מבקש, אינו שואל שאלות. גדולה שמחתו, ועז רצונו שכל סובביו ישמחו עמו. בליל חתונה אין שואלים שאלות, כולם מקבלים. 'אז

מפרעגט קשיא'ס איז ביטער' (כשמקשים קושיות זה מר). היה רבי שמחה מסיים, 'כששואלים ומבררים אין זה טוב, לא תמיד האדם ראוי, אך בלילה זה, של ההילולא הגדולה שעורך רבי שמעון במירון, לא שואלים שאלות, הכל ראויים, כולם מקבלים ושואבים בששון ממעיני הישועה.

הבני יששכר כותב "ותבין לפי זה, אשר נתאמת לנו מאנשי אמת, אשר השמחה ביום הזה על ציון ר' שמעון בן יוחאי, היא שלא כטבע, דכתיב (משלי יג ט) אור צדיקים ישמח".

הילולא דרשב"י במערבא. בשם הגאון הקדוש בעל חתם סופר זי"ע, שמנהג ישראל ללמוד בימי הספירה מסכת שבועות, ובמסכת זו יש מ"ט דפים כמנין ימי העומר, ונמצא שדף ל"ד שיך ליום ל"ג בעומר (כי המסכת מתחילה בדף ב), ושם נאמר: "רבי שמעון אומר: מחכו עלה במערבא, מאי חוכא? וכו', עין שם, וזה החוכא דמחכו במערבא, שהיה ההילולא דרשב"י בל"ג בעומר...

כת צדיקים במיתתם במסכת סוטה (יד) בהגהות הב"ח מהו צדיקים במיתתם. ואמר ר' חמא בר חנינא מפני מה נסתתר קברו של משה מעיני בשר ודם מפני שגלוי וידוע לפני הקב"ה שעתיד ביהמ"ק ליחרב ולהגלות את ישראל מארצם שמא יבאו לקבורתו של משה באותה שעה ויעמדו בבכיה ויתחננו למשה ויאמרו לו משה רבינו עמוד בתפלה בעדנו ועומד משה ומבטל את הגזירה מפני שחביבים צדיקים במיתתם יותר מבחיהם שכן אתה מוצא בשעה שהיו ישראל במדבר וסרחו במעשיהם ועשו עגל קצף הקב"ה על ישראל ואמר למשה הרף ממני ואשמידם כמה צדיקים היו באותו הדור וכמה חסידים משה ואהרן ויהושע אלדד ומידד וע' זקנים ושאר חכמים ותלמידים ולא עשה בשבילם ולא ביטל הגזירה אלא בשביל משה ואמר ר' חמא בר חנינא מאי דכתיב:

המקובל ר' אשר זעליג מרגליות כותב כוחו דרשב"י רואים בחוש התעוררות נפלאה הנכנסת מדי שנה בשנה בלבבות אלפי ישראל לעלות למירון ביום ל"ג בעומר ממש שהוא היא אתערותא עלאית כמ"ש בזוה"ק (ח"ג דף רצ"ו) וז"ל בתר שמעון קלא עולו ואתו ואתכנסו להילולא דאבי שמעון הנה הוד קול עליין

הזה שיצא אז בערך שנת אלף הרביעי לפטירת רשב"י קול זה מתעורר עוד היום ונכנס ומעורר לבות רבבות אלפי ישראל מיד שנה להיות עולין תאין ומתכנשין ביום ל"ג בעומר במירון למקום מנוחת קדשו דרשב"י ולשמוח שם בשמחת פני הארון ה'.

בבית הכנסת דגור היה אברך שבנו נחלה, והלך מרופא לרופא, והנה עהרופאים הרימו ידיהם, ואז החליטו האברכים לוקחים טנדר (ווען) למירון והנה האב ביקש גם שהוא רוצה לבוא גם והנה הביא את בנו עטוף בשמיכה, ואמרו למה לקחת את הילד, והנה הוא רוצה להביאו ונסעו והנה הגיעו למירון, אבל הילד התחיל לפרנס והאברכים בראותם את התחילו לצעוק לרשב"י שיושיעם ופתאום הילד התחיל לבקש שתיה ומאז התחיל ללכת אתו על צד היותר טוב והתחילו טיפול חדש וכהיום הוא אברך מן השורה.

מכתב מהשלי"ה הקדוש. ועל קבר רבי שמעון בר יוחאי לומדים הזוה"ק באימה וביראה ובדביקות גדולה כי כמה נסים יארעו שם וצריכים ללמוד הזוה"ק באימה וביראה ואח"כ לשמוח הלב בשמחה רוחנית ולא שום אבילות ועצבות כי לא באלה חפץ רשב"י והוא בדוק ומנוסה ואח"כ נודדים נדרים ונדבות ומתפללים תפילה שוב אודיעכם כי היום יום א' הייתי במערת צדיקים וכו' ורשב"י ור"א בנו ושם למדתי הזוהר...

לא להיות שוטים נותנים כל טוב לבקש הכי טוב. כמו המלך של מרוקו שפעם הגיע לחותנו, והנה היה לחותנו שכן שביקש לראות את המלך, והסכים ונכנס למלך מרוקו, ושאל המלך על מוצאו ואמר שהוא יהודי ובין הדברים דיברו שבנו הולך להיות לו בר מצוה, והנה הסביר לו מה זה בר מצוה, וכשסיים לדבר, אמר לו המלך אני גם רוצה לתת מתנה לבחור שלך, הנה קח לך צק ונתן לו ארבעים אלף דולר, אמר האברך מה כזה סכום עצום, אמר לו המלך לתת לך חמש מאות דולר זה לא מתנת מלך מתנת מלך, הוא סכום עצום, וככה תדע שזה מלך. והנה גם כהיום בהילולת רשב"י גם נותנים מתנת מלך אז לזכור לא לפספס ולבקש גשמיות סתם, נכון שצריכים פרנסה אבל לבקש סכומים גדולים.

הקדוש רבי יהונתן אייבשיץ זצוק"ל בספרו הנפלא "יערות דבש" כותב כך וז"ל "יום ל"ג בעומר הוא

הילולא דרשב"י, כי אז מת והיה למעלה הילולא, הנערה באה אל המלך, וראוי לכל איש הירא וחרד לשום אל לבו יום ההוא לשוב בתשובה כי זכות רשב"י מסייע להבא להטהר, ולא לבלות זמן בעוה"ז בהבלי עולם אשר הוא לצדיק לצער וכו'.

והנה לזכור להשאיר כל הפעקלעך אצל רשב"י, כידוע שצדיקים אמרו שלמה על הדרך רואים אבנים גדולות ליד מירון וכל ההרים סביב זה מהפעקלעך שבני ישראל משאירים שם.

יום גדול. בבני יששכר יש לומר עוד טעם על מנהגי שבני ישראל שנוהגין להרבות באור ביום ההוא יומא דהלולא דרבי שמעון דהנה ר' שמעון כשהיה מגלה רזין ביום ההוא באדרא קדישא אמר ((זח"ג) דף רצ"א ע"ב) וז"ל והשתא בעינא לגלאה רזין קמיה דקוב"ה וכו' והאי לא יתרחק למיעל לדוכתיה כיומא אחרא דהא כל יומא דא ברשותי קיימא עכ"ל רצ"ל שהיה היום מתארך באורו ולא היה רשות לאור היום להתחשך היינו שיתפנה מן העולם עד שנתן לו ר' שמעון רשות וזה יורה כי כל האורות בטלים ומשמישים אל האור כי טוב היינו רזין סתימין דאורייתא אשר גנוז בה אור הגנוז לצדיקים והצדיקים המבינים דרזין דאורייתא הנה מאירים באור הסנוז בה על כן אור היום ההוא היה מתארך ושמר פקודתו של ר' שמעון הבן הנה בלעבור זה מרבין ביום הזה. על פי מה שכתבתי לעיל (סימן א) אור הגנוז שגנוז הקב"ה הנה הוא נגנוז בתורה ואותו נקרא טוב כמו שכתוב וירא אלקים א"ת האור (בגימטריא תרי"ג וגם כן בגימטריא בתור"ה) כי טוב על כן טו"ב ימים קודם ליום נתינת התורה מתחיל להתנוצץ אור מן התורה וזה שיש רמז בדברי נעים זמירות (תהלים קיט יח) ג"ל עיני (היינו ביום ג"ל לעומר אז) ואביטה נפלאות מתורתך נ"ל באפשר.

לשרוף כל השגינות. היה ענין בגדים לשרוף בגדים אצל הרה"ק ר' דוד לעלעבור זי"ע (כידוע אסור להרהר אחר מנהג זה) ומנהגו היה לשרוף את כיפתו והנה היה בחור שהיה לו הרבה שגינות ואחד מהדברים היה זורק כל פעם את הכיפה, אמר ר' דוד את בנך במירון, ואביו היה חושש משגינותיו של הבחור אבל הרה"ק ביקש הביאו, וכשהגיעו למירון תפס ר' דוד את כיפתו וזרק לתוך ההדלקה, ומאז כל

השגינות נפסקו והפך לאיש אחר, והנה כולם כאחד יכולים לשרוף את כל השגינות.

ישועות מלכו על הרמב"ם (עו ב) מנהג בא"י בל"ג בעומר על קברו של רשב"י לשרוף בגדים וכבר עוררנו ע"ז ויש להמליץ ע"ז כמו שבאדם וחוה קודם החטא היו ערומים בלי לבוש ורק לאחר החטא הלבישם השי"ת בכתנות עור וע"ז המנהג שהכלה נותנת לחתן טלית של מצוה להורות שהיא גרמה ליצטרך ללבוש ומתקנת זה בטלית של מצוה כמו כן ברשב"י מצינו (ע' שבת לג ב) שישב במערה בלי לבוש והי' מדרגתו כמו באדה"ר קודם החטא וזה מרמזים בשריפת הבגדים שצדיק הזה לא היה צריך למלבוש.

בעל השפע חיים זי"ע היה ממליץ על ענין של שריפת הבגים, שלומדים מזה ששורפים בגדים יקרים כדי להבין שלא להיבהל אם קורה מה שהואט שנאבד הרבה כסף. לא להיבהל ממצב.

פעם בל"ג בעומר בבעלזא אצל מרן מהר"ש זי"ע כשהיו שם הגה"ק רבי חיים מצאנו זי"ע והגה"ק רבי שלום מקאמינקא זי"ע ובתוך הסעודה דיבר בקדשו מרן השר שלום בעינינו דימא ואמר ד"ת זה בא"ד ומתאר שם נוראות בשם הגה"ח הנ"ל והאריך עוד בדרושים נאים ובדברים העומדים ברומו של עולם לערך ג' רבע שעה והרה"צ מצאנו ישב בכל משך העת נשען על השלחן ושתי ידיו על מצחו והר"צ מקאמינקא זלגו עיניו דמעות כשטף מים רבים והרה"ק מהר"ש זי"ע לא היה מניע בשפתיו ובשום אבר ופניו בוערות כלפיד אש והקול היה יוצא מן הגרון וכמעט היה יכול לומר כי רוח ה' דובר בו ומלתו על לשונו)

חז"ל אמרו הדור מצוה עד שלישי במצוה וידוע שהשי"ת מקיים כל התרי"ג מצוות (ע"י סוטא יד, ירשלמי ר"ה פ"א ה"ג) ואך מקיים הוא הידור עד שלישי אך נראה דידוע מה שאמרו חז"ל (קידושין ל:) יצרו של אדם מתגבר עליו בככל יום...ואלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו מעתה כאשר האדם מתחיל לקדש ולטהר עצמו וכבר הכין עצמו שני שלישים להמצוה אז הקב"ה מסיעו בטובו וחסדו הגדול להשלים את השליש האחרון ובה מקיים השי"ת הידור מצווה עד שלישי מצווה והנה ביום ל"ג בעומר מתחיל השליש האחרון של מ"ט ימי הספירה שהם ימי הכנה וזיכוך המדות לקראת קבלת התורה נמצא אם כן שהקב"ה משלים

את השליש האחרון של ימי הספירה ונחשב כאילו היום הוא יום החמישים וכבר ביום זה מופיע האור הגדול של חג השבועות ויש בו קדושה מיוחדת מעין מתן תורה ואפשר לבאר בזה הענין שמנחת העומר היתה כפולה (ויקרא כג מנחות פט:) ע"פ מאמרם ז"ל (עוקצין פ"ג מ"ב) עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק ש"י עולמות והנה 'עמר' בגימטריה ש"י דהם רמז על ש"י עולמות שעתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק ואמנם 'מנחה' עולה בגימטריה ר"ו שהוא שלישי מן ש"י עולמות ולכן מנחת העומר היתה כפולה לרמז שאם האדם מביא שני שלישים מן המצוה אז הקב"ה משלים לו השליש השלישי ומנחיל לו ש"י עולמות כמספר עמר.

אמר בנו של ר' זונדל של"ג בעומר הוא כיום כיפורים, ואמר לו יפה כיוונת.

שמעתי מפי מו"ז ז"ל [החידושי הרי"ם] כי בל"ג בעומר יכולין לזכות ליראת ה'. (שפת אמת)